

VATTENFALL

 Fast
Charge

Välkommen
att ladda din elbil!

Mot en mer hållbar energiportfölj

Års- och hållbarhetsredovisning
2014

I korthet	Sida
Detta är Vattenfall	4
Årets resultat	5
VD-ord	6
Viktiga händelser	8
Vattenfalls värdekedja	10
Strategisk inriktning	
Marknad och omvärld	12
- Vattenfalls utveckling sedan 1990	16
Strategi	18
- Mål och utfall	22
Vattenfalls intressenter	24
- Vattenfalls fokusområden för hållbarhet	26
Utveckling under året	
Hållbar konsumtion	27
Hållbar produktion	33
Hållbar ekonomi	44
Bolagsstyrning	
Bolagsstyrningsrapport	52
Styrelse	62
Koncernledning	64
Förslag till årsstämman	65
Risker och riskhantering	66
Finansiell information	
Koncernens finansiella rapporter inklusive kommentarer	73
Koncernens noter	84
Moderbolagets finansiella rapporter	126
Moderbolagets noter	131
Revisionsberättelse	143
Översiktlig bestyrkanderapport	144
Kvartalsöversikt	145
Tioårsöversikt	146
Femårsöversikt hållbarhet	147
Definitioner och beräkningar av nyckeltal	148
Fakta om Vattenfalls marknader	150
GRI-index	154
Ordlista	159
Kontaktpersoner och finansiellt kalendarium	161

Prognoser och framtidsinriktad information

Detta dokument innehåller framtidsinriktad information som baseras på Vattenfalls nuvarande förväntningar. Även om Vattenfalls ledning bedömer att dessa förväntningar är rimliga kan ingen garanti lämnas att dessa förväntningar kommer att visa sig korrekta. Den framåtriktade informationen innefattar risker och osäkerheter som på ett väsentligt sätt kan påverka framtida resultat. Informationen baseras därvid på vissa antaganden, inklusive sådana som hänför sig till ekonomiska förhållanden i allmänhet på bolagets marknader och efterfrågenivån på bolagets produkter. Utfallet kan komma att variera väsentligt jämfört med vad som framgår i den framtidsinriktade informationen, beroende på bland annat förändrade förutsättningar avseende ekonomi, marknad och konkurrens, lagkrav och andra politiska åtgärder och variationer i valutakurser, jämte andra faktorer som omnämns i årsredovisningen.

Avrundningsdifferenser kan förekomma i detta dokument.

Om års- och hållbarhetsredovisningen

Vattenfall är verksamt inom alla delar av energivärdekedjan: från bränsleförsörjning, el- och värmeproduktion samt elhandel, till distribution, försäljning och energitjänster. Företaget påverkar såväl människor, samhälle som miljö och har ofta djupa rötter i de samhällen där verksamhet bedrivs. Vattenfalls cirka 30 200 anställda arbetar varje dag för att försörja samhället med energi på ett stabilt och säkert sätt. Samtidigt tar Vattenfall ett socialt och miljömässigt ansvar. Att bli en mer hållbar energileverantör är en avgörande del av Vattenfalls långsiktiga strategi. Det ska åstadkommas parallellt med en marknadsmässig avkastning.

Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2014 speglar koncernens ambitioner att verka för en hållbar konsumtion av el, gas och värme, skapa en mer hållbar produktion samt att generera ett hållbart ekonomiskt resultat. Denna rapport integrerar ekonomisk, hållbarhets- och bolagsstyrningsinformation som vänder sig till en bred målgrupp och ska stödja Vattenfalls dialog med sina intressenter.

Redovisning enligt GRI G4

Vattenfall har sedan 2003 rapporterat enligt Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer, en global standard för hållbarhetsredovisning. I maj 2013 lanserades den senaste versionen, GRI G4. Största förändringen mot tidigare versioner är att företag endast behöver rapportera på sådant som är väsentligt för bolaget för en långsiktigt lönsam och hållbar verksamhet. För 2014 följer Vattenfall GRI G4, på nivå "Core".

Enligt GRI G4 delas hållbarhetsfrågor upp i tre kategorier: Miljö, Ekonomi och Samhälle. Samhälle delas i sin tur in i fyra underkategorier. Varje kategori byggs upp av ett antal fördefinierade så kallade GRI-aspekter som beskriver de olika delarna inom kategorin. Till exempel är "Påverkan på biologisk mångfald" en GRI-aspekt inom kategorin Miljö. För varje GRI-aspekt finns ett antal indikatorer som beskriver vilken rapportering som krävs.

Vattenfall har definierat ett antal fokusområden inom hållbarhet och har utifrån dessa identifierat de GRI-aspekter som är väsentliga för bolaget. Aspekterna har valts ut för att få mätbara resultat inom Vattenfalls fokusområden för hållbarhet, samt för att kunna presentera information som är relevant, tydlig och möjlig att använda vid internationell jämförelse. För att uppfylla nivå "Core" enligt GRI G4 krävs att Vattenfall rapporterar på minst en GRI-indikator per vald GRI-aspekt. I GRI-indexet på sidorna 154–158 finns en översikt av de aspekter, indikatorer och branschspecifika tillägg som ingår i Vattenfalls hållbarhetsredovisning. Där lämnas även information om redovisningens omfattning, avgränsningar och utestående information.

Granskning av rapporten

Styrelsen och verkställande direktören för Vattenfall AB (publ), organisationsnummer 556036–2138, avger härmed års- och hållbarhetsredovisning för 2014, omfattande sidorna 5, 8–9, 45–46, 52–61, 65–144. Förvaltningsberättelsen omfattar sidorna 5, 8–9, 45–46, 52–61, 65–72. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt vad som anges i revisionsberättelsen på sidan 143. Sidorna angivna i GRI-index är översiktligt granskade enligt bestyrkanderapporten på sidan 144.

Ytterligare information om Vattenfalls verksamhet och hållbarhetsarbete finns på www.vattenfall.com/Sustainability.

Vattenfalls integrerade års- och hållbarhetsredovisning 2014 har utformats för att spegla koncernens strategi och fokusområden. Redovisningen utgår från de tre dimensionerna hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi. Rapportens främre del är indelad i två övergripande delar:

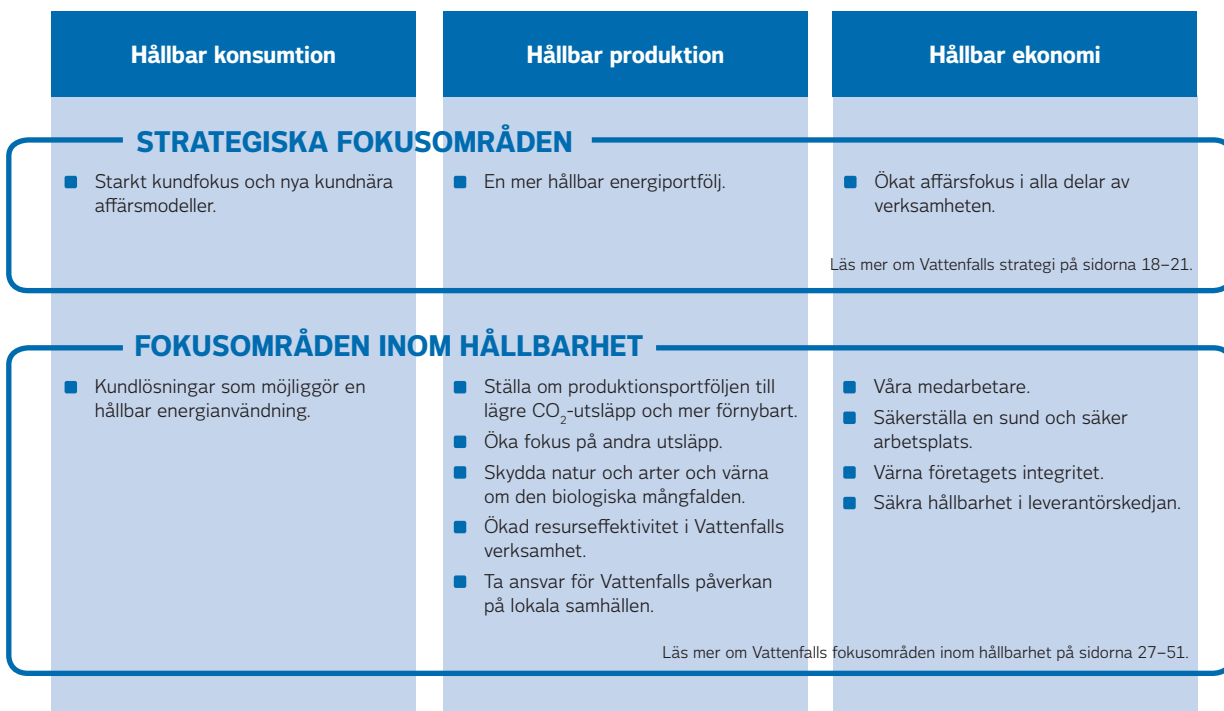
■ **Strategisk inriktning** (sidorna 12–26) innehåller information om Vattenfalls marknader, strategi, mål och utfall. En översikt av utvecklingen under de senaste decennierna ges samt en beskrivning av den långsiktiga inriktningen och de strategiska fokusområdena. Här presenteras Vattenfalls strategi som utgör grunden för att verka för en hållbar konsumtion av el, gas och värme, ställa om portföljen mot en mer hållbar produktion samt att generera ett hållbart ekonomiskt resultat.

■ **Utveckling under året** (sidorna 27–51) beskriver Vattenfalls prestationer, utveckling och resultat under 2014 inom Vattenfalls affärsverksamhet, kopplat till Vattenfalls fokusområden inom hållbarhet. Redogörelsen följer de tre dimensionerna hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi.

VATTENFALLS MÅL

- Avkastning på sysselsatt kapital: 9%¹
- Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld: 22–30%¹
- Skuldsättningsgrad: 50–90%¹
- Utdelningen ska långsiktigt uppgå till 40–60% av årets resultat efter skatt¹
- Minska CO₂-exponeringen till 65 miljoner ton i absoluta utsläpp till 2020²
- Högre tillväxttakt inom installerad förnybar kapacitet än marknaden³
- Energieffektivisera 365 GWh under 2014⁴

Läs mer om Vattenfalls mål på sidorna 22–23.

Illustrationen ovan visar Vattenfalls mål samt bolagets strategiska fokusområden och fokusområden inom hållbarhet utifrån de tre dimensionerna hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi.

1) Fastställt av ägaren vid en extra bolagsstämma i november 2012.

2) Fastställt av styrelsen 2010 och bekräftat av styrelsen i oktober 2012.

3) Fastställt av styrelsen i oktober 2012.

4) Fastställt av styrelsen i februari 2014.

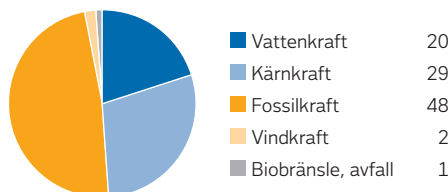
Detta är Vattenfall

Vattenfall är en av Europas största elproducenter och en av de största värmeproducenterna. Elproduktionen och värmeförsäljningen uppgick till 172,9 TWh respektive 24,1 TWh under 2014. Vattenfall har cirka 6,2 miljoner elkunder, 4,3 miljoner elnätkunder och 1,9 miljoner gaskunder. Koncernen har cirka 30 200 anställda. Moderbolaget Vattenfall AB ägs till 100% av svenska staten och huvudkontoret ligger i Solna, Sverige.

Koncernen 2014

Elproduktion, TWh	172,9
Elförsäljning, TWh	199,0
Elförsäljning, antal privatkunder	6 154 000
Värmeförsäljning, TWh	24,1
Elnät, antal kunder	3 231 000
Gasförsäljning, TWh	45,5
Gasförsäljning, antal gaskunder	1 941 800
Antal anställda, heltidstjänster	30 181

Elproduktion Koncernen 2014, %

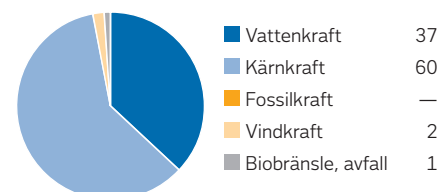

Norden 2014

Region Norden ansvarade för verksamheten inom Norden och var utformat för att Vattenfall ska kunna fortsätta vara en stor aktör på den nordiska elmarknaden och uppfylla företagets målsättning att erbjuda energieffektiva och hållbara energilösningar till kund samt öka tillväxten inom förnybar energi, främst vindkraft.

Extern nettoomsättning, MSEK	49 217
Underliggande rörelseresultat, MSEK	12 040
Elproduktion, TWh	83,1
Elförsäljning, TWh	93,3
Elförsäljning, antal privatkunder	1 307 000
Värmeförsäljning, TWh	3,7
Elnät, antal kunder	938 000
Gasförsäljning, TWh	—
Gasförsäljning, antal gaskunder	—
Antal anställda	8 508

Elproduktion Norden 2014, %

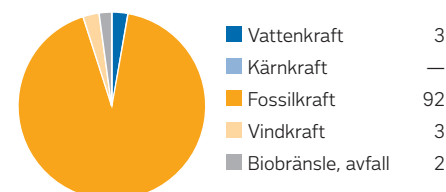

Kontinentaleuropa/Storbritannien 2014

Region Kontinentaleuropa/Storbritannien ansvarade för verksamheten i Tyskland, Nederländerna och Storbritannien. Regionen bedrev sin verksamhet så att företagets strategiska, ekonomiska och hållbarhetsrelaterade målsättningar uppfylls bland annat vad gäller ökad tillväxt inom förnybar energi, främst vindkraft.

Extern nettoomsättning, MSEK	116 630
Underliggande rörelseresultat, MSEK	12 692
Elproduktion, TWh	89,8
Elförsäljning, TWh	105,7
Elförsäljning, antal privatkunder	4 847 000
Värmeförsäljning, TWh	20,4
Elnät, antal kunder	2 293 000
Gasförsäljning, TWh	45,5
Gasförsäljning, antal gaskunder	1 941 800
Antal anställda	19 952

Elproduktion Kontinentaleuropa/Storbritannien 2014, %

Från och med 1 april 2015 ersätts den regionala strukturen av sex gränsöverskridande affärsområden (Business Areas). Läs mer om den nya organisationen på sidorna 18–19 och sidan 57.

Årets resultat

- Nettoomsättningen uppgick till 165 945 MSEK (172 253).
- Det underliggande rörelseresultatet¹ uppgick till 24 133 MSEK (28 135).
- Rörelseresultatet uppgick till -2 195 MSEK (-6 218). Det har påverkats negativt av nedskrivningar med totalt 23 800 MSEK.
- Årets resultat uppgick till -8 284 MSEK (-13 543). Det har netto efter skatt belastats med nedskrivningar på 20 400 MSEK.
- Elproduktionen uppgick till 172,9 TWh (181,7).

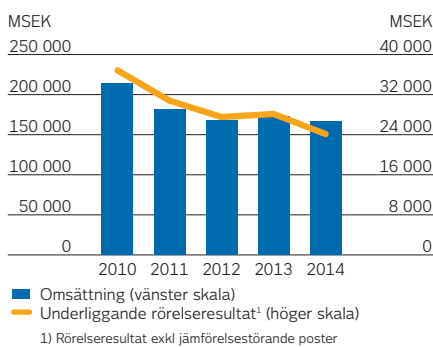
Nyckelfakta	2014	2013 ²	Förändring, %	2014 (MEUR) ³	2013 (MEUR) ³
Nettoomsättning, MSEK	165 945	172 253	-3,7	17 667	18 338
Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA), MSEK	41 038	43 554	-5,8	4 369	4 637
Rörelseresultat (EBIT), MSEK	-2 195	-6 218	—	-234	-662
Underliggande rörelseresultat ¹ , MSEK	24 133	28 135	-14,2	2 569	2 995
Årets resultat, MSEK	-8 284	-13 543	—	-882	-1 442
Internt tillförda medel (FFO), MSEK	32 131	31 888	0,8	3 421	3 395
Nettoskuld, MSEK	79 473	98 998	-19,7	8 461	10 540
Justerad nettoskuld, MSEK	158 291	162 590	-2,6	16 852	17 310
Avkastning på sysselsatt kapital, %	-0,7	-2,1	—	—	—
Skuldsättningsgrad, netto, %	61,9	75,7	—	—	—
Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld, %	20,3	19,6	—	—	—
Justerad nettoskuld/EBITDA, ggr	3,9	3,7	—	—	—
Elproduktion, TWh	172,9	181,7	-4,8	—	—
Elförsäljning, TWh	199,0	203,3	-2,1	—	—
Värmeförsäljning, TWh	24,1	30,3	-20,2	—	—
Gasförsäljning, TWh	45,5	55,8	-18,5	—	—
Antal anställda, heltidstjänster	30 181	31 819	-5,1	—	—
CO ₂ -utsläpp, Mton	82,3	88,4	-6,9	—	—

1) Underliggande rörelseresultat definieras som rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster. För specifikation av jämförelsestörande poster, läs mer på sidan 75.

2) Belopp har justerats jämfört med det belopp som presenterades i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11.

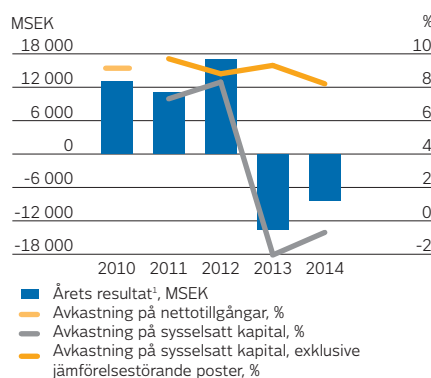
3) Omräkningskurs 9,3930 SEK/EUR. Värdet i EUR visas endast för att underlätta jämförelse mellan SEK och EUR.

Omsättning och underliggande rörelseresultat

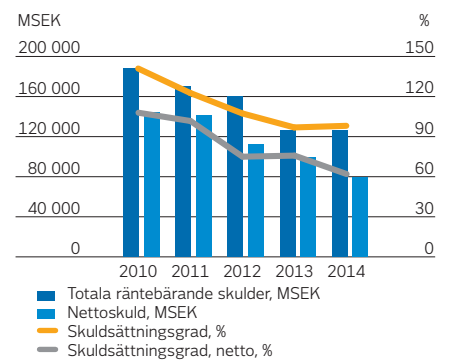
1) Rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster

Resultat och avkastning

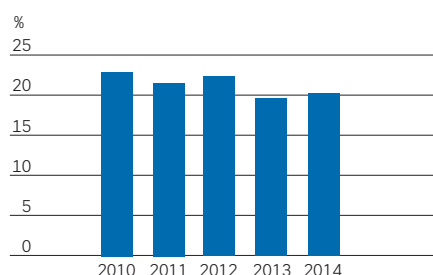

1) Årets resultat hänförligt till ägare till moderbolaget

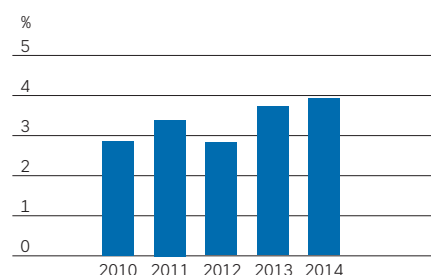
Skuldsättning

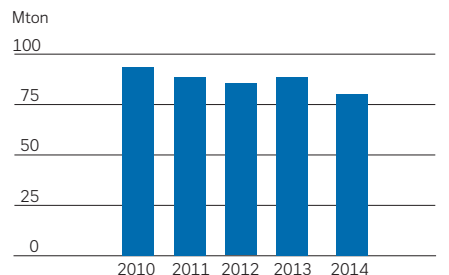
Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld

Justerad nettoskuld/EBITDA

CO₂-exponering

Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11.

»Våra kunder kommer i allt högre grad kräva att vi minskar CO₂-utsläppen från vår produktion och att vi ökar andelen förnybar produktion.«

En bransch i stark förändring

Som ny VD för Vattenfall kan jag konstatera att jag har förärats med ett stort privilegium: att leda svenska folkets energibolag. Det är ett uppdrag jag har accepterat med stor glädje, men också med en rejäl portion ödmjukhet. När en marknad förändras lika mycket och lika snabbt som energimarknaden har gjort de senaste åren krävs både en förmåga att dra rätt slutsatser, och att anpassa verksamheten därefter. Vattenfall har kommit en bra bit på väg men mycket återstår att göra.

Under året har Vattenfall framgångsrikt fortsatt anpassningen av verksamheten till de nya marknadsförutsättningarna. De årliga operativa kostnaderna har reducerats med 13,7 miljarder SEK eller 26% sedan 2010 för att möta fallande intäkter och investeringsplanen har löpande reviderats för att möjliggöra förflyttningen till investeringar i förnybar produktion. Därtill har tillgångar, däribland fossilbaserade kraftverk, avyttrats för sammanlagt 11,6 miljarder SEK netto under 2014.

Det nya marknadsläget har återigen tvingat oss att omvärdera en del av de tillgångar som ingick i köpet av Nuon. Även en del investeringsprojekt som igångsattes i ett annat marknadsläge har nu en annan förväntad lönsamhet. Detta innebar tyvärr nedskrivningar på betydande belopp under tredje kvartalet. Tillsammans med behov av ytterligare avsättningar för framtida kostnader för kärnkraftsavvecklingen i Tyskland har detta inneburit att Vattenfall för året som helhet visar ett negativt resultat.

Vi uppnår därmed inte det lönsamhetsmål som ägaren satt upp för oss. Prognoserna för kommande år pekar på att elpriset, och därmed förutsättningen för en stor del av bolagets lönsamhet, fortsätter att vara på historiskt låga nivåer. Arbetet med att minska kostnaderna måste därför fortsätta.

Fortsatt anpassning till det nya marknadsläget

I över 100 år har Vattenfall spelat en avgörande roll i den råvaruförädlade och exportintensiva ekonomin. Tillgången till leveranssäker och konkurrenskraftig energi är en central livsbetingelse för såväl den elintensiva industrin som för samhället i övrigt. Marknadsförutsättningarna för energibranschen har dock förändrats radikalt de senaste åren. Efterfrågan på el har minskat efter finanskrisen och utbudet av produktionskapacitet har ökat kraftigt. Dessutom har priset på kol fallit, till stor del beroende på ökad skiffergasproduktion i Nordamerika. Jag har under min första tid på Vattenfall rest runt till våra anläggningar och samtalat med våra medarbetare. På rundresan har jag mött stort engagemang, stolthet och yrkesskicklighet, men också en osäkerhet över vart Vattenfall är på väg. Även om Vattenfall står väl rustat att möta stora utmaningar så behöver vi tydliggöra vägen framåt och var vi vill befinna oss i det framtida energilandskapet.

Kraftig utbyggnad av vindkraft

I det framtida Vattenfall kommer hållbarhet att vara helt integrerat i affärsverksamheten. Våra kunder, både privata och andra, kommer att vilja förbättra sitt miljöavtryck och behöver en partner som kan möjliggöra detta. Vattenfall ska vara den partnern. I vårt uppdrag från ägaren ingår att vara en av de ledande aktörerna i energiomställningen. Det ska vi leva upp till genom att investera mer i förnybar energi, men vi ska också erbjuda våra kunder möjligheter att själva delta i omställningen. Det kan ske via produkter som ökar energieffektiviseringen eller möjligheten att själv bli en producent av el via småskaliga vindkrafts- och solcellsinstallationer. Kunderna får tillgång till verktyg för att enkelt följa upp och styra sin energikonsumtionen. Att enkelt kunna ladda sin eldrivna bil ska till exempel vara en självklarhet i framtiden. Våra kunder kommer i allt högre grad kräva att vi minskar CO₂-utsläppen från vår produktion och att vi ökar andelen förnybar

produktion. Jag är därför nöjd med att vi i Nordsjön just har färdigställt DanTysk, en stor havsbaserad vindkraftspark, och att vi har fattat investeringsbeslut om att bygga ytterligare en vindkraftspark i närheten, Sandbank. Dessa vindkraftsparker kommer vardera att generera el motsvarande konsumtionen hos ungefär 400 000 hushåll. Även i Sverige förverkligas flera vindkraftprojekt och i Storbritannien är vi den näst största producenten av vindkraft till havs. Vår sammanlagda vindkraftproduktion uppgick 2014 till 4,1 TWh, vilket gör oss till den största svenska vindkraftsaktören.

Vid våra vattenkraftverk kan vi lagra vatten som ger el när de väderberoende produktionsslagen vind och sol inte har lika goda förutsättningar. Våra kärnkraftverk ger likaså baskraft i elsystemet med låga CO₂-utsläpp. Vi har dessutom en omfattande verksamhet inom fjärrvärme, som är en viktig faktor när det gäller att förbättra energieffektiviteten i samhället.

För att fokusera omställningen mot förnybar energiproduktion och samtidigt kraftfullt minska exponeringen mot koldioxid tog vi under 2014 ett strategiskt beslut att undersöka möjligheten att hitta nya ägare till vår brunkolverksamhet i Tyskland.

Hållbarhetsmål styr investeringarna

Nya investeringar och beslut fattade under året i syfte att ställa om Vattenfalls energiportfölj förväntas vara av stor betydelse också vad gäller miljö och klimat, och vi är övertygade om att detta ska bidra till att förverkliga koncernens hållbarhetsmål. Under 2014 minskade Vattenfalls CO₂-utsläpp, i huvudsak beroende på att ett antal fossilbaserade kraftverk har sålts. Vi installerade 52 MW i förnybar kapacitet, där vindkraftsparken DanTysk som formellt tas i drift 2015 ej är medräknad. En rad åtgärder för att minska energibehovet bidrog till att vi uppnådde årets energieffektiviseringsmål på 365 GWh.

Vattenfall stödjer och tillämpar flera internationella riktlinjer och standarder för hållbarhet i sin verksamhet. Till exempel stödjer vi FN:s Global Compacts principer och tar genom detta tydligt ställning i frågor om mänskliga rättigheter, socialt ansvar och miljöansvar.

Utsikter för 2015

2015 kommer för Vattenfall att präglas av det tuffa marknadsläget och fortsatta besparingar och effektiviseringar. I början av 2015 presenterade vi en ny organisation baserad på våra affärsområden, vilken kommer att ersätta den regionala organisationen. Strategin kommer att utvecklas stegvis och det blir en viktig uppgift för den nya koncernledningen att genomföra och anpassa den till varje affärsområde. Vi ska ha tydliga utvecklingsmål för var vi vill befinna oss i framtiden och dessa ska vara väl kända i hela organisationen.

Engagemang skapas utifrån gemensamma mål och en tydlig riktning. En av mina viktigaste uppgifter framöver är därför att förklara för våra kunder och andra intressenter vart Vattenfall är på väg. Energifrågan är helt central för samhällets och klimatets utveckling. Vattenfall är en viktig energiaktör och kommer aktivt att delta i den pågående förändringen i energibranschen.

Magnus Hall
VD och Koncernchef

Viktiga händelser 2014

Q1 2014

Försäljning av Amagerværket kraftvärmeverk

I januari slutförde Vattenfall försäljningen av kraftvärmeverket Amagerværket till det danska kommunägda företaget HOFOR. Företagsvärdet (enterprise value) uppgick till 2 miljarder DKK.

Försäljning av aktieinnehavet i polska Enea S.A.

I januari sålde Vattenfall sin minoritetspost, motsvarande 18,67%, i det polska energiföretaget Enea S.A. för cirka 2,2 miljarder SEK.

Försäljning av elnätsverksamheten i Hamburg

I februari slutförde Vattenfall försäljningen av sin majoritetsandel på 74,9% i elnätsbolaget Stromnetz Hamburg GmbH till staden Hamburg. Köpeskillingen fastställdes preliminärt till 550 MEUR för 100%. Ett externt värderingsföretag kommer att fastställa det slutliga värdet för bolaget, som lägst kan bli 495 MEUR. Försäljningen resulterade i en realisationsvinst på cirka 3 miljarder SEK. Utöver köpeskillingen återbetalade staden ett lån till Vattenfall på cirka 2,1 miljarder SEK. Staden Hamburg har en option att köpa Vattenfalls majoritetsandel på 74,9% av fjärrvärmebolaget Vattenfall Värme Hamburg GmbH under 2019.

Försäljning av Vattenfall Europe Power Consultant GmbH

I februari slutförde Vattenfall försäljningen av den tyska teknikkonsultverksamheten Vattenfall Europe Power Consultant GmbH (VPC) till investmentbolaget Palero Capital GmbH. Försäljningssumman har inte offentliggjorts.

Q2 2014

Försäljning av Kalix Värmeverk

I april sålde Vattenfall sin aktiepost på 94% i Kalix Värmeverk AB till Vasa Värmeverk AB. Värmeverket har en årlig värmeproduktion på 120 GWh. Försäljningssumman har inte offentliggjorts.

Ökade avsättningar på grund av lägre marknadsräntor

Vattenfall sänkte diskonteringsräntan vid beräkningen av avsättningar för framtida utgifter för kärnkraften och gruvverksamheten i Tyskland. Dessutom sänkte Vattenfall i såväl andra som fjärde kvartalet diskonteringsräntan för beräkning av pensionsavsättningar i Sverige och Tyskland. Sammantaget ledde detta till att den justerade nettoskulden ökade med 15 miljarder SEK. Kassaflödet och det underliggande rörelseresultatet påverkades ej.

Ny vindkraftpark invigd i Falkenberg

I maj invigde Vattenfall Hjuleberg (36 MW), företagets största landbaserade vindkraftspark i södra Sverige. Anläggningen består av 12 vindkraftverk och kan producera el motsvarande konsumtionen i drygt 18 000 hushåll. Den totala investeringen uppgick till 500 MSEK.

Byggstart av kraftvärmeverket Lichterfelde i Berlin

I maj startades bygget av ett nytt gaseldat kraftvärmeverk Berlin-Lichterfelde, som kommer att ersätta en äldre anläggning. Kraftvärmeverket får en kapacitet på 300 MW el och 230 MW värme och beräknas tas i drift i slutet av 2016.

Köp av vattenkraftverk i Lule älv

I juni förvärvade Vattenfall Rimojokk kraftverk, ett mindre strömkraftverk i Lule älv, från företaget Picab. Vattenfall äger därmed samtliga vattenkraftverk i Lule älv. Köpeskillingen har inte offentliggjorts.

Q3 2014

Nedskrivningar

Vattenfall gjorde nedskrivningar av tillgångsvärden med 23,1 miljarder SEK till följd av fortsatt försämrade marknadsförhållanden. Resultatet efter skatt belastades med 19,9 miljarder SEK. Vattenfalls kassaflöde och nettoskuld påverkades inte av nedskrivningarna. Geografiskt fördelade sig nedskrivningarna med 13,8 miljarder SEK på Nederländerna, 6,9 miljarder SEK på Tyskland, 1,4 miljarder SEK på Norden och 1,0 miljarder SEK på Storbritannien. För mer detaljerad information om nedskrivningarna, se koncernens Not 14.

Försäljning av tysk avfallsförbränningsanläggning i Tyskland

I september sålde Vattenfall sin majoritetsandel på 85,5% av avfallsförbränningsanläggningen Müllverwertung Borsigstraße GmbH i Hamburg till stadens renhållningsbolag. Försäljningssumman uppgick till 67 MEUR (drygt 600 MSEK).

Vattenfall fortsätter satsa på havsbaserad vindkraft i Tyskland

I augusti beslutade Vattenfall att bygga den havsbaserade vindkraftsparken Sandbank (288 MW) strax väster om den befintliga anläggningen DanTysk. Sandbank kommer att bestå av 72 vindkraftverk och beräknas tas i drift under 2017. I likhet med anläggningen DanTysk har Vattenfall i Sandbank en ägarandel på 51% och Stadtwerke München 49%. Den sammanlagda investeringssumman uppgår till cirka 11 miljarder SEK.

Två nya landbaserade vindkraftsparker i Sverige

I september beslutade Vattenfall att bygga ytterligare två landbaserade vindkraftsparker i Sverige: Juktan (29 MW) i norra Sverige med 9 vindkraftverk och Höge Väg (38 MW) i södra Sverige med 18 vindkraftverk. Den sammanlagda investeringssumman uppgår till 860 MSEK. Anläggningarna beräknas ta i drift slutet av 2015/början av 2016.

Vattenfall etablerar snabbladningsnätverk för elbilar

I september etablerade Vattenfall tre snabbladningsstationer för elbilar i Stockholm. Laddplatserna var de första i bolagets snabbladningsnätverk som under 2014 utökades till sju snabbladningsstationer i Stockholm och Uppsala. Inom ramen för projektet "Schnell-Laden Berlin" byggde Vattenfall även två snabbladningsstationer i Berlin.

Q4 2014

Magnus Hall ny VD och koncernchef för Vattenfall

Den 1 oktober tillträdde Magnus Hall som ny VD och koncernchef för Vattenfall.

Försäljning av kraftvärmeverksamhet i Nederländerna

I oktober tecknade Vattenfall avtal om att via dotterföretaget N.V. Nuon Energy sälja sina kraftvärmeverkstillgångar i Utrecht till det nederländska energibolaget Eneco. Försäljningen slutfördes den 1 januari 2015. Avtalet omfattar Nuons fjärrvärmenät i Utrecht samt kraftvärmeverken Lage Weide och Merwedekanaal. Försäljningssumman har inte offentliggjorts.

Vattenfall utreder alternativ för ägandet av brunkolsverksamheten

I oktober meddelade Vattenfall att bolaget beslutat utreda olika alternativ för en ny ägarstruktur för den tyska brunkolsverksamheten. Målet är att ställa om produktionsportföljen till mer förnybar produktion och minska bolagets CO₂-utsläpp. Vattenfalls engagemang i att fortsätta driva bolagets övriga tyska verksamheter, såsom fjärrvärme, distribution, försäljning, trading, vindkraft och andra typer av elproduktion, är oförändrat.

Vattenfall bygger mer vindkraft utanför Falkenberg

I november beslutade Vattenfall att bygga ännu en vindkraftspark, Högabjär-Kärsås (38 MW), öster om Falkenberg. Högabjär-Kärsås består av 12 vindkraftverk och beräknas tas i drift i slutet av 2015/början av 2016. Den sammanlagda investeringssumman uppgår till cirka 500 MSEK.

Försäljning av serviceverksamhet i Tyskland

I november beslutade Vattenfall att sälja sin tyska verksamhet inom facility services till ISS Facility Services GmbH. Samtidigt har Vattenfall tecknat ett femårigt avtal gällande facility management-tjänster med köparen. Försäljningen berör drygt 500 anställda. Försäljningssumman har inte offentliggjorts.

Vindkraftsparken DanTysk i drift

I början av december började den tyska havsbaserade vindkraftsparken DanTysk (288 MW) producera el. Vindkraftsparken består av 80 vindkraftverk och kan årligen generera 1,3 TWh.

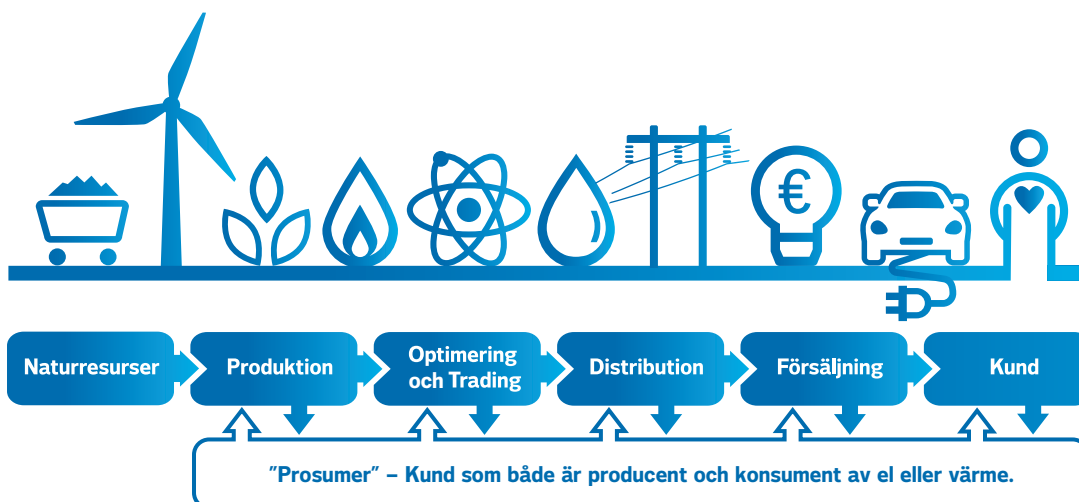
Vattenfall och Skandia investerar i vindkraft

Vattenfall investerar tillsammans med bank- och försäkringsbolaget Skandia nära 2 miljarder SEK i fyra vindkraftsparker i Sverige. Anläggningarna ska drivas i ett gemensamt ägt bolag och får en sammanlagd effekt på 141 MW. Det är första gången en svensk finansiell investerare direktfinansierar byggandet av ny vindkraft. Saminvesteringen möjliggör en snabbare utbyggnad av vindkraft för Vattenfall.

Försäljning av danska kraftvärmeverket Fynsværket

I december meddelade Vattenfall att det danska fjärrvärmeföretaget Fjernverme Fyn förvärvar det danska kraftvärmeverket Fynsværket samt en avfallsförbränningsenhet. Företagsvärdet (enterprise value) uppgick till 1,1 miljarder DKK (cirka 1,4 miljarder SEK). Den sammanlagda försäljningssumman var 600 MDKK, motsvarande 760 MSEK, kontant. Försäljningen beräknas slutföras under första kvartalet 2015.

Vattenfalls värdekedja

Vattenfall finns i alla delar av energins värdekedja – från utvinning av naturresurser och el- och värmeproduktion, via elhandel och distribution, till försäljning till såväl återförsäljare som slutkunder. I sin verksamhet skapar Vattenfall värde för sina kunder, anställda och samhället i stort.

Vattenfall producerar el och värme från sex olika energislag: vattenkraft, kärnkraft, kol, naturgas, vindkraft och biomassa, inklusive avfall. Fördelningen av energislagen återspeglar förutsättningarna i de länder där Vattenfall har sin produktion. I Sverige dominerar Vattenfalls elproduktion av vattenkraft och kärnkraft, i Tyskland och Nederländerna av fossilkraft och i Storbritannien av vindkraft. Vattenfall arbetar för att minska sina CO₂-utsläpp och strävar efter att vara ett av de företag som leder utvecklingen till en mer miljömässigt hållbar energiproduktion. Den största delen av tillväxtinvesteringarna går till vindkraft. Ett av bolagets hållbarhetsmål är att växa snabbare inom förnybara energislag än marknaden. Läs mer om Vattenfalls hållbarhetsmål på sidan 23. Vattenfall strävar efter att driva sina produktionsanläggningar på det mest effektiva och ansvarsfulla sättet.

Utöver produktion av el och värme bedriver Vattenfall energihandel och säljer el via elbörser, till återförsäljare och andra energiföretag. Genom försäljning på terminsmarknaderna prissäkras den framtida elproduktionen, så kallad hedging. På motsvarande sätt prissäkras även Vattenfalls framtida inköp av bränsle och CO₂-utsläppsrätter. Inom strikta riskmandat bedrivs även egen tradingverksamhet, så kallad proprietary trading.

För att säkerställa en stabil leverans av energi till kunderna krävs välfungerande distributionsnät. Eldistribution är en prisreglerad monopolverksamhet, till skillnad från produktion, energihandel och

försäljning till slutkund. Den övervakas av nationella nätmyndigheter och har delvis en annan värdekedja. Distribution av fjärrvärme är ingen prisreglerad verksamhet men har vissa likheter med eldistribution. Vattenfall bedriver distributionsverksamhet inom el och värme i Sverige och Tyskland och värmedistribution i Nederländerna.

Vattenfall tillhandahåller i försäljningsledet el, värme, gas och kyla till slutkunder i Norden och Västeuropa – till såväl företagskunder som privatkunder. Dessutom erbjuder Vattenfall energitjänster såsom laddningslösningar för elbilar, försäljning och installation av solceller samt energirådgivning. Vattenfall kan också erbjuda tillgång till marknadsplatser för de kunder som vill bli så kallade "prosumers", det vill säga kunder som är både producenter och konsument av el och värme. Konkurrenskraftig och stabil energiförsörjning är viktiga förutsättningar för framgångsrik industriell verksamhet, och därmed även för en hållbar ekonomisk samhällsutveckling. Vattenfall har en stark historik av goda långsiktiga affärsrelationer med den elintensiva industrin.

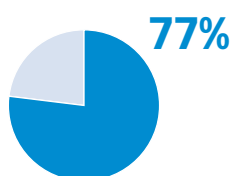
Vattenfall strävar efter att den negativa påverkan på omgivningen ska bli så liten som möjligt i alla verksamhetsdelar. Vattenfall vill agera ansvarsfullt och vill att bolagets affärspartners också gör det, genom att följa Vattenfalls uppförandekod för leverantörer. Läs mer om Vattenfalls arbete inom leverantörskedjan på sidan 51.

Vattenfall skapar värde för företagets kunder, medarbetare och de samhällen där bolaget verkar. Detta sker främst genom att producera och distribuera el och värme till kunderna, liksom att skapa arbetstillfällen för anställda och leverantörer. Vattenfall är en betydande skattebetalare och stödjer även indirekt ekonomisk tillväxt – exempelvis genom ett nära samarbete med industrin. För mer information om det ekonomiska värde som Vattenfall skapar enligt GRI-indikator G4-EC1, se sidan 44.

Produktion

Vattenfalls produktion av el och värme bygger på sex olika energislag: vattenkraft, kärnkraft, kolkraft, naturgas, vindkraft och biomassa, inklusive avfall.

Andel av koncernens underliggande rörelseresultat²

Strategier/aktiviteter

Minska CO₂-exponeringen genom att:

- Avyttra brunkolsverksamheten.
- Avyttra eller stänga anläggningar som inte tillhör kärnverksamheten.
- Fortsätta växa inom förnybar energi.
- Ytterligare förbättra anläggningarnas tillgänglighet, driftsäkerhet och effektivitet.
- Förbättra resursanvändningen inom hela produktionsverksamheten (läs mer på sidan 39).

Drivkrafter och utmaningar

- Elprisutvecklingen.
- Prisutveckling på bränslen och CO₂-utsläppsrätter.
- Produktionskostnaderna.
- Anläggningarnas kapacitet, tillgänglighet och effektivitet.
- Energi- och miljöpolitik.
- Flexibel styrning av produktion av baskraft för att säkerställa balans i elsystemet vid svängningar i förnybar elproduktion.

Optimering och Trading

Optimering och trading innefattar Vattenfalls driftoptimering (dispatch) av elproduktionen, prissäkring (hedging) av den framtida produktionen, inköp av bränsle samt köp och försäljning på grossistmarknaden. Inom strikta riskmandat bedrivs även egen tradingverksamhet, så kallad proprietary trading.

Andel av koncernens underliggande rörelseresultat

Huvuddelen av resultatet av denna verksamhet ingår i Produktion.

Strategier/aktiviteter

- Ytterligare förbättra driftoptimeringen av koncernens samtliga anläggningar (dispatch).
- Prissäkring av den framtida elproduktionen genom så kallad hedging.
- Säkerställa hållbarhet i leverantörskedjan.

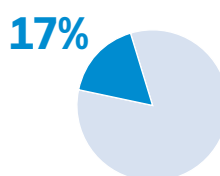
Drivkrafter och utmaningar

- Osäker elprisutveckling.
- Prissäkringsstrategi vid osäker prisutveckling.
- Prisutveckling på bränslen och CO₂-utsläppsrätter.
- Kostnadseffektivitet.

Distribution¹

Vattenfall distribuerar el och fjärrvärme till såväl företagskunder som privata hushåll. Eldistribution är en prisreglerad monopolverksamhet, som övervakas av nationella nätmyndigheter. Denna verksamhet bedrivs på både regionnät- och lokalnät-nivå.

Andel av koncernens underliggande rörelseresultat

Strategier/aktiviteter

- Fortsatt fokus på kostnadseffektivitet.
- Ytterligare förbättra tillförlitligheten i el och värmenäten.
- Modernisera och bygga ut befintliga nät.
- Möta kunders och myndigheters behov av smarta och hållbara energilösningar, till exempel smarta elnät.
- Verka för utbyggnad av kabelförbindelser från Norden till kontinenten och Storbritannien.

Drivkrafter och utmaningar

- Prisreglering av elnätverksamheten.
- Nätförluster på grund av variationer i belastningen av elnäten.
- Balansering av många små produktionsanläggningar hos kunder.
- Leveranssäkerhet.

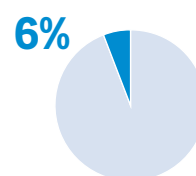
Försäljning

Till slutkunder säljer Vattenfall:

- el.
- gas.
- värme och kyla.

Dessutom erbjuder Vattenfall energitjänster såsom laddningsstationer för elbilar, försäljning och installation av solceller, lösningar för energieffektivisering samt energirådgivning

Andel av koncernens underliggande rörelseresultat

Strategier/aktiviteter

- Fortsatt fokus på kostnadseffektivitet.
- Öka kundnöjdheten.
- Utveckla och erbjuda smarta och hållbara energilösningar.

Drivkrafter och utmaningar

- Vinstmarginal.
- Kostnadseffektivitet.
- Kundnöjdhet.
- Leveranssäkerhet.
- Tilläggstjänster.
- Möta kundernas efterfrågan på nya typer av tjänster och produkter när de blir "prosumers".
- Hitta nya lönsamma affärsmodeller i det nya energilandskapet.

1) Eldistributionsverksamheten bedrivs legalt och funktionellt åtskild från konkurrensutsatta verksamhetsdelar.

2) Inklusive driftoptimering och hedging.

Marknad och omvärld

Omställningen av de europeiska energimarknaderna fortsatte under 2014. Svag efterfrågan och låga elpriser medför att storskaliga konventionella kraftverk alltmer förlorar konkurrenskraft mot subventionerade förnybara kraftslag såsom vindkraft. Förändringstakten varierar mellan länderna beroende på den energipolitik och de strategier länderna valt för att uppnå EU:s klimatmål för 2020 och 2030. Omställningen innebär stora utmaningar för de etablerade energibolagen, men det uppstår även nya affärsmöjligheter inom förnybar energi och på slutkundsmarknaderna.

Energimarknaderna fortsatte under året den dramatiska omvandling som inleddes på allvar efter finanskrisen 2008/2009. Stagnerande efterfrågan och överutbud på el, i kombination med fallande kolpriser och låga priser för CO₂-utsläppsätter, har lett till mycket låga elpriser. Efterfrågan på el ser inte ut att återhämta sig förrän en bit in på 2020-talet.

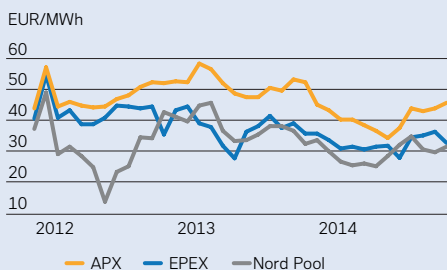
Stora mängder förnybar produktionskapacitet har tillkommit och tränger i allt större utsträckning undan storskalig konventionell

energiproduktion. Utvinningen av skiffergas i USA har ökat och utbudet av billig skiffergas på den amerikanska marknaden har lett till ett överskott på stenkol som istället exporteras till bland annat Europa. Sammantaget har det lett till att många naturgasbaserade produktionsanläggningar – trots relativt låga CO₂-utsläpp och kostnader för utsläppsätter – inte längre kan täcka bränslekostnaderna och därför har tvingats stänga eller läggas i malpåse. Marginalerna för stenkolkraftverk har också försämrats trots lägre pris för stenkol, men nya anläggningar med hög verkningsgrad kan i regel drivas med vinst. Brunkolkraftverk kan fortfarande tack vare låga bränslekostnader och låga priser på CO₂-utsläppsätter drivas med relativt goda produktionsmarginaler.

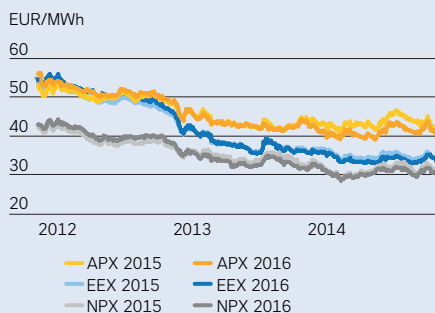
Prisutveckling 2014

De genomsnittliga nordiska elspotpriserna var 22% lägre under 2014 jämfört med 2013, främst till följd av lägre efterfrågan och lägre råvarupriser. I Tyskland var de genomsnittliga spotpriserna 13% lägre jämfört med 2013, främst till följd av lägre kolpriser. I Nederländerna var de genomsnittliga spotpriserna 15% lägre jämfört med 2013, främst till följd av lägre gaspriser.

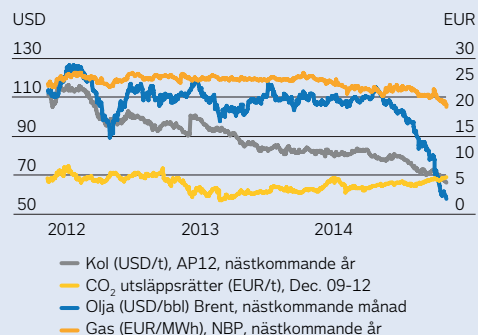
Elspotpriser

Eltermpriser

Råvarupriser

Terminspriserna på el var mellan 9% och 11% lägre i Norden respektive Tyskland jämfört med 2013. Det förklaras främst av fortsatta förväntningar om låga råvarupriser. I Nederländerna minskade priserna mellan 1% och 5%.

Oljepriserna (brent crude) var i genomsnitt 9% lägre under 2014 jämfört med 2013, främst på grund av ökat utbud, svag efterfrågan och starkare amerikansk dollar. Av samma skäl försvagades också kolpriserna som genomsnittligt var 12% lägre än 2013. Gaspriserna var 8% lägre under 2014 jämfört med 2013 medan priset på CO₂-utsläppsrätter steg med 33%.

De låga kolpriserna och de låga priserna för CO₂-utsläppsrätter har också lett till att CO₂-utsläppen under 2014 endast minskade marginellt i många länder, trots en omfattande utbyggnad av förnybar produktion. Det saknas i dagsläget ekonomiska incitament för att ställa om kolkraftbaserad baskraft till gasbaserad produktion med lägre CO₂-utsläpp.

Omställning till nya marknadsförhållanden

Omställningen av de europeiska energimarknaderna har inneburit stora utmaningar för de etablerade energibolagen. Lönsamheten har pressats hårt, och har i vissa fall lett till negativa resultat, till följd av låga elpriser, överkapacitet och tillkommande förnybar produktion, främst vindkraft. Kraftverk har tvingats tas ur drift i förtid eller läggas i malpåse, vilket har minskat värdet på bolagens tillgångar.

Kostnaden för att producera el från förnybara energikällor har genom teknisk utveckling i produktion och installation sjunkit betydligt – för vindkraft med omkring 30% under de senaste åren. Även kostnaden för solenergi har minskat kraftigt. Med dagens låga elpriser är det inte lönsamt att bygga ny produktionskapacitet utan subventioner eller stödsystem.

Utmaningen för europeiska energibolag ligger i att anpassa sig till de nya marknadsförhållandena med förnybar produktion i fokus. De flesta bolag har genomfört betydande kostnadsbesparingsprogram och avyttrat anläggningar och verksamheter som inte hör till kärnverksamheten. I vissa fall har konventionell energiproduktion avyttrats för att frigöra kapital till en ökad satsning på förnybar produktion. Nya finansieringslösningar, där samarbeten etableras med andra investerare såsom städer och institutionella investerare, är andra exempel på sätt att möjliggöra en snabbare utbyggnad av förnybar produktion.

Säker elförsörjning en nyckelfråga

Utmaningen är att öka andelen förnybar energi, utan att äventyra försörjningssäkerheten och stabiliteten i elnäten. Väderberoende elproduktion från främst sol- och vindkraft måste stödjas av lagringsmöjligheter, flexibel konsumtion och reglerbar kraft från energikällor som alltid finns tillgängliga. I flera europeiska länder har avsikten varit att gaskraften ska ersätta kolkraft som bas- och reglerkraft. Denna utveckling hålls dock i dagsläget tillbaka av de låga priserna på både kol och CO₂-utsläppsrätter samt av förhållandevis höga gaspriser.

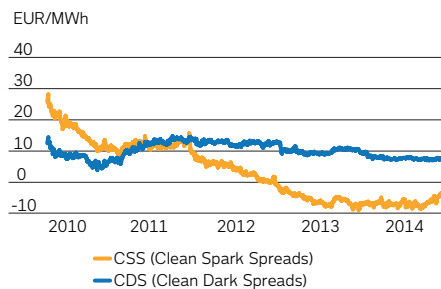
För att trygga leveranssäkerheten vid tidpunkter då efterfrågan är hög och produktionen från väderberoende produktionskällor är låg, diskuteras för närvarande i flera europeiska länder, däribland Tyskland, behovet av att införa så kallade kapacitetsmarknader där nätmyndigheten garanterar vissa elproducenter och kraftverk en ersättning för att hålla reservkapacitet i beredskap. Kapacitetsmarknader kan utformas på flera olika sätt och finns sedan tidigare eller planeras i bland annat Sverige, Spanien, Portugal, Frankrike och Storbritannien. EU planerar en energiunion (Energy Union) som bland annat ska lösa lokala och nationella kapacitetsproblem genom att stärka överföringsmöjligheterna i Europa och därmed skapa en integrerad inre europeisk energimarknad.

Elnäten behöver byggas ut

I takt med att elproduktionen från vindkraft ökar, inte minst från havsbaserad vindkraft i Nordsjön, ökar behovet av överföringskapacitet över stora avstånd. Speciellt högspänningsnäten behöver förstärkas i många länder för att klara av att överföra el från de områden där vindkraft produceras till de delar där den elintensiva industrin är lokaliserad. I Tyskland planeras tre stora "elmotorvägar" från landets norra delar, där en stor del av den kommande vindkraftutbyggnaden kommer att ske, till de södra delarna där många elintensiva industriföretag är lokaliserade.

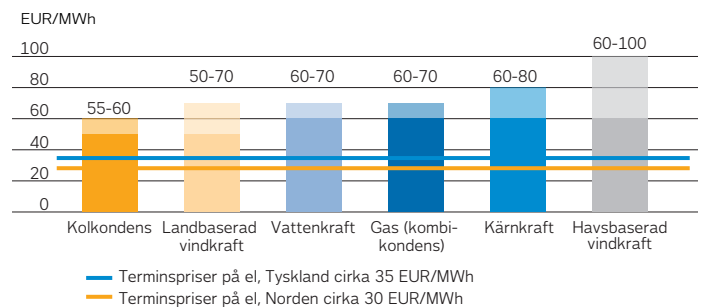
Även överföringskapaciteten mellan länderna i Europa behöver byggas ut. Den ökande andelen förnybar elproduktion, som är ett av EU:s klimatmål för 2020 och 2030, innebär även att kapaciteten att överföra stora mängder el mellan länderna behöver byggas ut. På den nordiska marknaden, där en stor del av elproduktionen är baserad på vattenkraft och kärnkraft med låga CO₂-utsläpp, förutspås överproduktion av el råda under det närmaste decenniet. Genom att förbättra överföringskapaciteten mellan Norden, Kontinentaleuropa och Storbritannien kan förnybar el från Norden komma att bidra till att balansera den oregelbundna produktionen i Nordeuropa.

Utveckling av rörelsemarginalen för kol- och gasbaserad elproduktion

Rörelsemarginalen för gasbaserad elproduktion har sjunkit markant under de senaste fem åren. Clean Spark Spreads (marginalen på elproduktion baserad på gas, inklusive kostnad för CO₂-utsläppsrätter) är negativ sedan mitten av 2012, samtidigt som marginalen för stenkolsbaserad elproduktion, Clean Dark Spreads, legat relativt stabil.

Totalkostnad för ny elproduktion (inklusive CO₂-kostnader)

Ovanstående uppgifter är baserade på data från nyligen publicerade internationella rapporter. Kostnaderna kan variera beroende på lokala förutsättningar och nationella bestämmelser. Med nuvarande marknadspriser saknas pris-signaler för investeringar i ny produktionskapacitet.

Förutom behovet av nätutbyggnad finns idag en trend att återkommunalisera kommunala energinät i Tyskland. Detta efter en lång period av avreglering och försäljning av kommunal infrastruktur i Tyskland tilldelas koncessioner för distributionsnät inom el, fjärrvärme och gas i regel för en period av 20 år. Många tyska städer som tidigare sålt sina energinät till privata företag väljer nu att köpa tillbaka dessa. Detta är en utveckling som bidrar till en förändring av marknadssituationen och energilandskapet. I Hamburg har Vattenfall sålt sin eldistributionsverksamhet till Hamburgs stad efter en folkomröstning om ägandet.

Ett nytt energilandskap

En mer decentraliserad och geografiskt spridd elproduktion leder till ett nytt och mer komplext energilandskap. Det innebär både utmaningar och möjligheter för traditionella producenter och marknadsaktörer. Samtidigt finns en vilja både bland företag, fastighetsägare och privata hushåll att bli mindre beroende av el- och värmeleverantörer. Småskaliga kraftverk, värmepumpar och solceller ger möjlighet för konsumenten att bli en så kallad "prosumer", det vill säga en kund som är både producent

och konsument av el eller värme. I ett sådant energilandskap är det en konkurrensfördel att kunna tillhandahålla lösningar för bland annat smarta flexibla elnät och intelligenta hem, vilka ger kunden möjlighet att effektivisera och optimera sin produktion och konsumtion.

Nya möjligheter på slutkundsmarknaden

Ett energilandskap med mer aktiva konsumenter som även i allt större utsträckning vill bli elproducenter, öppnar en ny marknad för kundnära tjänster. Utvecklingen går olika snabbt i olika länder, där ekonomiska stödsystem och regelverk för egenproducerad el från vindkraft och solceller spelar en stor roll.

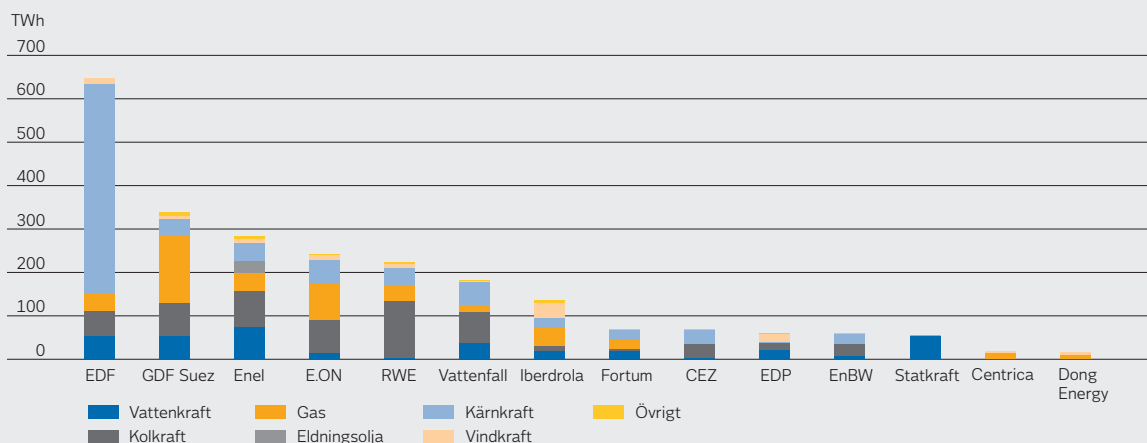
En ny typ av leverantörer för kundnära energitjänster förväntas växa fram, vilket öppnar för aktörer från andra branscher, exempelvis telekom och larmföretag. Dessa är ofta IT-inriktade och kan till exempel istället för att köpa och sälja el, värme eller gas komma att erbjuda leverans av en viss garanterad inomhustemperatur eller åtgärder för energieffektivisering och sedan ta en del av kostnadsbesparingen som betalning.

Europas största elproducenter

Ett stort antal energibolag agerar på de europeiska energimarknaderna. De största aktörerna sett till omsättningen är EDF och GDF Suez (Frankrike), Enel (Italien) samt E.ON och RWE (Tyskland). Dessa bolag är energibolag med verksamhet i de flesta delar av värdekedjan i Europa och har även betydande verksamheter utanför Europa. Vid sidan av dessa stora bolag finns ett antal regionala aktörer, bland dessa Centrica (Storbritannien), CEZ (Tjeckien), Dong Energy (Danmark)

EDP (Portugal), EnBW (Tyskland), Fortum (Finland), Iberdrola (Spanien), Statkraft (Norge) och Vattenfall. Det finns även ett stort antal elhandelsbolag, till största delen kommunägda. I Sverige finns mer än 100 sådana företag, i Tyskland runt 900 (ofta del av kommunala "Stadtwerke") och i Nederländerna ungefär 80. Därutöver finns ett antal transmissions- och distributionsföretag vilka bedriver prisreglerad monopolverksamhet.

Europas största elproducenter (elproduktion och energimix¹)

1) Produktionsvolym och energimix för de största europeiska elproducenterna år 2013. Det är stora skillnader i bolagens energimix, det vill säga de energikällor som används i elproduktionen.

Källa: Företagens årsredovisningar för 2013.

Ramverk och regleringar

Vattenfalls verksamhet styrs i hög grad av politiska regleringar och ramverk. EU:s klimat- och energipolitik bygger idag till stor del på EU:s så kallade 20–20–20-mål. Målen innebär att fram till år 2020 ska förnybar energi stå för 20% av Europas energiproduktion, CO₂-utsläppen ska minska med 20% jämfört med 1990 års nivå och energiförbrukningen ska effektiviseras med 20% jämfört med år 1990.

Nya EU mål för år 2030

I oktober 2014 enades de europeiska stats- och regeringscheferna om en ny energi- och klimatram med följande nya mål för 2030:

- Ett bindande EU-mål att länderna ska minska utsläppen av växthusgaser till år 2030 med minst 40% jämfört med 1990 samt en reform av EU:s system för handel med utsläppsrätter (ETS).
- Ett bindande EU-mål att minst 27% av den energi som förbrukas i EU ska komma från förnybara energikällor år 2030.
- Ett icke-bindande EU-mål om energieffektivisering på minst 27% fram till år 2030.

Den nya energi- och klimatramen för 2030 kommer att omvandlas till konkreta lagstiftningsförslag som kan förväntas få en betydande påverkan på Vattenfalls framtida verksamhet. Dessa kan omfatta följande:

- En reform av EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) samt införande av en marknadsstabilitetsreserv – med syftet att minska EU:s utsläpp av växthusgaser.
- En översyn av EU:s direktiv om förnybar energi – med syftet att öka andelen förnybar energiproduktion.
- En översyn av lagstiftningsramen för energieffektivitet.

Därutöver finns ytterligare EU-initiativ:

- Den pågående implementeringen av EU:s ramdirektiv för vatten, med syfte att säkerställa vattenkvaliteten i Europas sjöar och vattendrag, kommer att påverka Vattenfalls vattenkraftproduktion. Förändringar av den svenska miljöbalken, som föreslagits av den så kallade vattenverksamhetsutredningen, skulle kunna innebära ny prövning av alla tillstånd för att bedriva vattenkraftverksamhet.
- Referensdokumentet om bästa tillgängliga teknik (BREF) för stora förbränningsanläggningar, vilket anger utsläppsnivåerna för olika föroreningar och utgör grunden för industriutsläppsdirektivet (IED).
- Lagstiftningsåtgärder som rör biologisk mångfald, cirkulär ekonomi och luftföroreningar.
- Regler för den europeiska elmarknaden samt upprättande av ett europeiskt regelverk för effektiv användning av det befintliga överföringsnätet, belastning och produktion (nätföreskrifter).
- En omställning av EU:s detaljhandelsmarknad för energi, som inleddes genom EU-kommissionens meddelande i början av 2015.

Nationellt arbete pågår

På samtliga Vattenfalls marknader pågår uppdateringar av olika nationella föreskrifter och regleringar för att gynna omställningen till framtida energisystem, såsom "Energiewende" i Tyskland, "Dutch Energy Deal" i Nederländerna och "EMR – Electricity Market Reform" i Storbritannien. Diskussionerna gäller framför allt framtida stödnivåer för olika energikällor, metoder för att främja leveranssäkerhet och effektivitet, arbetet med att uppnå klimatmålen samt nya sätt att organisera energimarknaden. I Sverige ska en bred energikommission utreda förutsättningarna för en långsiktigt hållbar energipolitik.

Vattenfalls utveckling sedan 1990

Energimarknaden i Europa har genomgått stora förändringar under de senaste 25 åren. Avreglingen som inleddes i början av 1990-talet ledde till att många energiföretag byggde upp verksamhet och köpte energibolag utanför sina nationella hemmarknader. Ledorden under denna period var förvärvsdriven tillväxt. Riskspridning, stordriftsfördelar och samordningsvinster var viktiga drivkrafter. En stor och diversifierad produktionskapacitet ansågs vara en viktig konkurrensfördel. Denna period avslutades i och med finanskrisen 2007–2008 då många europeiska länder återgick till att föra en mer nationell energipolitik på bekostnad av europeiskt integrationsarbete. Takten i integrationsarbetet avstannade. Efterfrågan på el minskade på grund av recessionen.

Fokus hos energiföretagen kom att övergå till att stärka den finansiella ställningen genom kostnadsbesparingar, minskade investeringar samt avyttringar. Den traditionella värdekedjan började kompletteras med ett mer kundbaserat perspektiv.

Under hela perioden har klimatfrågan fått ökad betydelse och under senare tid har hållbarhetsaspekter fått stort genomslag. I början som något som kan komma att påverka affären i framtiden, till något som idag genomsvårar varje affärsplaneprocess. Vattenfalls utveckling följer delvis den logik och de förutsättningar som gällt på marknaden under perioden, men är också ett resultat av bolagets historia och dess strategiska val.

■ Omvärld 1990–1994

De europeiska energimarknaderna börjar avregleras

Med början i Storbritannien börjar de olika europeiska elmarknaderna successivt att avregleras. Den svenska elmarknaden avregleras 1996 och nya utländska aktörer etablerar sig i Sverige. De tyska och nederländska elmarknaderna avregleras 1998. Avreglingen innebär att produktion, elhandel och försäljning av el konkurreras ut. Eldistribution förblir ett prisreglerat monopol. Syftet med avreglingen är bland annat att öka valfriheten för konsumenterna och skapa förutsättningar för en ökad konkurrens inom elförsörjningen. Detta ska leda till en effektivare elmarknad med lägre priser för konsumenterna.

■ Omvärld 1995–2006

Strukturomvandling på elmarknaden

En allt mer integrerad och öppen elmarknad växer fram i Europa. Stora internationella energikoncerner bildas genom förvärv och sammanslagningar. På den tyska marknaden skapas fyra stora integrerade företag, RWE, E.ON, Vattenfall och EnBW. Samtliga är verksamma inom hela värdekedjan för el och äger var sin del av det tyska högspänningsnätet. Elbörser bildas och prisbildningen på marknaden blir mer transparent. Handel med CO₂-utsläppsätter inom EU påbörjas 2005 vilket driver upp elpriserna.

Avregling och europeisk integration 1990–2009

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003

■ Vattenfall 1990–1994

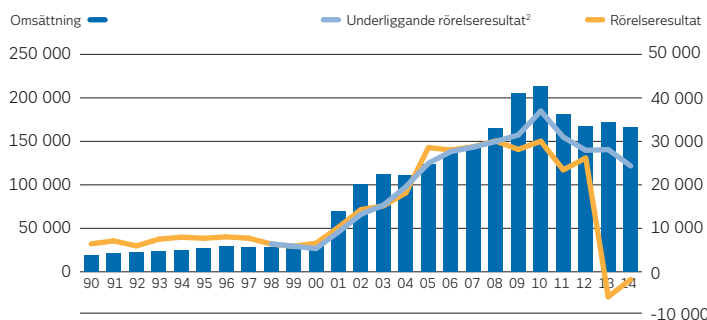
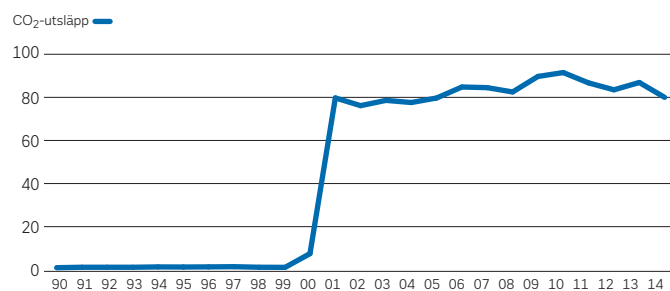
Det moderna Vattenfall tar form

Affärsverket Statens Vattenfallsverk ombildas 1992 till ett statligt ägt aktieföretag, Vattenfall AB. Samtidigt avskiljs stamnätet, det svenska högspänningsnätet, från Vattenfall och överförs till det nybildade affärsverket Svenska Kraftnät. Vattenfall stärker sin ställning inom eldistribution och på slutkundsmarknaden genom förvärv av en rad svenska lokalnät. Mindre förvärv sker i Norge, Danmark och i Baltikum. Via dotterföretagen SwedPower och Nordic Power Invest investerar Vattenfall även i ett antal kraftprojekt i Sydostasien och Sydamerika.

■ Vattenfall 1995–2006

Internationell tillväxt

Vattenfalls styrelse beslutar 1995 om en internationell tillväxtstrategi. I Finland förvärfvar Vattenfall 1995 bolaget Häämen Sähkö och ytterligare ett antal energibolag. I Tyskland förvärfvar Vattenfall i början av 2000-talet bolagen HEW, Bewag, VEAG och Laubag och blir därmed Tysklands tredje största elproducent och den största värmeproducenten. I Polen förvärfvas kraftvärmeproducenten EW och distributionsföretaget GZE. Vattenfalls internationella etableringar koncentreras till norra Europa och projekten i Asien och Sydamerika avyttras. Fokus läggs på att integrera de nyförvärfvade företagen. Från och med 2006 bedrivs samtliga verksamheter i Tyskland och Polen under varumärket Vattenfall. År 2006 förvärfvas flera kraftvärme- och vindkraftstillgångar i Danmark.

Omsättning och rörelseresultat, MSEK, 1990–2014¹**CO₂-utsläpp, Mton, 1990–2014**

1) Från 2004 redovisar Vattenfall i enlighet med IFRS. Dessförinnan användes svenska GAAP.

2) Underliggande rörelseresultat definieras som rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster.

■ Omvärld 2007–2009**Klimatmål och finanskris**

Medvetenheten om riskerna med klimatförändringarna ökar världen över. Det leder bland annat till att EU lägger fast klimat- och miljömål till år 2020, de så kallade 20–20–20-målen. Elpriserna stiger kraftigt till följd av det nya handelssystemet (ETS) för CO₂-utsläppsrätter. En övergång mot mer gasbaserad kraftproduktion startar. Ny teknik, såsom avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) utvecklas, med vilken CO₂-utsläppen från kolkraft ska minska. Internationella förvärv och avyttringar fortsätter att rita om den europeiska energikartan. En global finanskris utbryter 2007–2008 med början på den amerikanska bolånemarknaden. Krisen betraktas som den värsta sedan den stora depressionen på 1930-talet och leder till att Eurosamarbetet hotas. Inledningsvis påverkas bolagen inom energisektorn betydligt mindre än bolag i andra branscher.

■ Omvärld 2010–2014**Nytt energilandskap**

Den europeiska energisektorn står nu inför betydande utmaningar. Den ekonomiska recessionen leder till att efterfrågan på energi kraftigt minskar. Det slår hårt mot intjäningsförmågan hos elproducenterna. Samtidigt tillförs ny produktionskapacitet framför allt inom förnybara energislag vilket ytterligare pressar elpriserna. Skiffergas börjar utvinnas i stor skala i USA, vilket leder till att billig stenkol exporteras till Europa. Detta och låga priser på CO₂-utsläppsrätter bidrar till att fundamentalt förändra lönsamhetsförhållandet mellan kol- och gasbaserad kraftproduktion.

En ny era inleds när flera företag börjar avyttra tillgångar för att minska skuldsättningen samtidigt som integrationen av de europeiska energimarknaderna avstannar. Kärnkraftsolyckan i Fukushima år 2011, leder till att den tyska regeringen omprövar sin kärnkraftstrategi och beslutar att all kärnkraft i Tyskland ska avvecklas senast år 2022. I Sverige ändras lagen så att det blir möjligt att ersätta åldrande kärnkraftsreaktorer med nya.

Paradigmskifte 2010–

2004 2005 2006

2007 2008 2009

2010 2011 2012 2013 2014

■ Vattenfall 2007–2009**Klimatfokus och förvärv**

Vattenfall formulerar sin klimatvision som innebär att verksamheten ska vara klimatneutral senast 2050. Detta mål antas även av den europeiska elbranschen inom organisationen Eurelectric. År 2008 inviger Vattenfall världens första pilotanläggning för avskiljning av koldioxid vid förbränning av kol med oxyfuelteknik (CCS) vid kraftverket Schwarze Pumpe, i östra Tyskland. Avsaknaden av politiskt stöd och acceptans från allmänheten i Tyskland leder dock till att Vattenfall lägger ned sina CCS-projekt 2011. Vattenfall färdigställer vindkraft-anläggningar och förvärfvar flera vindkraftprojekt i Storbritannien. År 2009 förvärfvas det nederländska energiföretaget N.V. Nuon Energy för att diversifiera Vattenfalls verksamhet och geografiska marknadsposition. Bland annat vill Vattenfall ta tillvara Nuons tillgångar och kompetens inom gaskraft och trading. Förvärv och höga elpriser leder till att Vattenfalls omsättning kraftigt ökar och uppgår till 205 miljarder SEK år 2009.

■ Vattenfall 2010–2014**Ny strategisk inriktning**

Minskad efterfrågan, fallande elpriser och ökad skuldsättning efter förvärvet av N.V. Nuon Energy, leder till att Vattenfall omprövar sin tillväxtstrategi och börjar avyttra tillgångar som inte hör till kärnverksamheten. Den tyska högspänningsverksamheten säljs, liksom verksamheter i Finland, Belgien och Polen. Omfattande effektiviseringsprogram för att minska företagets kostnader sjösätts.

Vattenfall beslutar 2010 att minska de årliga CO₂-utsläppen till 65 miljoner ton senast år 2020. Detta mål innebär att delar av den fossilbaserade produktionen måste säljas. Hösten 2014 beslutar Vattenfall att undersöka möjligheterna att sälja den tyska brunkolsverksamheten. Satsningen på vindkraft fortsätter och för att öka takten i utbyggnaden etableras partnerskap med bland annat kommunägda energibolag och institutionella investerare.

Strategi

Vattenfalls övergripande strategi inriktas på att stärka kundfokus och att ställa om mot en mer hållbar energiportfölj. Samtidigt ska Vattenfall kunna ge en marknadsmässig avkastning till ägaren och vara ett långsiktigt finansiellt stabilt företag.

Vattenfall står, på samma sätt som andra stora europeiska energiproducenter, inför fortsatt stora utmaningar och måste anpassa sig till de förändrade marknadsförhållandena. Den storskaliga elproduktionen måste anpassas till en marknadssituation med svag efterfrågan och väsentligt lägre elpriser än tidigare. Produktionsportföljen måste omstruktureras mot mer förnybar energi och ökat affärsfokus i hela värdekedjan. Nya finansieringslösningar måste utnyttjas för att kunna öka investeringarna i förnybar energi, främst vindkraft. Den stigande efterfrågan från kunder och samhälle på nya hållbara produkter och tjänster måste mötas.

Vattenfalls övergripande strategi för de kommande åren inriktas på följande tre strategiska fokusområden:

- Starkt kundfokus och nya kundnära affärsmodeller.
- En mer hållbar energiportfölj.
- Ökat affärsfokus i alla delar av verksamheten.

Ny organisation från 1 april 2015

Den 1 april 2015 ersätts den regionala strukturen, som infördes den 1 januari 2014, av sex gränsöverskridande affärsområden (Business Areas) för att bättre stödja den nya övergripande strategin. För mer information om bolagsstrukturen, se Bolagsstyrningsrapporten på sidan 57.

- **Heat** – All värmeverksamhet inklusive all termisk verksamhet, utom brunkolsverksamheten som placeras i en separat enhet; Mining and Generation.
- **Wind** – All vindkraftverksamhet.
- **Customers & Solutions** – Försäljning till slutkunder.
- **Generation** – All vatten- och kärnkraftverksamhet.
- **Markets** – Motsvarar dagens Business Division Asset Optimisation and Trading.
- **Distribution¹** – Eldistributionsverksamhet i Sverige och Tyskland.

¹) Eldistributionsverksamheten är reglerad enligt ellagen i Sverige respektive Tyskland och separerad från övrig verksamhet i Vattenfall.

Framgångsrik konsolidering

Efter ett antal år med kraftig tillväxt till följd av omfattande förvärv, ändrade Vattenfall sin strategi år 2010 till att konsolidera bolaget och stärka den finansiella ställningen. Denna strategi har varit framgångsrik men har inte fullt ut kunnat kompensera för de allt mer utmanande marknadsförhållandena. De årliga kostnaderna har reducerats med 13,7 miljarder SEK eller 26% jämfört med kostnadsbasen 2010.

Investeringsplanen har minskats från 201 miljarder SEK för perioden 2010–2014, till 105 miljarder SEK för perioden 2014–2018, för att matcha bolagets förväntade kassaflöde. Från och med 2015 har Vattenfall begränsat sin investeringsplan till att omfatta endast de två nästkommande åren. Skuldsättningen har minskats genom försäljningar av en rad verksamheter, som till exempel värme- och elnätverksamheterna i Polen och Finland, elnätverksamheten i Hamburg, verksamheten i Belgien samt flera andra verksamheter som inte bedömts tillhöra kärnaffären. Tillgängligheten i kärnkraftsproduktionen har förbättrats, från 74% år 2010 till 82,8% år 2014. Sedan 2010 har CO₂-utsläppen minskat från 93,7 miljoner ton till 82,3 miljoner ton år 2014.

Ny organisation med sex affärsområden

Den 1 januari 2014 omorganiserades Vattenfall i två geografiska regioner, Norden och Kontinentaleuropa/Storbritannien. Det gjordes för att bättre kunna hantera de olika nationella marknadsförutsätt-

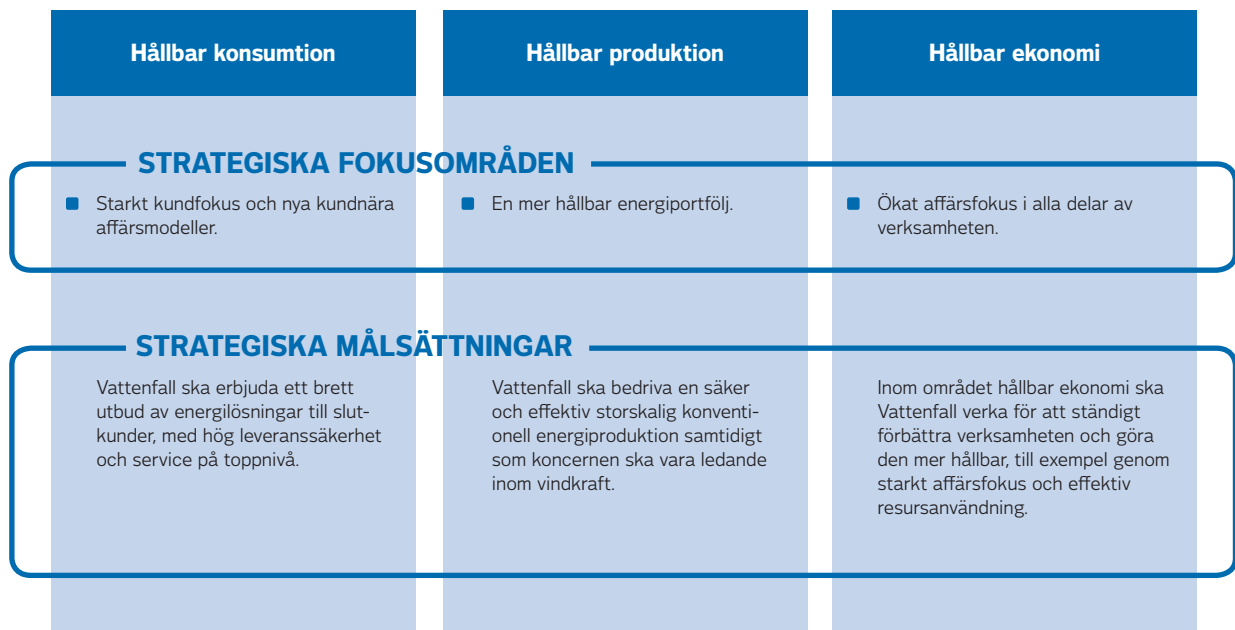
ningarna inom respektive region. Uppdelningen skulle även på sikt kunna möjliggöra ett breddat ägande för den utomnordiska verksamheten.

Under hösten 2014 har Vattenfalls portföljstrategi setts över och beslut har tagits att undersöka möjligheterna att sälja den tyska brunkolsverksamheten. Däremot ska övrig verksamhet i Kontinentaleuropa/Storbritannien, såsom kraftvärmeproduktion, fjärrvärme, eldistribution och vindkraft behållas och även i fortsättningen utgöra viktiga delar av Vattenfalls kärnverksamhet.

För att underlätta omställningen mot en mer förnybar och hållbar energiproduktion organiseras Vattenfall från och med den 1 april 2015 i sex affärsområden. Syftet är att öka affärs- och resultatfokus samt att utnyttja synergier över landsgränserna. Med den nya affärsdrivna och gränsöverskridande organisationen markeras att Vattenfall ska fortsätta vara ett nordvästeuropeiskt energibolag med svenskt ägande.

Vattenfalls strategi från 2015

Vattenfalls övergripande strategi sammanfattar hur Vattenfall avser att möta utmaningarna och utnyttja affärsmöjligheter i det nya energilandskapet. Strategin omfattar var och en av de tre dimensionerna hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi. Inom varje dimension arbetar Vattenfall mot ett antal strategiska målsättningar.

Vattenfalls investeringsplan

Vattenfall har de senaste åren successivt reducerat sina investeringsplaner, framförallt när det gäller tillväxt inom elproduktion. Det är en följd av marknadssituationen som kännetecknas av överskott på produktionskapacitet, svag efterfrågan och låga elpriser. Den största delen av tillväxtinvesteringarna görs inom förnybar energi, främst vindkraft. De investeringar som fortfarande planeras ske inom fossilbaserad produktion avser färdigställande av projekt vilka beslutats för flera år sedan, då marknadsutsikterna såg helt annorlunda ut.

Vattenfalls investeringsplan för femårsperioden 2014–2018, som beslutades 2013, uppgick till 105 miljarder SEK. Jämfört med den tidigare femårsperioden 2013–2017 innebar det en minskning med 18 miljarder SEK. På grund av den svåra marknadssituationen som kännetecknas av överutbud och låga priser vilket pressar lönsamhet och kassaflöde, har Vattenfall begränsat sin senaste investeringsplan till att omfatta endast två år, 2015–2016, mot tidigare rullande femårsplaner.

För tvåårsperioden 2015–2016 planerar Vattenfall investera totalt 41 miljarder SEK, varav 30,8 miljarder SEK, eller 75%, i el- och värme-

produktion. Resterande del, 10,2 miljarder SEK, planerar bolaget investera i främst el- respektive värmenät, 7,3 respektive 1,8 miljarder SEK.

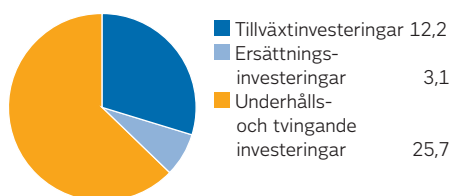
Av investeringarna i el- och värmeproduktion avser 11,1 miljarder SEK (36%) tillväxt, det vill säga en utökning av produktionskapaciteten. Den allra största delen av tillväxten, 9,1 miljarder SEK, eller 82%, planeras gå till förnybar energiproduktion, främst vindkraft.

Vattenfalls mål är att ha en snabbare tillväxttakt när det gäller förnybar produktionskapacitet än genomsnittet för marknaden (se även sidan 23). De tillväxtinvesteringar som fortfarande sker inom fossilbaserad produktion görs för att slutföra projekt som beslutades och startades för flera år sedan då marknadsläget och utsikterna var helt annorlunda än idag. Ett exempel är stenkolskraftverket Moorburg i Hamburg, som beslutades redan år 2006 och som tas i kommersiell drift 2015.

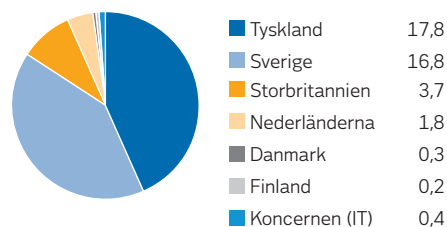
En stor del av det totala investeringsutrymmet går till underhåll av befintliga anläggningar. En betydande del avser även tvingande investeringar på grund av olika myndighetsbeslut, till exempel inom kärnkraftsverksamheten. Av de totala investeringarna utgör 25,7 miljarder SEK underhålls- och tvingande investeringar och 3,1 miljarder SEK ersättning av anläggningar som fasas ut på grund av ålder.

Investeringsplan 2015-2016

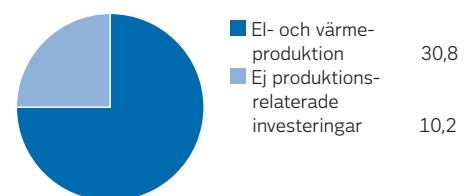
Totala investeringar, 41 miljarder SEK

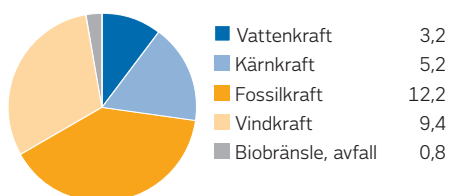
Geografisk fördelning, 41 miljarder SEK

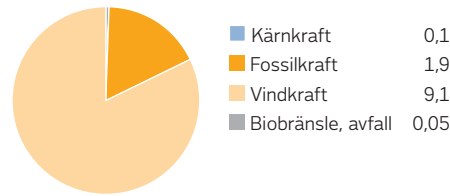
Totala investeringar, 41 miljarder SEK

Totala investeringar inom el- och värmeproduktion, 30,8 miljarder SEK

Tillväxtinvesteringar inom el- och värmeproduktion, 11,1 miljarder SEK

Större beslutade och pågående investeringsprojekt

Projekt	Land	Typ	Kapacitet	Vattenfalls andel %	Klart	Investering för totala projektet
Clashindarroch	Storbritannien	Vind, landbaserad	36,9 MW	100%	2015	~750 MSEK (62 MGBP ⁴)
Kentish Flats ¹	Storbritannien	Vind, havsbaserad	50 MW (utbyggnad)	100%	2015	~2 000 MSEK (166 MGBP ⁴)
Höge Väg	Sverige	Vind, landbaserad	38 MW	50% ²	2015	~500 MSEK
Högabjär-Kärsås	Sverige	Vind, landbaserad	38,4 MW	50% ²	2015	~500 MSEK
Juktan	Sverige	Vind, landbaserad	29 MW	50% ²	2015	~400 MSEK
Moorburg	Tyskland	Elproduktion, stenkol	1 654 MW	100%	2015	~29 000 MSEK (3 087 MEUR ⁴)
Akkats	Sverige	Vattenkraft	150 MW (ombyggnad)	100%	2016	~1 200 MSEK
Klim	Danmark	Vind, landbaserad	67 MW (repowering)	100%	2016	~800 MSEK
Lichterfelde	Tyskland	Kraftvärme, gas	300 MW el 230 MW värme	100%	2016	~3 200 MSEK (341 MEUR ⁴)
Pen y Cymoedd	Storbritannien	Vind, landbaserad	228 MW	100%	2017	~4 500 MSEK (373 MGBP ⁴)
Sandbank ¹	Tyskland	Vind, havsbaserad	288 MW	51% ³	2017	~12 000 MSEK (1 300 MEUR ⁴)

1) Havsbaserade vindkraftsparker har i regel omkring 20-30% högre årsproduktion jämfört med landbaserade vindkraftsparker med samma kapacitet.

2) Investering tillsammans med bank- och försäkringsbolaget Skandia.

3) Investering tillsammans med Stadtwerke München.

4) Balansdagskurs 31 december 2014.

Om- och tillbyggnaden av vattenkraftverket Akkats i närheten av Jokkmokk är Vattenfalls största vattenkraftprojekt på 20 år. Kraftverket, som byggdes vid Luleälven mellan 1969–1973 med en turbin på 150 MW, byggs nu om till två turbiner med vardera 75 MW installerad effekt. Med två turbiner minskar känsligheten för produktionsstörningar och den årliga elproduktionen beräknas öka med ungefär 26 GWh till omkring 590 GWh. Projektet planeras vara slutfört under 2016. Investeringssumman beräknas till omkring 1,2 miljarder SEK.

Vattenfall och Stadtwerke München (SWM) uppför tillsammans en ny havsbaserad vindkraftspark i tyska Nordsjön, Sandbank. Anläggningen omfattar 72 vindkraftverk med en total installerad effekt på 288 MW, vilket är lika mycket som den intilliggande vindkraftsparken DanTysk (bilden ovan). Den totala investeringssumman uppgår till omkring 1,3 miljarder EUR, där Vattenfalls andel är 51% och SWMs andel 49%. Den beräknade årliga elproduktionen uppgår till 1,4 TWh, vilket motsvarar årsförbrukningen i omkring 400 000 tyska hushåll.

Kolkraftverket Moorburg i Hamburg planeras tas i full kommersiell drift under första halvåret 2015. Kraftverket omfattar två block om vardera 827 MW och kan producera el motsvarande omkring 85% av staden Hamburgs förbrukning. Moorburg är ett av de modernaste stenkolkraftverken i sitt slag i Europa. Med en verkningsgrad på drygt 46% släpper det ut omkring 25% mindre koldioxid per producerad kWh än genomsnittet för tyska stenkolkraftverk (38%). Investeringssumman är drygt 3 miljarder EUR.

Vattenfall bygger ett nytt naturgasbaserat kraftvärmeverk med gas- och ångturbiner som ersätter ett äldre kraftverk i Lichterfelde i södra Berlin. Med en elkapacitet på omkring 300 MW och en värmeeffekt på 230 MW utnyttjas mer än 85% av bränslets energi. Investeringen är en viktig del av ett klimatavtal med staden Berlin med målet att halvera stadens CO₂-utsläpp till år 2020 jämfört med 1990. Kraftvärmeverket beräknas kosta cirka 341 MEUR och tas i drift år 2016.

Mål och utfall

Vattenfalls uppdrag är att generera en marknadsmässig avkastning genom att bedriva energiverksamhet så att bolaget är ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion. En stabil ekonomisk utveckling med utrymme för långsiktiga investeringar möjliggör en miljömässigt hållbar energiproduktion liksom nya produktlösningar för en hållbar konsumtion av el, gas och värme.

Vattenfalls ägare och styrelse har satt upp fyra ekonomiska mål för bolaget, och styrelsen har beslutat om tre hållbarhetsmål.

Ekonomiska mål

De ekonomiska målen avser lönsamhet, kapitalstruktur och utdelningspolicy, och fastställdes av ägaren i november 2012. Målen ska säkerställa att Vattenfall skapar värde och genererar marknadsmässig avkastning, att kapitalstrukturen är effektiv och att den finansiella risken hålls på en rimlig nivå. Målen ska utvärderas över en konjunkturcykel. Under 2014 uppnåddes målet för skuldsättningsgraden. Där- emot nåddes inte målet för FFO i förhållande till nettoskuldsättningen.

På grund av nedskrivningar uppfylldes inte heller målen för lönsamhet och utdelning. Avkastningen på sysselsatt kapital var negativ för 2014, men beräknat på det underliggande rörelseresultatet uppgick den till 8,2%. Till följd av det negativa resultatet efter skatt har styrelsen föreslagit att ingen utdelning lämnas för 2014. Läs mer om Vattenfalls ekonomiska utveckling under året på sidorna 45–46.

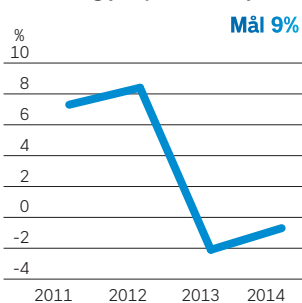
Hållbarhetsmål

Vattenfalls styrelse beslutade i oktober 2012 om att införa tre hållbarhetsmål. Det första målet, som sattes redan 2010, innebär att minska CO₂-exponeringen till 65 miljoner ton 2020 för att göra Vattenfalls portfölj mer hållbar. Det andra målet innebär att Vattenfall ska växa snabbare än marknaden inom förnybar kapacitet till 2020 och ska bidra till omställningen till ett mer hållbart energisystem. Det tredje hållbarhetsmålet, att förbättra energieffektiviseringen, sattes som ett kortsiktigt mål för 2014 att genom interna och externa åtgärder spara i genomsnitt 1 GWh primärenergi per dag, totalt 365 GWh för 2014. Motsvarande mål för 2015 är satt till 440 GWh. Vattenfalls hållbarhetsmål ligger inom samma områden som EU:s 20–20–20 mål. Läs mer om hur Vattenfalls hållbarhetsarbete har utvecklats under året på sidorna 27–51.

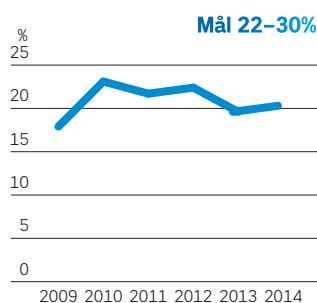
Ekonomiska mål

Lönsamhet	Utfall 2014	Kommentar
Avkastning på sysselsatt kapital: 9%	-0,7%	Utfallet 2014 blev -0,7% främst på grund av årets nedskrivningar av tillgångsvärden på totalt 23,8 miljarder SEK. Exklusive nedskrivningarna och andra jämförelsestörande poster uppgick avkastningen på sysselsatt kapital till 8,2%.
Kapitalstruktur	Utfall 2014	Kommentar
Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld: 22–30%	20,3%	Utfallet 2014 förbättrades jämfört med 2013 (19,6) men ligger fortfarande under målintervallet. De internt tillförda medlen ökade något och den justerade nettoskulden minskade jämfört med 2013.
Skuldsättningsgrad: 50–90%	61,9%	Utfallet 2014 blev 61,9% (75,7). Förbättringen förklaras främst av minskad nettoskuld, till stor del till följd av erhållna försäljningslikvider från sålda tillgångar.
Utdelningpolicy	Utfall 2014	Kommentar
Utdelningen ska långsiktigt uppgå till 40–60% av årets resultat efter skatt	0%	På grund av det negativa resultatet efter skatt föreslår styrelsen – i enlighet med Vattenfalls utdelningspolicy – att ingen utdelning lämnas för 2014.

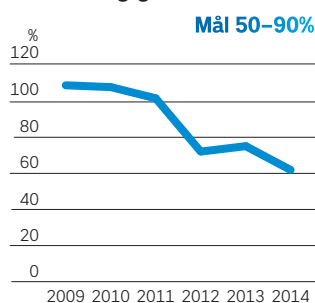
Avkastning på sysselsatt kapital

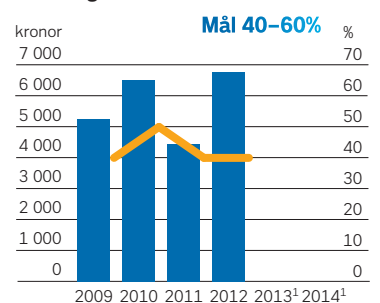
FFO/justerad nettoskuld

Skuldsättningsgrad

Utdelning

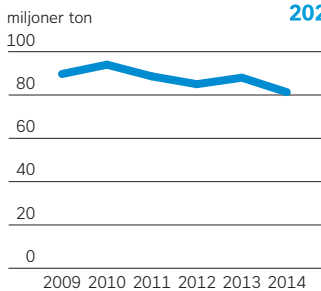
1) Ingen utdelning lämnas för 2013 och 2014.

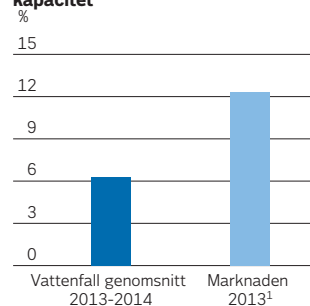
Hållbarhetsmål

Lägre CO ₂ -exponering	Utfall 2014	Kommentar
Vattenfall ska minska sin CO ₂ -exponering till 65 miljoner ton i absoluta utsläpp till 2020.	CO ₂ -utsläppen uppgick till 82,3 miljoner ton 2014.	Vattenfalls CO ₂ -utsläpp minskade under 2014 från 88,4 miljoner ton 2013, främst till följd av att ett antal fossilbaserade kraftverk såldes under året samt lägre produktion i värmekraftverk på grund av varmare väder. Planerade åtgärder för att minska CO ₂ -utsläppen till 65 miljoner ton finns beskrivna på sidorna 35–36.
Tillväxt i förnybar elproduktion	Utfall 2014	Kommentar
Vattenfalls tillväxttakt inom installerad förnybar kapacitet ska vara högre än den genomsnittliga tillväxttakten för tio definierade länder i norra och mellersta Europa ¹ .	Vattenfalls tillväxttakt har i genomsnitt varit 6,3% per år sedan 2012. Data för 2014 i jämförelsemarknaden fanns ej tillgängliga vid denna årsredovisnings publicering, men dess tillväxttakt var 12,3% år 2013 ² .	Under 2014 har Vattenfall installerat 52 MW (2013: 145 MW) ny kapacitet. Ny installerad kapacitet under 2014 utgjordes i huvudsak av: – Hjuleberg vindkraftspark (36 MW) – Bajlum vindkraftspark (15 MW) Vindkraftsparken DanTysk (288 MW) räknas inte in i 2014 års siffror eftersom anläggningen formellt färdigställdes i januari 2015. Den började dock producera el redan i december 2014.
Energieffektivisering	Utfall 2014	Kommentar
Vattenfall ska effektivisera 365 GWh år 2014 genom att öka både den interna energieffektiviteten och hjälpa kunderna att förbättra sin energieffektivitet.	Aktiviteterna som genomförts under 2014 har lett till en minskning av energibehovet med cirka 435 GWh årligen.	En rad åtgärder har genomförts vilka ökat energieffektiviteten 2014 jämfört med 2013. Förbättringarna har skett dels i anknötning till Vattenfalls egna kraftverk, till exempel genom utbyte eller uppgraderingar av turbiner i kolkraftverken Jämschwalde och Boxberg, dels inom den nordiska vattenkraften. Minskningen av energibehovet om 435 GWh är jämnt fördelad mellan interna och externa åtgärder.

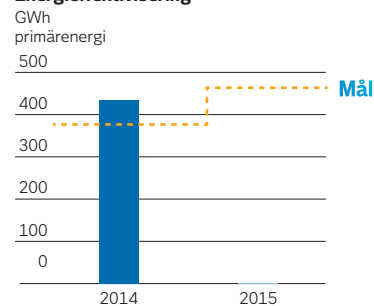
CO₂-utsläpp Mål 65 miljoner ton 2020

Genomsnittlig tillväxt i förnybar kapacitet

Energieffektivisering

1) De tio definierade länderna är Danmark, Finland, Norge, Sverige, Belgien, Frankrike, Nederländerna, Polen, Storbritannien och Tyskland.

2) Källa: ENTSO-E som har ett uppdrag av EU att sammanställa nationell information kring elmarknaden.

Vattenfalls intressenter

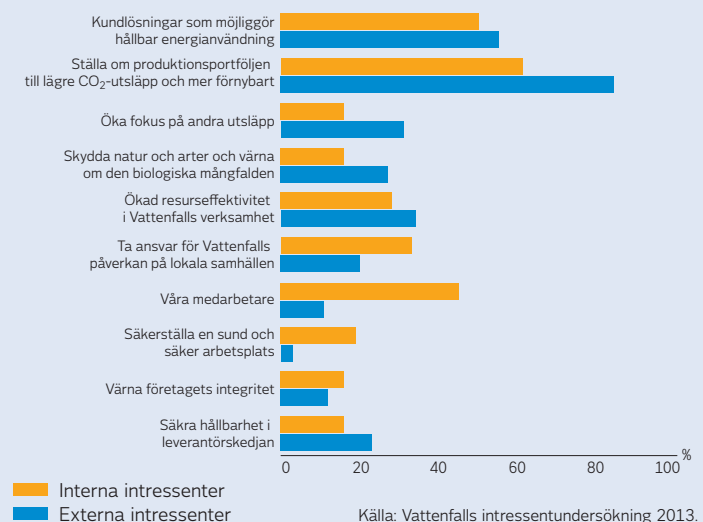
En förutsättning för att Vattenfall ska kunna bedriva en långsiktigt framgångsrik verksamhet är att lyssna till sina intressenter och förstå deras förväntningar. Det ger Vattenfall en förståelse för och insikt om vilka prioriteringar bolaget måste göra för att successivt minska sin negativa och öka sin positiva påverkan på miljö och samhälle, och därmed bli ett mer hållbart företag.

Vattenfall har identifierat sina intressentgrupper genom att kartlägga de samhällsgrupper längs Vattenfalls värdekedja som antingen påverkas av eller påverkar Vattenfalls verksamhet. Vattenfall har delat upp intressenterna i följande grupper: ägare, kunder, beslutsfattare, myndigheter, intresseorganisationer, finansiella intressenter, leverantörer, anställda samt allmänhet och media.

Genom att lyssna på och föra en löpande dialog med sina intressenter kan Vattenfall identifiera utmaningar och möjligheter kopplade till bolagets verksamhet. Det är en del av det dagliga arbetet och sker på flera sätt runt om i organisationen. Dialog med ägaren, myndigheter och branschorganisationer sker regelbundet. Träffar med intresseorganisationer, politiker och media sker löpande under året, både på deras och Vattenfalls initiativ. Vattenfall genomför årligen mer djupgående undersökningar om bland annat kundnöjdhet, förtroende och varumärke. Internt genomför Vattenfall medarbetarundersökningar vartannat år. Fokusgrupper är ett forum för dialoger som används vid specifika projekt eller vid framtagandet av nya kundprodukter och tjänster. När nya anläggningar planeras sker dialoger genom formella samråd och informationsmöten för lokala organisationer, närboende och allmänheten, liksom genom sociala medier.

Under 2014 genomfördes en djupgående undersökning på den svenska marknaden med syfte att få en djupare förståelse för förväntningarna på Vattenfall. En slutsats är att intressenterna har högre förväntningar på Vattenfall, i egenskap av ett statligt ägt bolag, än de har på företagets konkurrenter. De anser att Vattenfall ska agera mer etiskt, vara mer transparent och gå före i omställningen till ett mer hållbart energisystem. Ett sätt att möta dessa förväntningar och bli ännu mer transparent och tillgängligt är att arbeta med ständig förbättring inom de fokusområden inom hållbarhet som Vattenfall

har identifierat. Under 2013 genomfördes en omfattande undersökning i Sverige, Tyskland och Nederländerna för att verifiera att de identifierade fokusområdena inom hållbarhet överensstämmer med intressenternas förväntningar på företaget. Resultatet visade en god överensstämmelse. Högst prioriterat var arbetet med att ställa om produktionsportföljen till elproduktion baserad på förnybar energi, minska CO₂-utsläpp och energieffektivisering. Dessa områden speglar även Vattenfalls hållbarhetsmål.

Läs mer om Vattenfalls intressentdialoger på Vattenfalls hemsida http://corporate.vattenfall.se/Global/sverige/hallbarhet/rapporter/intressentdialog_20140325.pdf

Exempel på intressentdialoger

Vattenfall i Almedalen

Under ett öppet seminarium vid den årliga politikerveckan i Almedalen tog Vattenfalls då tillträdande VD Magnus Hall emot råd från en inbjuden panel. I panelen satt bland annat företrädare för myndigheter, näringslivet, politiken och miljöorganisationer. Att se till att få tydliga ägardirektiv, vara en folkbildare och samtidigt en visionär var några av de råd som Magnus Hall fick av paneldeltagarna. Seminariet besöktes av flera hundra personer med möjlighet att ställa frågor. Seminariet filmades och publicerades på Vattenfalls hemsida och i sociala medier.

Vattenfall arrangerar rundabordsamtal

I september anordnade Vattenfalls avdelning för samhällskontakter (Policy & Regulatory Affairs) i Nederländerna företagets årliga rundabordsmiddag. Energिताlespersoner i parlamentet, representanter för lokala och nationella organisationer (NGO:s), sakkunniga från regeringsdepartement, regionnåtsägare och andra relevanta intressenter var inbjudna till evenemanget som arrangerades för femte gången. Varje bord hade ett eget ämnesområde med en senior chef från Vattenfall som värd. Ämnen som diskuterades var bland annat: energimarknaden i omvandling, fjärrvärme och kyla samt energieffektivisering. Vattenfall anser att detta är ett utmärkt tillfälle att öka den ömsesidiga förståelsen och ytterligare förstärka relationen med grupper som påverkar energipolitiken i Nederländerna.

Medverka vid partikonvent

Vattenfall deltar vid de politiska partiernas partikonvent på bolagets huvudmarknader för att hålla nära kontakt med nyckelgrupper och partier som har inverkan på ländernas energipolitik. I Tyskland närvarade Vattenfall vid nästan alla de tyska regeringspartiernas konvent. Där diskuterades ett antal frågor kopplade till energipolitik, bland annat graden av flexibilitet hos brunkolskraftverken i Lausitzregionen, nätoperatörens tillförlitlighet avseende förnyelsen av nätkoncessionen i Berlin och Vattenfalls investeringsplan för havsbaserad vindkraft i norra Tyskland.

Dialog kring långsiktigt mål för energieffektivisering

Vattenfall har under året fört diskussioner gällande energieffektivisering med flera organisationer och intressentgrupper på EU-nivå i Bryssel med syfte att kunna fastställa ett långsiktigt mål för Vattenfall.

Vattenfall mäter företagets anseende

Ett gott anseende är viktigt för långsiktig framgång. Vattenfall genomför omfattande förtroendemätningar bland allmänhet, kunder, långivare och opinionsbildare genom programmet Vattenfall Reputation Monitor (VRM), där Vattenfalls anseendesindex (VRI) är ett viktigt mätverktyg. Mätningarna utvärderar företagets anseende i stort och uppfattningen om olika faktorer som påverkar anseendet, till exempel synen på företagsledningen, hållbarhetsarbetet och insatserna för samhället. Vattenfalls anseende har i Sverige sjunkit de senaste åren efter att tidigare ha legat på en något högre nivå än de andra stora energibolagen. På Vattenfalls övriga marknader har Vattenfall ett högre anseende än i Sverige och detta har varit relativt stabilt under en längre tid.

Resultaten visar bland annat att förväntningarna på Vattenfall är höga, främst när det gäller att vara en ledande aktör inom utvecklingen av hållbara energilösningar samt att aktivt bidra till omställningen till ett mer hållbart samhälle. Läs mer om resultatet av VRI-undersökningen på sidan 22.

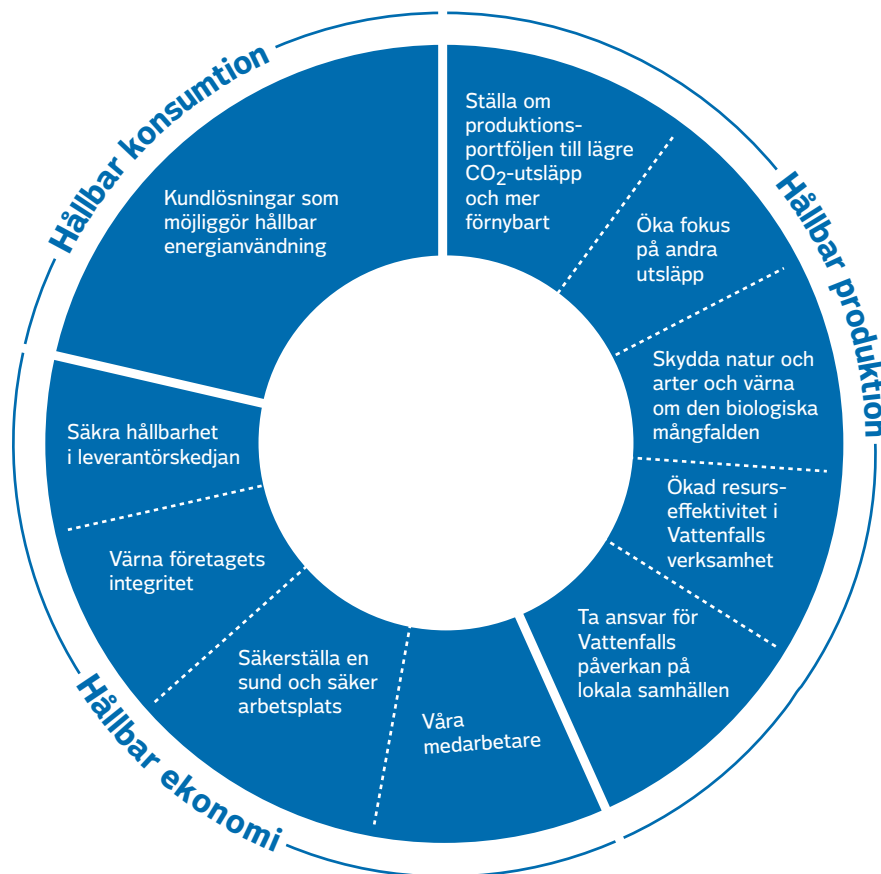
Vattenfalls fokusområden för hållbarhet

I omställningen till en mer hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi har Vattenfall definierat ett antal fokusområden för hållbarhet där bolaget ska arbeta för kontinuerlig förbättring. Områdena har identifierats med hjälp av externa och interna intressentdialoger för att säkerställa att Vattenfall hanterar de olika förväntningar som finns på bolaget.

Varje hållbarhetsområde styrs och följs upp genom mål och strategier, bland annat inom ramen för GRI:s (Global Reporting Initiative) ramverk för hållbarhetsrapportering inom miljö, ekonomi och samhälle.

Vattenfall strävar efter att leva upp till Brundtlandkommissionens definition av hållbarhet, bland annat genom att ha undertecknat

internationella principer såsom FN Global Compact, involvera högsta ledningen och styrelsen i hållbarhetsarbetet och öppet redovisa företagets hållbarhetsarbete enligt erkända internationella standarder. Hållbarhet är en fullt integrerad del i Vattenfalls strategi.

Vattenfalls uppdelning av hållbarhetsarbetet i tio fokusområden baserar sig på intressentdialoger, men också på en materialitetsanalys som visar var Vattenfalls verksamhet har störst påverkan. Vattenfalls nuvarande tre hållbarhetsmål är kopplade till områdena:

- Ställa om produktionsportföljen till lägre CO₂-utsläpp och mer förnybart.
- Ökad resurseffektivitet i Vattenfalls verksamhet.
- Kundlösningar som möjliggör hållbar energianvändning.

Dessa områden är också rankade av externa intressenter som de mest betydelsefulla områdena av de tio. Bland interna intressenter rankas området "Våra medarbetare" högt.

På följande sidor redovisas Vattenfalls arbete inom de tio fokusområdena. För varje område beskrivs strategier, mål och utfall, aktiviteter under året samt vilka aktiviteter som är planerade för åren framöver. Inom några områden finns inga koncernövergripande mål eller strategier utan området hanteras och anpassas till de lokala förutsättningarna. I dessa fall ges exempel på lokala aktiviteter och mål.

Hållbar konsumtion

Som en följd av ändrade lagar och regler, teknisk utveckling och nya kundkrav genomgår energisektorn stora förändringar. De viktigaste trenderna är ett ökat engagemang hos konsumenterna, övergången från konsumenter till "prosumers", det vill säga kunder som både producerar och konsumerar el eller värme, och en växande efterfrågan på tjänster för energieffektivisering. En mer hållbar energiförbrukning gynnar Vattenfall, kunderna och samhället i stort. Därför är en hållbar energiförbrukning en viktig del i en hållbar utveckling.

EU:s energieffektiviseringsmål, som innebär att Europas årliga primär-energiförbrukning ska minska med 20% till år 2020, är en viktig faktor som driver förändringarna inom energisektorn. EU-kommissionen har föreslagit flera åtgärder för att öka energieffektiviteten. Fokus ligger på kollektivtrafiken och byggnadssektorn, där besparingsmöjligheterna är störst. Andra åtgärder är införandet av tydligare märkning och deklaration av energiprodukter liksom användning av smarta elmätare som uppmuntrar konsumenterna att förbruka energi på ett bättre och effektivare sätt.

Vattenfall vidtar olika åtgärder för att bli en del av det nya energilandskap som växer fram och för att dra nytta av de möjligheter som uppstår – både genom partnerskap med ökad kundinteraktion och genom nya erbjudanden inom områdena el och värme. Ett av

Vattenfalls strategiska fokusområden handlar om att bygga en marknadsposition som ett företag som erbjuder smarta och hållbara energilösningar. Ett annat viktigt område ur energieffektiviseringsynpunkt är fjärrvärme, där Vattenfall är en stor aktör. Med fjärrvärme menas produktion och distribution av hetvatten för uppvärmning av byggnader samt retur av det avsvalnade vattnet till fjärrvärmeanläggningen för återuppvärmning.

Vattenfalls eldistributionsverksamhet distribuerar el till alla vardagens aktiviteter och det främsta kravet är en elförsörjning med minimala strömavbrott. Vattenfall arbetar ständigt med att förbättra tillförlitligheten och effektiviteten i elnäten för att höja leveranssäkerheten och ge kunderna hållbara energilösningar.

Vattenfalls distributions- och försäljningsverksamhet under 2014

Vattenfall är en stor eldistributör i Sverige och i Tyskland. Vattenfall säljer även el, gas, värme och kyla samt energitjänster till slutkunder. Under 2014 uppgick elförsäljningen till 199,0 TWh, värmeförsäljningen till 24,1 TWh och gasförsäljningen till 45,5 TWh. Jämfört med 2013 minskade elförsäljningen under året. Även värme- och gasförsäljningen minskade, främst på grund av varmare väder.

Eldistribution

Vattenfall äger och driver eldistributionsnät i Sverige och Tyskland. Sammanlagt har Vattenfall omkring 3,2 miljoner elnät-kunder i Sverige och Tyskland, såväl industri- och företagskunder som privata hushåll. Vattenfall har cirka 940 000 nätkunder i Sverige och cirka 2 290 000 i Tyskland. Antal elnät-kunder i Sverige ligger på en relativt stabil nivå medan antalet elnät-kunder i Tyskland minskade till följd av försäljningen av elnätet i Hamburg i början av året.

I Berlin pågår upphandlingen av nya koncessioner för elnätet. Upphandlingen skulle ha avgjorts under 2014, men då processen har blivit fördröjd kommer Vattenfalls elnätbolag Stromnetz Berlin GmbH att fortsätta driva elnätet i Berlin åtminstone under 2015.

Eldistribution är en monopolverksamhet som regleras och övervakas av nätmyndigheten i respektive land. Verksamheten är juridiskt och funktionellt åtskild från de konkurrensutsatta delarna av Vattenfalls verksamhet på elmarknaden. Avbrottsfri elförsörjning är det viktigaste kravet från nätkunderna. För att möta kundernas och samhällets förväntningar utvecklar och investerar Vattenfall kontinuerligt i elnäten. Läs mer om Vattenfalls arbete med att fortsätta förbättra leveranssäkerheten på sidan 32.

Fjärrvärme

Vattenfall är en av Europas största producenter och distributörer av värme med en installerad effekt på nästan 16 000 MW värme. Företaget är en ledande aktör inom fjärrvärmebranschen i Tyskland och bland de främsta i Sverige och Nederländerna. Längden på fjärrvärmenäten i Sverige, Tyskland och Nederländerna uppgår till omkring 5 500 kilometer.

Fjärrvärme är en effektiv uppvärmningsform med relativt låg miljöpåverkan. Flera olika energikällor kan användas i värme- och kraftvärmeverk, exempelvis biobränsle, avfall, torv och naturgas.

Försäljning

Vattenfall har cirka 6,2 miljoner elkunder och 1,9 miljoner gaskunder. De huvudsakliga marknaderna för Vattenfalls försäljningsverksamhet är Sverige, Tyskland och Nederländerna.

Vattenfall strävar efter att leverera smarta lösningar för varje kunds energibehov – oavsett om kunden är ett privat hushåll, ett stort företag eller en hel stad.

Gasförsäljningen är koncentrerad främst till Nederländerna där Vattenfall har en marknadsledande position med mer än 1,7 miljoner kunder. En stor del av gasförbrukningen går till uppvärmning. Sedan ett antal år tillbaka levererar Vattenfall gas även till kunder i Tyskland.

Ett växande segment inom försäljning av el till företag är elförsörjning till dataserverhallar. Vattenfall levererar miljöcertifierad el från vattenkraft till exempelvis Facebooks anläggning utanför Luleå.

El, värme och gasförsäljning

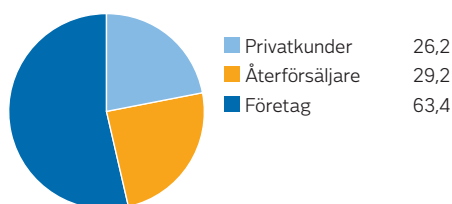
TWh	2014	2013 ²	Förändring, %
Elförsäljning	199,0	203,3	-2,1
varav privatkunder	26,2	28,1	-6,8
varav återförsäljare	29,2	27,1	7,7
varav företagskunder	63,4	66,1	-4,1
Övrig elförsäljning ¹	80,2	81,0	-1,0
Värmeförsäljning	24,1	30,3	-20,5
Gasförsäljning	45,5	55,8	-18,5

1) Främst elbörser.

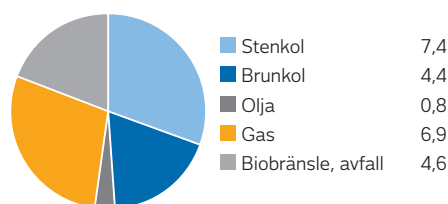
2) Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013.

Volym el, TWh, per kundkategori

Värmeförsäljning, TWh per energikälla

Kundlösningar som möjliggör en hållbar energianvändning

Samhället är beroende av tillförlitlig energiförsörjning till ett rimligt pris. Samtidigt har alla former av energiproduktion en direkt eller indirekt påverkan på miljön och samhället. Genom att erbjuda kunderna verktyg för en mer hållbar och effektiv energiförbrukning kan Vattenfall inte bara bidra till ett bättre samhälle, utan även ge företaget konkurrensfördelar och nya affärsmöjligheter.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfalls övergripande ambition är att ge kunderna möjlighet att minska sitt miljöavtryck och aktivt ta del av det framväxande nya energilandskapet. Att erbjuda hållbara energilösningar är en del av detta arbete och ett av Vattenfalls strategiska fokusområden. Hur erbjudandena ser ut och vilken form av samverkan som sker skiljer sig åt mellan Vattenfalls olika marknader. Vattenfall strävar efter att leverera energilösningar för kundernas vardag. I detta ingår att erbjuda energiprodukter och energitjänster för hållbar energianvändning vilka uppfyller kundernas behov. Exempel på denna typ av erbjudanden är:

- Laddningsstationer och laddningstjänster för elbilar.
- Försäljning och installation av solpaneler.
- Lösningar för förbättrad energieffektivisering (EnergyWatch, E-manager, Smart Plugs).
- Energirådgivning.
- Miljöanpassade el- och värmeprodukter.
- Miljövarudeklaration (EPD) – tredjepartsverifierad miljödeklaration el.
- Värme och kyla baserad på kraftvärme – i form av såväl fjärrvärme som småskalig kraftvärme.

Vattenfall erbjuder även kunderna tillgång till marknadsplatser där de kan sälja egenproducerad el och bidra till balansering av elsystemet.

Aktiviteter under året

Vattenfall påbörjade installationen av ett snabbbladdningsnätverk som vid årsskiftet omfattade sju snabbbladdningstationer i Stockholm och Uppsala. I Berlin byggde Vattenfall två snabbbladdningstationer inom ramen för projektet "Schnell-Laden Berlin".

I Nederländerna lanserades appen MijnNuon. Med hjälp av denna app kan kunderna få en överblick av sin egen energiförbrukning, sätta besparingsmål och få kundpassade tips om energieffektivisering.

Strategi

Erbjuda det bästa värdet för varje kund på varje marknad.

Mål

Långsiktigt mål att nå ett Kundnöjdhetsindex på 75.

Uppnått 2014

- Invigning av flera snabbbladdningsstationer i Sverige.
- Stark tillväxt i småskalig kraftvärme i Berlin och Hamburg.
- Tagit första steget för att utveckla smarta och hållbara uppvärmnings- och kylningslösningar för flygplatsen Tegel, Berlin.
- Avslutat första etappen av projektet Smart Grid Gotland.

Utmaningar

Smarta och hållbara energilösningar är relativt nytt och skiljer sig från traditionell produktionsverksamhet både vad gäller kompetens och affärsmodeller.

I Tyskland, främst Berlin och Hamburg, fick Vattenfalls satsning på småskalig decentraliserad kraftvärme allt fler kunder att byta från oljeeldade värmepannor till fjärrvärme eller gaseldade kraftvärmeverk.

I samarbete med organisationen Quivicon, lett av Deutsche Telecom, lanserade Vattenfall "Vattenfall Smart Home" som ger kunderna möjlighet att aktivt hantera sin energianvändning. Tjänsten kombineras oftast med den miljöanpassade elprodukten Smart Home 24.

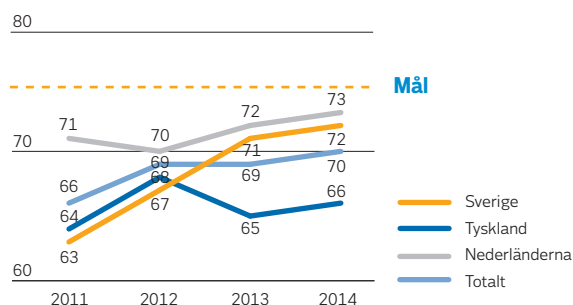
Inom ramen för Vattenfalls satsning på smarta elnät avslutades den första etappen av projektet Smart Grid Gotland, där kunderna ges möjlighet att övervaka och styra sin energianvändning till tider när elpriset är som lägst.

Planerade aktiviteter

Under 2015 kommer åtta laddhybridbussar på försök tas i trafik i Stockholm. Projektet är ett samarbete mellan Vattenfall, SL och Volvo Bussar. Läs mer på sidan 30.

Vattenfalls satsning på smarta hem och fastigheter med flera lanseringar av hållbara energilösningar för både konsument- och företagsmarknaden fortsätter.

Utveckling av kundnöjdhetsindex¹ 2011–2014

Vattenfalls kundnöjdhetsindex är ett viktigt verktyg för att mäta resultaten i Vattenfalls kundrelaterade verksamheter. Vattenfalls långsiktiga mål är att nå ett kundnöjdhetsindex på 75 och att ligga i täten för branschen. För att nå detta mål fortsätter Vattenfall sina satsningar på att utveckla hållbara och smarta produkter och tjänster som är till nytta för kunderna och som uppfyller deras förväntningar. Undersökningen sker i huvudsak via telefonintervjuer. Kunder ges även möjlighet att lämna synpunkter via andra kanaler som till exempel Vattenfalls kundservice eller hemsida. Koncernens resultat för undersökningen sammanställs och följs upp årligen.

Utfallet för 2014 gav ett sammanvägt kundnöjdhetsindex på 70, vilket är en ökning med en enhet jämfört med 2013. Ökningen ligger jämt fördelad över Vattenfalls marknader.

1) Grafen avser privatkunder inom elförsäljning, värmeförsäljning och eldistribution.

Eldrivna transporter

Transporter står för ungefär en tredjedel av den globala energianvändningen och domineras av fossila bränslen. Det betyder att transportsektorn är central för att skapa ett mer hållbart energisystem.

Vattenfall räknar med att el kommer att spela en viktig roll för att lösa många av de utmaningar som världen står inför, både vad gäller att minska energianvändningen och minska klimatpåverkan, inte minst i den pågående urbaniseringen. Eldrivna transporter kan bidra till både minskade CO₂-utsläpp och minskat beroende av olja. Lokalt kan eldrift bidra till att minska buller och lokala utsläpp i närmiljön.

För att eldrivna fordon ska få genomslag i samhället är utbyggnaden av infrastrukturen av laddningsstationer viktig. Vattenfall har därför inlett en satsning på utbyggnad av snabbaddningsstationer i Sverige och har under 2014 byggt sju stationer i Stockholm och Uppsala. Vid dessa stationer kan man ladda ett batteri från 0–80% på 20–30 minuter. I Nederländerna och Tyskland erbjuder Vattenfall kompletta lösningar för att bygga och driva publika laddnätverk med normalladdning. Vattenfall erbjuder också enkla och smarta laddboxar för elbilsägare, företag och bostadsrättsföreningar som önskar erbjuda laddning till anställda, hyresgäster och besökare.

En viktig del av elektrifieringen av vägtransporter handlar om den tunga trafiken, framförallt bussar och varudistribution i städer. På sikt förväntas el spela en viktig roll när städer förtätas och transportererna måste effektiviseras samtidigt som man behöver bibehålla en god luft-

kvalitet. Vattenfall deltar för närvarande i projekt med att ta i drift en eldriven busslinje i centrala Stockholm. Bussarna laddas vid ändhållplatserna och kommer att gå på el större delen av sträckan för att ta hänsyn till boende och minska koldioxidutsläppen. Laddhybridbussarna har 60% lägre total energiförbrukning och 75% lägre bränsleförbrukning jämfört med konventionella biodieselbussar. Då bussarna kommer att använda el från vindkraft och biodiesel som bränsle kommer koldioxidutsläppen att minska med 90%. Projektet är ett samarbete mellan SL, Volvo Bussar och Vattenfall och delfinansieras via EU inom ramen för EU:s projekt ZeEUS (Zero Emission Urban Bus System) med över 40 deltagande företag och organisationer.

Vattenfall deltar även i forskningsprojekt kring elbilar. Tillsammans med BMW ska Vattenfall hitta metoder för att återanvända batterier från elbilar i elnät där en stor andel vind- och solkraft matas in. Begagnade bilbatterier kan användas som flexibla lagringsplatser för förnybar energi, vilket kan bidra till att stabilisera energisystemet.

Vattenfall driver mer än 1 000 publika laddningsstationer för elbilar, framför allt i Amsterdam, Berlin och Hamburg. Dessa laddningsstationer förser elbilar med nära 200 000 kWh förnybar el, vilket motsvarar en miljon körda kilometer utan direkta utsläpp. Vattenfall har även installerat flera tusen laddboxar med underhållsansvar i privata hem och på arbetsplatser.

Typer av elbilar:

Det finns en mängd olika elbilar på marknaden och nya modeller lanseras i snabb takt. Det finns två olika typer av elbilar som kan laddas genom elnätet:

- Helt eldrivna bilar som drivs enbart av sitt batteri och laddas via vanligt eluttag, laddbox eller vid en publik laddningsstation.
- Laddhybrider, eller plugin-hybrider, som har både en vanlig förbränningsmotor och en elektrisk motor, och laddas på samma sätt som en helt eldriven bil.

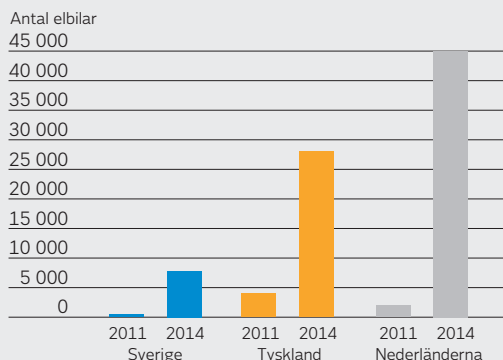
Dessutom finns hybridbilar som är försedda med ett mindre batteri vilket laddas av generatoren i bilen. Därigenom kan en del av bromsenergin tas tillvara och bränsleförbrukningen sänkas vid framför allt stadskörning. Hybridbilar går i regel bara några kilometer med ren eldrift och kan inte laddas från elnätet.

Typer av laddning:

- *Normalladdning:* Normalsnabb laddning sker hemma, på arbetsplatsen eller i publika miljöer. Elbilar kan tillfälligt laddas från vanliga jordade eluttag, till exempel uttag för motorvärmare, men laddningstiderna blir längre jämfört med en särskilt anpassad laddbox som medger högre kontinuerligt effektuttag. Laddtiden vid normalladdning är 6-9 timmar beroende på batteristorlek.
- *Semi-snabbladdning:* Semisnabba laddningsstationer finns oftast i publika miljöer och ger laddningstid på mellan 1-2 timmar.
- *Snabbladdning:* Infrastruktur för snabbladdning har börjat byggas i takt med att antalet elbilar på vägarna växer. Vid en snabbladdningsstation kan de flesta elbilar laddas till omkring 80% batterikapacitet på 20-30 minuter.

”Inom EU finns en målsättning att få ut 8-9 miljoner elfordon på vägarna fram till 2020, inklusive laddhybrider och helelektriska fordon.”

Utveckling av antal elbilar¹**Sverige:**

Laddbara fordon (2014): cirka 8 000 fordon, omfattande rena elbilar, laddhybrider, lätta lastbilar samt eldrivna fyrhjuliga motorcyklar. Sverige siktar på att ha 150 000 elfordon på vägarna år 2020.

Tyskland:

Laddbara fordon (2014): cirka 28 000 fordon, omfattande rena elbilar och laddhybrider. Tyskland siktar på närmare en miljon elfordon fram till 2020.

Nederländerna:

Laddbara fordon (2014): cirka 45 000 fordon, omfattande rena elbilar och laddhybrider. Nederländerna har 200 000 elfordon som mål fram till 2020.

1) Siffrorna anger antal elbilar, inklusive rena elbilar och laddhybrider, baserat på statistik från branschorganisationer.

Investeringar för hög leveranssäkerhet

Energiförsörjning med minimala avbrott är ett grundläggande krav från alla elnät kunder och Vattenfall gör årligen stora investeringar för att förbättra leveranssäkerheten.

Enbart under 2014 investerade Vattenfall mer än 5 miljarder SEK i elnäten i Sverige och Tyskland för att förbättra leveranssäkerheten, varav omkring 4 miljarder SEK i Sverige. En stor del av investeringarna i Sverige avser fortsatt vädersäkring. Luftledningar isoleras eller ersätts med nedgrävda kablar. Syftet med investeringarna är att minska den genomsnittliga avbrottsfrekvensen samt den genomsnittliga avbrottstiden som mäts med hjälp av indexen SAIFI (System Average Interruption Frequency Index) och SAIDI (System Average Interruption Duration Index). För beskrivning av definitionerna, se ordlistan på sidorna 159-160.

SAIFI (antal/kund)	2010	2011	2012	2013	2014
Sverige	2,4	3,1	2,6	2,1	2,4
Tyskland	0,25	0,23	0,27	0,29	0,20

SAIDI (minuter/kund)	2010	2011	2012	2013	2014
Sverige	168	349	217	183	177
Tyskland	13	11	12	13	15

Skillnader i elnätens förutsättningar och karaktär mellan länderna avspeglas i SAIDI och SAIFI. Det svenska elnätet omfattar både stadsnät och landsbygdsnät medan det tyska nätet i Berlin är ett stadsnät med nästan uteslutande markkabel. Stora delar av det svenska elnätet består av luftledningar vilket gör det mer sårbart för avbrott vid krävande väderförhållanden.

Uppgifterna i tabellerna omfattar Vattenfall Eldistribution AB:s lokalnät och värdena avser total kundpåverkan, inklusive påverkan från överliggande nät. De tyska uppgifterna omfattar Vattenfalls elnätsbolag Stromnetz Berlin GmbH i Berlin.

Krisberedskap för hög leveranssäkerhet

Yttre omständigheter i form av till exempel stormar, kraftigt snöfall eller åskoväder har stor inverkan på Vattenfalls distributionsverksamhet. Det gäller framför allt i Sverige med en stor andel luftledningar i landsbygdsnäten. Träd som faller över luftledningar kan leda till strömavbrott som snarast möjligt behöver avhjälpas.

För detta och andra händelser finns en utvecklad krisberedskap med prioritet på att snabbt kunna mobilisera åtgärdsinsatser, samtidigt som löpande verksamhet i övrigt måste fortgå opåverkat. En storstötningsorganisation aktiveras vid fel i elnätet som berör många kunder och där ordinarie organisation inte beräknas räcka till.

Ett exempel där Vattenfall agerade med hög krisberedskap är vid den omfattande skogsbranden i Västmanland i slutet av juli 2014, vilken beskrivs som den värsta i modern tid i Sverige. Branden berörde en areal på 13 800 hektar och Vattenfall hade som elnätsägare en central roll i räddningsarbetet. Som mest var omkring 900 av Vattenfalls kunder utan ström och drygt hälften av dessa drabbades av långvariga strömavbrott.

Hållbar produktion

Dagens samhälle har blivit allt mer beroende av pålitlig produktion och distribution av el och värme. Samtidigt har dessa verksamheter stor påverkan på miljön, både lokalt och globalt, genom sina utsläpp och utnyttjande av resurser. Energiproduktion påverkar även lokala samhällen i den direkta omgivningen, exempelvis vid kraftverksbyggen och vid gruvbrytning.

Energiproduktion baserad på fossila bränslen leder till höga CO₂-utsläpp och Vattenfall har därmed ett stort samhällsansvar att minska sina utsläppsnivåer, främst utsläpp av koldioxid men även andra utsläpp såsom svaveldioxid, kväveoxider och partiklar. Vattenfall arbetar också för att förbättra resurseffektiviteten i sina anläggningar och ta ansvar för påverkan på den lokala omgivningen. Vattenfall vill vara en ansvarsfull samhällsaktör och strävar efter att bygga upp ett ömsesidigt förtroende genom öppenhet och delaktighet i samhället. Samtidigt måste den nationella energimixen och villkoren för energiförsörjningen beaktas i de enskilda länder där Vattenfall är verksam.

För att bli ett av de företag som leder utvecklingen till en miljömässigt hållbar energiproduktion har Vattenfall satt hållbarhetsmål inom miljöområdet. Minskning av CO₂-exponeringen är en väsentlig

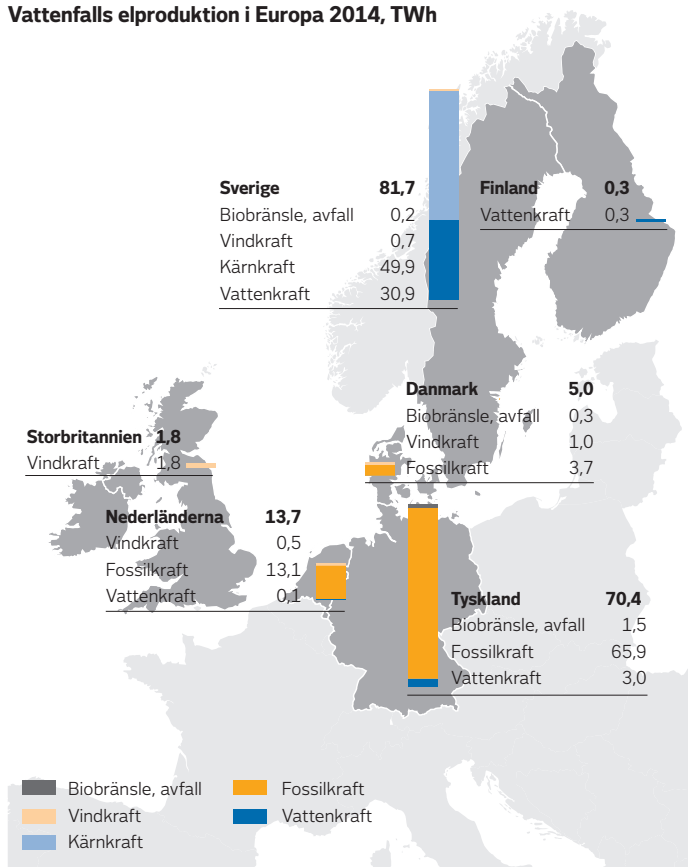
del av Vattenfalls strategi. Vidare har Vattenfall som mål att växa inom förnybart samt öka energieffektiviseringen. Läs mer om dessa mål och måluppfyllelsen på sidan 23.

I arbetet med att ställa om till en mer hållbar produktion har Vattenfall identifierat fem fokusområden inom hållbarhet:

- Ställa om produktionsportföljen till lägre CO₂-utsläpp och mer förnybart.
- Öka fokus på andra utsläpp.
- Skydda natur och arter och värna om den biologiska mångfalden.
- Ökad resurseffektiviteten i Vattenfalls verksamhet.
- Ta ansvar för Vattenfalls påverkan på lokala samhällen.

Vattenfalls produktionsverksamhet under 2014

Vattenfalls elproduktion i Europa 2014, TWh

I november beslutade Vattenfall att sätta utredningen om ersättningsreaktorer i Sverige i vänteläge i avvaktan på diskussioner med den nya regeringen. I Tyskland är endast ett av tre delägda tyska kärnkraftverk i kommersiell drift. Kärnkraftverken Krümmel och Brunsbüttel är tagna ur drift som en följd av den tyska regeringens beslut om en förtida avveckling av kärnkraften i Tyskland. Läs mer om kärnkraftavveckling och radioaktivt avfall på sidan 41.

Fossilkraft

Fossilkraftproduktionen minskade med 5,2 TWh till 82,7 TWh (87,9), vilket främst förklaras av försäljningen av kraftvärmeverket Amager i Danmark samt av lägre produktion i kraftvärmeverk till följd av varmare väder under 2014.

Under hösten 2014 började Vattenfall utreda möjligheterna att sälja hela den tyska brunkolsverksamheten, vilket är en förutsättning för att kunna nå målet att minska CO₂-exponeringen till 65 miljoner ton till 2020. Läs mer på sidan 35. De försämrade marknadsförhållandena med lägre marginaler på gaseldad produktion ledde till beslutet att endast ta ett av tre block av det nederländska gaseldade kraftverket Magnum (1 311 MW) i Eemshaven i full kommersiell drift med start under 2014.

Vindkraft

Under 2014 ökade vindkraftproduktionen med 0,2 TWh till 4,1 TWh (3,9), främst som en följd av ökad vindkraftproduktion i Norden.

I maj invigdes Hjuleberg, bolagets största landbaserade vindkraftspark i södra Sverige. I Tyskland började den havsbaserade vindkraftsparken DanTysk leverera el i december. Under året ökade Vattenfall sina investeringar i ny vindkraft. Dessa uppgick till totalt 6,5 miljarder SEK och utgjorde därmed Vattenfalls enskilt största investeringspost 2014.

Biobränsle och avfall

Under 2014 minskade elproduktionen från biobränsle och avfall till 2,0 TWh (2,4), främst till följd av minskad efterfrågan på grund av varmare väder.

Elproduktion

TWh	2014	2013	Förändring, %
Elproduktion, totalt	172,9	181,7	-4,8
varav vattenkraft	34,3	35,6	-3,7
varav kärnkraft	49,9	51,9	-3,9
varav fossilkraft	82,7	87,9	-5,9
- brunkol	55,4	57,2	-3,1
- stenkol	13,9	15,6	-10,9
- gas	12,9	14,7	-12,2
- olja	0,5	0,4	25,0
varav vindkraft	4,1	3,9	5,1
varav biobränsle, avfall	2,0	2,4	-16,7

1) Fyllnadsgrad är den mängd vatten som finns lagrad i en damm vid ett specifikt tillfälle och som används för produktion av vattenkraft. Fyllnadsgraden i vattenmagasinen varierar under året beroende på nederbörd.

Vattenfall är en av Europas största el- och värmeproducenter. Vattenfalls huvudprodukter är el, värme och gas. Elproduktionen uppgick till 172,9 TWh för 2014, vilket är en minskning med 5% jämfört med 2013.

Vattenkraft

Under 2014 minskade vattenkraftproduktionen med 1,3 TWh till 34,3 TWh (35,6). Fyllnadsgraden¹ i de nordiska vattenmagasinen uppgick till 56,0% (67,6) i slutet av 2014, vilket är 1 procentenhet under normal nivå.

I de befintliga vattenkraftverken sker modernisering och uppgradering för att öka effektiviteten. Vattenfall genomför dessutom ett omfattande dammsäkerhetsprogram.

Kärnkraft

Kärnkraftproduktionen minskade med 2,0 TWh till 49,9 TWh (51,9) som en följd av fler oplanerade avbrottsdagar under 2014 jämfört med 2013. Den sammanlagda tillgängligheten för Vattenfalls svenska kärnkraftverk var 82,8% (86,3). Forsmark hade en tillgänglighet på 88,9% (89,5) och en produktion på 25,3 TWh (25,2). Ringhals hade en tillgänglighet på 77,3% (83,4) och en produktion på 24,6 TWh (26,7).

Ställa om produktionsportföljen till lägre CO₂-utsläpp och mer förnybart

Under 2014 släppte Vattenfall ut 82,3 miljoner ton koldioxid. För att minska Vattenfalls utsläpp måste produktionsportföljen ställas om till mindre fossilbaserad och mer förnybar produktion. Att ställa om produktionsportföljen är i linje med de förväntningar som finns från ägaren och arbetet är en integrerad del i Vattenfalls strategi.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

De största utsläppen kommer från produktion av el och värme med fossila bränslen, främst brunkol, stenkol och naturgas, som idag utgör knappt hälften av Vattenfalls portfölj. Arbetet med att ställa om produktionsportföljen sker dels genom avyttringar av fossilbaserad produktion, dels genom tillväxt och investeringar i förnybar produktion.

Det avgörande för att uppnå målet om 65 miljoner ton i CO₂-exponering till 2020 kommer att vara avyttringar av hela eller delar av Vattenfalls fossilbaserade anläggningar. Detta leder till att Vattenfalls CO₂-exponering reduceras, men inte automatiskt att de totala utsläppen minskar så länge inte anläggningarna fasis ut. Vattenfalls CO₂-mål baseras på utsläpp motsvarande ägarandel i kraftverken (det vill säga enligt pro-rata-principen). Det innebär att en försäljning av en andel av ett kraftverk, resulterar i en minskning av CO₂-exponeringen med motsvarande andel.

Vattenfall fortsätter att fokusera på långsiktigt lönsam tillväxt inom förnybar energi, främst vindkraft. Att genomföra tillväxtprojekt i partnerskap med andra företag eller bjuda in externa finansiärer som delägare i anläggningar möjliggör en snabbare utbyggnad av vindkraft för Vattenfall. Läs mer om Vattenfalls investeringsplan på sidan 20.

Användning av biomassa för att ersätta kol som bränsle kräver stödsystem för att bli lönsamt, något som i dagsläget saknas i Tyskland och Nederländerna. Vattenfall investerar för att modernisera sina anläggningar och i den mån det är affärsmässigt möjligt ersätta kol med biomassa.

Aktiviteter under året

Under året sålde Vattenfall bland annat följande verksamheter: kraftvärmeverken Amagerværket och Fynsværket i Danmark, minoritetsposten i Enea S.A. i Polen och kraftvärmeförbrukarna i Utrecht i Nederländerna. Vattenfall meddelade också att bolaget beslutat att utreda möjligheterna att sälja sin tyska brunkolsverksamhet.

I maj invigdes Hjuleberg (36 MW), Vattenfalls största landbaserade vindkraftspark i södra Sverige. Den tyska havsbaserade vindkraftsparken DanTysk började producera el i slutet av året. Vattenfall fattade också beslut om att bygga den tyska havsbaserade vindkraftsparken Sandbank (288 MW), strax väster om DanTysk. Vattenfall och bank-

Strategi

- Vara ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion genom att minska CO₂-exponeringen och ställa om produktionsportföljen till mer förnybar produktion.

Mål

- Minska CO₂-exponering till 65 miljoner ton koldioxid per år, läs mer på sidan 23.
- Snabbare tillväxttakt än marknaden inom förnybar energi, läs mer på sidan 23.

Uppnått 2014

- Försäljning av verksamheter som sammanlagt minskade CO₂-exponeringen med cirka 3 Mton.
- Den tyska havsbaserade vindkraftsparken DanTysk (288 MW) började producera el i december 2014. Formellt slutförs anläggningen under 2015.
- Saminvestering i fyra vindkraftprojekt med bank- och försäkringsbolaget Skandia.

Utmaningar

- Låga priser på CO₂-utsläppsrätter och fallande kolpriser gynnar användandet av fasta fossila bränslen framför gas och biomassa.
- Finansieringslösningar som trots de minskade investeringsramarna möjliggör en hög tillväxttakt på investeringar i vindkraft.

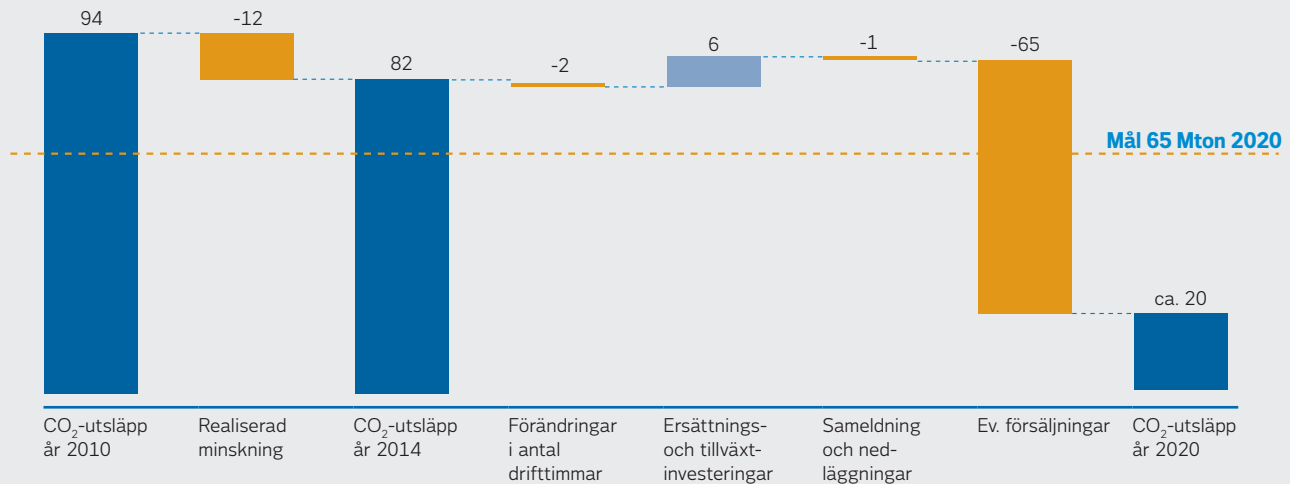
och försäkringsbolaget Skandia beslutade att saminvestera i fyra nya vindkraftsparker i Sverige med en total effekt på 141 MW. Det är första gången en svensk finansiell investerare finansierar direkt i byggandet av ny vindkraft. Anläggningarna ska drivas i ett gemensamt ägt bolag. De fyra vindkraftsparkerna är Hjuleberg (36 MW), Höge Väg (38 MW), Juktan (29 MW) och Högabjär-Kärsås (38 MW).

Planerade aktiviteter

För att kunna uppnå målet om 65 miljoner ton i CO₂-exponering och ställa om till mer förnybar produktion, har Vattenfall beslutat att utreda möjligheterna att sälja brunkolsverksamheten i Tyskland. Vattenfall bjuder också in andra investerare för att kunna bibehålla en hög tillväxttakt inom förnybar elproduktion, framför allt inom vindkraft.

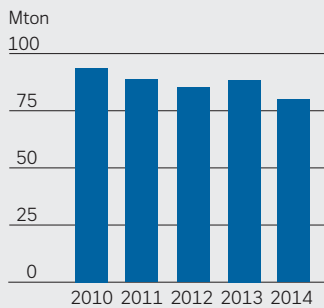
Vattenfalls plan för att minska bolagets CO₂-exponering

CO₂-utsläpp motsvarande Vattenfalls ägarandel i respektive anläggning (el och värme), Mton

- Lägre förväntade drifttimmar i fossileldade kraftverk förväntas minska utsläppen med 2 Mton till 2020, till följd av ökad tillväxt inom förnybar elproduktion.
- Färdigställandet av Moorburg (stenkol) och Lichterfelde (gas) kommer att öka Vattenfalls CO₂-utsläpp med cirka 6 Mton.
- Ökad sameldning av biomassa samt arbetet med att ersätta äldre kraftverk med nya, mer effektiva kraftverk antas kunna bidra med en minskning av 1 Mton.
- Avgörande för att kunna nå målet 65 Mton till 2020 är en försäljning av Vattenfalls brunkolsverksamhet som skulle minska utsläppen till en nivå på 20 Mton.

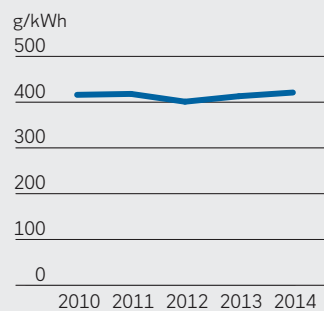
CO₂-exponering

Totala CO₂-utsläpp 2010–2014. Utsläppen redovisas pro-rata, motsvarande Vattenfalls ägarandel i anläggningarna.

	2010	2011	2012	2013	2014
CO ₂ , Mton	93,7	88,6	85,0	88,4	82,3

Specifika CO₂-utsläpp

Specifika CO₂-utsläpp 2010–2014, beräknat som emission per total produktion av el och värme. Utsläppen redovisas i enlighet med finansiella redovisningsprinciper samt konsoliderat.

	2010	2011	2012	2013	2014
Specifika CO ₂ , g/kWh	416	418	400	412	421

Öka fokus på andra utsläpp

Området är av stor vikt för Vattenfalls fortsatta drifttillstånd och Vattenfall har under flera år arbetat för att minska utsläppen av till exempel svaveldioxid, kväveoxider och partiklar genom att installera modern utrustning för rökgasrening.

Idag har alla större anläggningar en effektiv rökgasrening, men kommande lagstiftning – som huvudsakligen hänger samman med genomförandet av industriutsläppsdirektivet (Industrial Emission Directive, IED) – kan komma att ställa krav på ytterligare sänkta utsläppsnivåer. "Fokus på övriga utsläpp" inkluderar även spill till mark och vatten. Oljespill och hantering av olja har uppmärksammats både ur ett miljöriskperspektiv och i rapporteringen av miljöincidenter och därmed fått särskilt fokus.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfalls utsläpp till luft uppstår främst i förbränningsanläggningar där huvuddelen härstammar från koleldade anläggningar. Dessa utsläpp är kraftigt reglerade och det är av största vikt att säkerställa att miljötillstånden för de befintliga anläggningarna uppfylls. Åtgärder för att minska utsläppen, till exempel installation av rökgasrening, prioriteras där det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. För att minimera utsläppen utvecklas också metoder för att få större flexibilitet i kraftverkens produktion och för att optimera förbränningsprocesserna, exempelvis genom torkning av brunkol.

Förutom utsläpp till luft uppmärksammas även utsläpp till mark och vatten. Spill av till exempel olja till mark och vatten kan inträffa vid bland annat byggandet av kraftverk, under transport eller vid underhåll. Under 2014 beslutade Vattenfall att lägga större fokus på hantering av oljespill och alla verksamheter ska ta fram planer för hur oljespill ska förebyggas samt identifiera förbättringsåtgärder.

Konventionella kraftverk använder stora mängder kylvatten från floder eller hav. Det uppvärmda kylvattnet rinner sedan tillbaka till de naturliga vattendragen, vilket kan leda till en negativ påverkan på den biologiska mångfalden i vattendragens ekosystem på grund av vattnets temperaturökning. Vattenfall hanterar detta genom en strikt temperaturreglering av det utströmmande vattnet för att förhindra skador på vattnets djur- och växtliv. Se även sidan 38.

Aktiviteter under året

Vattenfalls distributionsverksamheter arbetar kontinuerligt med att motverka oljespill genom att bland annat ersätta gamla trans-

Strategi

- Trygga bolagets fortsatta drifttillstånd. Särskilt fokus ligger på att förebygga oljespill till vatten och mark.

Mål

- Upprätta handlingsplaner för hur oljespill ska förebyggas samt identifiera förbättringsåtgärder.
- Exempel på regionala eller lokala mål:
 - Minska medelutsläppet av kväveoxider för de svenska värmeanläggningarna.

Uppnått 2014

- Ny policy kring kreosotimpregnerade stolpar inom el-distributionsverksamheten i Sverige.
- Användning av torr pulveriserad brunkol i kraftverket Jämschwalde.

Utmaningar

- Anpassa alla anläggningar så att de klarar utsläppsgränserna i det kommande industriutsläppsdirektivet.
- Hitta en balans mellan åtgärder och kostnader i planen för oljespillshantering.

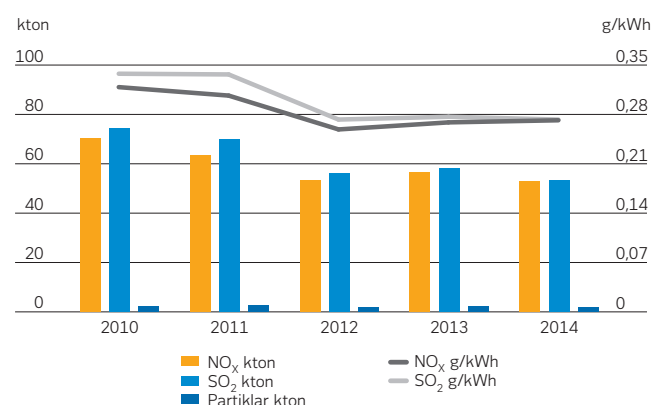
formatorer. I Sverige antog eldistributionsverksamheten en policy att inte använda kreosotimpregnerade elstolpar i miljö känsliga områden. Det innebär att impregnerade trästolpar inte sätts upp i till exempel parker, anläggningar för friluftsliv eller i vattenskyddsområden. Kreosotbehandlat trä håller i regel längre och behöver inte bytas lika ofta, men innehåller miljö- och hälsofarliga substanser som frigörs till marken. Ett projekt pågår för att utvärdera stolpar med mindre miljöpåverkan än de kreosotbehandlade stolparna sett ur ett livscykelperspektiv.

I kraftverket Jämschwalde i Tyskland har en testfas påbörjats med användning av torr pulveriserad brunkol istället för obehandlad brunkol. Detta sparar stora mängder brunkol, ökar effektiviteten av anläggningen och minskar samtidigt utsläppen av koldioxid, kväveoxider, svaveloxider och luftburna partiklar.

Planerade aktiviteter

Arbetet med att förebygga oljespill till vatten och mark fortlöper. Vattenfall följer utvecklingen kring industriutsläppsdirektivet, IED, för att analysera och identifiera åtgärder som krävs för att uppfylla de nya kraven. ■

Vattenfalls utsläpp av kväveoxider, svaveloxider och luftburna partiklar

	2010	2011	2012 ¹	2013	2014 ²
NO _x kton	70,2	63,6	53,4	56,5	52,8
SO ₂ kton	74,4	69,8	56,1	58,2	53,1
Partiklar kton	2,4	2,6	1,9	2,1	1,7
NO _x g/kWh	0,318	0,306	0,258	0,268	0,271
SO ₂ g/kWh	0,337	0,336	0,272	0,276	0,272

Staplarna visar totala utsläpp av SO₂, NO_x och partiklar 2010–2014. Linjerna visar specifika emissioner av SO₂ och NO_x, beräknat som emission per total produktion av el och värme (finansiell konsolidering). Majoriteten av anläggningarna har redan avancerad rökgasrening installerad och skillnader mellan åren beror främst på skillnader i produktion.

1) Siffror för 2012 inkluderar ej testdrift av Boxberg R.

2) Siffror för 2014 inkluderar ej testdrift av Moorburg.

Skydda natur och arter och värna om den biologiska mångfalden

Alla former av energiproduktion har påverkan på den biologiska mångfalden. Negativ påverkan är framförallt kopplad till förändringar i befintliga miljöer för djur och växter – genom markanvändning eller genom utsläpp. Kraftverk och energinfrastruktur kan även skapa barriärer som kan förhindra eller förändra olika arters naturliga rörelsemönster.

Att värna den biologiska mångfalden är en central del i Vattenfalls miljöarbete och en viktig fråga vid etableringen av nya projekt. Den påverkar allt från val av plats för nya produktionsanläggningar, tekniska lösningar som ska användas, tillståndsförfarande och den faktiska driften av anläggningen till hur avveckling och nedmontering ska utföras.

Vissa delar av Vattenfalls verksamheter har även påvisat positiva effekter på biologisk mångfald, till exempel havsbaserad vindkraft, där fundamenten kan fungera som konstgjorda rev och utgöra nya livsmiljöer för till exempel fiskar och krabbor. Inom eldistributionsområdet har vissa av Vattenfalls ledningsgator utsetts till skyddade områden eftersom sällsynta djur och växter gynnas av den unika miljö som regelbunden skötsel av ledningsgatorna under lång tid har skapat.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfall arbetar kontinuerligt med att skydda den biologiska mångfalden. Detta sker genom aktiviteter kopplade till befintliga anläggningar, återställningsarbeten och kompensationsinsatser, frivilligt naturskydd, miljöanalyser av nya projekt och genom deltagande i forsknings- och utvecklingsprojekt. Olika energislag kräver olika insatser för att minska påverkan på den biologiska mångfalden.

Aktiviteter under året

Vattenkraftbolagen, myndigheter och andra berörda intressenter har i ett samverkansprojekt försökt hitta åtgärder för att minska kraftverkens negativa påverkan på Umeälvens ekosystem. FoU-projekt inom vindkraft har genomförts för att minska antalet fågelkollisioner och förstå påverkan på havslevande populationer av buller från pålningsarbete under vatten. Ett 20 hektar stort område i brunkolsdagbrottet Welzow-Süd har återskapats i det tidigare gruvsområdet. Området har försetts med kuperad terräng, zoner med olika typer av vegetation med varierande ålder, utströmningszoner för källflöden och öppna landskap.

Planerade aktiviteter

Vattenfall kommer att fortsätta identifiera och utveckla nya frivilligt skyddade områden. På den nordiska marknaden ska konceptet ekologisk kompensation utvecklas och spridas i nya projekt. Programmet för biologisk mångfald inom vattenkraftsverksamheten fortlöper. ■

Anläggningar i eller mindre än 500 meter från ett skyddat område

	Danmark	Tyskland	Nederländerna	Sverige	Storbritannien	
Natura 2000		4	10	8	14	1
Nationellt skydd (IUCN kategori I-VI)		30	14	8	22	0

Strategi

Värna den biologiska mångfalden genom aktiviteter kopplade till befintliga anläggningar, återställningsarbeten och kompensationsinsatser, frivilligt naturskydd, miljöanalyser av nya projekt och genom deltagande i forsknings- och utvecklingsprojekt.

Mål

- Utveckla handlingsplaner för hantering av påverkan på den biologiska mångfalden.
- Exempel på regionala eller lokala mål:
 - Identifiera potentiella, nya frivilligt skyddade områden med koppling till vattenkrafttillgångar i Norden.

Uppnått 2014

- Samverkansprojekt avseende ekosystemet i Umeälven.
- FoU-projekt inom vindkraft.
- Återskapat landskap i brunkolsdagbrottet Welzow-Süd.

Utmaningar

Vattenfalls diversifierade produktportfölj innebär många olika former av påverkan och det är en utmaning att hitta ett arbetsätt som fungerar över hela organisationen. En annan utmaning är att hitta godtagbara sätt att balansera lokala aspekter mot övergripande klimatmål, vilket kan bli fallet i fråga om förnybar energiproduktion.

Biotopmetoden

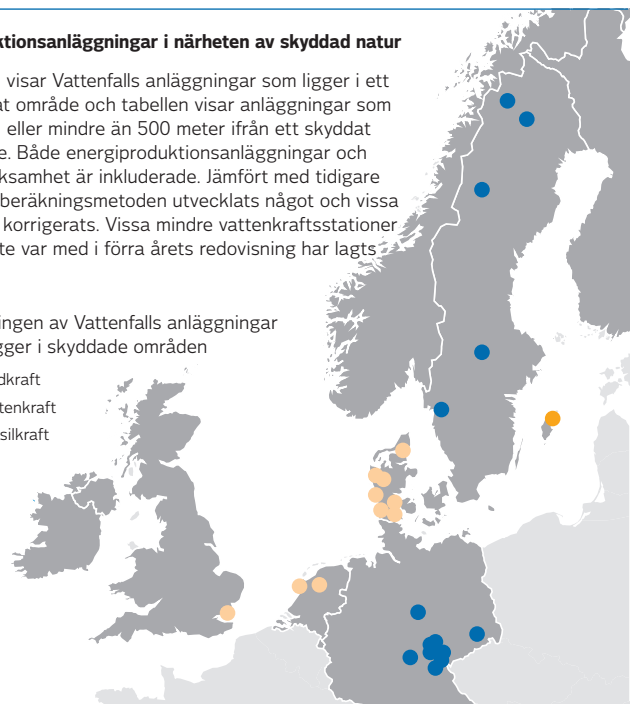
Inom ramen för EPD-certifiering (Environmental Product Declaration) av el beskrivs och bedöms energiproduktionens påverkan på den biologiska mångfalden enligt den så kallade biotopmetoden som Vattenfall utvecklat. Under 2014 pågick ett arbete att uppdatera metoden. Vattenfall är det enda elbolaget i Sverige som kan erbjuda sina kunder miljövarudeklarerad el. Närmare beskrivningar finns på www.environdec.com.

Produktionsanläggningar i närheten av skyddad natur

Kartan visar Vattenfalls anläggningar som ligger i ett skyddat område och tabellen visar anläggningar som ligger i eller mindre än 500 meter ifrån ett skyddat område. Både energiproduktionsanläggningar och gruvsamhet är inkluderade. Jämfört med tidigare år har beräkningsmetoden utvecklats något och vissa fel har korrigerats. Vissa mindre vattenkraftsstationer som inte var med i förra årets redovisning har lagts till.

Placeringen av Vattenfalls anläggningar som ligger i skyddade områden

- Vindkraft
- Vattenkraft
- Fossilkraft

Ökad resurseffektivitet i Vattenfalls verksamhet

En ökad resurseffektivitet ger positiva miljöeffekter och leder till minskade kostnader för Vattenfall. Förbättrad effektivitet leder till lägre kostnader per genererad kWh el, och förbättrar därmed Vattenfalls konkurrenskraft samtidigt som det medför lägre utsläpp per kWh.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfall strävar efter att effektivisera resursanvändandet i hela värdekedjan från bränsle, energi, vatten och kemikalier till avfall och biprodukter. Mål för energieffektivisering utgör ett av de koncernövergripande hållbarhetsmålen.

Energieffektivisering

Ett av Vattenfalls viktigaste område kopplat till ökad resurseffektivitet är fokus på att minska användningen av primärenergi. Detta kan göras på en rad olika sätt inom Vattenfalls kraftverk eller i sammankopplade system, exempelvis ett fjärrvärmenät. Vattenfall arbetar även med energieffektivitetsåtgärder för kunder, se sidorna 29–31.

Kylvattenanvändning

Vattenfall driver stora kärnkraftverk och fossilbaserade kraftverk som använder stora mängder vatten för kylning. Så kallad genomströmmande kylning används när det finns stora tillgängliga volymer av till exempel havs- eller flodvatten. I områden där dessa volymer inte finns tillgängliga används kyltorn eller slutna system som har en lägre vattenanvändning.

Sänkning av grundvattnet

För att kunna bedriva en säker gruvdrift och möjliggöra brytning i Vattenfalls brunkolgruvor måste grundvattennivån sänkas temporärt och vattnet avlägsnas. En teknik med "tätningväggar" används för att inte behöva pumpa så mycket vatten och hålla den naturliga grundvattennivån i närheten av gruvområdet stabil när nivån inom dagbrottet sänks. Därigenom skyddas närliggande naturskyddsområden från kraftiga grundvattensänkningar.

Kemikalieanvändning

Kemikalier används vid el- och värmeproduktion, till exempel för rökgasrening och vattenbehandling, underhåll av teknisk utrustning och

Strategi

Minska kostnader och förbättra konkurrenskraft genom ökad resurseffektivitet.

Mål

- Minskad primärenergieanvändning med 440 GWh under 2015. Motsvarande mål för år 2014 var 365 GWh. Läs mer på sidan 23.
- Exempel på regionala eller lokala mål:
 - Återvinningsgraden på driftavfall och restprodukter ska uppgå till 96% för vattenkraftanläggningarna i Norden.
 - Fasa ut alla farliga kemikalier på den nordiska marknaden där det är tekniskt möjligt till år 2020.

Uppnått 2014

- FoU-projekt inom avfall avseende aska.
- Vid dagbrottet Welzow-Süd har Vattenfall invigt en ny anläggning för behandling av grundvatten så att mindre järn kommer ut i de omgivande vattendragen.
- Fastställt mål på lokal nivå i den nordiska verksamheten för att minska användandet av kemikalier och förbättra avfallshanteringen i enlighet med avfallshierarkin¹.

Utmaningar

- Utarbeta och fastställa koncernövergripande mål som är relevanta för både miljö och affärsverksamhet.
- Hitta mindre miljöfarliga alternativ för att ersätta farliga kemikalier utan att äventyra säkerhet och funktionalitet.

¹ Prioriteringsordningen innebär att man helst ska förebygga avfall, i andra hand återanvända det, och i tredje hand materialåtervinna det. Ordningen gäller under förutsättning att det är miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt.

i gruvverksamhet. Vattenfall arbetar för att ersätta farliga kemikalier och arbetar även med att ställa krav på och utvärdera användningen av kemikalier hos entreprenörer i samband med upphandling av leverantörer.

Optimerad användning av biprodukter

Biprodukter, i huvudsak aska och gips, uppstår vid förbränning av fasta bränslen som brun- och stenkolk samt vid rökgasrening. Avfalls-

Vattenfall, totalt intag och utsläpp av vatten (miljoner m³)

”Vattenfall är Europas största producent av syntetiskt gips och levererar gips av hög kvalitet till byggindustrin.”

och biproduktsvolymererna är direkt beroende av hur mycket bränsle som används och hur effektiv rökgasreningen är. Vattenfall optimerar biprodukternas kvalitet för att de lättare ska kunna återanvändas. Aska från Vattenfalls stenkoleddade anläggningar används till exempel i cement och asfalt för vägbyggen. Aska från brunkolseldade anläggningar transporteras ofta tillbaka till gruvområdet, där den används som markfyllnad för att återställa landskapet. Vattenfall är därtill en av Europas största producenter av syntetiskt gips (en biprodukt från rökgasavsvavling) och levererar gips av hög kvalitet till byggindustrin.

Avfallshantering

Vid all Vattenfalls verksamhet uppstår avfall. Det gäller såväl vid drift och underhåll av kraftverk, el- och värmenät, som vid gruvdrift och vid uppförande och avveckling av kraftverk. Verksamheten vid Vattenfalls kontor skapar också avfall även om det är en mindre del jämfört med övriga delar av verksamheten. Vissa typer av avfall kan användas i annan verksamhet, till exempel aska från kolförbränning för cementtillverkning, eller återvinnas, såsom pappersavfall för pappers- eller emballagetillverkning. Läs mer om radioaktivt avfall på sidan 41.

Aktiviteter under året

Energieffektiviseringsåtgärder har gjorts både inom Vattenfalls egen verksamhet och hos kunder via de produkter och tjänster som Vattenfall erbjuder. Läs mer på sidorna 23 och 29.

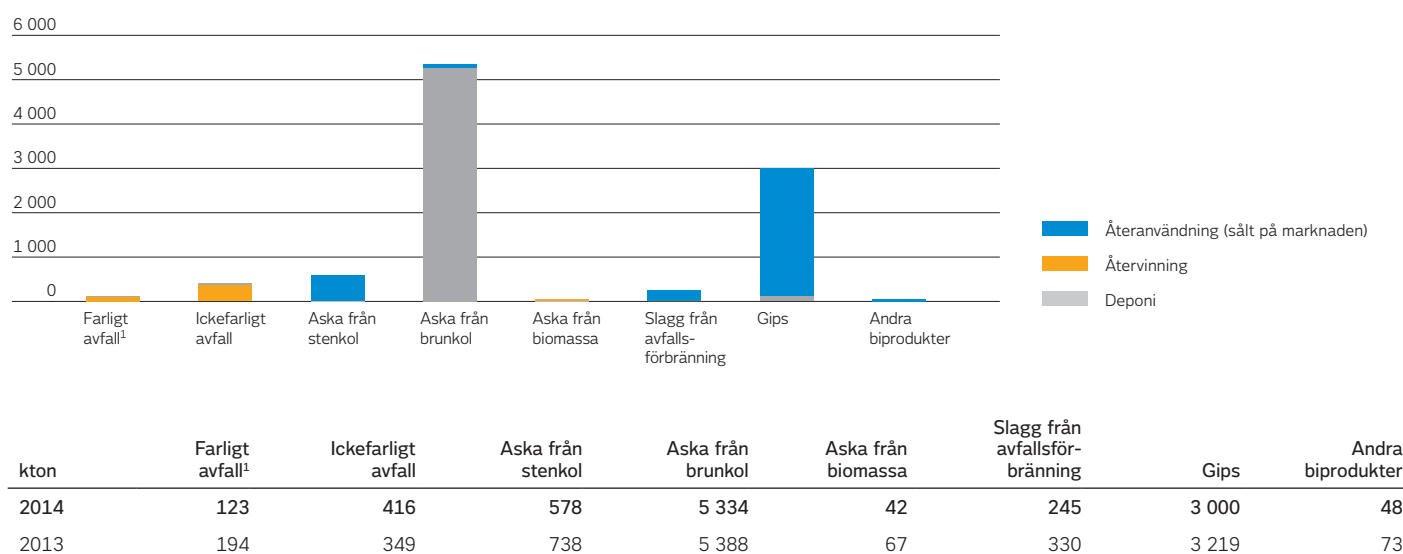
Inom ramen för FoU-projekt har Vattenfall undersökt hur bottenaska från avfallsförbränning kan tvättas för att användas som byggmaterial istället för nytt grus. Syftet med projektet är att öka andelen aska som kan användas inom andra områden.

Under 2014 har mål på lokal nivå inom den nordiska verksamheten utarbetats och fastställts för att minska användandet av kemikalier och förbättra avfallshanteringen i enlighet med avfallshierarkin.

Planerade aktiviteter

Arbetet med att energieffektivisera Vattenfalls resursanvändning fortsätter. Metoder för användning av aska i enlighet med avfallshierarkins principer kommer utvecklas och hantering av radioaktivt avfall kommer fortsätta hanteras på ett ansvarsfullt sätt. En studie av vattenhantering för att identifiera möjliga förbättringar kommer att genomföras i de tyska och nederländska verksamheterna.

Avfall och biprodukter, kton

Avfall från byggande och rivande utgör en liten del jämfört med de biprodukter som bildas vid förbränningsanläggningarna. Den största mängden biprodukter utgörs av aska från brunkolsverk, som nästan uteslutande används för att fylla igen landskapet efter brytningen.

1) Inkluderar flygaska från avfallsförbränningen.

Kärnkraftsavveckling och radioaktivt avfall

Vattenfall äger och driver kärnkraftverk i Sverige och Tyskland. Medan flera av de nuvarande kärnkraftverken i Sverige, bland annat Vattenfalls anläggningar vid Forsmark och Ringhals, planeras vara i drift ytterligare omkring 30 år, ska kärnkraftreaktorerna i Tyskland tas ur drift senast 2022. I Tyskland äger och driver Vattenfall de stillastående kärnkraftverken Krümmel och Brunsbüttel och är även minoritetsägare i Stade som är under avveckling samt Brokdorf som fortfarande är i drift.

Utfasning av kärnkraft i Tyskland

I december 2010 beslutade den tyska regeringen att förlänga livslängden för alla tyska kärnkraftverk. Efter kärnkraftsolyckan i Fukushima år 2011 drogs dock detta beslut tillbaka. Som en första reaktion på olyckan införde den tyska regeringen ett tre månader långt moratorium och under denna tid hölls de sju äldsta kärnkraftverken stängda, däribland Vattenfalls kärnkraftverk Brunsbüttel och Krümmel. Den tyska reaktorsäkerhetskommisionen (RSK, Reaktorsäkerhetskommision) granskade alla 17 reaktorer och bedömde deras motståndskraft med avseende på naturkatastrofer som kan drabba anläggningarna, strömavbrott och fel på kylsystemen, angivna försiktighets- och nödfallsåtgärder samt mänskliga handlingar som kan påverka anläggningarna. Slutsatsen blev att alla tyska reaktorer i grund och botten är säkra och tillförlitliga. Trots denna försäkran beslöt den tyska regeringen att återuppta den tidigare regeringens utfasningsplan och stegvis stänga alla reaktorer fram till 2022. Som en följd av detta stängdes åtta av de 17 kärnkraftverken omedelbart (däribland Krümmel och Brunsbüttel) och de kvarvarande nio kommer att fasas ut stegvis till slutet av 2022.

Flera år kommer att gå mellan stängningen och den tidpunkt då högförorenade eller aktiva anläggningskomponenter kan börja demonteras. Målet är att platsen där kärnkraftverket står ska återställas till ursprungligt skick.

Ansökan om stängning och nedmontering

Vattenfall lämnade in en ansökan om stängning och nedmontering av Brunsbüttel i november 2012. För närvarande sammanställs dokument för en konsultation med allmänheten och för de nödvändiga specifikationerna för tillståndet. Krümmel har stått still under lång tid på grund av rättsliga förfaranden. Vattenfall har bestridit upphävandet av Krümmels produktionstillstånd och anmält fallet till den oberoende organisationen ICSID (International Centre for Settlement of Investment Disputes) i Washington. Vattenfall har dessutom, liksom övriga tyska kärnkraftbolag, stämt den tyska staten konstitutionellt för kostnader och uteblivna intäkter som följd av den tyska statens beslut att bara efter

några månader efter att ha beviljat förlängda drifttider för de tyska kärnkraftverken besluta om omedelbar stängning eller förkortning av drifttiderna av dessa.

Slutförvaring av använt kärnbränsle

I båda länderna ligger det på kärnkraftoperatörernas ansvar att ta fram tillförlitliga och tillfredsställande lösningar för hanteringen och mellanlagringen av radioaktivt avfall samt avvecklingsprocessen till dess att det radioaktiva avfallet lagras i ett slutförvar.

Förutsättningarna och den politiska beslutsprocessen för slutförvar av använt kärnbränsle skiljer sig åt i Sverige och Tyskland. Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB), som ägs av de svenska kärnkraftoperatörerna, utför förberedande arbeten för att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Sverige. Efter flera år av studier och analysarbete valdes Forsmark som den lämpligaste platsen. Under våren 2011 ansökte SKB om de nödvändiga tillstånden för slutförvar, i enlighet med lagen om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken, för att kunna påbörja bygget av ett kärnbränsleförvar i Forsmark och en inkapslingsanläggning i Oskarshamn. Tillståndprocessen förväntas ta flera år. Uppskattningsvis kan bygget av slutförvaret påbörjas tidigast i början av 2019.

I Tyskland har inget formellt förslag om ett slutförvar för använt kärnbränsle lagts fram än. Enligt ett beslut av det tyska förbundsrådet i juni 2013 ska en lämplig plats för slutförvar vara identifierad senast 2031. Fram till dess lagras använt kärnbränsle i mellanlager i närheten av kärnkraftverken. För förvaring av lågaktivt och medelaktivt radioaktivt avfall finns det nationella planer på att använda en tidigare järnmalmsgruva utanför staden Salzgitter i delstaten Niedersachsen.

Finansiering av hanteringen av radioaktivt avfall

Sveriges kärnkraftsbolag anslår medel för att täcka kostnaderna för kärnbränslehanteringen i Sverige. Det är kärnkraftverkens ägare som, enligt lagen, måste bära alla kostnader för att ta hand om och slutförvara använt kärnbränsle och kärnavfall, liksom för att montera ned kärnkraftverk och andra kärnkraftsanläggningar. Från 2015 avsätter produktionsbolagen 4 öre/kWh el som produceras i kärnkraftverk till en fond, Kärnavfallsfonden, som ska användas för att kompensera kärnkraftverkens ägare för kostnaderna för att hantera och förvara använt kärnbränsle, hantera avfall och montera ned kärnkraftverken. Tidigare avsattes drygt 2 öre/kWh. I dag uppgår fonden till strax över 50 miljarder SEK. Vattenfalls andel av Kärnavfallsfonden anges i koncernens Not 42.

I Tyskland finansieras hanteringen av kärnavfall genom avsättningar som kärnkraftverkens ägare gör i sina balansräkningar. Ingen extern finansiering krävs. Vattenfalls avsättningar anges i koncernens Not 42.

Radioaktivt avfall

Radioaktivt avfall	Låg- och medelaktivt radioaktivt driftsavfall (m ³)	Hårdkomponenter (ton)	Använt kärnbränsle – uttagna bränsleelement (ton)	Använt kärnbränsle – ursprungligt uraninnehåll (ton) ¹
Sverige	2 251	10	193	138
Tyskland ²	0	0	0	0
Totalt 2014	2 251	10	193	138
Totalt 2013	883 ³	18	161	145

Mängder av radioaktivt avfall 2013 och 2014 uppdelat på Sverige och Tyskland.

1) Ursprungligt uraninnehåll i utbytta bränsleelement. Ökningen av låg- och medelaktivt avfall beror på underhållsarbeten vid Forsmark.

2) Ingen transport av radioaktivt avfall har skett från de tyska anläggningarna under 2014 eller 2013 men avfall finns lagrat på plats i enlighet med tyska regler.

3) Belopp har justerats jämfört med det belopp som presenterades i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av uppdaterad definition.

Ta ansvar för Vattenfalls påverkan på lokala samhällen

Vattenfalls verksamhet påverkar lokala samhällen både positivt och negativt. Stor påverkan har Vattenfalls brunkolsgruvor där samhällen ibland måste flyttas på grund av gruvdriften. Samtidigt skapar brunkolsbrytningen lokala arbetstillfällen.

För att bygga upp och bibehålla en lokal acceptans, ett ömsesidigt förtroende och ett gott anseende försöker Vattenfall inkludera intressenterna i beslutsprocessen. Intressenternas engagemang är av avgörande betydelse för Vattenfalls drifttillstånd och för att nya projekt och befintliga verksamheter ska nå framgång.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Det är viktigt för Vattenfall att de människor som bor i närheten av bolagets verksamheter påverkas i så liten grad som möjligt. Oavsett vilken typ av påverkan verksamheterna har försöker Vattenfall vara så lyhört som möjligt för de berörda människornas önskemål och behov – oberoende av kön, ålder eller etnisk tillhörighet. Arbetet att minska påverkan på lokala samhällen pågår ständigt med målet att förbättra och anpassa verksamheten till olika behov i organisationen och för att främja ett aktivt samarbete med lokala intressenter.

Vattenfalls koncernövergripande projektledningsverktyg (VPMM – Vattenfall Project Management Model), som är obligatoriskt för alla företagets större projekt, innehåller styrning och stöd för att hantera och ta hänsyn till lokala intressen i olika projekt. Det är varje projektledares ansvar att använda projektledningsverktyget. Alla projektledare, beslutsfattare och – i viss utsträckning – projektdeltagare erbjuds utbildning i verktyget.

Aktiviteter under året

Tillsammans med lokala myndigheter har Vattenfall arbetat med att etablera en samhällsfond, Pen y Cymoedd Community Fund, i anslutning till vindkraftsprojektet Pen y Cymoedd Wind Energy Project i Storbritannien.

I ett pågående projekt började man tidigt föra dialog med Gällivare skogssameby, en av nyckelintressenterna, för lokal förankring av Vattenfalls ledningssträckning kring Bolidens gruva i Gällivare. Tillsammans med samebyn diskuterades lämpliga områden där ledningen kunde dras. Genom att ta hänsyn till den lokala rennäringens intressen, har Vattenfall etablerat en relation som stärker förtroendet i den fortsatta processen. Projektet beräknas vara klart 2017.

Planerade aktiviteter

Vattenfalls projektledningsmodell förbättras kontinuerligt och processerna och projektkvaliteten granskas årligen genom en kvalitets-

Strategi

Sträva efter ett aktivt samarbete med de lokala intressenterna i olika projekt för att bygga upp ett ömsesidigt förtroende genom öppenhet och engagemang i lokalsamhället, samtidigt som lokala lagar och regler följs och de lokala förväntningarna beaktas.

Mål/KPI

- Samtliga anläggningsprojekt ska beakta och hantera påverkan på det lokala samhället.
- Vattenfall Reputation Index (VRI) ska uppgå till 65 till 2020.

Uppnått 2014

- Lokal förankring av ny distributionsledning i norra delen av Sverige.
- Upprättande av en samhällsfond i anslutning till vindkraftsprojektet Pen y Cymoedd Wind Energy Project, se nedan.

Utmaningar

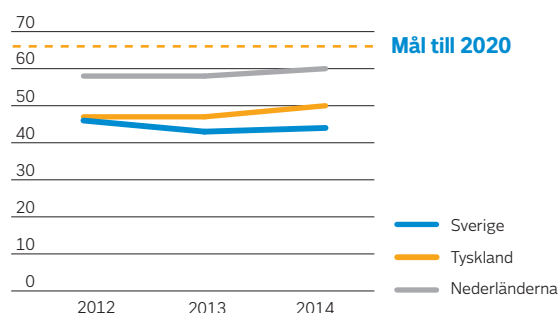
- Uppföljning av tillämpning av Vattenfalls projektledningsverktyg saknas på koncernnivå, varför kvalitet och grad av tillämpning kan variera mellan olika projekt.
- Ett mer proaktivt arbete är tidskrävande.

Pen y Cymoedd Community Fund

Pen y Cymoedd Wind Energy Project är ett vindkraftsprojekt med 76 vindkraftverk i Storbritannien som kommer att producera el för att försörja 140 000 hushåll per år. Som en del av det lokala engagemanget har Vattenfall arbetat med att etablera en oberoende organisation för samhällsfonden Pen y Cymoedd Community Fund i samarbete med lokala myndigheter och andra lokala intressenter. När vindkraftsparken tas i drift kommer den att generera 1,8 MGBP per år till fonden under mer än 20 år. Via en webbaserad plattform kan lokala medborgare lämna förslag på hur medlen ska användas. Hittills har det kommit in förslag från mer än 3 000 invånare. På detta sätt kan lokalsamhället påverka hur medlen från vindkraftsparken ska användas.

säkringsprocess. Resultaten analyseras och förbättringsområden för det kommande året diskuteras inom ett nätverk med representanter från verksamheten. I arbetet framöver kommer nätverket att fortsätta framhålla vikten av att involvera intressenterna för att bygga upp ett förtroende och lokal acceptans.

Utveckling av Vattenfall Reputation Index, VRI (Anseendeindex)

Vattenfalls anseende mäts i Vattenfall Reputation Index, VRI. I Sverige ligger det fortsatt på en väldigt låg nivå men stabiliserades under 2014, dock fortfarande på en lägre nivå än huvudkonkurrenterna. Vattenfalls anseende i både Tyskland och Nederländerna är högre jämfört med i Sverige och förbättrades ytterligare under 2014. Allmänhetens uppfattning kring samhällsansvar, hållbarhetsfrågor samt produkter och tjänster har störst påverkan på Vattenfalls anseende. Vattenfalls arbete med ständig förbättring inom dessa områden förklarar den positiva utvecklingen i både Tyskland och Nederländerna.

Flytt av byar för att frigöra mark för brunkolsbrytning

En stor del av Tysklands energiförsörjning är baserad på brunkol. Vattenfall äger och driver tre kraftverk och fem dagbrott i Lausitzregionen och är delägare i ett kraftverk nära Leipzig. Vattenfall producerade i dessa kraftverk mer än 55 TWh el år 2014. Under året bröt Vattenfall 61,8 miljoner ton brunkol för att använda som bränsle i dessa anläggningar eller för att processas till brunkolsbriketter.

Mton	2012	2013	2014
Brunkolsbrytning	62,4	63,6	61,8

Brunkolsbrytningen är en viktig ekonomisk källa för regionen och Vattenfall är en stor arbetsgivare, men brytningen har samtidigt en avsevärd påverkan på de lokala samhällena. Dagbrotten rör sig ungefär 300 meter varje år i takt med att brytningen går framåt och som en följd av detta har ett antal små samhällen behövt flyttas sedan 1993.

By/ort	Genomförda omflyttningar	Invånare
Kausche	1993–1996	360
Geisendorf	1997–2002	45
Horno	2002–2004	350
Delar av samhällena Schleife och Trebendorf	2009–	250

Under 2014 togs 4,8 km² ny mark i anspråk och totalt återställdes eller påbörjades återställning av omkring 4,9 km² mark. Av detta återställdes 1,9 km² till skogsmark och 1,1 km² till jordbruksmark. Det finns planer på att flytta delar av samhällena Schleife, Trebendorf, Welzow och Bahnsdorf för att ge plats för expansionen av gruvorna i Nochten och Welzow-Süd. Ytterligare en gruva, Jänschwalde-Nord, är under planering, vilket skulle innebära flytt av ytterligare tre samhällen i regionen Schenkendöbern.

By/ort	Invånare
Delar av samhällena Schleife och Trebendorf (utvidgning av gruvområdet Nochten)	810
Delar av samhällena Welzow och Bahnsdorf (utvidgning av gruvområdet Welzow)	cirka 1 700
Delar av samhället Schenkendöbern (etablering av gruvan Jänschwalde-Nord)	cirka 900

Med anledning av Vattenfalls beslut i oktober 2014 att undersöka möjligheterna att avyttra brunkolsverksamheten fattas inga beslut om investeringar i utvidgning av dagbrott eller flytt av byar innan klarhet nåtts i ägarfrågan.

Vattenfalls flyttprogram

Vattenfalls flyttprogram omfattar många olika delar, från finansiell kompensation till bevarande av samhällenas sociala strukturer. I början av flyttprocessen görs en bedömning som sedan blir utgångspunkten för en specifikation av de sociala behoven. Målet är att alla invånare ska flytta till samma plats och att nya byar ska anslutas till befintliga samhällen. De människor vars byar och samhällen ska flyttas involveras i hela flyttprocessen tillsammans med regionen Lausitz och Vattenfall. De beslutar själva vart flytten ska ske, vanligtvis genom att välja mellan olika platser. Om det inte finns tillgång till olika former av samhällsservice (exempelvis skolor, hälsovård eller annan samhällsservice) i de befintliga samhällena byggs nya inrättningar upp. På så sätt gynnas båda samhällena. Dessutom avsätter Vattenfall medel för att stödja sociala aktiviteter, idrottsaktiviteter, evenemang som årsfester och lokala traditioner, socialt arbete och ekonomisk utveckling. Vattenfall försöker, i dialog med invånarna i byn, hitta lämpliga lösningar för nya boenden och för att bevara små företag.

Samarbete med etniska minoriteter i Lausitz

I Lausitz bor folkgruppen sorber, en västslavisk befolkningsgrupp på ungefär 60 000 personer som erkänts som en etnisk minoritet i Tyskland. Sorberna har bevarat sin unika identitet under flera sekler i Tyskland, med eget språk och egen kultur. Att flytta deras samhällen är extra känsligt då det rör sig om en minoritetsbefolkning där en stor del av kulturen är rotad i själva byarna och riskerar att försvinna vid plötsliga förändringar i det geografiska sammanhanget. Vattenfalls samarbete med sorbernas intresseorganisation Domowina började 2007 då en gemensam överenskommelse tecknades. Enligt avtalet flyttas sorberna endast till samhällen som är accepterade som bosättningsområde för sorber. Vattenfall har enligt avtalet stöttat aktiviteter för att bevara och främja sorbernas språk, kultur och traditioner. 2013 förnyades detta avtal fram till 2016.

Hållbar ekonomi

En hållbar ekonomi skapas genom ett stabilt finansiellt resultat men också genom att ta ansvar för medarbetare, säkerställa att företaget agerar med integritet och tar ansvar för leverantörskedjan. Att generera ett hållbart ekonomiskt resultat är en grundförutsättning för att kunna ställa om till mer hållbar konsumtion och produktion.

Som en av Europas största el- och värmeproducenter har Vattenfall ett ansvar att stödja samhällets utveckling genom en säker tillgång till energi, till ett konkurrenskraftigt pris och med en så låg påverkan på miljön som möjligt. Med anläggningar och verksamhet i glesbefolkade områden bidrar Vattenfall till lokal och regional utveckling genom att skapa direkta och indirekta arbetstillfällen, men även genom lokal sponsring och samhällsinvesteringar. Under 2014 skapade Vattenfall ett ekonomiskt värde på 34,0 miljarder SEK efter att kostnader för drift, löner, räntor och skatter betalats.

Långsiktig finansiell stabilitet och lönsamhet är en förutsättning för att Vattenfall ska kunna göra nödvändiga investeringar i omställningen till en mer hållbar produktionsportfölj. År 2014 präglades av ett fortsatt svårt marknadsläge med svag efterfrågan, överutbud av produktionskapacitet och låga elpriser. Då dessa svåra marknadsförhållanden inte förväntas förbättras under överskådlig framtid,

beslutade Vattenfall att göra omfattande nedskrivningar på tillgångsvärden om totalt 23,8 miljarder SEK. För att motverka den finansiella belastning som de utmanande marknadsförhållandena medför fortsätter Vattenfall att effektivisera verksamheten inom alla områden av koncernen. En översyn görs av investeringsprogrammet där satsningar på förnybar energiproduktion kommer att prioriteras, samtidigt som tillgångar som inte tillhör kärnverksamheten eller som inte bedöms kunna uppfylla avkastningskraven kommer att avyttras.

Förutom det finansiella resultatet och dess utveckling beskrivs följande fokusområden inom hållbar ekonomi på kommande sidor:

- Våra medarbetare.
- Säkerställa en sund och säker arbetsplats.
- Värna företagets integritet.
- Säkra hållbarhet i leverantörskedjan.

Skapat ekonomiskt värde enligt GRI-indikator G4-EC1

MSEK	Sverige	Tyskland	Nederländerna	Övriga länder	Eliminerings	Totalt
Intäkter	50 125	136 680	80 241	10 553	-108 612	168 987
Rörelsekostnader ¹	-18 618	-106 233	-73 862	-7 585	108 611	-97 687
Löner och förmåner	-4 033	-11 163	-2 917	-558	—	-18 671
Betalningar till kreditgivare	-2 894	-289	-6	12	—	-3 178
Betalningar till staten	-10 687	-4 214	-379	-169	—	-15 448
Samhällsinvesteringar ²	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Totalt	13 893	14 782	3 076	2 254	-1	34 004

1) Enligt definitionen GRI G4-EC1 omfattar rörelsekostnader både direkta och indirekta kostnader.

2) Vattenfalls arbete med samhällsinvesteringar sker på olika sätt. Ett sätt är genom avsättning till samhällsfonder, som "Nuon Foundation" i Nederländerna (cirka 25 MSEK fonderat sedan 2006) och Vattenfalls miljöstiftelse i Tyskland (cirka 50 MSEK fonderat).

Vattenfalls ekonomiska utveckling under 2014

2014 kännetecknades av svag efterfrågan, överutbud av produktionskapacitet och fallande elpriser. Efterfrågan dämpades ytterligare på grund av varmare väder än normalt, vilket ledde till minskad konsumtion av el, gas och värme.

Tack vare prissäkringar, som gjorts tidigare år till högre prisnivåer än idag och framgångsrika kostnadsreduceringar kunde Vattenfall till stor del kompensera den negativa resultatpåverkan till följd av lägre erhållna priser och lägre volymer. Jämfört med kostnadsbasen 2010 har Vattenfall under den senaste fyraårsperioden reducerat de årliga kostnaderna med 13,7 miljarder SEK eller 26%. Det underliggande rörelseresultatet, exklusive jämförelsestörande poster, uppgick till 24,1 miljarder SEK, en minskning med 4 miljarder SEK jämfört med 2013. Resultatet efter skatt var i likhet med 2013 negativt och uppgick till -8,3 miljarder SEK för 2014 mot -13,5 miljarder SEK för 2013. Huvudförklaringen till de båda årens negativa resultat är de omfattande nedskrivningarna av tillgångsvärden, framförallt hänförliga till Nederländerna. Nettoskulden minskade under 2014 med 19,5 miljarder SEK till 79,5 miljarder SEK, vilket till stor del förklaras av erhållna försäljningslikvider för avyttrade tillgångar. På grund av de stora nedskrivningarna kunde Vattenfall med en avkastning på sysselsatt kapital på -0,7% inte uppfylla lönsamhetsmålet på 9%. Exklusive jämförelsestörande poster uppgick avkastningen på sysselsatt kapital till 8,2%.

Resultatutveckling under 2014

Det underliggande rörelseresultat för 2014 uppgick till 24,1 miljarder SEK, vilket är 4,0 miljarder SEK lägre jämfört med 2013. Minskningen förklaras främst av lägre produktionsmarginaler (-2,1 miljarder SEK) och lägre produktionsvolymer (-3,0 miljarder SEK) vilket delvis kompensades genom lägre rörelsekostnader (2,4 miljarder SEK). Förlorat resultatbidrag på grund av avyttrad verksamhet, främst från elnätsverksamheten i Hamburg, påverkade rörelseresultatet negativt med 0,6 miljarder SEK.

Nedskrivningar

Vattenfall skrev under året ned bokförda värden på tillgångar med totalt 23,8 miljarder SEK, vilket netto efter skatt belastat resultatet med 20,4 miljarder SEK. Nedskrivningarna hade dock ingen påverkan på Vattenfalls kassaflöde och nettoskuld. Bakgrunden till nedskrivningarna är de fortsatt fallande marknadspriserna på el som lett till ytterligare försämrade marginaler för elproduktionen. Elpriser och marginaler ligger på historiskt låga nivåer och Vattenfall ser inga tecken på en återhämtning inom överskådlig tid. Detta innebär att det bokförda värdet på en del av Vattenfalls tillgångar översteg nyttjandevärdet (diskonterat kassaflöde) och därför måste skrivas ned. Geografiskt fördelar sig nedskrivningarna enligt följande:

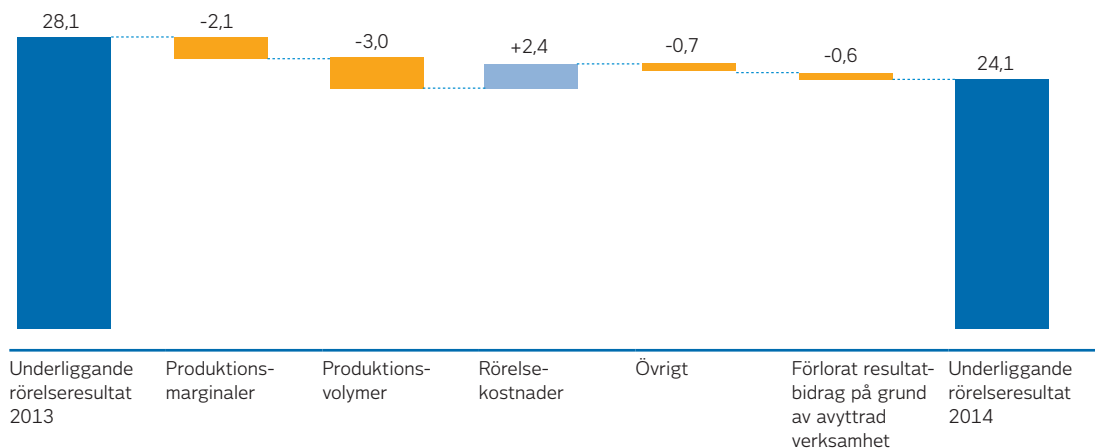
- 14,5 miljarder SEK är hänförliga till Nederländerna, varav 10 miljarder SEK avser Tradingverksamheten.
- 6,9 miljarder SEK är hänförliga till Tyskland, varav 5,6 miljarder SEK avser kraftverket Moorburg i Hamburg.
- 1,4 miljarder SEK är hänförliga till Norden.
- 1,0 miljarder SEK är hänförligt till Storbritannien.

Detaljerad information om nedskrivningarna finns i koncernens Not 14.

Ökade avsättningar

Till följd av fallande marknadsräntor sänkte Vattenfall diskonteringsräntorna vid beräkningen av avsättningar för pensioner i såväl Sverige som Tyskland samt för övriga avsättningar i Tyskland, främst för framtida utgifter för avvecklingen av kärnkraften. Sammantaget ledde detta till att den justerade nettoskulden ökade med 15 miljarder SEK. Det redovisade rörelseresultatet minskade med 5,5 miljarder SEK. Däremot påverkades inte Vattenfalls kassaflöde och inte heller det underliggande rörelseresultatet. Detaljerad information om avsättningarna finns i koncernens Not 41 och Not 42.

Utveckling av Vattenfalls underliggande rörelseresultat 2014, miljarder SEK

Kassaflöde och investeringar

Kassaflödet från den löpande verksamheten, det operativa kassaflödet, förbättrades med 2,3 miljarder SEK till 40,1 miljarder SEK 2014. Internt tillförda medel (FFO) ökade med 0,2 miljarder SEK.

De totala investeringarna ökade med 1,2 miljarder SEK till 29 miljarder SEK under 2014, varav 6,5 miljarder SEK avsåg investeringar i vindkraft som därmed utgjorde Vattenfalls enskilt största investeringspost 2014. Under året avyttrades tillgångar för sammanlagt 11,6 miljarder SEK netto. Läs mer om Vattenfalls avyttringar under viktiga händelser, på sidorna 8–9.

Minskad skuldsättning

Nettoskulden minskade med 19,5 miljarder SEK till 79,5 miljarder SEK jämfört med 31 december 2013, vilket främst förklaras av erhållna för-

säljningslikvider från försäljningen av elnätsverksamheten i Hamburg, minoritetsposten i Enea S.A., kraftvärmeverket Amagerværket i Danmark samt avfallsförbränningsanläggningen MVB i Hamburg (tillsammans 11,6 miljarder SEK netto). I övrigt förklaras minskningen av nettoskulden av förbättrat kassaflöde från den löpande verksamheten.

Den justerade nettoskulden (som bland annat inkluderar avsättningar för pensioner och kärnkraft) minskade med 4,3 miljarder SEK till 158,3 miljarder SEK. Positivt kassaflöde från försäljningen av tillgångar samt från den löpande verksamheten har till stor del motverkats av de ökade avsättningarna för pensioner och kärnkraften i Tyskland.

Nyckeltalet internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld förbättrades till 20,3% från 19,6%, men låg därmed fortfarande under målintervallet 22–30%. ■

Tillståndspliktig verksamhet

Vattenfall har under året bedrivit tillståndspliktig verksamhet enligt respektive lands lagstiftning i Sverige, Finland, Danmark, Tyskland, Nederländerna och Storbritannien. Moderbolaget Vattenfall AB bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt den svenska miljöbalken. Denna verksamhet utgörs i huvudsak av både tillstånds- och anmälningspliktiga anläggningar för el- och värmeproduktion. Vattenfalls övriga tillståndspliktiga verksamheter, vilka utgör en väsentlig del av verksamheten, bedrivs huvudsakligen i dotterföretag. Eftersom Vattenfalls värdepappersverksamhet för elhandel inte längre kräver tillstånd enligt Finansinspektionen har bolaget av sagt sig detta tillstånd.

Vattenfalls verksamhet inom FoU

Vattenfall bedriver forskning och utveckling (FoU) för att bidra till och stödja genomförandet av Vattenfalls strategi, både på kort och lång sikt. Merparten av FoU-resurserna satsas på att effektivisera Vattenfalls befintliga anläggningar och utveckla dem för att klara morgondagens behov. En ökande andel satsas dock på mer kundnära FoU, för att öka förståelsen för det framtida energilandskapet och att hitta nya affärsmöjligheter. Tydliga fokusområden är eldrivna fordon (E-mobility) och ökad interaktion med kund.

Under 2014 satsade Vattenfall 474 MSEK (672) på FoU (exklusive resurser allokerade till säkert slutförvar av kärnbränsle), vilket motsvarar 0,3% (0,4) av koncernens nettoomsättning.

Våra medarbetare

Det är Vattenfalls medarbetare som utvecklar verksamheten. Engagerade medarbetare, tydliga, synliga och modiga ledare, en resultatnriktad företagskultur och en hälsosam och säker arbetsplats lägger grunden för ett framgångsrikt företag. Vattenfall strävar efter att skapa en jämställd arbetsplats där alla medarbetare har både ambition och möjlighet att utveckla sig själva och därigenom bolaget.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfall vill erbjuda en arbetsmiljö som attraherar och utvecklar människor med nyckelkompetenser och som uppmuntrar medarbetarna att prestera sitt allra bästa. En stor arbetsgivare som Vattenfall kan erbjuda varierande arbetsuppgifter och karriärvägar, genom till exempel jobbtrotations- och utbildningsprogram. Chefer har en viktig uppgift i att skapa tillit och engagemang och hjälpa medarbetarna att prestera sitt bästa genom att förmedla och driva tydliga strategier, uppmuntra feedback och vara synliga och lättillgängliga.

Regelbundna mål- och utvecklingssamtal ger varje medarbetare möjlighet att tillsammans med sin chef sätta sina mål och se sitt bidrag till Vattenfalls utveckling. Individuella utvecklingsplaner är också en viktig komponent för att säkerställa en resultatnriktad organisation. Utvecklingsplanerna utgör grunden för att varje anställd ska ha förutsättningarna för att prestera och utvecklas.

Mångfald och jämställdhet är viktiga byggstenar i ett framgångsrikt företag och Vattenfall strävar efter att dessa ska vara en del av den dagliga verksamheten. På koncernnivå driver Vattenfall ett mentorprogram för kvinnor för att öka andelen kvinnliga chefer. Särskilt fokus på mångfald görs i utvecklingsinsatser och i rekryteringsprocessen. I Tyskland, där andelen kvinnliga medarbetare och chefer är som lägst, ses varje chefsvakans som en möjlighet att öka andelen kvinnliga chefer.

Vartannat år genomförs den koncernövergripande medarbetarundersökningen "My Opinion". Undersökningen ger alla medarbetare en chans att anonymt uttrycka sina åsikter om Vattenfall som arbetsgivare, om sina arbetsplatser och sina egna utvecklingsmöjligheter. Den är ett viktigt verktyg för resultatmätning och för kontinuerlig förbättring, både på lokal, regional och koncernövergripande nivå.

Strategi

Erbjuda en attraktiv och inspirerande arbetsplats där medarbetarna kan utveckla sin fulla potential och se hur deras arbete bidrar till företagets strategiska mål. Strategin har fyra tydliga målsättningar:

- Engagerade medarbetare.
- Tydliga, synliga och modiga ledare.
- En resultatnriktad företagskultur och organisation.
- En hälsosam och säker arbetsplats – läs mer på sidan 49.

Mål/KPI

- Engagemangsindex över 62.
- Ledarskapsindex över 75.
- Andelen kvinnliga chefer över 24%.

Uppnått 2014

- Cirka 700 chefer har deltagit i Vattenfalls ledarutvecklingsprogram.
- Fastställt en koncernövergripande process för hur man sätter mål, ger och tar feedback och följer upp resultat. Resultatet av detta arbete kommer att följas upp i medarbetarundersökningen "My Opinion" 2015.
- Speakers' Corner, ett internt forum, har hållits vid ett 30-tal tillfällen.

Utmaningar

- Utmanande marknadsförhållanden med omorganisering och omstrukturering som följd kommer att påverka våra medarbetare och kan inverka på medarbetarnas engagemang.
- En nedgång i studenters syn på Vattenfall som potentiell framtida arbetsgivare har märkts.
- Energibranschens nya villkor och det ändrade konsumentbeteendet visar på behovet av ny kompetens – att kunna anpassa sig, förändras, utvecklas och ta på sig nya uppgifter.

Nyckeltal anställda

		Antal heltids-tjänster (FTE)	Kvinnor, %	Män, %	< 30 år, %	30-50 år, %	>50 år, %
Anställning	Chefer	2 627	18%	82%	2%	53%	45%
	Övriga tjänster	27 554	24%	76%	12%	44%	44%
Land	Sverige	8 870	25%	75%	10%	51%	39%
	Tyskland	16 158	23%	77%	12%	38%	50%
	Nederländerna	4 369	26%	74%	8%	58%	34%
	Övriga länder	784	24%	76%	9%	58%	33%
Totalt		30 181	24%	76%	11%	45%	44%

1) Ytterligare information om Vattenfalls anställda finns i koncernens Not 53.

Aktiviteter under året

Vattenfall Management Institute (VMI) är ansvarigt för att erbjuda ledarutvecklingsprogram med hög internationell standard inom områden som är av strategisk betydelse för Vattenfall. Syftet med utbildningarna är att stötta och hjälpa chefer, projektledare och andra i ledande befattningar i deras utveckling av ledarskapsegenskaper samt göra dem mer effektiva i att leda medarbetare och verksamheten. Utbildningarna har genomförts löpande under året.

Speakers' Corner är ett internt forum där högsta ledningen och medarbetare får möjlighet att träffas och diskutera aktuella händelser och besvara frågor. Under året hölls ett 30-tal sådana där bland annat bolagets resultatutveckling presenterades.

Planerade aktiviteter

I tider med omstrukturering och omorganisation blir den strategiska kompetensplaneringen än viktigare. Här ingår aktiviteter som kompetensdelning, jobbrotation och ledarskapsutveckling samt trainee-program för att trygga tillgången på framtida ledare och nyckelkompetenser.

Inriktning på aktiviteter skiljer sig åt inom vissa områden beroende på olika förutsättningar på Vattenfalls marknader. Arbetet på den nordiska marknaden kommer inriktas på mångfald som till exempel kön, etnisk bakgrund och ålder, medan den tyska verksamheten kommer att fortsätta fokusera på en jämnare könsfördelning. ■

Resultatinriktad företagskultur

Vattenfall eftersträvar en resultatinriktad företagskultur där den övergripande strategiska inriktningen och affärsmålen kommuniceras i organisationen och översätts i mål för arbetsgrupper och enskilda medarbetare. Under 2014 har Vattenfall samordnat och fastställt en koncernövergripande process för hur man sätter upp mål, ger och tar feedback och följer upp resultat. Resultatet av detta arbete kommer att följas upp i medarbetarundersökningen "My Opinion" 2015.

Säkerställa en sund och säker arbetsplats

Vattenfall ansvarar för att mer än 30 000 medarbetare och därutöver ett stort antal entreprenörer och inhyrd personal ska ha en sund och säker arbetsplats. Detta gör säkerhet till ett prioriterat område för Vattenfall. Dessutom är säkerhet ett av Vattenfalls tre kärnvärden (läs mer om Vattenfalls kärnvärden på sidan 56), vilket innebär att säkerhetsaspekterna är en ledstjärna i den dagliga verksamheten.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

För att få en sund och säker arbetsplats för alla medarbetare och entreprenörer och all inhyrd personal krävs ett systematiskt och förebyggande arbete i alla verksamheter. Detta återspeglas bland annat i att Vattenfalls bolag och enheter är arbetsmiljöcertifierade (enligt kravdokumentet OHSAS 18001 eller liknande) samt att Vattenfalls högsta ledning är delaktig i att sätta och följa upp mål inom området. Under 2014 fattade Vattenfalls högsta ledning även beslut om ett antal utvecklingsområden. Bland dessa kan nämnas ledarskap inom hälsa och säkerhet, vidareutveckling av hanteringen av entreprenörer, balans mellan yrkesliv och privatliv, hälso- och friskvård, förbättringar av incident- och olycksrapporteringen samt en fortsättning av utvecklingsaktiviteterna för en bättre säkerhetskultur inom bolaget.

Vattenfall ser ökad medvetenhet och kunskap kring säkerhetsfrågor och fokus på förebyggande åtgärder som nödvändiga förutsättningar för att uppnå en sund och säker arbetsmiljö. Därför

Strategi

Skapa en säker och hälsosam arbetsmiljö genom förebyggande åtgärder och ökad medvetenhet kring säkerhetsfrågor.

Mål

- Olycksfallsrelaterad frånvarofrekvens (LTIF) på 2,1 för medarbetare och 2,9 för entreprenörer för 2015.
- Långsiktigt mål på noll olyckor på arbetsplatsen, inga arbetsplatsrelaterade sjukdomar och en säker, hälsosam och inspirerande arbetsmiljö för alla medarbetare.

Uppnått 2014

Ett nytt koncept för hälsoutbildning har införts.

Utmaningar

Kostnadsbesparingar och omorganisation har flyttat fokus från hälsa och säkerhet, vilket även märks i LTIF-värdena för 2014.

erbjuder Vattenfall regelbundna hälsokontroller och ger aktivt stöd till medarbetare som har varit långtidssjukskrivna för att hjälpa dem att återvända till arbetet. Dessutom har förebyggande åtgärder vidtagits för att skydda entreprenörer och underentreprenörer, bland annat genom att se till att de får tillgång till nödvändig hälso- och säkerhetsinformation. För nya byggnadsprojekt måste alla entreprenörer genomgå en inledande utbildning som följs av ett prov som de måste klara innan de släpps in på byggarbetsplatsen.

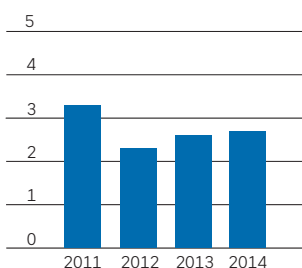
Aktiviteter under året

Under 2014 införde Vattenfall ett hälsoutbildningskoncept som består av fyra utbildningsmoduler och som omfattar såväl rättsliga och ledarskapsmässiga aspekter som stressrelaterade aspekter.

Planerade aktiviteter

Hälso- och säkerhetsrelaterade frågor ingår i Vattenfalls medarbetarundersökning "My Opinion", som genomförs vartannat år. Resultatet från undersökningen som genomfördes 2013 visar att Vattenfall bör fokusera mer aktivt på stresshantering under de kommande åren. ■

LTIF - Lost Time Injury Frequency för anställda¹

	Sverige	Tyskland	Nederländerna	Totalt
LTIF per land 2014				
Internt (anställda)	1,8	3,3	2,7	2,7
Externt (entreprenörer)	3,4	3,9	2,7	3,7
Sjukfrånvaro per kön och land 2014, %				
Män	1,7%	4,4%	4,4%	3,7%
Kvinnor	2,9%	6,3%	5,1%	5,0%
Totalt	2,0%	4,9%	4,6%	4,0%

1) LTIF uttrycks i antal arbetsolyckor (per 1 miljon arbetade timmar), arbetsolyckor med frånvaro > 1 dag samt dödsolyckor.

Den olycksrelaterade frånvaronivån (LTIF – Lost Time Injury Frequency) är en viktig KPI för Vattenfalls interna styrning och den följs upp av koncernledningen månadsvis. Under 2014 har LTIF-värdet ökat från 2,6 till 2,7. Olycksfrekvensen för entreprenörer ökade från 3,6 till 3,7.

Som en åtgärd mot den stigande LTIF-trenden arbetar regionerna med att ta fram hälso- och säkerhetsprogram baserade på utvecklingsområdena för 2014.

Inga olyckor med dödlig utgång inträffade i Vattenfalls verksamheter under 2014. Sjukfrånvaron minskade från 4,1 % 2013 till 4,0 % 2014.

Värna företagens integritet

Att vara en god samhällsaktör innebär att säkerställa att organisationen agerar på ett etiskt och icke-korrupt sätt. Vattenfall anser att konkurrens är avgörande för en väl fungerande marknad och har nolltolerans mot mutor och korruption.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfall kräver att alla anställda tar ett personligt ansvar genom att handla i enlighet med företagets etiska riktlinjer, vilka framgår av Vattenfalls uppförandekod (läs mer om Uppförandekoden på sidan 56), samt interna policyer och instruktioner. Bolaget följer också svenska statens ägarpolicy där det framgår att statligt ägda bolag ska efterleva de internationella riktlinjer som finns kring bland annat anti-korruption och affärsetik. Vattenfall arbetar mycket med förebyggande åtgärder och uppföljning. Vattenfalls årliga Integrity Survey är ett exempel på sådan åtgärd. Där får cirka 200 av företagets högsta chefer svara på frågor kopplade till uppförandekodens grundläggande principer. Baserat på svarsunderlaget vidtas nödvändiga åtgärder för att öka medvetenheten kring Vattenfalls uppförandekod som till exempel uppföljningssamtal, utbildning samt checklistor.

Utbildning av de anställda är en viktig del i det förebyggande arbetet. Alla högre chefer och anställda som har omfattande kontakter med konkurrenter måste delta i "Vattenfall Integrity Programme" och därefter repetera programmet vart tredje år. Programmet fokuserar på konkurrensrättslagstiftningen men tar även upp flera andra integritetsrelaterade frågor, som:

- Vattenfalls uppförandekod.
- Regler om mutor och korruption.
- Incidentrapportering.
- Insiderinformation.
- Intressekonflikter.

Syftet med utbildningen är att etablera en gemensam grundläggande kunskapsnivå kring dessa frågor inom hela koncernen och att främja en företagskultur som präglas av ett personligt ansvarstagande och integritetstänkande.

För Vattenfall är det även viktigt att bolagets leverantörer agerar på ett etiskt korrekt sätt varför Vattenfall tillämpar en särskild uppförandekod gentemot sina leverantörer. Läs mer om hur Vattenfall arbetar med leverantörer på sidan 51. Uppförandekoden för leverantörer har även börjat användas för sponsringsavtal och målsättningen är att alla nya sponsringsavtal ska knytas till denna kod.

Aktiviteter under året

En uttalad målsättning för 2014 var att synliggöra Vattenfalls Integrity organisation internt inom företaget, bland annat initierades projektet "Integrity meets the business".

- Under 2014 deltog cirka 1 300 av koncernens medarbetare i Vattenfall Integrity Programme.
- Vattenfall har också tagit fram flera e-learning utbildningar som kompletterar den lärlarleda utbildningen.
- Under 2014 mottog Vattenfall inte något klagomål från myndigheter, och var heller inte föremål för någon process, rörande påstått konkurrenshämmande beteende eller fall av muta/korruption.

Strategi

Säkerställa att alla i koncernen agerar på ett etiskt och icke-konkurrenshämmande sätt.

Mål

Alla för området relevanta medarbetare och chefer ska ha genomgått Vattenfall Integrity Programme.

Uppnått 2014

- Uppdatering av Uppförandekoden.
- Vattenfall Integrity Programme genomfördes löpande.
- Vattenfall anslöt sig under året till World Economic Forum Partnership Against Corruption Initiative (PACI).
- Initiering av projektet "Integrity meets the business".

Utmaningar

Anpassa Vattenfalls Integrity-organisation och de befintliga arbetsprocesserna till bolagets kommande nya organisation, med bibehållen hög kvalitet.

Projekt "Integrity meets the business"

Under 2014 initierades projektet "Integrity meets the business" inom Vattenfall med syfte att öka medvetenheten kring integritetsfrågor i organisationen. Under ett antal möten fick ledningsgrupper för Vattenfalls olika affärsområden och stabsfunktioner presentera vilka frågor som ligger i fokus och vilka verktyg som finns till hands för att stödja verksamheten. Ledningsgrupperna gav också feedback och förslag på förbättringsåtgärder. Responsen var mycket positiv och det har införts rådgivning och riktade utbildningsinsatser som en direkt följd av detta projekt.

Vattenfall Integrity Programme hölls löpande på alla större orter där Vattenfall är verksam. Som ett komplement till den lärlarleda utbildningen finns även ett antal e-learning utbildningar tillgängliga online.

Vattenfall anslöt sig under året till World Economic Forum Partnership Against Corruption Initiative (PACI), vilket innebär att Vattenfall har förbundit sig att ha en nolltolerans mot mutor och korruption samt att ha ett internt regelverk för att förhindra korruption.

Planerade aktiviteter

Vattenfall kommer att fortsätta arbeta med att synliggöra uppförandekoden och tillhörande frågor, men med ett mer lokalt fokus. Vidare är målsättningen att följa upp genomförda utbildningsaktiviteter samt kontrollera ett antal rutiner kopplade till bolagets uppförandekod.

Säkra hållbarhet i leverantörskedjan

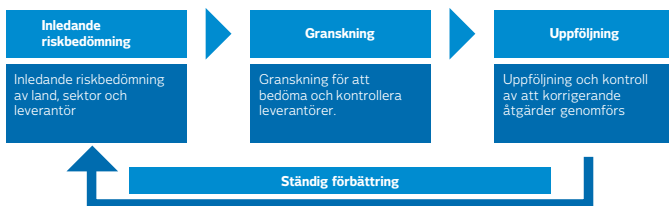
Vattenfall har cirka 40 000 leverantörer. En liten men växande andel av dessa leverantörer bedriver sin verksamhet i högriskländer¹, vilka saknar tydliga regelverk. Genom sina leverantörer och deras underleverantörer är Vattenfall exponerat för risker som ligger utanför bolagets direkta kontroll, vilket innebär att Vattenfall har ett ansvar som sträcker sig bortom den egna organisationen för att säkra hållbarheten i leverantörskedjan.

Hur arbetar Vattenfall med detta?

Vattenfalls uppförandekod för leverantörer, baserad på bland annat Global Compacts principer definierar bolagets krav och förväntningar inom hållbarhetsområdet för leverantörskedjan. Närmare bestämt gäller kraven mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljön och kampen mot korruption.

Vattenfall har antagit en generell koncernövergripande strategi för hur bolagets uppförandekod för leverantörer ska tillämpas, som bygger på tre steg:

1. Inledande riskbedömning av land, sektor och leverantör.
2. Granskningar på plats för att bedöma och kontrollera leverantören.
3. Uppföljning och kontroll av att korrigerande åtgärder genomförs för en ständig förbättring. Hittills har Vattenfalls strategi huvudsakligen inriktats på leverantörer från högriskländer.

För leverantörer av bränsle arbetar Vattenfall både internt, genom granskningar och bedömningar, och i samarbete med externa branschinitiativ, såsom Bettercoal (för stenkol), Sustainable Biomass Partnership, och Uranium Stewardship Initiative, för att stärka bolagets inflytande och förbättra hållbarheten på lång sikt.

Aktiviteter under året

Mycket arbete har ägnats under året till att öka medvetenheten och förståelsen för frågor kring leverantörskedjan hos medarbetare i nyckelpositioner. Competence Centre for Sustainability Due Diligence, ett tvärfunktionellt nätverk, bildades för att öka den interna medvetenheten och förståelsen för dessa frågor och samtidigt underlätta kunskapsdelningen inom hela koncernen.

Strategi

Alla leverantörer ska följa kraven i Vattenfalls uppförandekod för leverantörer. Vattenfalls ambition är att arbeta tillsammans med sina leverantörer för att gemensamt förbättra eventuella avvikelser från uppförandekoden.

KPI

Andel nya leverantörer som granskas i enlighet med Vattenfalls uppförandekod för leverantörer.

Uppnått 2014

Under 2014 hade Vattenfall 52 leverantörer av varor och tjänster samt bränslen i högriskländer varav fem var nya leverantörer. Av dessa fem har 80% granskats mot Vattenfalls uppförandekod för leverantörer. Samtliga kärnbränsleleverantörer granskas av Vattenfall innan leverans sker. För det bränsle som Vattenfall köper via så kallad screentrading (inklusive gas och olja) utförs för närvarande ingen granskning och uppföljning mot kraven i uppförandekoden.

Utmaningar

Vattenfall har cirka 40 000 leverantörer. En mer hållbar leverantörskedja förutsätter balans mellan ökad medvetenhet och kunskap inom bolaget och prioritering av åtgärder. Ökade kostnadsbesparingar riskerar att försena gransknings- och uppföljningstakten av leverantörer, samt den kompetensuppbyggnad som krävs.

Responsible Sourcing Board, ett tvärfunktionellt beslutsfattande organ, bildades för att säkerställa att uppförandekoden för leverantörer beaktas vid nya upphandlingar av leverantörer av stenkol och biomassa.

Vattenfall har även påbörjat ett arbete för att bedöma bolagets leverantörer av stenkol med ansvar för gruvidrift.

Planerade aktiviteter

Processer och kontrollsystem för granskning och uppföljning kommer att utvecklas för andra leverantörer än de från högriskländer. Internutbildningar kommer att hållas för att öka medvetenheten och förståelsen för dessa frågor hos medarbetare i nyckelpositioner. Samtidigt kommer Vattenfall att fortsätta utveckla samarbete med externa branschinitiativ.

1) Landsriskbedömningarna görs baserat på BSCI:s (Business Social Compliance Initiative) lista över så kallade högriskländer inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och anti-korruption. BSCI uppdaterade sina listor under 2014 och Vattenfall har för avsikt att se över sina listor under 2015.

Bolagsstyrningsrapport

På de följande sidorna lämnas information om bolagsstyrning, enligt lag och Svensk kod för bolagsstyrning, för räkenskapsåret 2014. Bolagsordning, tidigare bolagsstyrningsrapporter samt material från de senaste bolagsstämmorna finns på Vattenfalls hemsida, vattenfall.se, under "Bolagsstyrning". På hemsidan finns även aktuell information om Vattenfalls bolagsstyrning samt länkar till svenska statens ägarpolicy och till Svensk kod för bolagsstyrning. Bolagsstyrningsrapporten har granskats av bolagets revisor.

Allmänt om Vattenfalls bolagsstyrning

Moderbolaget i Vattenfallkoncernen, Vattenfall AB, är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Solna. Den svenska aktiebolagslagen gäller därmed för Vattenfall AB. Styrelsen utses av årsstämman. Styrelsen utser i sin tur en VD, som sköter den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Tillämpning av Koden

Vattenfall tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Eftersom Vattenfall är helägt av svenska staten är dock vissa bestämmelser i Koden inte tillämpliga. Detta gäller bland annat i fråga om redovisning av styrelseledamots oberoende. Vattenfall avviker dessutom från följande punkter:

- Punkt 1.4 avseende kravet att valberedningen ska lämna förslag till ordförande. Vattenfall har, på grund av ägarstrukturen, ingen valberedning. Val av ordförande sker vid stämman enligt aktiebolagslagens bestämmelser och svenska statens ägarpolicy.
- Kapitel 2 avseende kravet på valberedning. Nomineringsprocessen för styrelse och revisorer följer svenska statens ägarpolicy och beskrivs nedan. Referenserna till valberedningen i punkt 1.3, 1.4, 4.6, 8.1 och 10.2 är därmed inte heller tillämpliga. Information om ledamöter som föreslås för nyval eller omval lämnas dock på hemsidan enligt punkt 2.6.

Viktiga externa och interna regelverk för Vattenfall

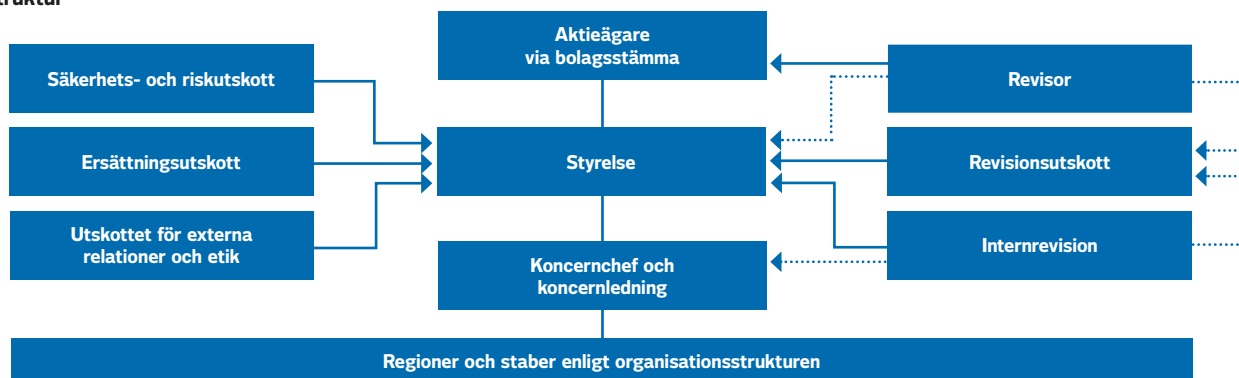
Externa regelverk:

- Svenska och utländska rättsregler, särskilt aktiebolagslagen och årsredovisningslagen.
- Svenska statens ägarpolicy.
- Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden").
- Börsregler¹.
- International Financial Reporting Standards (IFRS) och övriga redovisningsregler.
- Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer G4.

Interna regelverk:

- Bolagsordningen.
- Styrelsens och utskottens arbetsordning, inklusive VD-instruktion, och instruktion om rapportering till styrelsen.
- Vattenfall Management System (VMS) och andra interna styrdokument.

1) Vattenfall följer de börsregler som gäller för bolag som har räntebärande instrument registrerade på NasdaqOMX Stockholm och på andra marknadsplatser.

Styrningsstruktur

Aktieägare och bolagsstämma

Årsstämma i Vattenfall AB ska enligt lag hållas årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång och senast den 30 april enligt statens ägarpolicy. Årsstämman:

- Utser styrelse och revisorer samt beslutar om ersättning till dessa
- Fastställer resultaträkning och balansräkning för Vattenfall AB och Vattenfallkoncernen
- Beslutar om disposition av bolagets resultat
- Beviljar ansvarsfrihet för styrelse och VD
- Beslutar om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare, samt
- Beslutar i andra ärenden enligt lag eller bolagsordning.

Vattenfall höll sin årsstämma den 28 april 2014 och beslutade i dessa ärenden. Samtliga styrelseledamöter omvaldes och dessutom valdes Fredrik Arp till ny ledamot. Stämman beslutade även om ändring av bolagsordningen; dels ändrades bolagets firma från Vattenfall Aktiebolag till Vattenfall AB och dels infördes en bestämmelse att för det fall ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill utgången av den bolagsstämman då ny ordförande väljs av stämman. Riksdagsledamöter gavs rätt att ställa frågor, enligt bestämmelsen i Vattenfalls bolagsordning. En öppen frågestund arrangerades efter stämman, i enlighet med statens ägarpolicy. Stämman var öppen för allmänheten och sändes över Internet. En inspelad version, protokoll och övrigt material från årsstämman finns på vattenfall.se under "Bolagsstyrning".

Årsstämman 2015 hålls den 27 april i Solna.

Styrelsen

Tillsättning av styrelse

För företag helägda av svenska staten tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess. Dessa principer framgår av statens ägarpolicy och ersätter Kodens regler för beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter och revisorer.

Styrelsenomineringsprocessen inom Regeringskansliet koordineras av Näringsdepartementet (tidigare Finansdepartementet). Kompetensbehovet analyseras utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar, styrelsens sammansättning och genomförda styrelseutvärderingar. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds. När processen avslutats offentliggörs gjorda nomineringar enligt Koden, dock redogörs inte för ledamöternas oberoende. De ledamöter som valts av årsstämman får introduktionsutbildning av Vattenfall.

Mer detaljerad information om nominering av styrelse framgår av statens ägarpolicy, regeringen.se.

Styrelsens sammansättning

Enligt Vattenfalls bolagsordning ska styrelsen, utöver arbetstagarrepresentanterna, bestå av lägst fem och högst tio ledamöter utan suppleanter. Styrelseledamöterna väljs årligen av årsstämman, som även ska utse styrelseordföranden.

Styrelsen bestod fram till årsstämman av sju och därefter av åtta stämvalda ledamöter. Ingen person från koncernledningen ingår i styrelsen. Lars G. Nordström var styrelsens ordförande under 2014. Arbetstagarorganisationerna har enligt lag rätt att utse tre ledamöter och tre suppleanter och har utnyttjat denna rättighet. Efter årsstäm-

man var fyra av elva ledamöter kvinnor och bland de stämvalda ledamöterna fyra av åtta. Ledamöternas genomsnittsålder var 57 år. En ledamot (Eli Arnstad) var utländsk medborgare. Information om styrelseledamöterna finns på sidorna 62–63.

Styrelsens uppgifter

Styrelsens grundläggande uppgifter framgår av aktiebolagslagen och Koden. Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning och ett antal instruktioner. Arbetsordningen och instruktionerna reglerar bland annat rapporteringen till styrelsen, arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD respektive styrelsens utskott, ordförandens uppgifter, former och innehåll för styrelsemöten samt utvärderingen av styrelsens och VD:s arbete.

Av styrelsens arbetsordning framgår att styrelsen ska godkänna större investeringar, förvärv och avyttringar samt fastställa centrala policyer och instruktioner. Styrelsen ska även godkänna vissa väsentliga avtal, inklusive avtal mellan Vattenfall och VD, vice VD och övriga personer inom koncernen vilka årsstämman definierat som ledande befattningshavare. Styrelsens uppgifter omfattar såväl Vattenfall AB som Vattenfallkoncernen.

Ordförande leder styrelsens arbete enligt aktiebolagslagen och Koden. Ordföranden ansvarar bland annat för att ledamöterna får relevant information, för kontakten med ägaren i ägarfrågor och för att förmedla synpunkter från ägaren till styrelsen. Styrelsen genom styrelseordföranden ska enligt arbetsordningen samordna sin syn med företrädare för ägaren i frågor när bolaget står inför särskilt viktiga avgöranden.

Riktlinjer för ersättning till styrelsen

Styrelse- och utskottsledamöternas arvode bestäms av ägaren vid årsstämman, i enlighet med statens ägarpolicy. Vid årsstämman 2014 beslutades om oförändrat arvode. Information om styrelsens arvoden 2014 finns i års- och hållbarhetsredovisningen, koncernens Not 53.

Styrelsemöten

Enligt styrelsens arbetsordning ska åtta till tolv ordinarie möten hållas varje år. Utöver de ordinarie mötena sammankallas styrelsen vid behov. Arbetsordningen anger att agendan ska innehålla följande ärenden vid varje ordinarie möte:

- Affärsläget för koncernen
- Ekonomisk rapport för koncernen
- Rapporter från styrelseutskotten
- Ärenden som inte faller inom VD:s handhavande av den löpande förvaltningen
- Övriga frågor av väsentlig betydelse för koncernen

Dessutom finns bland annat följande ärenden på agendan varje år, enligt årsplaneringen i styrelsens arbetsordning:

- April: Kvartalsrapport, strategiska personalfrågor, riskmandat och riskpolicy samt konstituerande styrelsemöte efter årsstämman
- Juli: Halvårsrapport, rapportering av större tvister
- September: Strategisk plan
- Oktober: Niomånadersrapport
- December: Affärs-, investerings-, kommunikations- och finansieringsplaner, revisorernas interimisgranskning, riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare, internrevisionens budget och internrevisionsplanen.
- Februari: Årsbokslut, utdelning, styrelse- och VD-utvärdering, rapportering av större tvister och integritetsrapport
- Mars: Års- och hållbarhetsredovisning, kallelse till årsstämma

Styrelsens utskott

Styrelsen har inrättat fyra utskott, som beskrivs nedan, och har fastställt arbetsordningar för dessa. Styrelsen har vid konstituerande styrelsemöte till varje utskott utsett tre stämموvalda styrelseledamöter, varav en ordförande. Styrelsen kan dessutom, vid behov, inrätta andra styrelseutskott eller tillfälliga arbetsgrupper för att bereda ärenden inom avgränsade områden. Under 2014 har en sådan arbetsgrupp arbetat med rekrytering av ny koncernchef.

Utskotten rapporterar sitt arbete till styrelsen vid nästa ordinarie styrelsemöte genom att utskottens ordförande avger en rapport och genom att tillhandahålla protokoll från utskottsmötena. Utskotten är, med undantag för ett fåtal ärenden i revisionsutskottet, endast beredande organ. Styrelsens aktiebolagsrättsliga ansvar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter inskränks inte genom utskottens arbete.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottets viktigaste uppgifter är att:

- Övervaka Vattenfalls finansiella rapportering
- Med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i Vattenfalls interna kontroll, internrevision och riskhantering
- Hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen
- Granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster

Investeringar följs upp av styrelsen tre år efter att de beslutats av styrelsen. Styrelsen håller dessutom minst ett styrelseseminarium varje år. Vid dessa seminarier får styrelsen mer detaljerad information och diskuterar Vattenfalls långsiktiga utveckling, strategi, konkurrens-situation och riskhantering.

Styrelsen har under 2014 sammanträtt tolv gånger, inklusive det konstituerande mötet och två per capsulam-möten. Styrelsen har bland annat haft följande ärenden på agendan:

- Beslut om ny VD och koncernchef samt beslut om anställningsvillkor för denne
- Koncernens strategi och organisation
- Besparingar och besparingsmål
- Nedskrivning av Vattenfalls tillgångar
- Avsättningar inom kärnkraftsverksamheten
- Avyttring av eldistributionsnät och sopförbränning i Hamburg
- Avyttring av icke-kärnverksamhet
- Investeringar i nya vindkraftparker samt partnerskap inom vindkraft i Sverige
- Investeringar i säkerhetshöjande åtgärder i kärnkraftverken
- Vattenfalls hållbarhetsmål och hållbarhetspolicy
- Vattenfalls varumärke
- Rörligt ersättningsprogram för anställda som inte är ledande befattningshavare

Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete

Styrelsen utvärderar styrelsearbete och VD en gång per år, med syfte att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Utvärderingen sker under ledning av ordföranden och avrapporteras till styrelsen och ägaren.

Den senaste utvärderingen inleddes hösten 2014 och avrapporterades den 4 februari 2015. Externa konsulter anlitas i samband med styrelseutvärderingen. ■

- Biträda vid upprättandet av förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval
- Granska och övervaka hanteringen av marknads- och kreditrisker
- Årligen utvärdera de externa revisorernas arbete

En viktig fråga under 2014 har även varit att bereda beslut i samband med det årliga test av tillgångsvärden som Vattenfall genomfört och som lett till nedskrivningar.

Revisionsutskottet ska kontinuerligt träffa Vattenfall AB:s externa och interna revisorer för att informera sig om revisionens planering, inriktning och omfattning. Revisionsutskottet ska även diskutera samordningen mellan den externa och interna revisionen och synen på bolagets risker. Internrevisionens budget, Internal Audit Charter och internrevisionsplanen bereds av utskottet.

Utskottet har rätt att för styrelsens räkning besluta om riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som Vattenfall får upphandla av koncernens revisorer.

Revisionsutskottet sammanträder före Vattenfalls avgivande av delårsrapporter och när förhållandena så påkallar. CFO och chefen för internrevision är föredragande i utskottet. Bolagets externa revisorer är närvarande vid samtliga ordinarie möten och rapporterar sina iakttagelser från revisionen. Under hela 2014 har minst en ledamot haft redovisnings- eller revisionskompetens.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottets viktigaste uppgifter är att:

- Bereda styrelsens beslut i frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för koncernledningen och övriga ledande befattningshavare
- Följa och utvärdera tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman enligt lag ska fatta beslut om samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget.

Under 2014 har utskottet även erhållit uppgiften att bereda styrelsens beslut avseende övergripande ersättningsprinciper i allmänhet, såsom generell förekomst, storlek och struktur av rörlig ersättning. I arbetsuppgifterna ingår att:

- Fungera som beredande organ för att säkerställa implementeringen och efterlevnaden av riktlinjerna
- I förekommande fall bereda de särskilda skäl som finns för att i ett enskilt fall avvika från riktlinjerna
- Bereda styrelsens redovisning av ersättningar till ledande befattningshavare i årsredovisningen och inför årsstämman bevaka/följa upp revisorernas granskning.

VD är föredragande i ersättningsutskottet.

Säkerhets- och riskutskottet

Syftet med säkerhets- och riskutskottet är att öka kunskapen och medvetenheten om säkerhets- och riskfrågor i styrelsen inför styrelsens behandling av dessa frågor. Utskottet ska:

- Svara för beredningen av styrelsens arbete med att övervaka och kvalitetssäkra det operationella säkerhets- och riskarbetet inom Vattenfallkoncernen, med särskilt fokus på kärnkraftssäkerhet och dammsäkerhet
- Granska och, när utskottet anser det vara lämpligt, lämna förslag rörande dessa säkerhets- och riskfrågor.

Utskottets uppgifter har under året koncentrerats till kärnkraftssäkerhet och dammsäkerhet.

Cheferna för regionerna Norden respektive Kontinentaleuropa/Storbritannien samt Chief Nuclear Safety Officer (CNSO) är föredragande i säkerhets- och riskutskottet.

För närmare beskrivning av Vattenfalls risker och riskhantering, se års- och hållbarhetsredovisningen sidorna 66–72.

Utskottet för externa relationer och etik

Detta utskott inrättades vid det konstituerande styrelsemötet 2013 och har till syfte att:

- Ha överblick över Vattenfalls uppträdande vad gäller dess åtaganden, som bolag och i samhället
- Beakta, skydda och stärka Vattenfalls varumärke
- Granska och övervaka effektiviteten i bolagets efterlevnad av kraven enligt Global Compact samt bolagets hållbarhetsmål och strategi.

VD är föredragande i utskottet.

Revisor

Av statens ägarpolicy framgår att ägaren har ansvaret för val av revisorer och att revisorer utses på årsstämman. Revisorerna väljs för en mandatperiod om ett år, i enlighet med aktiebolagslagens huvudregel. Enligt Vattenfalls bolagsordning ska bolaget ha en eller två revisorer med eller utan en eller två revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor.

På årsstämman 2014 omvaldes revisionsbolaget Ernst & Young AB till revisor. Revisionsbolaget har utsett den auktoriserade revisorn Hamish Mabon som huvudansvarig revisor. Han har varit huvudansvarig revisor sedan 2008 och kommer därför att ersättas av annan under 2015, då han innehaft sitt uppdrag i sju år. Han är även revisor i bland annat Husqvarna AB, AB Tetra Pak, Tetra Laval International, Dustin AB, Apotek Hjärtat AB och Ambea AB. Revisorn har inget uppdrag i bolag som påverkar oberoendet som revisor i Vattenfall. I revisorns granskning ingår även granskning av hållbarhetsrapporteringen.

Revisionsutskottet har godkänt riktlinjer för hur upphandling av andra tjänster än revision ska ske från revisorn. Konsultationerna från Ernst & Young AB under 2012–2014 har främst gällt skatte- och

redovisningsfrågor samt särskilda insatser i anslutning till avyttring av dotterföretag som inte längre utgör kärnverksamhet.

Vid årsstämman den 28 april 2014 redogjorde revisorn för revisionsarbetet 2013 och för sin granskning av efterlevnaden av de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som gällt sedan årsstämman 2013. Revisorn avrapporterade sin bokslutsgranskning för 2014 till hela styrelsen vid styrelsemötet den 4 februari 2015 (utan att någon person från ledningen var närvarande) och rapporterade även sina iakttagelser vid styrelsemötet den 17 december 2014. Revisorerna har dessutom genomfört en översiktlig granskning av halvårsrapporten. Revisorn har tillgång till styrelsens och styrelseutskottens protokoll, enligt bestämmelse i styrelsens arbetsordning.

Riksrevisionen kan enligt Lagen om revision av statlig verksamhet med mera förordna en eller flera revisorer att delta i den årliga revisionen. Ingen sådan revisor har varit förordnad under 2014.

Arvode för revisorns arbete utgår enligt godkänd räkning. Koncernens revisionskostnader beskrivs närmare i årsredovisningen, koncernens Not 22 samt i moderbolagets Not 19.

Intern styrning

Kärnvärden och vision

Vattenfalls kärnvärden är Säkerhet, Prestation och Samarbete (Safety, Performance and Cooperation). Vattenfalls vision är att utveckla en hållbar och bred europeisk energiportfölj med långsiktig och ökande vinst med betydande tillväxtpotentialer. Samtidigt ska Vattenfall vara ett av de företag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion.

Styrande affärsetik

Vattenfalls interna uppförandekod (Code of Conduct) bygger på åtta principer inom områdena hälsa och säkerhet, människor, kunder och leverantörer, affärsetik, kommunikation, informationssäkerhet, företagsresurser samt miljö. Den innehåller referenser till Vattenfalls ledningssystem (VMS), där principerna preciseras. Information om uppförandekoden lämnas på intranätet på samtliga företagsspråk, genom artiklar i Vattenfalls personaltidning och i samband med anställning och utbildningar. Detta har bidragit till att göra uppförandekoden känd bland medarbetarna. Uppförandekoden finns även publicerad på vattenfall.se.

Uppförandekoden ger möjlighet att rapportera incidenter anonymt genom en whistleblowing-funktion med lokalt tillsatta externa ombudsmän (advokater), som anställda, konsulter och leverantörer kan vända sig till vid misstankar om allvarliga oegentligheter som anmäla- ren inte vill rapportera via normala rapporteringsvägar.

Koncernchef och koncernledning

VD, som också är koncernchef för Vattenfallkoncernen, ansvarar för den löpande förvaltningen i enlighet med aktiebolagslagen. Koncernchef under 2014 var fram till den 30 september Øystein Løseth och därefter Magnus Hall. Styrelsen inledde arbetet med rekrytering av ny koncernchef under 2013 och bildade en särskild arbetsgrupp för detta ändamål, vilken arbetade med hjälp av extern rekryteringsbyrå. Efter

att arbetsgruppen lämnat sin rekommendation och styrelsen fattat beslut presenterades Magnus Hall som ny koncernchef den 7 maj 2014. Magnus Halls ersättning motsvarar Øystein Løseths och framgår av års- och hållbarhetsredovisningen, koncernens Not 53.

Koncernchefen har inrättat interna organ för styrningen av koncernen och fattar beslut självständigt eller med stöd av dessa organ. De viktigaste är koncernledningen (Executive Group Management, EGM) och Vattenfalls riskkommitté (Vattenfall Risk Committee, VRC).

EGM fokuserar på koncernens övergripande inriktning och behandling – inom ramen för koncernchefens mandat från styrelsen – frågor av vikt för koncernen, exempelvis vissa investeringar. VRC fokuserar bland annat på beslut som rör riskmandat och kreditgränser samt utövar tillsyn över ramverket för riskhantering. Båda organen bereder ärenden som ska avgöras av styrelsen.

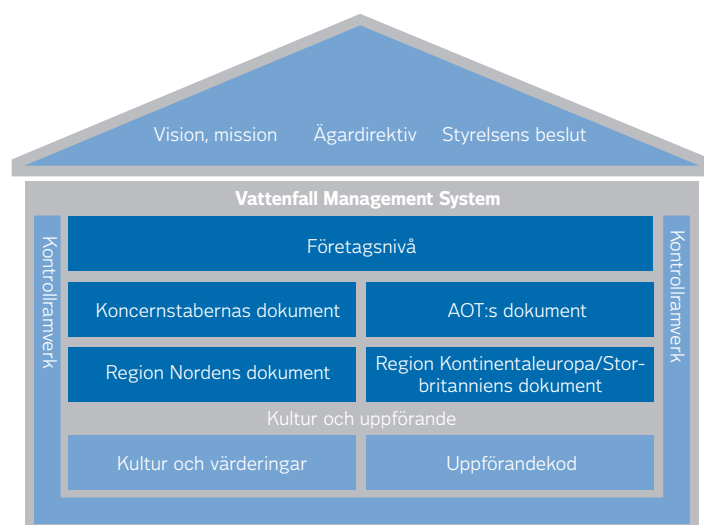
Information om medlemmarna i koncernledningen finns på sidan 64.

Vattenfalls ledningssystem (VMS)

VMS är det ramverk som säkerställer att Vattenfalls styrning följer såväl formella krav som kraven från styrelse, VD, affärsverksamhet och staber. VMS är dokumenterat i bindande styrdokument. Dessa består av policyer, instruktioner och processdokument på tre olika nivåer: Företagsnivå, funktionsnivå och affärnivå. Vissa centrala dokument godkänns av styrelsen för Vattenfall AB. VMS är ett integrerat ledningssystem som gäller för hela Vattenfallkoncernen, med de begränsningar som kan följa av rättsliga krav, till exempel rörande åtskillnaden av eldistributionsverksamheten från övrig verksamhet (så kallad "unbundling"). Vattenfalls miljöledningssystem är integrerat i VMS. Särskilda rutiner finns för att ledningssystemet ska bli gällande även i dotterföretagen.

Under 2014 har arbete pågått med att slutföra uppdateringen av VMS med anledning av den organisationsförändring som trädde i kraft den 1 januari 2014.

Struktur för VMS och andra styrande dokument

Organisation

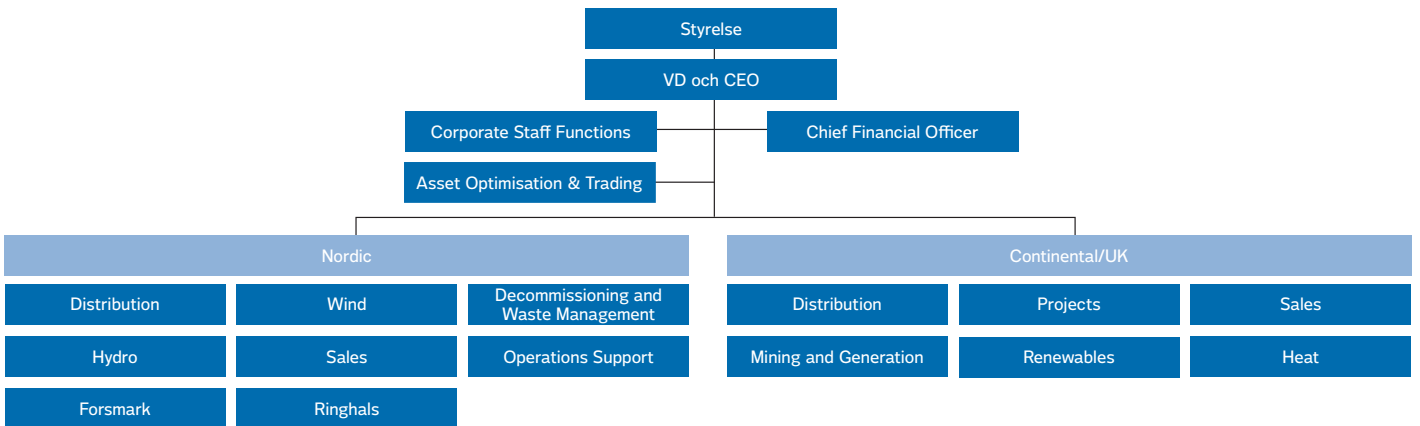
Vattenfall har under 2014 haft tre organisationsnivåer – koncern-, region- och affärsenhetsnivå – med verksamhet indelad i tre kategorier:

- Affärsverksamhet som bedrivs i affärsenheter (Business Units), och som organiseras i två regioner och i den regionöverskridande enheten Asset Optimisation and Trading
- Staber (Staff Functions) som organiseras på koncern-, region- och affärsenhetsnivå
- Serviceverksamhet som organiseras i Business Support-funktioner och Shared Service-center, på regionnivå eller lägre.

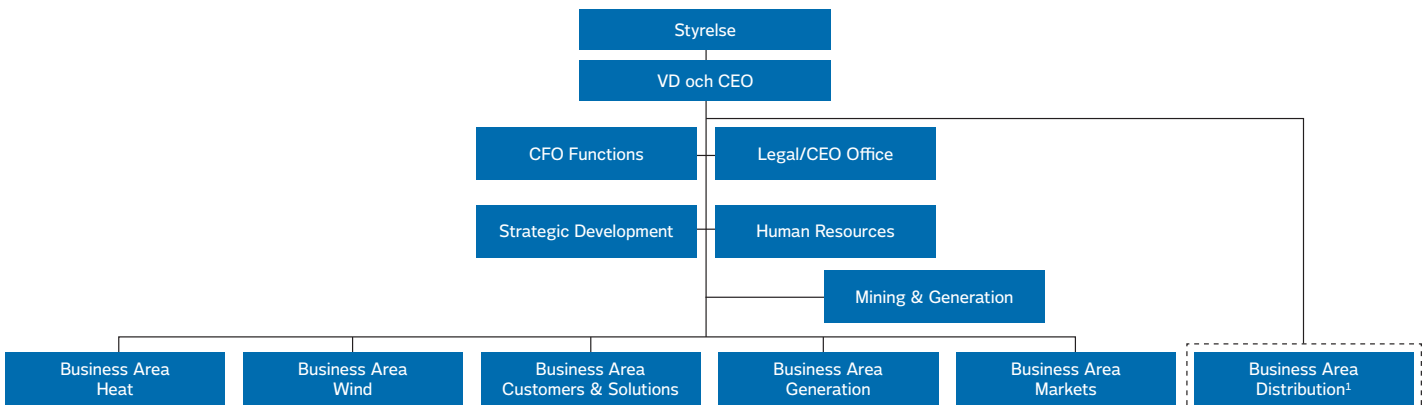
Bolagsstrukturen avviker från affärsstrukturen. Styrningen sker finansiellt, icke-finansiellt (till exempel via staber) och operativt. Enhetsvisa styrkort och VMS är de viktigaste styrverktygen.

Styrelsen godkände i december 2014 en ny organisationsstruktur, som innebär att indelningen i en nordisk och en kontinental region ersätts med sex nya affärsområden (Business Areas) från 1 april 2015: Heat, Wind, Customers & Solutions, Generation, Markets och Distribution. Vattenfalls brunkolsverksamhet Mining & Generation organiseras i en separat enhet, i linje med Vattenfalls ambitioner att hitta en ny ägare. Ytterligare information finns på sidorna 9 och 18–19. ■

Organisationsstruktur 2014

Ny organisationsstruktur från 1 april 2015

1) Eldistributionsverksamheten är reglerad enligt ellagen i Sverige respektive Tyskland och separerad från övrig verksamhet i Vattenfall.

Styrning av hållbarhetsfrågor

Statens ägarpolicy anger att bolag med statligt ägande ska agera föredömligt inom området hållbart företagande. I ägarpolicyen definieras hållbart företagande som "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov" och omfattar områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, anti-korruption, affärsetik samt jämställdhet och mångfald. Bolag med statligt ägande ska även arbeta för efterlevnad av de internationella riktlinjer som finns beträffande hållbarhet.

Under 2014 beslutade styrelsen att anta en övergripande hållbarhetspolicy som komplement till enskilda policyer för bland annat miljö, uppförandekod och hälsa och säkerhet. I denna slås bland annat fast att för Vattenfall innebär hållbarhet att ta ansvar för kommande generationer genom att bidra till en hållbar utveckling av samhället – ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Hållbarhetspolicyen anger även att miljöfrågor utgör det högst prioriterade fokusområdet, med utgångspunkt i riksdagens beslut år 2010 att Vattenfall ska affärsmässigt bedriva energiverksamhet så att bolaget är ett av de bolag som leder utvecklingen mot en miljömässigt hållbar energiproduktion. Detta riksdagsbeslut återspeglas även i Vattenfall AB:s bolagsordning. Vattenfalls styrning i hållbarhetsfrågor utgår från ytterligare ett antal policyer:

- Miljöpolicy
- Hälsa- och arbetsmiljöpolicy
- Uppförandekod (Code of Conduct)
- Uppförandekod för leverantörer (Code of Conduct for Suppliers), vilken bland annat behandlar mänskliga rättigheter och arbetsvillkor, miljö samt antikorruption, baserat på FN:s Global Compact.

Hållbarhetspolicyen, miljöpolicyen och uppförandekoden beslutas av styrelsen och övriga policyer av VD. Styrelsens arbete med hållbarhetsfrågor bereds i utskottet för externa relationer och etik. I koncernledningen ansvarar CFO för hållbarhetsfrågor.

Samtliga nämnda policyer utgör del av Vattenfalls ledningssystem, VMS. De är tillgängliga för medarbetarna på intranätet och kommuniceras även externt. Vattenfall kräver dock inga underskrifter från anställda eller ledning. Innehållet konkretiseras i instruktioner och processdokument inom VMS, bland annat i särskilda instruktioner för konkurrensrättsfrågor och för förebyggande av mutor och korruption.

Verksamheten följs upp på månadsbasis via Business Review Meetings (BRM) där utfall, prognoser, viktiga händelser samt utmaningar diskuteras för att säkerställa att organisationen presterar i enlighet med vad som förväntas. Varje kvartal presenteras en mer heltäckande bild över situationen med rapporter om status för Vattenfalls hållbarhetsområden och hållbarhetsmål som diskuteras med högsta ledningen för varje affärsenhet. ■

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Vattenfall AB tillämpar Regeringskansliets "Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande". Regeringskansliets riktlinjer finns tillgängliga på regeringens hemsida, regeringen.se.

Årsstämman 2014 godkände att Vattenfall tillämpar riktlinjerna med den avvikelser att i stället för aktiebolagslagens definition av ledande befattningshavare, ska dessa definieras utifrån att de har en signifikativ påverkan på koncernens resultat, genom tillämpning av den internationella rankningsmodellen IPE (International Position Evaluation). Chefer med befattningar från IPE 68 och däröver anses vara ledande befattningshavare. Styrelsens motivering beträffande avvikelserna finns i Års- och hållbarhetsredovisningen för 2013 på sidan 49.

Enligt stämmans definition omfattades år 2014 sammanlagt 15 personer, exklusive nuvarande och tidigare VD, av bestämmelserna om avtal med ledande befattningshavare. Åtgärder rörande avtalen med dessa befattningshavare har löpande återrapporterats till ersättningsutskottet och styrelsen, som även beslutat om ingående av sådana avtal. Ersättningarna till de ledande befattningshavarna samt efterlevnaden av de beslutade riktlinjerna beskrivs närmare i års- och hållbarhetsredovisningen, koncernens Not 53.

En utvärdering av tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som beslutats av årsstämman publiceras på vattenfall.se. Förslaget till riktlinjer inför årsstämman 2015 framgår av sidan 65. ■

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

I detta avsnitt beskrivs de viktigaste inslagen i Vattenfalls system för intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen, enligt årsredovisningslagen och Koden. Vattenfalls ramverk för denna kontroll bygger på COSO-ramverket, som utvecklats av the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. Se även riskavsnittet, sidorna 66–72.

Kontrollmiljö

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen och Koden det övergripande ansvaret för den interna kontrollen avseende finansiell rapportering. Styrelsen ska därvid se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsens revisionsutskott bereder ärenden om intern kontroll avseende finansiell rapportering åt styrelsen.

Kontrollmiljön utgår från den ansvarsfördelning mellan styrelse och VD som fastställts i styrelsens arbetsordning samt de rapporteringskrav som styrelsen ställer. Styrelsen har även fastställt Vattenfalls uppförandekod, som omfattar de övergripande uppföranderegler för medarbetarna.

VMS utgör det integrerade ledningssystemet för Vattenfallkoncernen och utvecklas kontinuerligt (se även avsnittet om intern styrning, sidan 56). VMS innehåller styrdokumenterna inom alla identifierade väsentliga områden, bland annat för roller och ansvar, befogenheter, beslutsprocesser, riskhantering och intern kontroll samt etik- och integritetsfrågor. I VMS fastslås "farfarsprincipen" och "fyra-ögon-principen" vid beslutsfattande. VMS anger även vilka beslutande, övervakande och rådgivande organ som finns inom koncernen, utöver dem som följer av lag.

Vattenfall har en process för intern finansiell kontroll (IFC), med övergripande syfte att säkerställa att kontroller finns på plats inom den finansiella rapporteringen.

Riskbedömning

På övergripande nivå behandlar styrelsen årligen koncernens process för riskbedömning och riskhantering. Styrelsens revisionsutskott bereder ärenden för utvärdering och övervakning av risker och kvalitet i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet har fortlöpande och regelbunden kontakt med koncernens intern- och externrevision.

Övriga risker av operationell karaktär som utvärderas och övervakas på styrelsenivå bereds främst av styrelsens säkerhets- och riskutskott. Koncernens riskhantering och rapportering är centralt samordnad via Vattenfalls riskkommitté (VRC). En kontinuerlig process (Enterprise Risk Management, ERM) gör det möjligt att kvantifiera och jämföra risker, både finansiella och icke-finansiella.

För den finansiella rapporteringen utgör IFC-processen det ramverk för intern kontroll där riskerna avseende materiella fel har identifierats och definierats. Dessa övervakas av CFO Staff Function genom en regelbunden rapportering av genomförda tester av definierade kontrollpunkter. CFO Staff Function ansvarar även för att löpande utföra analyser av risker i finansiell rapportering och för uppdatering av ramverket.

De externa och interna revisorerna diskuterar Vattenfalls risksituation i samband med planeringsarbetet för den årliga revisionen.

Kontrollaktiviteter och uppföljning

Vattenfall tillämpar en modell med "tre försvarslinjer" för hantering och kontroll av risker. Den första linjen är affärsverksamheten (Business Units), som har ansvaret att hantera risker. Riskorganisationen, som leds av Chief Risk Officer (CRO), utgör andra linjen och ansvarar för övervakning och kontroll av risker. Internrevisionen och externrevisionen utgör den tredje linjen. Internrevisionen är en oberoende och objektiv funktion som utför granskning och utvärdering av första och andra försvarslinjen.

CRO ansvarar för organisationen av riskhantering inom koncernen och lämnar regelbundet information till styrelsens revisionsutskott. CRO ansvarar även för processer rörande bland annat nya produkter och vissa avtal med lång löptid.

Internrevisionen utvärderar, föreslår och följer upp förbättringar avseende effektiviteten i Vattenfalls risk management, interna kontroller samt styrprocesser inom hela koncernen. Detta gäller även efterlevnaden av Vattenfalls styrdokument, inklusive uppförandekoden. Funktionen är direkt underställd styrelsen och revisionsutskottet och utför sitt arbete enligt en fastställd internrevisionsplan. Internrevisionens budget, Internal Audit Charter och internrevisionsplanen bereds av revisionsutskottet och beslutas av styrelsen. Chefen för internrevisionen rapporterar administrativt till VD samt informerar ledningarna för Business Units och övriga enheter om de granskningar som har genomförts.

Tre försvarslinjer

Styrelsen övervakar och behandlar koncernens ekonomiska situation vid varje ordinarie styrelsesammanträde. Koncernledningen har regelbundna uppföljningsmöten med cheferna för regionerna och staberna avseende det ekonomiska utfallet. Det interna ramverket för intern kontroll innefattar processer för självutvärderingar, uppföljningar, rapporteringar och förbättringar av kontrollaktiviteterna, med syfte att förebygga, upptäcka och korrigera fel i den finansiella rapporteringen. Skriftliga bekräftelser av att interna och externa bestämmelser har följts ingår som en del i dessa processer.

Under 2014 har ett projekt pågått för översyn och uppgradering av IFC-processen med syfte att förstärka styrningsstrukturen och effektiviteten av kontrollerna. Kontinuerliga förbättringar av IFC-processen kommer framöver att vara säkrade genom införandet av en årlig utvärderings- och uppdateringsprocess. I detta ingår dessutom utökade kontrollpunkter för de mest centrala VMS-dokumenterna samt inrättande av en Group IFC Officer. Projektet slutförs under 2014 och den uppgraderade IFC-processen kommer att tillämpas från och med 2015.

Information och kommunikation

Koncernens styrdokument finns tillgängliga via Vattenfalls intranät. Formerna för hantering av intern och extern kommunikation finns dokumenterade i en VMS-instruktion, som ska säkerställa att Vattenfall efterlever såväl rättsliga regler som börsregler, statens ägarpolicy (inklusive riktlinjer för extern rapportering) och övriga åtaganden. Redovisnings- och rapporteringsprinciperna är fastställda i en gemensam manual för hela koncernen. Uppdateringar och förändringar i dessa principer kommuniceras löpande via intranätet och vid möten med företrädare för koncernens regioner och staber.

Rapporteringen och åiterrapporteringen till styrelsen och koncernledningen sker som en del i uppföljningen. Internrevisionen och CRO redogör även för sina iakttagelser inför styrelsens revisionsutskott.

Den finansiella rapporteringen omfattar delårsrapporter, bokslutskommuniké samt årsredovisningen. Utöver dessa rapporter lämnas finansiell information till koncernens externa intressenter via pressmeddelanden och Vattenfalls webbplatser, i enlighet med bland annat den svenska lagen om värdepappersmarknaden. ■

Styrelsens sammansättning och närvaro

Nedan framgår styrelsens sammansättning och närvaro under 2014. Aktuella uppgifter om styrelsen finns under bolagsstyrningssidorna på vattenfall.se.

Namn	Funktion	Utskottsuppdrag	Närvaro på styrelsemöte ²	Närvaro på utskottsmöte
Lars G. Nordström	Styrelsens ordförande	Ersättningsutskottet, Utskottet för externa relationer och etik (ordförande)	12 av 12	ErsU: 4 av 4 ERE: 2 av 2
Carl-Gustaf Angelin	Arbetstagarledamot	—	11 av 12	—
Eli Arnstad	Styrelseledamot	Säkerhets- och riskutskottet (ordförande), Utskottet för externa relationer och etik	12 av 12	S&R: 2 av 2 ERE: 2 av 2
Fredrik Arp ¹	Styrelseledamot	Ersättningsutskottet	4 av 8	2 av 2
Lennart Bengtsson	Arbetstagarledamot, suppleant	—	10 av 12	—
Gunilla Berg	Styrelseledamot	Revisionsutskottet (fr o m 28 april såsom ordförande), Ersättningsutskottet (t o m 28 april, ordförande), Utskottet för externa relationer och etik	10 av 12	RU: 7 av 7 ErsU: 2 av 2 ERE: 1 av 2
Johnny Bernhardsson	Arbetstagarledamot	Säkerhets- och riskutskottet, Utskottet för externa relationer och etik	12 av 12	S&R: 2 av 2 ERE: 1 av 1
Håkan Buskhe	Styrelseledamot	Säkerhets- och riskutskottet	10 av 12	1 av 2
Ronny Ekwall	Arbetstagarledamot	Revisionsutskottet	12 av 12	5 av 7
Håkan Erixon	Styrelseledamot	Revisionsutskottet (t o m 28 april såsom ordförande), Utskottet för externa relationer och etik (t o m 28 april)	12 av 12	RU: 7 av 7 ERE: 1 av 1
Christer Gustafsson	Arbetstagarledamot, suppleant	—	9 av 12	—
Jenny Lahrin	Styrelseledamot	Revisionsutskottet, Säkerhets- och riskutskottet (fr o m 28 april)	12 av 12	RU: 7 av 7 S&R: 1 av 1
Jeanette Regin	Arbetstagarledamot, suppleant	—	8 av 12	—
Åsa Söderström Jerring	Styrelseledamot	Ersättningsutskottet (fr o m 28 april såsom ordförande), Utskottet för externa relationer och etik (fr o m 28 april)	12 av 12	ErsU: 4 av 4 ERE: 1 av 1

1) Invaldes vid årsstämman den 28 april 2014.

2) Två av styrelsemötena har hållits per capsulam, varvid enbart ordinarie ledamöter deltagit.

Styrelse

Lars G. Nordström

Styrelseordförande

Född 1943. Studier i juridik. Invald 2011. Ordförande i utskottet för externa relationer och etik och ledamot i ersättningsutskottet.

Andra uppdrag: Ordförande för Finsk-Svenska Handelskammaren. Styrelseledamot i Nordea Bank, Viking Line Abp och Svensk-Amerikanska Handelskammaren. Ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA). Hederskonsul för Finland i Sverige.

Tidigare befattningar: Styrelseledamot i TeliaSonera (2006–2010). Styrelseordförande för Kungliga Operan (2005–2009). VD och koncernchef för Posten Norden AB (2008–2011). Olika ledande befattningar på Nordea Bank (1993–2007), däribland som VD och koncernchef för Nordea Bank AB (2002–2007). Olika befattningar på Skandinaviska Enskilda Banken (1970–1993), däribland som vice VD (1989–1993).

Eli Arnstad

Född 1962. Studier i offentlig rätt och statsvetenskap. Invald 2008. Ordförande i säkerhets- och riskutskottet och ledamot i utskottet för externa relationer och etik.

Koncernbankchef för SpareBank 1 SMN.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Norges fotbollsförbund.

Tidigare befattningar: Oberoende konsult (2008–2012). VD för Enova SF (2001–2007).

Fredrik Arp

Född 1953. Civilekonom, ekon. dr. h.c. Invald i april 2014. Ledamot i ersättningsutskottet.

Andra uppdrag: Styrelseordförande i Nolato AB, Medioplast AB och Parques Reunidos. Styrelseledamot i Technogym Spa.

Tidigare befattningar: VD och koncernchef Volvo Car Corporation (2005–2008). VD i Trelleborg AB (1999–2005), PLM AB (1996–1999), Trelleborg Industrier AB (1989–1996) och Boliden Kemi AB (1988–1989). Olika befattningar inom Trelleborg AB (1986–1989) och Tarkett (1979–1986).

Gunilla Berg

Född 1960. Civilekonom. Invald 2012. Ordförande i revisionsutskottet och ledamot i utskottet för externa relationer och etik. CFO för PostNord koncernen.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Alfa Laval.

Tidigare befattningar: Vice VD och CFO för Teracom-koncernen (2010–2014). Vice VD och CFO för SAS-koncernen (2002–2009). Vice VD och CFO för KF-koncernen (1997–2001). Olika befattningar inom AGA-koncernen (1987–1997).

Håkan Buskhe

Född 1963. Civilingenjör, licentiatexamen med inriktning mot transport och logistik. Invald 2012. Ledamot i säkerhets- och riskutskottet.

VD och koncernchef för Saab AB.

Tidigare befattningar: VD och koncernchef för E.ON Nordic AB och E.ON Sverige AB (2008–2010). Vice VD för E.ON Sverige AB (2007–2008). Senior Vice President på E.ON Sverige AB (2006–2007). Koncernchef för Schenker North (2002–2006). VD för Schenker-BTL AB (2000–2002).

Håkan Erixon

Född 1961. Civilekonom. Invald 2011. Ledamot i revisionsutskottet.

Andra uppdrag: Styrelseordförande i Orio AB. Ledamot av Nasdaq OMX Stockholm AB Bolagskommitté. Styrelseledamot i Alfvén & Didrikson Invest AB.

Tidigare befattningar: Styrelseledamot i Saab Automobile Parts AB (2012–2013). Åmnessakkunnig Corporate Finance på Regeringskansliet, vilket innefattade arbete för Riksgäldskontoret (2007–2010). Styrelseledamot i Carnegie Investment Bank AB (2008–2009). Styrelseledamot i Vasakronan AB (2007–2008). Olika befattningar på UBS Investment Bank Ltd, London (1997–2007), däribland vice ordförande inom divisionen Investment Banking. Olika befattningar på Merrill Lynch International Ltd, London (1992–1997) Kansallis-Osake-Pankki, London (1991–1992). Citicorp Investment Bank Ltd, London (1989–1991).

Jenny Lahrin

Född 1971. Jur kand, Executive MBA. Invald 2013. Ledamot i revisionsutskottet och säkerhets- och riskutskottet.

Kansliråd vid Enheten för statlig bolagsförvaltning på Näringsdepartementet.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Swedavia AB och AB Göta kanalbolag.

Tidigare befattningar: Styrelseledamot RISE Research Institutes of Sweden AB (2012–2013). Affärsjurist på Enheten för statligt ägande, Näringsdepartementet/Finansdepartementet (2008–2012). Chefsjurist på Veolia Transport Northern Europe AB (2003–2008) och advokat (2001–2002).

Åsa Söderström Jerring

Född 1957. Civilekonom. Invald 2013. Ordförande i ersättningsutskottet och ledamot i utskottet för externa relationer och etik.

Andra uppdrag: Styrelseordförande i ELU Konsult AB och Infobooks AB. Styrelseledamot i JM AB, Rejlers AB, San Sac AB, Nordic Home Improvement AB och Scanmast AB. Ordförande i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA, avdelningen för Samhällsbyggnad.

Tidigare befattningar: VD SWECO Theorells AB (2001–2006), VD Ballast Väst AB (1997–2001), Marknadschef NCC Industri (1994–1997) och Informationschef NCC Bygg AB (1991–1993).

Carl-Gustaf Angelin

Född 1951. Civilingenjör. Invald 2003. Arbetstagarledamot för Akademikerrådet vid Vattenfall. Anställd på Vattenfall sedan 1988, för närvarande inom Business Unit Sales Nordic. Arbetstagarrepresentant, ledamot

Johnny Bernhardsson

Född 1952. Ingenjörsutbildning kompletterad med ekonomistudier. Invald 1995. Arbetstagarledamot för Unionen. Ledamot i utskottet för externa relationer och etik och i säkerhets- och riskutskottet. Anställd på Vattenfall sedan 1970, för närvarande som controller inom Vattenfall Business Services. *Andra uppdrag:* Ordförande för European Works Council. Arbetstagarrepresentant, ledamot

Ronny Ekwall

Född 1953. Elingenjör. Invald 1999. Representant för SEKO Facket för Service och Kommunikation. Ledamot i revisionsutskottet. Anställd på Vattenfall sedan 1977 som montör. Arbetstagarrepresentant, ledamot

Lennart Bengtsson

Född 1958. Tvåårig mekanisk gymnasial utbildning, samt en nätverksteknisk utbildning inom IT. Invald 2011. Arbetstagarledamot för SEKO Facket för Service och Kommunikation. Anställd på Vattenfall sedan 1979, för närvarande som IT-tekniker. Arbetstagarrepresentant, suppleant

Christer Gustafsson

Född 1959. Fyraårig teknisk utbildning. Invald 2013. Arbetstagarledamot för Ledarna. Anställd på Vattenfall sedan 1986, för närvarande verksam vid staben inom teknikavdelningen, Forsmarks Kraftgrupp AB. *Andra uppdrag:* Representant för Energi & Teknik Confédération Européenne des Cadres (i energifrågor). Arbetstagarrepresentant, suppleant

Jeanette Regin

Född 1965. Gymnasial utbildning samt tvåårig utbildning på vårdlinjen. Invald 2011. Arbetstagarledamot för Unionen. För närvarande chef för kundtjänst/kontorsservice på Gotlands Energientreprenad. Arbetstagarrepresentant, suppleant

Ledamöter som lämnat styrelsen under 2014:

Inga ledamöter lämnade styrelsen under 2014.

Koncernledning

Magnus Hall

Född 1959. Civileingenjör.

VD och koncernchef sedan den 1 oktober 2014.

Mångårig erfarenhet som VD och koncernchef i skogsindustri-koncernen Holmen samt i en rad andra ledande befattningar inom Holmen.

Andra uppdrag: Vice ordförande i NTM AB, vice styrelseordförande vid Linköpings Universitet, styrelseledamot i AMF Pension och styrelseledamot i Svenskt Näringsliv.

Under 2014 hade Magnus Hall inte några väsentliga aktieinnehav i företag med vilka Vattenfall har affärsförbindelser.

Ingrid Bonde

Född 1959. Civilekonom.

Chief Financial Officer och ställföreträdande koncernchef.

Anställd hos Vattenfall sedan 2012. Mångårig erfarenhet av finansbranschen, både från offentlig sektor och det privata näringslivet, senast som generaldirektör för Finansinspektionen (2002–2008) och VD och koncernchef för AMF (2008–2012).

Andra uppdrag: Styrelseordförande i Hoist Finance AB, styrelseledamot i Loomis AB och kommissionär i Global Commission on the Economy and Climate.

Stefan Dohler

Född 1966. M.Sc. Aerospace Engineering, MBA.

Senior Vice President, chef Asset Optimisation and Trading.

Anställd hos Vattenfall (HEW) sedan 1998. Chef för nätverksamhet, Vattenfall Europe AG. VD för Distribution- and Transmission-System Operators (2008–2010). Vice President Finance, Business Division Production (2011–2012).

Tuomo Hatakka

Född 1956. Ekonomutbildning.

Senior Executive Vice President, chef Region Kontinentaleuropa/Storbritannien.

Vice VD för Vattenfall AB.

Anställd hos Vattenfall sedan 2005. Chef för Business Group Poland (2005–2007). Chef för Business Group Central Europe (2008–2010). Chef för Business Division Production (2010–2013).

Anne Gynnerstedt

Född 1957. Jur. kand.

Senior Vice President, chefsjurist och styrelsens sekreterare.

Anställd hos Vattenfall sedan januari 2012. Chefsjurist, styrelsens sekreterare och medlem av koncernledningen på SAAB AB (2004–2012). Chefsjurist och medlem av ledningsgruppen på Riksgäldskontoret (2002–2004). Bolagsjurist på SAS (1990–2002).

Torbjörn Wahlborg

Född 1962. Civileingenjör.

Senior Executive Vice President, chef Region Norden, Vice VD för Vattenfall AB.

Anställd hos Vattenfall sedan 1990. Befattningar inom Vattenfalls polska verksamhet sedan (1997), som landschef (2008–2009). Chef för Business Group Nordic (2010). Chef för Business Division Distribution and Sales (2010–2012). Chef för Business Division Nuclear (2012–2013).

Personer som lämnat koncernledningen:

Øystein Løseth lämnade koncernledningen den 30 september 2014, i samband med att han avgick som VD och koncernchef.

Olof Gertz, Chef Staff Function Human Resources, lämnade koncernledningen den 2 december 2014.

Förslag till årsstämman

Förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare

Årsstämman beslutade den 28 april 2014 att fastställa styrelsens förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare. Styrelsen föreslår att årsstämman 2015 beslutar att fastställa styrelsens förslag till oförändrade sådana riktlinjer.

Styrelsens förslag till riktlinjer överensstämmer med regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande, beslutade av regeringen den 20 april 2009 (regeringen.se), med nedanstående avvikelse.

Vattenfall avviker, enligt beslut vid årsstämman 28 april 2014, från riktlinjerna avseende tillämpningen på ledande befattningshavare i dotterföretag. I stället för aktiebolagslagens definition av ledande befattningshavare, ska ledande befattningshavare definieras utifrån att de har en signifikativ påverkan på koncernens resultat. Med tillämpning av den internationella rankingmodellen IPE (International Position Evaluation) ska chefer med befattningar från IPE 68 och däröver anses vara ledande befattningshavare.

Styrelsen säkerställer att ersättningarna följer de av stämman beslutade riktlinjerna enligt följande: Innan beslut fattas om ersättning och andra anställningsvillkor för en ledande befattningshavare ska skriftligt underlag föreligga som utvisar bolagets totala kostnad. Beslutsförslaget ska beredas av styrelsens ersättningsutskott för att därefter beslutas av styrelsen. Bolagets revisorer ska granska att beslutade ersättningsnivåer och övriga anställningsvillkor inte överskridits och, enligt aktiebolagslagen, årligen senast tre veckor före årsstämman skriftligen yttra sig i frågan om beslutade riktlinjer har följts.

Styrelsens motivering beträffande avvikelser från riktlinjerna

Avvikelsen, som beslutades av ägaren vid årsstämman 2014, innebär att en vedertagen rankingmodell används istället för den svenska aktiebolagslagens definition på ledande befattningshavare i dotterföretagen. Styrelsen anser att följande särskilda skäl finns att avvika från riktlinjerna.

Vattenfall styr, i likhet med andra internationella koncerner, sin verksamhet utifrån den affärsmässiga inriktningen och inte utifrån den legala bolagsstrukturen. Inom Vattenfallkoncernen finns av affärsmässiga och legala skäl cirka 300 dotterföretag. Ett mycket stort antal

befattningshavare skulle därmed anses vara ledande vid en tillämpning av regeringens riktlinjer i dotterföretag, utan att de har någon signifikativ påverkan på koncernens resultat.

Den föreslagna avvikelsen speglar dessa omständigheter. Avgörande i detta sammanhang är dotterföretagets storlek i form av omsättning, antal anställda och antal led i värdekedjan, jämte kraven på innovation, kunskap, strategisk/visionär roll och internationellt ansvar hos befattningshavaren.

Den internationella rankingmodellen IPE (International Position Evaluation) används som stöd för att på ett systematiskt sätt kunna fastställa vilka positioner som kan anses vara ledande. Styrelsens slutsats är att förutom koncernledningen ska befattningshavare med befattningar från IPE 68 och däröver anses vara ledande inom koncernen.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står balanserade vinstmedel, inklusive årets resultat, på sammanlagt 43 736 750 503 kronor. I enlighet med den utdelningspolicy som bolagsstämman i Vattenfall AB beslutat föreslår styrelsen och verkställande direktören, mot bakgrund av årets resultat, att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

till aktieägarna utdelas	0 kronor
överföres till ny räkning	43 736 750 503 kronor

Styrelsens och verkställande direktörens försäkran vid undertecknande av års- och hållbarhetsredovisningen för år 2014

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, så som de har godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU, respektive god redovisningssed och att den ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen för moderbolaget och koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför. Vidare försäkrar undertecknade att hållbarhetsredovisningen, så som definierats i GRI Index på sidorna 154–158, har upprättats i enlighet med GRI:s G4 riktlinjer samt fastställts av styrelsen.

Solna den 17 mars 2015

Lars G. Nordström
Ordförande

Carl-Gustaf Angelin

Eli Arnstad

Fredrik Arp

Gunilla Berg

Johnny Bernhardsson

Håkan Buskhe

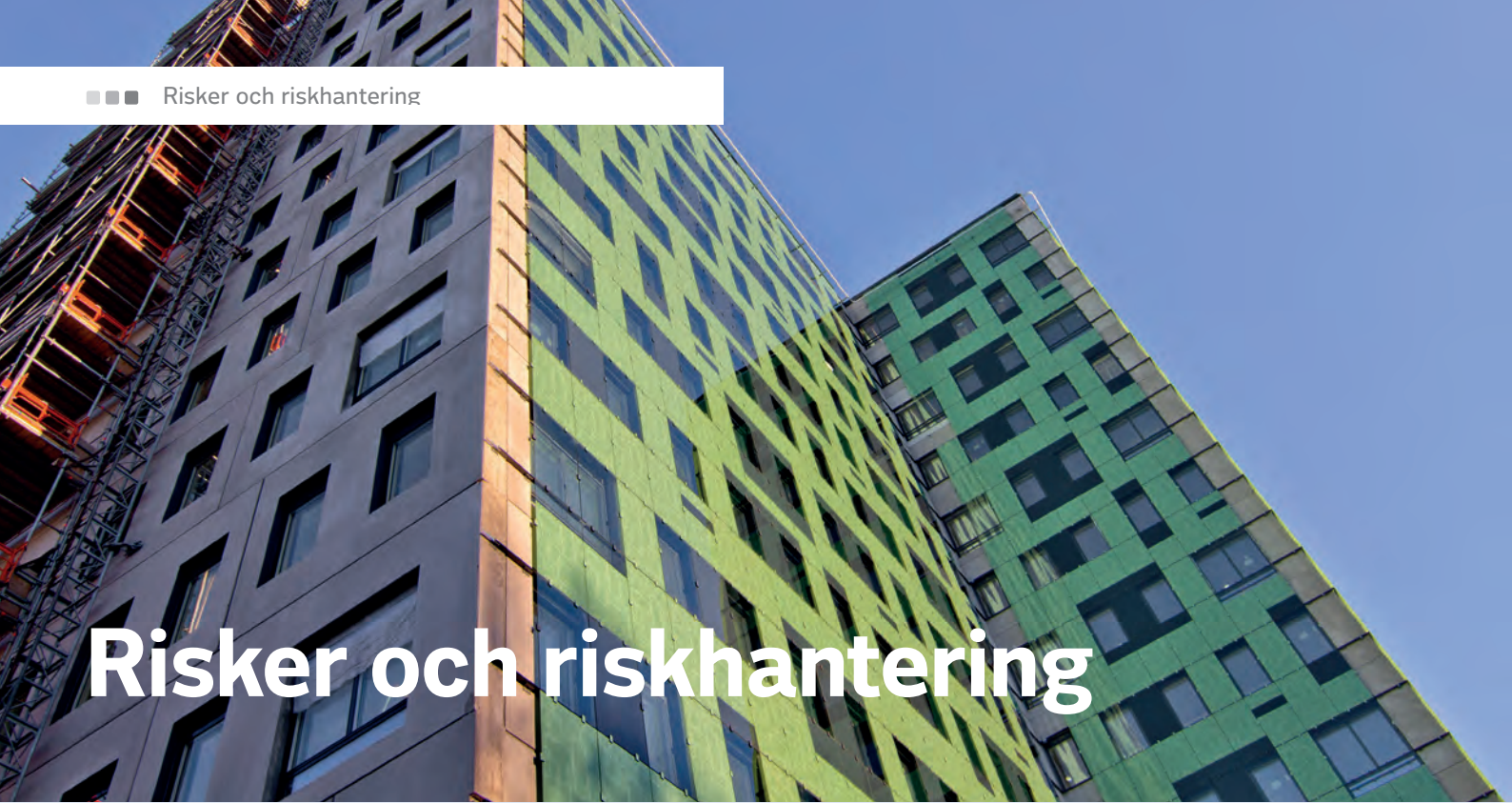
Ronny Ekwall

Håkan Erixon

Åsa Söderström Jerring

Jenny Lahrin

Magnus Hall
VD och koncernchef

Risker och riskhantering

Vattenfall tillämpar ett medvetet och balanserat risktagande där affärstransaktioner granskas från både lönsamhets- och riskperspektiv. I enlighet med svensk kod för bolagsstyrning samt styrelsens arbetsordning säkerställer Vattenfalls ramverk för riskhantering en god genomlysning av Vattenfalls risker och en acceptabel riskexponering. Risker och riskhantering är en del av de finansiella rapporterna enligt IFRS, vilka återfinns på sidorna 73–142.

Enterprise Risk Management

Enterprise Risk Management (ERM) inom Vattenfall är en systematisk och strukturerad process för att i ett tidigt skede kunna identifiera, analysera och framför allt hantera risker som kan komma att påverka Vattenfalls affärsverksamhet negativt. Syftet med ERM är att förbättra affärsverksamheten och optimera hanteringen av risk. Vattenfall baserar ERM på COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) standarder och genomför processen samordnat med den finansiella rapporteringen.

I Vattenfalls process för riskhantering kvantifieras och jämförs risker, både gällande finansiella och icke-finansiella konsekvenser (till exempel anseende, miljö, hälsa och säkerhet). Efter aggregering av riskerna, görs en samlad översikt av Vattenfalls risksituation och den potentiella finansiella påverkan kopplas mot relevanta finansiella nyckeltal, information som används för den finansiella styrningen av företaget. Vattenfall är exponerat mot tre huvudkategorier av risker:

- Strategisk risk – såsom förändrad politisk styrning och förändringar i lagstiftning och regelverk som berör energibranschen.
- Operationell risk – såsom risker som rör drift och underhåll av anläggningar för el- och värmeproduktion, hög processsäkerhet, leverantörssamarbete samt kompetensförsörjning och planering.
- Finansiell risk – såsom valutarisk, ränterisk, elprisrisk, bränsleprisrisk samt kredit- och likviditetsrisker.

På de följande sidorna beskrivs valda exempel på risker som Vattenfall är exponerat för och hur företaget hanterar dessa.

Enterprise Risk Management

	Exempel på risker	Exempel på riskåtgärder
Finansiell risk	<p>Elprisrisk Bränsleprisrisk Volymrisk Kreditrisk</p>	<p>Likviditetsrisk Ränterisk Valutarisk Prisrisk i aktier</p>
Operationell risk	<p>Anläggningsrisk Säkerhetsrisk Personalrisk Juridisk risk Skatterisk</p>	<p>Underhåll och förnyelse Optimerad asset management Försäkringar Hög processsäkerhet Intern styrning och kontroll Kompetensförsörjning och planering</p>
Strategisk risk	<p>Politisk risk Investeringsrisk</p>	<p>Aktiv omvärldsbevakning Diversifierad och hållbar produktionsportfölj Scenarioarbete i strategiprocessen</p>

Illustrationen ovan visar Vattenfalls generella riskstruktur och indikerar en relativ nettoexponering/påverkan på värdet av Vattenfalls produktions- och distributionsportfölj, efter att lämpliga riskåtgärder har genomförts.

Strategisk risk

Vattenfall är exponerad mot en mängd olika faktorer som är svåra att påverka. För att hantera strategisk risk arbetar Vattenfall med scenarioanalys och omvärldsbevakning, samt riskspridning i produktions- och distributionsportföljen, både vad gäller marknader och energislag.

Risk	Riskhantering
<p>■ Politisk risk</p> <p>Affärsrisk som kan uppstå till följd av politiska beslut eller förändringar i den lagstiftning och de regelverk som rör energibranschen.</p>	<p>Vattenfall bedriver en aktiv omvärldsbevakning för att hantera politiska risker. Vattenfall tillhör dessutom olika nationella och internationella branschorganisationer för att tillvarata bolagets intressen.</p>
<p>■ Investeringsrisk</p> <p>Det finns flera olika typer av investeringsrisker, bland annat upphandlingsrisk, marknadsrisk, risk vid val av teknik samt risk att det sker förändringar i miljötillstånd.</p>	<p>Vattenfall är ett mycket kapitalintensivt företag med ett omfattande investeringsprogram och företaget har en gedigen projektstyrningsprocess där riskbedömning är en integrerad del. En oberoende granskning av åtaganden och transaktioner utförs av riskfunktionen inför investeringsbeslut. Förutom en strategisk investeringsinriktning, uppdateras årligen en detaljerad investeringsplan för att ge koncernledningen underlag för investeringsbeslut.</p>

Operationell risk

Vattenfall är genom sin verksamhet exponerad mot flertalet operationella risker till exempel inom anläggningar, infrastruktur, personal och organisation.

Risk	Riskhantering
<p>■ Anläggningsrisk</p> <p>Risker förknippade med driften av anläggningar för el- och värmeproduktion, brunkolsdagbrott samt skador på distributionsnätet.</p>	<p>En viktig del i hanteringen av anläggningsrisker är ett rullande besiktningssystem, en kontinuerlig kontroll av tillstånd och effektivt underhåll. Kärnkraftsäkerhet och dammsäkerhet är särskilda fokusområden för Vattenfalls säkerhets- och riskutskott. Vattenfalls Chief Nuclear Safety Officer (CNSO) granskar kärnkraftsäkerheten på koncernnivå. Ambitionen är att bli världsledande när det gäller kärnkraftsäkerhet, genom en stark säkerhetskultur, kompetent personal och genom att etablera tydliga och effektiva processer.</p>
<p>■ Miljörisk</p> <p>Miljöpåverkan sker huvudsakligen genom utsläpp till luft, vatten och mark samt uppkomst av avfall.</p>	<p>Vattenfalls miljöledningssystem anger hur miljöarbetet ska organiseras och bedrivas inom hela koncernen och är integrerat i Vattenfalls övergripande ledningssystem. De koncernövergripande hållbarhetsmålen inom miljöområdet bryts ned i regionala och lokala miljömål och aktiviteter. Läs mer om Vattenfalls hållbarhetsmål på sidan 23. Identifiering och hantering av miljörisker sköts av respektive enhet och rapportering sker via det koncernövergripande riskrapporteringssystemet. Miljöriskhanteringen är också nära sammanlänkad med rapporteringen av miljöolyckor och -incidenter, som presenteras för koncernledningen månadsvis.</p>
<p>■ Säkerhetsrisk</p> <p>Bedrägeri och andra typer av säkerhetsrisker.</p>	<p>Vattenfall arbetar med skadeförebyggande och begränsande säkerhetsåtgärder i syfte att skydda koncernens tillgångar, IT-system, information och personal samt för att säkra den fortlöpande verksamheten. Vattenfall säkerställer att tillgångar och information skyddas från oegentligheter och bedrägerier bland annat genom den så kallade "fyra-ögon-principen", som innebär att minst två personer måste godkänna alla beslut utom där särskilda undantag föreligger.</p>
<p>■ Leverantörsrisk</p> <p>Brister i leverantörskedjan som kan få negativ påverkan på företagets verksamhet, anseende och finansiella resultat.</p>	<p>Vattenfall tillämpar uppförandekod för leverantörer och utför riskbedömningar och granskningar av sina leverantörer. Läs mer om Vattenfalls arbete inom leverantörskedjan på sidan 51.</p>

Risk **Riskhantering**

■ Personalk

Arbetsrelaterade olyckor och hälso- och säkerhetsrisker.

Vattenfall arbetar med förebyggande åtgärder och tillämpar bästa praxis i sitt arbete med hälsa och säkerhet. Vattenfalls produktionsanläggningar har en hög processäkerhet för att garantera säkerheten för både medarbetare och samhälle. Säkerhet är ett av företagets tre kärnvärden, där kvantitativa mål definierats och utvärderas baserat på Vattenfalls policy för hälsa och säkerhet. Den olycksrelaterade frånvaronivån (LTIF - Lost Time Injury Frequency) är ett viktigt KPI för Vattenfalls interna styrning och följs upp på månads- och årsbasis. Läs mer om Vattenfalls arbete inom hälsa och säkerhet på sidan 49.

■ Juridisk risk

Risk för förlust av värde och anseende-förlust på grund av att lagar, regleringar, uppförandekod eller (avtalsenliga) krav inte följs av Vattenfall eller tredje part, alternativt på grund av förändringar i lagstiftningen.

Vattenfall förebygger juridiska risker bland annat genom att juridikavdelningen medverkar i de löpande affärsprocesserna samt i beslutsprocesser. Vattenfalls chefsjurist lämnar regelbundet en rapport om pågående tvister till styrelsen.

■ Skatterisk

Risk att Vattenfall inte bedöms följa gällande skattebestämmelser.

Risker relaterade till skatter ingår i koncernens riskhanteringsprocess. I bolagets policy för skatterisker beskrivs de etiska ramarna för hantering av skatter. Vattenfalls skattechef rapporterar bolagets skatteposition löpande och kvartalsvis till CFO, samt två gånger per år i en sammanställd rapport till revisionsutskottet.

Finansiell risk

Vattenfalls finansiella risker uppstår både på råvarumarknaden och på den finansiella marknaden. Vattenfalls styrelse har tilldelat VD ett riskmandat för koncernen som fördelas vidare till affärsenheterna. Maximal förlust (max loss) på årsbasis för handel med råvaror begränsas till ett belopp som motsvarar cirka 1,5% av eget kapital. I genomsnitt utnyttjas cirka 25–30% av tillåten exponering under dessa begränsningar. Inom Vattenfall värderas större delen av riskexponeringen inom proprietary trading (handel för egen räkning) baserat på marknadspriser (mark-to-market). I de fall det inte går att fastställa några marknadspriser används prismodeller (mark-to-model). Mark-to-model positioner förekommer framförallt i anläggnings- och försäljningsrelaterade portföljer, se koncernens Not 47. Hanteringen av sådana värderingsmodeller är strängt reglerad och ett godkännande krävs av riskorganisationen innan de används.

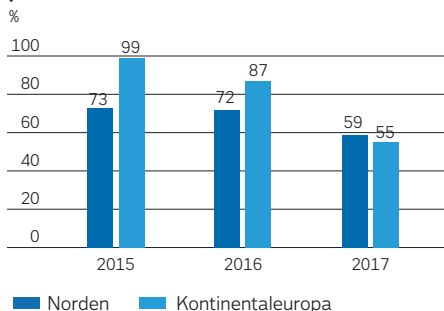
Risk **Riskhantering**

■ Elprisrisk

Förändring av priset på el vilken kan få negativ påverkan på Vattenfalls finansiella resultat.

Priset på el påverkas av fundamentala faktorer såsom utbud och efterfrågan samt bränslepriser och priset på CO₂-utsläppsrätter. Vattenfall prissäkrar sin elproduktion och elförsäljning med hjälp av fysiska och finansiella terminskontrakt samt långfristiga kundavtal. Dessa kundavtal avser tidshorisonter där möjlighet till prissäkring inte finns på den likvida delen av terminsmarknaden och som sträcker sig till år 2024. Den totala säkrade volymen för perioden 2017-2024 är 57 TWh, där större delen är säkrad i början av perioden med fallande volym över tid. Vattenfalls riskkommitté beslutar hur mycket av den framtida elproduktionen som ska prissäkras, inom de från styrelsen givna mandat. För att mäta elprisriskerna tillämpar Vattenfall bland annat Value at Risk (VaR), Gross Margin at Risk och olika former av stresstester.

Prissäkringsgrad för den planerade elproduktionen, per den 31 december 2014

Genomsnittliga säkringspriser, per 31 december 2014

EUR/MWh	2015	2016	2017
Norden	36	34	32
Kontinentaleuropa	45	39	36

I års- och hållbarhetsredovisningen 2013 redovisades prissäkringsgrad och genomsnittliga priser för åren 2014, 2015 och 2016 enligt följande:

Norden:	Kontinentaleuropa:
2014: 67%, pris 40 EUR/MWh	2014: 100%, pris 50 EUR/MWh
2015: 68%, pris 39 EUR/MWh	2015: 95%, pris 44 EUR/MWh
2016: 53%, pris 37 EUR/MWh	2016: 56%, pris 40 EUR/MWh

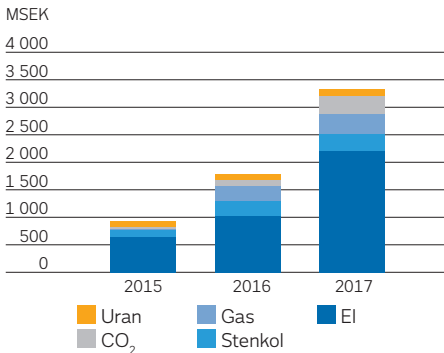
Risk

Riskhantering

■ Bränsleprisrisk

Risk att Vattenfalls resultat förändras till följd av förändring av bränslepriserna, som i sin tur påverkas av makroekonomiska faktorer.

Känslighetsanalys - påverkan av prisrörelser (+/-10%) på rörelseresultatet

Bränsleprisrisken minimeras genom analys av de olika råvarumarknaderna samt diversifiering av avtal avseende prismodell och villkor. För den stenkols- och gaseldade elproduktionen sker prissäkring av el och bränsle samordnat för att säkra en bestämd bränslekostnad och därmed bruttomarginalen för elproduktionen. För de brunkolseldade anläggningarna uppstår ingen bränsleprisrisk eftersom Vattenfall äger egna brunkolsgruvor. Prisrisken för uran är begränsad, eftersom uran utgör en liten andel av den totala produktionskostnaden för kärnkraft.

Marknadsnoterade risker

	+/- 10% påverkan på Vattenfalls rörelseresultat före skatt, MSEK ¹			Observerad årsvolatilitet ² , %
	2015	2016	2017	
El	+/- 638	+/- 1 024	+/- 2 202	8% - 13%
Stenkol	-/+ 121	-/+ 268	-/+ 305	9% - 10%
Gas	-/+ 30	-/+ 272	-/+ 368	9% - 15%
CO ₂	-/+ 26	-/+ 107	-/+ 327	46% - 47%
Uran	-/+ 120	-/+106	-/+132	

1) +/- innebär att en prisuppgång påverkar rörelseresultatet positivt och +/- vice versa.

2) Observerad årsvolatilitet 2014 för dagliga prisrörelser för varje råvara, baserad på terminskontrakt under perioden 2015-2017. Volatiliteten avtar normalt ju längre bort i tiden kontrakten avser.

Känslighetsanalysen visar den påverkan som variationer i marknadspriset kan ha på Vattenfalls rörelseresultat. Exponeringen av Vattenfalls prissäkringar av el- och bränslepriser bevakas dagligen. Effekten av prisrörelser blir större ju högre del av exponeringen som ännu inte är prissäkrad. Exponeringen för nästkommande år är i högre grad prissäkrad än den exponering som beräknas infalla om tre år.

Vattenfall är en nettosäljare av el (lång position) och nettoköpare i råvaror (kort position), vilket betyder att en uppgång i elpriserna skulle påverka Vattenfalls rörelseresultat positivt. Däremot skulle ökade råvarupriser påverka rörelseresultatet negativt. Analysen görs med antagandet att riskerna är oberoende av varandra och baseras på 252 handelsdagar på ett år. Priser och positioner är per 31 december 2014. Till exempel ger en prisrörelse på +10% på elpriset 2016 en effekt på resultatet med +1 024 MSEK för 2014. Observerade årsvolatiliteter för 2014 är angivna i kolumnen längst till höger.

■ Volymrisk

Avser risk för avvikelser mellan förväntad och faktiskt levererad volym.

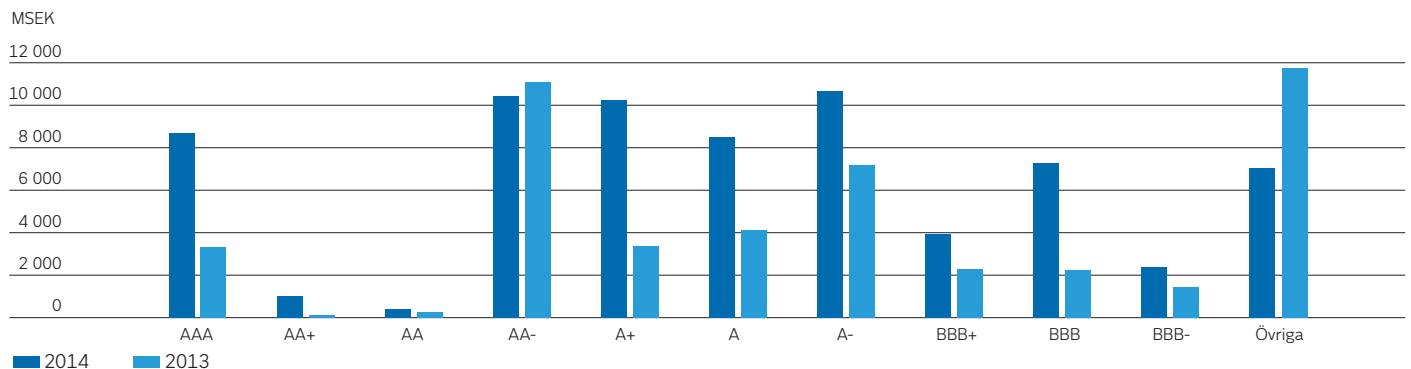
Inom produktionsverksamheten för vattenkraft hanteras volymrisken genom analyser och prognoser av exempelvis nederbörd och snösmältning. Analysmodellerna är bland annat baserade på omfattande väderhistorik. Volymerna hanteras genom att förbättra och utveckla prognoser för elförbrukningen. Det finns en korrelation mellan elpris och producerad elvolym. Elprisets påverkan på Vattenfalls elproduktionsvolym är därför inkluderad i beräkningen av priskänsligheten i känslighetsanalysen för marknadsnoterade risker ovan. Volymrisk uppstår även inom försäljningsverksamheten som avvikelser mellan förväntad och faktiskt levererad volym till kund.

■ Kreditrisk

Kreditrisk kan uppstå om en motpart inte kan eller vill fullgöra sina åtaganden. Förekommer inom Vattenfalls råvaruhandel, försäljning, finansverksamhet och investeringar.

Vattenfalls kreditriskhantering omfattar analys av bolagets motparter, rapportering av kreditriskexponering samt förslag på riskreducerande åtgärder (som till exempel införskaffande av säkerheter). Kreditexponering per ratingklass visas i diagrammet nedan.

Kreditriskexponering per ratingklass

I diagrammet ingår de motparter som Vattenfall har, där exponeringen är större än 50 MSEK per motpart, per ratingklass enligt Standard & Poor's ratingskala. Motparter med en exponering större än 10 MSEK måste provas av Vattenfalls kreditriskavdelning. Mindre exponeringar än så anses sammantaget ha en så stor diversifieringseffekt att nettorisken för Vattenfall bedöms vara låg. Övriga finansiella tillgångar (som varken är förfallna eller nedskrivna) anses vara av god kreditvärdighet. I posten "övriga" ingår alla motparter med lägre ratingklass än BBB-, där exponeringen är större än 50 MSEK. Den utgörs huvudsakligen av motparter som omfattas av policy/limitundantag, framför allt gällande långa försäljningsavtal. Upphandlings- och värmeförsäljningsexponeringar ingår ej.

Risk **Riskhantering**

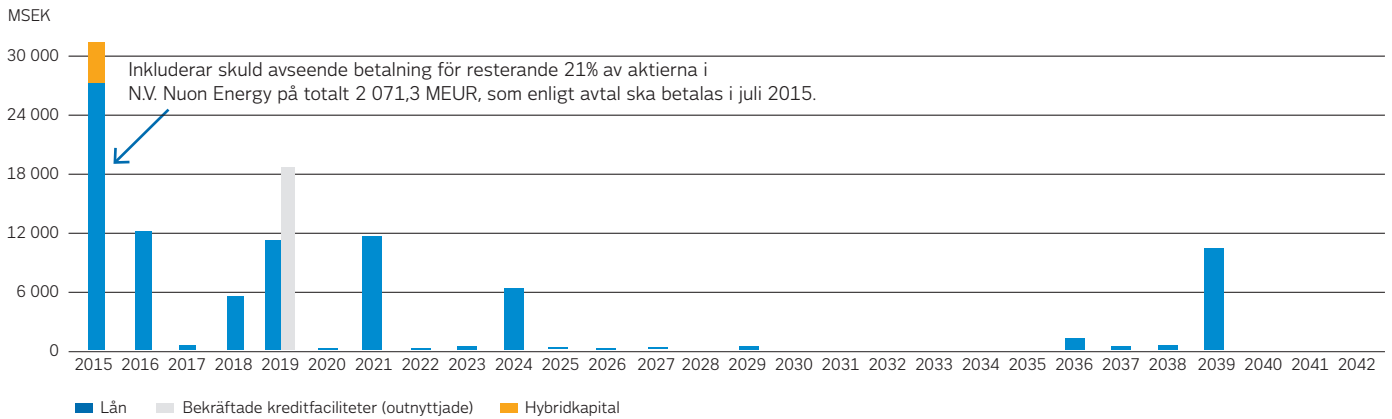
■ Likviditetsrisk

Avser risk att Vattenfall inte har möjlighet att finansiera sitt kapitalbehov.

Genom flera typer av låneprogram och kreditfaciliteter säkerställs kapitaltillgänglighet och flexibilitet. Förfalloprofilen för Vattenfalls lån visas i diagrammet nedan. Koncernen har ett definerat mål för den kortfristiga kapitaltillgängligheten. Målet är att likvida medel eller bekräftade kreditfaciliteter motsvarande lägst 10% av koncernens omsättning eller minst kommande 90 dagars låneförfall ska finnas tillgängligt. Per den 31 december 2014 uppgick tillgängliga likvida medel och/eller bekräftade kreditfaciliteter till 34% (24) av nettoomsättningen.

Vattenfall har förbundit sig att upprätthålla finansiell stabilitet och har ambitionen att behålla en rating i kategorin "Single A" från både Moody's och Standard & Poor's. Aktuell rating för Vattenfalls långsiktiga upplåning är A- (Standard & Poor's) och A3 (Moody's). Utsikterna ("outlook") för Vattenfalls rating är stabila från både Standard & Poor's och Moody's.

Förfalloprofil för Vattenfalls lån, per den 31 december 2014¹

1) Exklusive lån från minoritetsägare och intresseföretag

Låneprogram och bekräftade kreditfaciliteter

	Valuta	Rambelopp		Förfall		Utnyttjad andel, %		Bokförd extern skuld, MSEK	
		2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Låneprogram									
Företagscertifikat	SEK	15 000	15 000	—	—	16	20	2 374	2 994
Euro Commercial Paper	EUR	2 000	2 000	—	—	13	8	2 418	1 470
Euro Medium Term Note	EUR	15 000	15 000	—	—	41	52	64 723	71 493
Bekräftade kreditfaciliteter									
Revolving Credit Facility ¹	EUR	2 000	2 550	2019	2016	—	—	—	—

1) Backup-facilitet för kortfristig upplåning.

Bekräftade kreditfaciliteter utgörs av en Revolving Credit Facility på 2,0 miljarder EUR med förfall den 10 december 2019, med option på två ettåriga förlängningar. Denna kreditfacilitet, som ersatte en tidigare facilitet på 2,55 miljarder EUR, tecknades den 10 december 2014 till bättre villkor.

Förfallostrukturen för låneportföljen exklusive lån från minoritetsägare och intressebolag, vilka uppgick till 15 002 MSEK för 2014 (21 938). Ytterligare information kring lånens förfallostruktur redovisas i koncernens Not 40.

Risk

Riskhantering

■ Ränterisk

Avser risk för negativ påverkan på koncernens resultaträkning och kassaflöde till följd av förändrade räntenivåer.

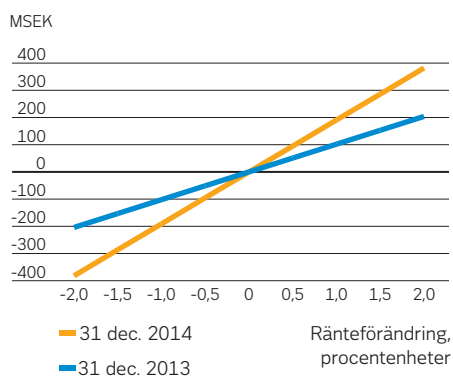
Vattenfall kvantifierar ränterisken i låneportföljen genom måttet duration, vilket beskriver genomsnittlig räntebindningstid. Normtiden bestäms utifrån rådande finansieringsbehov och önskad räntekänslighet i räntenettet. Durationen ska ha en normtid på tre år med en tillåten variation på +/- ett år. Durationen i koncernens låneportfölj, inklusive Hybridkapital, uppgick vid årsskiftet till 2,8 år (2,9). Se tabellen nedan för den återstående räntebindningstiden för Vattenfalls låneportfölj.

Återstående räntebindningstid för låneportföljen 2014 (2013)

MSEK	Skuld		Derivat		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
< 3 mån	7 224	7 362	35 966	42 120	43 190	49 482
3 mån-1 år	30 899	17 219	-17 843	-26 526	13 057	-9 307
1 år-5 år	24 763	45 463	3 350	5 198	28 113	50 661
> 5 år	37 123	39 298	-23 302	-22 111	13 821	17 187
Summa	100 009	109 342	-1 828	-1 319	98 181	108 023

I låneportföljen ingår lån och räntederivat i syfte att styra durationen i upplåningen. Negativa belopp förklaras av användningen av derivat såsom ränteswappar och ränteterminer. Summan av derivat är inte lika med noll på grund av valutakurseffekter. Exklusive lån från minoritetsägare och intresseföretag, vilka uppgick till 15 002 MSEK för 2014 (21 938). Den genomsnittliga finansieringsräntan uppgick per den 31 december 2014 till 3,60% (3,52). Nominella belopp.

Räntekänslighet

Räntekänslighetsanalysen visar hur ränteförändringar påverkar Vattenfallkoncernens ränteintäkter och räntekostnader (före skatt och inklusive realisationsvinster/förluster på räntederivat) inom en 12-månadersperiod givet koncernens räntebindningsstruktur. Med samma metod och ett antagande om att räntorna skulle stiga 100 bp (baspunkter) skulle påverkan på Vattenfallkoncernens eget kapital efter skatt vara -153 MSEK (-80). Inklusive derivat och Hybridkapital, exklusive lån från minoritetsägare och intressebolag. Nominella belopp.

Risk **Riskhantering**

■ **Valutarisk**

Avser risk för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser.

Vattenfall exponeras för valutarisker genom valutakursförändringar av framtida betalningsflöden – så kallad transaktionsexponering – samt genom värderingen av nettotillgångar i utländska dotterföretag, så kallad omräkningsexponering (eller balansexponering).

Vattenfalls låneportfölj per valuta framgår av tabellen nedan. Valutaexponeringen i upplåningen begränsas med hjälp av räntevalutaswappar. Vattenfall eftersträvar en jämn förfallostruktur i derivaten. Derivatillgångar och derivatskulder redovisas i koncernens Not 30.

Vattenfall har en begränsad transaktionsexponering eftersom större delen av produktion, distribution och försäljning av el sker på respektive lokal marknad. Känsligheten för valutakursförändringar är därmed också relativt låg. All transaktionsexponering som överstiger ett nominellt värde motsvarande 10 MSEK ska valutasäkras omedelbart när den uppstår.

Målet för säkring av omräkningsexponeringen är att över tid matcha låneportföljens valutafördelning med valutafördelningen i koncernens kassaflöde (interna tillförda medel, FFO). Vattenfalls största exponering är i EUR på 117 229 MSEK (2013: 124 266). Av detta belopp var vid årsskiftet 48% (53) säkrat. För mer information, se koncernens Not 49. Vid en förändring av valutakurserna med exempelvis 5% skulle koncernens egna kapital påverkas med cirka 3,8 miljarder SEK (3,6), där en förstärkning av de valutor som anges i tabellen i koncernens Not 49 ger en positiv förändring.

Låneportföljen uppdelad per valuta

Ursprunglig valuta	Skuld		Derivat		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
CHF	1 562	1 443	-1 562	-1 443	—	—
EUR	72 971	82 867	12 175	14 893	85 147	97 759
GBP	16 285	14 349	-9 889	-10 626	6 396	3 723
JPY	2 270	2 945	-2 270	-2 945	—	—
NOK	1 324	2 410	-1 325	-2 410	—	—
PLN	0	0	—	—	0	0
SEK	5 596	5 328	1 042	1 212	6 638	6 540
Summa	100 009	109 342	-1 828	-1 319	98 181	108 023

Tabellen visar låneportföljens valutarisk samt de valutor som Vattenfall är exponerad mot. Skulden, och därmed valutarisken, har minskat jämfört med 2013. Ovanstående belopp är exklusive minoritetsägare och intresseföretag (vilka uppgick till 15 002 MSEK). Nominella belopp.

Koncernens rörelseintäkter/-kostnader fördelade per valuta, %

Valuta	Intäkter		Kostnader	
	2014	2013	2014	2013
EUR	66	67	61	69
SEK	28	27	21	14
GBP	4	3	13	11
DKK	2	3	2	3
Övriga	1	0	3	3
Summa	100	100	100	100

Värdena är beräknade utifrån en statistisk sammanställning av externa rörelseintäkter/-kostnader.

A large yellow offshore wind turbine structure is being installed in the ocean. A yellow and blue service vessel is positioned next to it. In the background, another wind turbine is being assembled on a barge. The sky is clear and blue.

Finansiell information

Koncernens finansiella rapporter inklusive kommentarer	74
Koncernens noter	84
Moderbolagets finansiella rapporter	126
Moderbolagets noter	131
Revisionsberättelse	143
Bestyrkanderapport	144

Koncernens resultaträkning

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	Not	2014	2013 ¹⁰
Nettoomsättning	7, 8, 9	165 945	172 253
Kostnader för sålda produkter ¹	10	-149 395	-158 569
Bruttoresultat		16 550	13 684
Övriga rörelseintäkter	11	4 597	2 232
Försäljningskostnader		-7 142	-6 470
Administrationskostnader		-12 442	-14 279
Forsknings- och utvecklingskostnader		-636	-846
Övriga rörelsekostnader	12	-2 684	-947
Andelar i intresseföretags resultat ²	8, 27, 56	-438	408
Rörelseresultat (EBIT)^{3,4}	8, 9, 13, 14, 15, 21, 22	-2 195	-6 218
Finansiella intäkter ^{5,8}	16	2 590	1 416
Finansiella kostnader ^{6,7,8}	17	-8 635	-10 453
Resultat före skatter		-8 240	-15 255
Skatter	19	-44	1 712
Årets resultat		-8 284	-13 543
Hänförbart till ägare till moderbolaget		-8 178	-13 668
Hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	20	-106	125
Resultat per aktie			
Antal aktier i Vattenfall AB, tusental		131 700	131 700
Resultat per aktie, före och efter utspädning, SEK		-62,10	-103,78
Utdelning, MSEK		— ⁹	—
Utdelning per aktie, SEK		— ⁹	—
Tilläggsinformation			
Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA)		41 038	43 554
Finansiella poster, netto exkl. diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar samt avkastning från Kärnavfallsfonden		-3 516	-6 132
Underliggande rörelseresultat		24 133	28 135
1) Varav avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar		-42 398	-48 342
2) Varav nedskrivningar av anläggningstillgångar		-155	-477
3) Varav avskrivningar och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-679	-953
4) Vari ingår jämförelsestörande poster		-26 328	-34 353
5) Vari ingår avkastning från Kärnavfallsfonden		962	363
6) Vari ingår räntedel i pensionskostnad		-1 240	-1 170
7) Vari ingår diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar		-3 491	-3 268
8) Jämförelsestörande poster redovisade som finansiella intäkter och kostnader, netto		-52	-469
9) Föreslagen utdelning.			
10) Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.			

Kommentarer till Koncernens resultaträkning

Omsättning

Koncernens nettoomsättning för 2014 minskade med 6,4 miljarder SEK jämfört med 2013. Det förklaras i huvudsak av den avyttrade elnätsverksamheten i Hamburg (5,3 miljarder SEK), samt av genomsnittligt lägre erhållna elpriser och lägre volymer. Valutakurseffekter påverkade nettoomsättningen positivt med cirka 5,6 miljarder SEK, på grund av den svagare svenska kronan jämfört med 2013.

Underliggande rörelseresultat

Det underliggande rörelseresultatet för 2014 försämrades med 4,0 miljarder SEK, vilket i huvudsak förklaras av:

- Lägre produktionsmarginaler (-2,1 miljarder SEK)
- Lägre produktionsvolymer (-3,0 miljarder SEK)
- Förlorat resultatbidrag från avyttrad verksamhet, främst elnätsverksamheten i Hamburg (-0,6 miljarder SEK)
- Lägre rörelsekostnader (2,4 miljarder SEK)
- Övriga poster, netto -0,7 miljarder SEK, varav lägre avskrivningar (0,2 miljarder SEK) och valutakurseffekter på grund av den svagare svenska kronan jämfört med 2013 (0,4 miljarder SEK)

Belopp i MSEK	2014	2013
Rörelseresultat (EBIT)	-2 195	-6 218
Jämförelsestörande poster	-26 328	-34 353
Underliggande Rörelseresultat	24 133	28 135

Jämförelsestörande poster vilka påverkat rörelseresultatet

Belopp i MSEK	2014	2013
Realisationsvinster	3 227	189
Realisationsförluster	-185	-132
Nedskrivningar	-23 808	-30 147
Orealiserade marknadsvärdeförändringar för energiderivat	819	-995
Orealiserade marknadsvärdeförändringar av varulager	72	281
Omstruktureringskostnader	-765	-1 568
Andra jämförelsestörande poster	-5 688	-1 981
Summa	-26 328	-34 353

Jämförelsestörande poster för 2014 uppgick till -26,3 miljarder SEK. Nedskrivningar uppgick till 23,8 miljarder SEK. Realisationsvinster avser främst försäljningen av Vattenfalls elnätsverksamhet i Hamburg. Andra jämförelsestörande poster avser ökade avsättningar främst för framtida utgifter för avvecklingen av kärnkraften i Tyskland.

För 2013 uppgick jämförelsestörande poster till -34,4 miljarder SEK. Nedskrivningar (30,1 miljarder SEK) avser de nedskrivningar som gjordes i halvårsboks slutet 2013 till följd av försämrade marknadsförhållanden. Omstruktureringskostnader (-1,6 miljarder SEK) är främst hänförliga till personalreduceringar. Andra jämförelsestörande poster utgörs främst av en avsättning relaterad till det tyska stödsystemet, EEG, för förnybar energi (-0,9 miljarder SEK) samt ökade avsättningar inom den tyska kärnkraftverksamheten (0,9 miljarder SEK).

Rörelsesegment

Det underliggande rörelseresultatet för rörelsesegmentet Norden uppgick till 12,0 miljarder SEK. Det är en försämring med 3,4 miljarder SEK jämfört med 2013 och förklaras i främst av genomsnittligt lägre erhållna elpriser, lägre produktionsvolymer som delvis kompenseras av lägre rörelsekostnader. För rörelsesegmentet Kontinentaleuropa/Storbritannien, uppgick det underliggande rörelseresultatet till 12,7 miljarder SEK. Det är en försämring med 1,0 miljarder SEK jämfört med 2013 och förklaras främst av lägre produktionsmarginaler, lägre produktionsvolymer samt minskat resultatbidrag från Tradingverksamheten. Förlorat resultatbidrag från den avyttrade elnätsverksamheten i Hamburg uppgick till cirka 0,6 miljarder SEK. För mer information om koncernens rörelsesegment, se koncernens Not 8, Rörelsesegment.

Kostnader för CO₂-utsläppsrätter

Kostnaderna för CO₂-utsläppsrätter för eget bruk uppgick under 2014 till 4,2 miljarder SEK jämfört med 6,0 miljarder SEK under 2013.

Finansiella poster

Finansiella poster uppgick till -6,0 miljarder SEK, en förbättring med 3,0 miljarder SEK jämfört med 2013. Förbättringen av finansiella poster för 2014 jämfört med 2013 förklaras främst av lägre räntekostnader och marknadsvärdeförändringar finansiella derivat samt att finansnettot 2013 belastades med nedskrivning av Vattenfalls dåvarande aktieinnehav i polska energiföretaget Enea S.A. och nedskrivning av lån till ett av Vattenfalls projektbolag i Storbritannien.

Skatter

För 2014 redovisar koncernen en skattekostnad på 44 MSEK. Den låga skattekostnaden förklaras framför allt av en positiv engångseffekt på 3,4 miljarder SEK genom lägre uppskjuten skatt som en effekt av nedskrivningarna i tredje kvartalet 2014. Den effektiva skattesatsen för 2014 uppgick till -0,5 % (11,2%). Exklusive effekter från nedskrivningen uppgick den effektiva skattesatsen till 22,0 %.

Den låga effektiva skattesatsen på 11,2 % för 2013 förklaras framför allt av en positiv engångseffekt på 5,3 miljarder SEK genom lägre uppskjuten skatt som en effekt av nedskrivningarna i andra kvartalet 2013. För mer information, se koncernens Not 19, Skatter.

Rapport över Koncernens totalresultat

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	2014	2013 ¹
Årets resultat	-8 284	-13 543
Övrigt totalresultat:		
Poster som kommer att omklassificeras till resultaträkningennär specifika villkor är uppfyllda:		
Kassaflödessäkringar:		
– Förändringar av verkligt värde	5 243	12 510
– Upplöst mot resultaträkningen	-5 871	-9 920
– Överfört till anskaffningsvärdet på säkrad post	-3	-7
– Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	184	-736
Valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter:		
– Valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	-5 452	-2 717
– Skatt hänförlig till valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	3 058	598
Övrigt:		
– Omräkningsdifferenser	10 453	4 165
– Omräknings- och valutakurseffekter netto, avyttrade företag	101	—
– Omvärdering av finansiella tillgångar som kan säljas	-182	182
– Nedskrivning av finansiella tillgångar som kan säljas	—	-30
Summa som kommer att omklassificeras till resultaträkningen när specifika villkor är uppfyllda	7 531	4 045
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen:		
Omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner	-9 130	-1 200
Skatt hänförlig till omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner	2 587	469
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-6 543	-731
Summa övrigt totalresultat, netto efter skatt	988	3 314
Summa totalresultat för året	-7 296	-10 229
Hänförbart till ägare till moderbolaget	-7 412	-10 722
Hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	116	493

1) Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11.

Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

Koncernens balansräkning

Belopp i MSEK	Not	31 december 2014	31 december 2013 ¹
Tillgångar	8		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9, 23	19 586	31 285
Materiella anläggningstillgångar	9, 24	271 306	269 160
Förvaltningsfastigheter	9, 25	461	479
Biologiska tillgångar		29	20
Andelar i intresseföretag och joint ventures	27	7 765	8 391
Andra aktier och andelar	28	284	2 699
Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	29	31 984	30 600
Derivatstillgångar	30, 47	18 366	16 239
Skattefordran aktuell skatt, långfristig	19	449	627
Förutbetalda kostnader		115	117
Uppskjuten skattefordran	19	9 310	5 978
Andra långfristiga fordringar	31	8 407	6 686
Summa anläggningstillgångar		368 062	372 281
Omsättningstillgångar			
Varulager	32	18 502	18 596
Biologiska tillgångar		11	5
Immateriella omsättningstillgångar	33	4 885	7 535
Kundfordringar och andra fordringar	34	31 217	34 450
Lämnade förskott	35	2 617	2 765
Derivatstillgångar	30, 47	13 342	10 967
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36	5 622	6 285
Skattefordran aktuell skatt	19	2 390	525
Kortfristiga placeringar	37	32 785	11 460
Kassa, bank och liknande tillgångar	38	12 283	15 801
Tillgångar som innehas för försäljning	39	4 717	4 814
Summa omsättningstillgångar		128 371	113 203
Summa tillgångar		496 433	485 484
Eget kapital och skulder			
Eget kapital hänförbart till ägare till moderbolaget			
Aktiekapital		6 585	6 585
Reserv för kassaflödessäkring		4 828	5 315
Andra reserver		-2 707	-10 288
Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat		106 554	118 758
Summa eget kapital hänförbart till ägare till moderbolaget		115 260	120 370
Eget kapital hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande		13 202	10 348
Summa eget kapital		128 462	130 718
Långfristiga skulder			
Hybridkapital	40	—	8 835
Andra räntebärande skulder	40	78 807	90 374
Avsättningar för pensioner	41	45 298	35 477
Andra räntebärande avsättningar	42	86 487	76 553
Derivatskulder	30, 47	11 760	9 734
Uppskjuten skatteskuld	19	27 595	31 651
Andra ej räntebärande skulder	43	5 756	6 000
Summa långfristiga skulder		255 703	258 624
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder och andra skulder	44	30 641	30 002
Erhållna förskott	45	2 397	3 289
Derivatskulder	30, 47	5 065	4 280
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	46	17 406	20 748
Skatteskuld aktuell skatt	19	1 135	1 496
Hybridkapital	40	9 385	—
Andra räntebärande skulder	40	37 736	27 279
Räntebärande avsättningar	42	6 782	6 136
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	39	1 721	2 912
Summa kortfristiga skulder		112 268	96 142
Summa eget kapital och skulder		496 433	485 484

Se vidare information om Säkerheter (Not 50), Eventualförpliktelser (Not 51) och Åtaganden enligt konsortialavtal (Not 52).

1) Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

Kommentarer till Koncernens balansräkning

Sysselsatt kapital

Belopp i MSEK	31 dec. 2014	31 dec. 2013
Sysselsatt kapital	294 278	293 706
Genomsnittligt sysselsatt kapital	293 992	302 743

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna minskade med 4,2 miljarder SEK jämfört med 31 december 2013. Det förklaras främst av de nedskrivningar som gjordes i tredje kvartalet 2014, vilka delvis motverkades av ökade investeringar och valutakurseffekter på grund av svagare svensk krona. Mer information om nedskrivningarna finns i koncernens Not 14, Nedskrivningar och återförda nedskrivningar.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna ökade med 15,2 miljarder SEK främst till följd av ökad kassa, bank och liknande tillgångar samt ökade kortfristiga placeringar.

Finansiella tillgångar per 31 december

Belopp i MSEK	2014	2013
Kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	45 068	27 261
Bekräftade kreditfaciliteter (outnyttjade)	18 786	22 591

Ökningen av Kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar förklaras till stor del av försäljningen av elnätsverksamheten i Hamburg, minoritetsposten i det polska bolaget Enea S.A., kraftvärmeverket Amager i Danmark samt avfallsförbränningsanläggningen MVB i Hamburg (tillsammans netto 11,6 miljarder SEK). I övrigt förklaras ökningen av positivt kassaflöde från den löpande verksamheten samt valutakurseffekter till följd av den svagare svenska kronan.

Bekräftade kreditfaciliteter utgörs av en Revolving Credit Facility på 2,0 miljarder EUR med förfall den 10 december 2019, med option på två ettåriga förlängningar. Denna kreditfacilitet, som ersatte en tidigare facilitet på 2,55 miljarder EUR, tecknades den 10 december 2014, till bättre villkor än den tidigare faciliteten. Per den 31 december 2014 uppgick tillgängliga likvida medel och/eller bekräftade kreditfaciliteter till 34% av nettoomsättningen. Vattenfalls mål är lägst 10% av koncernens nettoomsättning, dock minst motsvarande kommande 90-dagars låneförfall.

Räntebärande skulder och nettoskuld per 31 december

Belopp i MSEK	2014	2013
Hybridkapital	-9 385	-8 835
Obligationslån, företagscertifikat och skulder till kreditinstitut	-72 461	-78 109
Nuvärdet av skulder avseende förvärv av koncernföretag	-19 293	-17 892
Skulder till intresseföretag	-2 617	-1 706
Skulder till ägare med innehav utan bestämmande inflytande	-12 384	-12 425
Övriga skulder	-9 788	-7 521
Summa räntebärande skulder	-125 928	-126 488
Kassa, bank och liknande tillgångar	12 283	15 801
Kortfristiga placeringar	32 785	11 460
Lån till ägare med innehav utan bestämmande inflytande i utländska koncernföretag	1 387	229
Nettoskuld	-79 473	-98 998

Jämfört med den 31 december 2013 minskade totala räntebärande skulder med 0,6 miljarder SEK. Minskningen förklaras främst av amortering av externa lån. Valutakurseffekter, till följd av den svagare svenska kronan hade en negativ påverkan med totalt 7 miljarder SEK.

Nettoskulden minskade med 19,5 miljarder SEK jämfört med den 31 december 2013, vilket främst förklaras av försäljningen av elnätsverksamheten i Hamburg, minoritetsposten i Enea S.A., kraftvärmeverket Amager i Danmark samt avfallsförbränningsanläggningen MVB i Hamburg (tillsammans netto 11,6 miljarder SEK). I övrigt förklaras minskningen av kassaflödet från den löpande verksamheten.

Justerad bruttoskuld och nettoskuld per 31 december

Belopp i MSEK	2014	2013
Summa räntebärande skulder	-125 928	-126 488
50% av Hybridkapital	4 693	4 418
Nuvärdet av pensionsförpliktelser	-45 298	-35 477
Avsättningar för gruv-, gas- och vindverksamhet och andra miljörelaterade avsättningar	-14 497	-11 760
Avsättningar för kärnkraft (netto) ¹	-33 696	-28 054
Valutaderivat för säkring av lån i utländsk valuta	—	1 212
Mottagna margin calls	7 013	2 176
Skulder till ägare med innehav utan bestämmande inflytande på grund av konsortialavtal	11 626	10 866
Justerad bruttoskuld	-196 087	-183 107
Redovisad kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	45 068	27 261
Ej tillgänglig likviditet	-7 272	-6 744 ²
Justerad kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	37 796	20 517
Justerad nettoskuld	-158 291	-162 590

1) Beräkningen baseras på Vattenfalls ägarandel i respektive kärnkraftsanläggning, minskat med Vattenfall's andel i den svenska kärnavfallsfonden samt Skulder till intressebolag. Vattenfall har följande ägarandelar i respektive anläggning: Forsmark 66%, Ringhals 70,4%, Brokdorf 20%, Brunsbüttel 66,7%, Krümmel 50% och Stade 33,3%. (För Ringhals ansvarar Vattenfall enligt särskild överenskommelse för 100% av avsättningarna).

2) Inkluderar Vattenfall GmbH:s andel av solidaritetsavtalet ("Solidarvereinbarung") mellan de tyska kärnkraftsoperatörerna (3 miljarder SEK) betalda margin calls (1,7 miljarder SEK) och övriga poster (2,0 miljarder SEK).

I sin bedömning av företags kreditvärdighet gör ratinginstitut och analytiker regelmässigt ett antal justeringar av olika poster i balansräkningen i syfte att ta fram en justerad brutto- respektive nettoskuld. Vattenfalls beräkning av justerad brutto- och nettoskuld finns i tabellen ovan.

Den justerade nettoskulden minskade med 4,3 miljarder SEK jämfört med den 31 december 2013. Positivt kassaflöde från försäljningen av tillgångar samt från den löpande verksamheten har till stor del motverkats av ökade avsättningar. På grund av fallande marknadsräntor har Vattenfall sänkt diskonteringsräntan vid beräkningen av avsättningar för pensioner i såväl Sverige som Tyskland samt för övriga avsättningar i Tyskland, främst för framtida utgifter för avvecklingen av kärnkraften i Tyskland.

Eget kapital

Koncernens egna kapital minskade med 2,2 miljarder SEK. Minskningen är främst hänförlig till försämringen av årets resultat främst på grund av nedskrivningarna 2014. Valutakurseffekter till följd av en svagare krona samt tillskott från minoritetsägare hade en positiv påverkan på eget kapital.

Koncernens kassaflödesanalys

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	Not	2014	2013 ¹
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatter		-8 240	-15 255
Återläggning av avskrivningar och nedskrivningar		43 270	50 264
Betald skatt		-3 168	-4 090
Realisationsvinster/förluster, netto		-3 028	-79
Övrigt, inkl. ej kassaflödespåverkande poster	48	3 297	1 048
Internt tillförda medel (FFO)		32 131	31 888
Förändringar i varulager		1 080	1 361
Förändringar i rörelsefordringar		3 421	-3 959
Förändringar i rörelseskulder		909	5 145
Övriga förändringar		2 605	3 408
Kassaflöde från förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder		8 015	5 955
Kassaflöde från den löpande verksamheten		40 146	37 843
Investeringsverksamheten			
Förvärv av koncernföretag	5	-10	-41
Investeringar i intresseföretag och andra aktier och andelar	5	222	15
Andra investeringar i anläggningstillgångar	48	-29 244	-27 735
Summa investeringar		-29 032	-27 761
Försäljningar	48	12 054	651
Kassa, bank och liknande tillgångar i förvärvade företag		35	—
Kassa, bank och liknande tillgångar i avyttrade företag		-513	-16
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 456	-27 126
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		22 690	10 717
Finansieringsverksamheten			
Förändringar i kortfristiga placeringar		-19 921	17 948
Förändringar i lån till ägare med innehav utan bestämmande inflytande i utländska koncernföretag		-1 109	-75
Upptagna lån ²		21 259	7 449
Amortering av skuld avseende förvärv av koncernföretag		—	-10 257
Amortering av andra skulder		-29 024	-27 362
Försäljning av aktier i koncernföretag till ägare med innehav utan bestämmande inflytande		491	—
Betalning från Vattenfalls Pensionsstiftelse		—	2 911
Reglering av fordrans på Vattenfalls Pensionsstiftelse		—	1 807
Betald utdelning till ägare		-104	-6 840
Tillskott från ägare med innehav utan bestämmande inflytande		1 912	1 275
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-26 496	-13 144
Årets kassaflöde		-3 806	-2 427
Kassa, bank och liknande tillgångar			
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets början		15 801	18 045
Kassa, bank och liknande tillgångar ingående i tillgångar som innehas för försäljning		—	-1
Årets kassaflöde		-3 806	-2 427
Omräkningsdifferenser		288	184
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets slut		12 283	15 801

Tilläggsinformation

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	Not	2014	2013 ¹
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		22 690	10 717
Finansieringsverksamheten			
Försäljning av aktier i koncernföretag till ägare med innehav utan bestämmande inflytande		491	—
Betald utdelning till ägare		-104	-6 840
Betalning från Vattenfalls Pensionsstiftelse		—	2 911
Tillskott från ägare med innehav utan bestämmande inflytande		1 912	1 275
Kassaflöde efter utdelning		24 989	8 063
Analys av förändring i nettoskuld			
Nettoskuld vid årets början		-98 998	-111 907
Ändrade redovisningsprinciper		—	7 907
Kassaflöde efter utdelning		24 989	8 063
Förändringar till följd av värdering till verkligt värde		-2 739	2 126
Förändringar i räntebärande leasingkulder		34	36
Förvärvade/avytttrade räntebärande skulder/kortfristiga placeringar		145	—
Förändringar i skulder avseende förvärv av koncernföretag, diskonteringseffekter		-322	-408
Kassa, bank och liknande tillgångar ingående i tillgångar som innehas för försäljning		—	-1
Överföring av skulder som en effekt av ändrade ägarförhållanden		3 043	-3 387
Omräkningsdifferenser på nettoskulden		-5 625	-1 427
Nettoskuld vid årets slut		-79 473	-98 998
Fritt kassaflöde (Kassaflöde från den löpande verksamheten minus underhåll- och ersättningsinvesteringar)		23 234	23 579

1) Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

2) Kortfristig upplåning där löptiden är tre månader eller kortare nettoredovisas.

Kommentarer till Koncernens kassaflödesanalys

Internt tillförda medel (FFO)

Internt tillförda medel (FFO) ökade med 0,2 miljarder SEK till 32,1 miljarder SEK.

Förändring av rörelsetillgångar och rörelseskulder (rörelsekapital)

Kassaflödet från förändringar i rörelsekapitalet uppgick under 2014 till 8,0 miljarder SEK (6,0). Det förklaras främst av förändring av margin calls (2,6 miljarder SEK), förändring av lager (1,1 miljarder SEK) samt nettoförändring av rörelsefordringar och rörelseskulder (4,3 miljarder SEK).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick under 2014 till -17,5 miljarder SEK (-27,1). Totala investeringar under året uppgick till 29,0 miljarder SEK (27,8). Under 2014 ledde avyttringar av tillgångar till ett kassaflöde om netto 11,6 miljarder SEK.

Belopp i MSEK	2014	2013
Underhålls-/ersättningsinvesteringar	16 912	14 264
Tillväxtinvesteringar ¹	12 120	13 497
– varav aktier	-212	26
Summa investeringar	29 032	27 761
Summa försäljningar	12 054	651
– varav aktier	8 875	271

1) Investeringar i ny kapacitet.

Specifikation av investeringar

Belopp i MSEK	2014	2013
Elproduktion		
Vattenkraft	1 441	1 300
Kärnkraft	3 674	2 993
Kolkraft	5 282	4 367
Gas	188	1 622
Vindkraft	6 522	4 095
Biobränsle, avfall	14	14
Övrigt	753	1 280
Summa Elproduktion Kraftvärme/Värme	17 874	15 671
Fosilkraft	2 110	1 699
Biobränsle, avfall	297	377
Övrigt	1 312	1 022
Summa Kraftvärme/Värme Elnät	3 719	3 098
Elnät	5 057	4 571
Summa Elnät	5 057	4 571
Förvärv av aktier	-137	-15
Övrigt exkl. förvärv av aktier	2 519	4 436
Summa	29 032	27 761

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Kassaflödet från finansiering uppgick till -26,5 miljarder SEK (-13,1). Återbetalning av lån uppgick till 29,0 miljarder SEK.

Koncernens förändringar i eget kapital

Belopp i MSEK	Hänförbart till ägare till moderbolaget						Hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
	Aktie kapital	Säkrings-reserv	Omräknings-reserv	Verkligt-värdereserv	Balanserade vinstmedel	Summa		
Ingående balans 2014	6 585	5 315	-10 470	182	118 758	120 370	10 348	130 718
Utdelning till ägare	—	—	—	—	—	—	-104	-104
Koncernbidrag från (+)/ till (-) ägare med innehav utan bestämmande inflytande	—	—	—	—	—	—	484	484
Ägarförändring i koncernföretag vid försäljning av aktier till ägare med innehav utan bestämmande inflytande	—	—	—	—	-33	-33	387	354
Tillskott från minoritetsdelägare	—	—	—	—	—	—	1 912	1 912
Andra ägarförändringar	—	—	—	—	2 335	2 335	59	2 394
Kassaflödessäkringar:								
Förändringar av verkligt värde	—	5 209	—	—	—	5 209	34	5 243
Upplöst mot resultaträkningen	—	-5 871	—	—	—	-5 871	—	-5 871
Överfört till anskaffningsvärdet på säkrad post	—	-6	—	—	—	-6	3	-3
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	—	181	—	—	—	181	3	184
Summa kassaflödessäkringar	—	-487	—	—	—	-487	40	-447
Valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	—	—	-5 452	—	—	-5 452	—	-5 452
Skatt hänförlig till valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	—	—	3 058	—	—	3 058	—	3 058
Summa valutasäkringar av netto-investeringar i utlandsverksamheter	—	—	-2 394	—	—	-2 394	—	-2 394
Omräkningsdifferenser	—	—	10 056	—	—	10 056	397	10 453
Omräknings- och valutakurseffekter netto, avyttrade bolag	—	—	101	—	—	101	—	101
Omvärdering av finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	—	-182	—	-182	—	-182
Summa	—	-487	7 763	-182	—	7 094	437	7 531
Omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner	—	—	—	—	-8 841	-8 841	-289	-9 130
Skatt hänförlig till omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner	—	—	—	—	2 513	2 513	74	2 587
Summa	—	—	—	—	-6 328	-6 328	-215	-6 543
Summa övrigt totalresultat för året	—	-487	7 763	-182	-6 328	766	222	988
Årets resultat	—	—	—	—	-8 178	-8 178	-106	-8 284
Summa totalresultat för året	—	-487	7 763	-182	-14 506	-7 412	116	-7 296
Utgående balans 2014	6 585	4 828	-2 707	—	106 554	115 260	13 202 ¹	128 462

Se även koncernens Not 49, Specifikationer till eget kapital.

Belopp i MSEK	Hänförbart till ägare till moderbolaget					Summa	Hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Säkringsreserv	Omräkningsreserv	Verkligt värdereserv	Balanserade vinstmedel			
Ingående balans 2013	6 585	3 478	-12 171	30	142 842	140 764	8 608	149 372
Utdelning till ägare	—	—	—	—	-6 774	-6 774	-66	-6 840
Koncernbidrag från (+)/ till (-) ägare med innehav utan bestämmande inflytande	—	—	—	—	—	—	505	505
Tillskott från minoritetsdelägare	—	—	—	—	—	—	1 297	1 297
Andra ägarförändringar	—	—	—	—	4	4	-3	1
Förändring som en effekt av ändrade ägarförhållanden	—	—	—	—	-2 902	-2 902	-486	-3 388
Kassaflödessäkringar:								
Förändringar av verkligt värde	—	12 503	—	—	—	12 503	7	12 510
Upplöst mot resultaträkningen	—	-9 922	—	—	—	-9 922	2	-9 920
Överfört till anskaffningsvärdet på säkrad post	—	-11	—	—	—	-11	4	-7
Skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	—	-733	—	—	—	-733	-3	-736
Summa kassaflödessäkringar	—	1 837	—	—	—	1 837	10	1 847
Valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	—	—	-2 717	—	—	-2 717	—	-2 717
Skatt hänförlig till valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	—	—	598	—	—	598	—	598
Summa valutasäkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	—	—	-2 119	—	—	-2 119	—	-2 119
Omräkningsdifferenser	—	—	3 820	—	—	3 820	345	4 165
Omvärdering av finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	—	182	—	182	—	182
Nedskrivning av finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	—	-30	—	-30	—	-30
Summa	—	1 837	1 701	152	—	3 690	355	4 045
Omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner	—	—	—	—	-1 213	-1 213	13	-1 200
Skatt hänförlig till omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner	—	—	—	—	469	469	—	469
Summa	—	—	—	—	-744	-744	13	-731
Summa övrigt totalresultat för året	—	1 837	1 701	152	-744	2 946	368	3 314
Årets resultat	—	—	—	—	-13 668	-13 668	125	-13 543
Summa totalresultat för året	—	1 837	1 701	152	-14 412	-10 722	493	-10 229
Utgående balans 2013	6 585	5 315	-10 470	182	118 758	120 370	10 348¹	130 718

1) Varav reserv för kassaflödessäkring 1 MSEK (-39).

Koncernens noter

Samtliga belopp i MSEK om ej annat anges.

1 Företagsinformation	85
2 Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år	85
3 Redovisningsprinciper	85
4 Viktiga uppskattningar och bedömningar vid upprättandet av de finansiella rapporterna	91
5 Förvärvad och avyttrad verksamhet	92
6 Valutakurser	92
7 Nettoomsättning	92
8 Rörelsesegment	93
9 Information om geografiska områden	94
10 Kostnader för sålda produkter	94
11 Övriga rörelseintäkter	94
12 Övriga rörelsekostnader	94
13 Avskrivningar	94
14 Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	95
15 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag	96
16 Finansiella intäkter	96
17 Finansiella kostnader	96
18 Ineffektivitet för säkringar	96
19 Skatter	97
20 Innehav utan bestämmande inflytande	98
21 Leasing	98
22 Ersättning till revisorer	98
23 Immateriella anläggningstillgångar	99
24 Materiella anläggningstillgångar	101
25 Förvaltningsfastigheter	102
26 Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB samt av andra koncernföretag.	103
27 Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang	105
28 Andra aktier och andelar	108
29 Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	108
30 Derivatstillgångar och derivatskulder	109
31 Andra långfristiga fordringar	109
32 Varulager	110
33 Immateriella omsättningstillgångar	110
34 Kundfordringar och andra fordringar	111
35 Lämnade förskott	111
36 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	111
37 Kortfristiga placeringar	112
38 Kassa, bank och liknande tillgångar	112
39 Tillgångar som innehas för försäljning	112
40 Räntebärande skulder samt tillhörande finansiella derivat	112
41 Avsättningar för pensioner	113
42 Andra räntebärande avsättningar	115
43 Andra ej räntebärande skulder (långfristiga)	116
44 Leverantörsskulder och andra skulder	116
45 Erhållna förskott	116
46 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	116
47 Finansiella instrument per kategori, kvittning av finansiella tillgångar och skulder samt finansiella instrumentens resultateffekter	117
48 Specifikationer till kassaflödesanalysen	121
49 Specifikationer till eget kapital	121
50 Säkerheter	122
51 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)	122
52 Åtaganden enligt konsortialavtal	123
53 Antal anställda och personalkostnader	123
54 Könsfördelning bland ledande befattningshavare	125
55 Upplysningar om närstående	125
56 Händelser efter balansdagen	125

■ Not 1 Företagsinformation

Bokslutskommuniké för Vattenfall AB för 2014 har godkänts för publicering enligt styrelsebeslut från 4 februari 2015. Årsredovisningen har godkänts enligt styrelsebeslut från 17 mars 2015.

Moderbolaget Vattenfall AB (publ) med org. nr. 556036-2138 är ett aktiebolag med säte i Solna, Sverige och med postadressen 169 92 Stockholm, Sverige.

Koncernens balansräkning och resultaträkning ingående i årsredovisningen ska föreläggas på årsstämman 27 april 2015.

Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i koncernens Not 8, Rörelsesegment.

■ Not 2 Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år

Omräkningar av finansiella rapporter för 2013

Som framgår av koncernens Not 3, Redovisningsprinciper, gäller nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11 – *Samarbetsarrangemang*, vad avser redovisning av så kallade samarbetsarrangemang (joint ventures), det vill säga arrangemang där två eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande. Enligt IFRS 11 ska det tyska kärnkraftverket Krümmel redovisas som en "gemensam verksamhet" (eng. joint operation). Detta innebär en ändring av redovisning enligt kapitalandelsmetoden till en redovisning av Vattenfalls andelar av tillgångar, skulder samt intäkter och kostnader i Krümmel. Ändringarna i IFRS 11 innebär att koncernens finansiella rapporter för jämförelseåret 2013 har omräknats. Omräkningseffekterna redovisas i koncernens Not 27, Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang.

Förändrad avskrivningstid för svenska kärnkraftverk

Under det tredje kvartalet 2014 har bedömd nyttjandeperiod för kärnkraftverken Ringhals 3 och 4 samt Forsmark 1, 2 och 3 förlängts till 60 år från tidigare 50 år. Till följd av detta redovisas från och med kvartal 3 lägre avskrivningar. Under det andra halvåret 2014 innebär detta lägre avskrivningar om cirka 290 MSEK. Helårseffekt för 2015 är lägre avskrivningar om cirka 570 MSEK. Vissa komponenter inom kärnkraftverken har, liksom tidigare, kortare nyttjandeperiod.

■ Not 3 Redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRIC) såsom de har godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU.

Vidare har rekommendation RFR 1 – *Kompletterande redovisningsregler för koncerner*, utgiven av Rådet för finansiell rapportering, tillämpats. RFR 1 specificerar de tillägg till IFRS upplysningskrav som krävs enligt den svenska årsredovisningslagen.

Värderingsgrunder

Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde eller upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder samt varulager avsedda för handel som värderas till verkligt värde. Verkligt värde definieras som det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalnas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av innehav i kategorierna finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, innehav i kategorin finansiella tillgångar som kan säljas och samtliga derivat.

Vattenfall använder värderingsmetoder som speglar det verkliga värdet på en tillgång eller skuld på lämpligt sätt. Finansiella tillgångar och skulder som är värderade till verkligt värde beskrivs nedan enligt den verkliga värdehierarki (nivåer) som IFRS 13 definierar som:

- Nivå 1: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder.
- Nivå 2: Andra observerbara indata för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i Nivå 1, antingen direkt (det vill säga som prisnoteringar) eller indirekt (det vill säga härledda från prisnoteringar). I Nivå 2 redovisas Vattenfall huvudsakligen råvaruderivat, valutaterminer och ränteswappar.
- Nivå 3: Indata för tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata (det vill säga ej observerbara data).

Klassificeringen till en nivå bestäms av de indata med lägst nivå som är betydande för beräkningen av det verkliga värdet vid utgången av en rapporteringsperiod. Vattenfall bedömer om omklassificeringar mellan nivåerna är nödvändiga. Observerbara indata används när det är möjligt och relevant. För tillgångar och skulder som ingår i Nivå 3, är verkligt värde antingen modellerat baserat på marknadspriiser med justeringar som beaktar de specifika villkoren i ett kontrakt, eller baserade på icke observerbara indata såsom framtida kassaflöden. Antagandena för de prognostiserade kassaflödena kontrolleras regelbundet och justeras vid behov.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Funktionell valuta är valutans i respektive ekonomisk miljö där de i koncernen ingående bolagen bedriver sina verksamheter.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Detta innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor (SEK). Om inte annat anges är samtliga belopp avrundade till närmaste miljön svenska kronor (MSEK).

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen och styrelsen gör uppskattningar och bedömningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Bedömningar gjorda av företagsledningen och styrelsen vid tillämpningen av IFRS, som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter, beskrivs närmare i koncernens Not 4, Viktiga uppskattningar och bedömningar vid upprättandet av de finansiella rapporterna.

Redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har, förutom vad som anges nedan under rubriken Nya IFRS och tolkningar som gäller 2014, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter.

Nya IFRS och tolkningar som gäller 2014

Nedanstående nya och ändrade standarder och tolkningar godkända av EU gäller för räkenskapsåret 2014.

IFRS 10 – *Koncernredovisning*. Standarden innehåller enhetliga regler för vilka enheter som ska konsolideras och ersätter större delen av IAS 27 – *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* och SIC 12 som behandlar så kallade Special Purpose Entities. Reglerna i IFRS 10 om konsolidering och när koncernredovisningar ska upprättas har förts över oförändrade från IAS 27. Den nya standarden har inte haft någon påverkan på Vattenfalls finansiella rapporter.

IFRS 11 – *Samarbetsarrangemang*. Standarden behandlar redovisningen av så kallade samarbetsarrangemang (joint arrangements), det vill säga arrangemang där två eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande och ersätter IAS 31 – *Andelar i joint ventures* och SIC 13 – *Överföring av icke-monetära tillgångar från en samägare till ett gemensamt styrt företag*. Enligt IFRS 11 ska det tyska kärnkraftverket Krümmel redovisas som en "gemensam verksamhet" (eng. joint operation). Detta innebär en ändring av redovisning enligt kapitalandelsmetoden till en redovisning av Vattenfalls andelar av tillgångar, skulder samt intäkter och kostnader i Krümmel. Effekterna på jämförelseåret 2013 av denna förändrade redovisning framgår av koncernens not 27.

IFRS 12 – *Upplysningar om andelar i andra företag*. Utökade upplysningskrav om dotterföretag, samarbetsarrangemang och intresseföretag har samlats i en standard. Upplysningarna behandlar effekter av innehaven på de finansiella rapporterna och risker som föreligger med de aktuella innehaven. Omfattningen av upplysningar har i viss mån ökat till följd av IFRS 12.

Ändrad och namnändrad IAS 27 – *Separata finansiella rapporter* där kraven avseende separata finansiella rapporter är oförändrade medan övriga delar av IAS 27 ersätts av IFRS 10. Ändringarna har inte påverkat Vattenfalls finansiella rapporter.

Ändrad IAS 28 – *Innehav i intresseföretag och joint ventures* som anpassats till IFRS 10, IFRS 11 och IFRS 12. Ändringarna har inte påverkat Vattenfalls finansiella rapporter.

Ändringar i IAS 32 – *Finansiella instrument: Klassificering* och ändringar i IFRS 7 – *Finansiella instrument: Upplysningar* vilka klargör vissa av förutsättningarna för kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder i balansräkningen. Ändringarna har inte påverkat Vattenfalls finansiella rapporter.

Investmentföretag (Ändringar till IFRS 10, IFRS 12 och IAS 27) innehåller ett undantag från kravet att konsolidera för företag som uppfyller definitionen av investmentföretag. Vattenfall har inte berörts av dessa ändringar.

Ändringar i IAS 39 – *Novation av derivat och fortlöpande tillämpning av säkringsderivat*. Ändringen introducerar en lättnad vid säkringsredovisning genom att tillåta att säkringsredovisning får fortsätta även när ett derivat, som är designat som säkringsinstrument, överförs till en central motpart om vissa villkor är uppfyllda, däribland att det krävs enligt lag eller andra regleringar, exempelvis EMIR. Ändringen omfattar inte transaktioner då derivat frivilligt överförs till central motpart. Vattenfall har inte berörts av dessa ändringar.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Av EU per 31 december 2014 godkända standarder, ändringar i standarder samt tolkningsuttalanden som gäller från och med räkenskapsåret 2014 och som inte har tillämpats i förtid:

IFRIC 21 – *Levies*. Tolkningen tydliggör när en skuld för "levies" ska redovisas. "Levies" är avgifter/skatter som statliga eller motsvarande organ påför företag i enlighet med lagar/förordningar med undantag för inkomstskatter, straff och böter. Tolkningen anger att en skuld ska redovisas när företaget har ett åtagande att erlägga avgiften till följd av en inträffad händelse. En skuld redovisas successivt om den förpliktande händelsen inträffar löpande. Ifall en viss miniminivå ska uppnås för att förpliktelsen ska uppstå redovisas skulden först när denna nivå är

uppnådd. Tolkningen, som kommer att tillämpas från och med 2015, kommer att ha endast marginell effekt på Vattenfalls finansiella rapporter.

Ändringar i IAS 19 – *Defined Benefit Plans: Employee Contributions* innebär förtydliganden om hur avgifter till en pensionsplan från anställda eller tredje part ska redovisas. Dessa förtydliganden ändrar inte Vattenfalls sätt att redovisa sådana avgifter.

Annual improvements to IFRSs 2010–2012 Cycle samt *Annual improvements to IFRSs 2011–2013 Cycle* avser att förenkla och förtydliga redovisningsstandarderna genom ändringar som påverkar presentation, redovisning, värdering samt ändringar i terminologi eller redaktionella ändringar. Ändringarna har ingen väsentlig påverkan på Vattenfalls finansiella rapporter.

Av IASB/IFRIC publicerade nya standarder, ändringar i standarder samt tolkningsuttalanden som per 31 december 2014 ännu inte godkänts av EU:

IFRS 9 – *Financial Instruments* är en ny standard som tagits fram för att ersätta IAS 39 – *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*. IFRS 9 publicerades i juli 2014 och består av följande tre delar: Klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder, Nedskrivning och Säkringsredovisning. Klassificering och värdering: IFRS 9 anger att finansiella tillgångar ska klassificeras i två olika kategorier; värdering till verkligt värde eller värdering till upplupet anskaffningsvärde. Klassificeringen fastställs vid första redovisningstillfället utifrån egenskaper i tillgången och företagets affärsmodell. Den största förändringen avser skulder redovisade till verkligt värde. För dessa gäller att den del av verkligt värdeförändringen som är hänförlig till den egna kreditrisken ska redovisas i Övrigt totalresultat istället för i resultaträkningen såvida detta inte orsakar inkonsekvens i redovisningen. Nedskrivning: En ny modell för nedskrivning, expected-loss impairment modell, har introducerats. Den nya modellen kräver att vid första redovisningstillfället av finansiella instrument ska förväntade kreditförluster redovisas. Säkringsredovisning: Den nya modellen innebär en betydande översyn av säkringsredovisning samt anpassar redovisningen med företagets riskhantering. Vattenfall har ännu inte utvärderat effekterna av den nya standarden. IFRS 9 beräknas börja tillämpas från och med 2018 givet godkännande av EU.

IFRS 14 – *Regulatory Deferral Accounts* är en standard som innebär att företag som bedriver verksamhet vars intäkter eller lönsamhet regleras på något sätt får redovisa så kallade regulatory deferral accounts när de går över till redovisning enligt IFRS. Företag som redan tillämpar IFRS får inte tillämpa IFRS 14. Eftersom Vattenfall redan tillämpar IFRS påverkas Vattenfall inte av denna standard. IFRS 14 beräknas börja tillämpas från och med 2016 givet godkännande av EU.

IFRS 15 – *Revenue from Contracts with Customers* är ny intäktsredovisningsmodell som skapar en heltäckande principbaserad standard för all intäktsredovisning, oavsett typ av transaktion eller bransch. IFRS ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som behandlar intäktsredovisning, IAS 11, IAS 18, IFRIC 13, IFRIC 15 och IFRIC 18. Vattenfall utvärderar effekterna av den nya standarden. IFRS 15 beräknas börja tillämpas från och med 2017 givet godkännande av EU.

Förändringar i IFRS 10 och IAS 28 – *Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture* adresserar en konflikt mellan IFRS 10 och IAS 28 och innebär klargörande när en transaktion inkluderar ett intresseföretag eller joint venture ska vinst eller förlust redovisas beroende på om tillgångarna som avyttras eller förvärvas definieras som en verksamhet (business). Förändringen förväntas inte ha någon väsentlig effekt på Vattenfalls finansiella rapporter. Förändringarna beräknas börja tillämpas från och med 2016 givet godkännande av EU.

Förändringar i IAS 27 – *Equity Method in Separate Financial Statements* innebär att kapitalandelsmetoden tillåts för redovisning av dotterföretag, joint ventures och intresseföretag i företag som redovisar separata finansiella rapporter enligt IAS 27. Vattenfall påverkas inte av dessa förändringar då Vattenfalls moderföretag Vattenfall ABS räknas som upprättas enligt Årsredovisningslagen och RFR 2 – Redovisning för juridiska personer.

Förändringar i IAS 16 och IAS 41 – *Bearer plants* innebär att så kallade bearer plants ska redovisas till anskaffningskostnad enligt IAS 16 istället för till marknadsvärde enligt IAS 41. Förändringen kommer inte att ha någon väsentlig påverkan på Vattenfalls finansiella rapporter. Förändringarna beräknas börja tillämpas från och med 2016 givet godkännande av EU.

Förändringar i IAS 16 och IAS 38 innebär klargörande av acceptabla principer för avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar. Klargörandet förväntas inte ha någon väsentlig påverkan på Vattenfalls finansiella rapporter. Förändringarna beräknas börja tillämpas från och med 2016 givet godkännande av EU.

Förändringar i IFRS 11 innebär förtydligande av att när en delägare i en joint operation förvärvar en verksamhet såsom den definieras i IFRS 3 skall förvärvaren tillämpa IFRS 3 för förvärvet. Förändringen förväntas inte att ha någon väsentlig påverkan på Vattenfalls finansiella rapporter. Förändringarna beräknas börja tillämpas från och med 2016 givet godkännande av EU.

Annual improvements to IFRSs 2012–2014 Cycle avser att förenkla och förtydliga redovisningsstandarderna genom ändringar som påverkar presentation, redovisning, värdering samt ändringar i terminologi eller redaktionella ändringar. Vattenfall har ännu inte utvärderat effekterna av dessa nya ändringar. Förändringarna beräknas börja tillämpas från och med 2016 givet godkännande av EU.

Upplysningar om segment

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken det kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilket det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av "företagets högste verkställande beslutsfattare" som i Vattenfall är koncernchefen, för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Upplysningar om segment (se koncernens Not 8) lämnas enbart för koncernen.

Indelning i kortfristiga och långfristiga tillgångar och skulder

En tillgång klassificeras som en omsättningstillgång när den främst innehas för handelsändamål eller förväntas bli realiserad inom tolv månader efter balansdagen eller om den utgörs av kassa, bank och liknande tillgångar såvida den inte omfattas av restriktioner vad gäller att bytas eller användas för att reglera en skuld minst tolv månader efter balansdagen.

Alla andra tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar.

En skuld klassificeras som en kortfristig skuld när den främst innehas för handelsändamål eller förväntas bli reglerad inom tolv månader efter balansdagen eller att koncernen inte har en ovillkorad rättighet att senarelägga skuldens reglering i minst tolv månader efter balansdagen.

Alla andra skulder klassificeras som långfristiga skulder.

Tillgångar som innehas för försäljning

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning om dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning snarare än genom löpande användning. Tillgångarna värderas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde minus försäljningskostnader och är inte föremål för avskrivningar.

Tillgångar (och skulder) som innehas för försäljning klassificeras som en omsättningstillgång (kortfristig skuld) då försäljningstransaktionen förväntas bli reglerad inom tolv månader efter balansdagen.

Konsolideringsprinciper

Koncernredovisningen upprättas från och med 2014 enligt de principer som anges i IFRS 10 – *Koncernredovisning*. Koncernredovisningen omfattar moderföretaget, dotterföretag, intresseföretag, joint ventures och de samarbetsarrangemang som redovisas som gemensam verksamhet enligt IFRS 11.

Dotterföretag

Dotterföretag är alla de företag som moderbolaget har ett bestämmande inflytande över. Bestämmande inflytande anses föreligga när följande tre kriterier uppfylls: (i) investeraren är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från investeringen, (ii) investeraren har möjlighet att påverka avkastningen genom sin möjlighet att styra företaget och (iii) att det finns en koppling mellan den avkastning som erhålls och möjligheten att styra företaget. Med inflytande avses rättigheter som gör att investeraren kan styra den relevanta verksamheten, det vill säga den verksamhet som i väsentlig grad påverkar företagens avkastning.

Förvärvade dotterföretag och andra förvärvade rörelser redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. I köpeskillingen ingår även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning.

Genom en förvärvsanalys (PPA, purchase price allocation) i anslutning till rörelseförvärvet fastställs anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen samt det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder och eventalförpliktelser. Uppskjuten skatt beaktas vid skillnad mellan redovisat belopp och skattemässigt värde på alla poster utom goodwill. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och eventalförpliktelser utgör goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar redovisas mellanskillnaden direkt i koncernens resultaträkning. Innehav utan bestämmande inflytande i den förvärvade rörelsen kan valfritt för varje förvärv värderas antingen till verkligt värde eller till dess proportionella andel av den förvärvade rörelsens nettotillgångar.

Efterföljande villkorade betalningar klassificeras som skulder som därefter omvärderas via resultaträkningen.

Alla transaktionskostnader avseende förvärv kostnadsförs.

Dotterföretagets finansiella rapporter, vilka upprättas enligt koncernens redovisningsprinciper, tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten fram till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärv och avyttringar av andelsinnehav utan bestämmande inflytande i dotterföretag redovisas inom eget kapital.

När koncernen inte längre har ett bestämmande inflytande i ett dotterföretag, omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och ändringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intresseföretag, samarbetsarrangemang eller finansiell tillgång.

Avvecklad verksamhet redovisas skild från kvarvarande verksamhet om den avvecklade verksamheten uppgår till väsentliga belopp.

Samarbetsarrangemang

Ett samarbetsarrangemang är ett arrangemang över vilket två eller fler parter har gemensamt bestämmande inflytande. Samarbetsarrangemang klassificeras antingen som gemensam verksamhet (joint operation) eller joint venture. Gemensam verksamhet innebär att de gemensamt bestämmande ägarna har rätt till tillgångar och skulder kopplade till innehavet. Joint venture innebär att de gemensamt bestämmande ägarna har rätt till verksamhetens nettotillgångar. I gemensam verksamhet redovisar respektive ägare sina tillgångar och skulder respektive sin andel av gemensamma tillgångar och skulder, intäkter från försäljning av produkter från den gemensamma verksamheten och sin andel av intäkterna från försäljningen av produkterna från den gemensamma verksamheten samt sina kostnader jämte sin andel av alla gemensamma kostnader. Joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande eller ett gemensamt bestämmande inflytande med andra ägare, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20% och 50% av röstetalet. Vid förvärv av ett intresseföretag görs en förvärvsanalys motsvarande den som görs vid rörelseförvärv. Identifierbara övervärden behandlas på motsvarande sätt som övervärden vid rörelseförvärv. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella ej avskrivna värden på koncernmässiga över- och undervärden och med avdrag för internvinster. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

I koncernens resultaträkning redovisas Andelar i intresseföretags resultat netto efter skatt.

Kapitalandelsmetoden tillämpas från förvärvstidpunkten fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader samt vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint ventures elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Förluster elimineras på samma sätt som vinster, men betraktas som en nedskrivningsindikation.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen räknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta om till den funktionella valutan till den valutakurs som då gäller. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Rörelserelaterade valutakursvinster och valutakursförluster redovisas under Övriga rörelseintäkter respektive Övriga rörelsekostnader. Finansiella valutakursvinster och valutakursförluster redovisas som finansiella intäkter och kostnader.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i utlandsverksamheter omräknas till svenska kronor med en genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i Övrigt totalresultat.

För Vattenfallkoncernen viktigare valutakurser använda i boksluten framgår av koncernens Not 6, Valutakurser.

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheterna, det vill säga produktion, försäljning och distribution av el, försäljning och distribution av värme, försäljning av gas, energihandel samt andra intäkter såsom tjänste- och konsultuppdrag och anslutningsavgifter.

Försäljning av el, värme och gas

Försäljning av el, värme och gas och därtill hörande distribution redovisas som intäkter vid leveranstidpunkten exklusive mervärdesskatt och punktskatter.

Vattenfalls eltransaktioner mellan den nordiska elproduktionen och försäljningsverksamheten i Norden sker via transaktioner gentemot den nordiska elbörsen. De köp som försäljningsverksamheten gör från den nordiska elbörsen kvittas på koncernnivå mot produktionens försäljning till den nordiska elbörsen.

Förändring i verkligt värde för derivat, inklusive råvaruderivat, som inte kvalificerar för säkringsredovisning redovisas i bruttoreultatet om det inte avser derivatinstrument som används inom den finansiella verksamheten.

Andra intäkter

För tjänste- och konsultuppdrag tillämpas successiv vinstavräkning, det vill säga intäkter och kostnader redovisas i förhållande till färdigställandegraden. Färdigställandegraden fastställs efter förhållandet mellan nedlagda kostnader på balansdagen och beräknade totala kostnader. I de fall förluster befaras reserveras dessa omgående.

Anslutningsavgifter för eldistribution samt värmedistribution redovisas som intäkt till den del som de inte avser att täcka framtida åtaganden.

Statliga bidrag

Bidrag redovisas till verkligt värde när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget.

Bidrag knutna till en anläggningstillgång reducerar anläggningens redovisade anskaffningsvärde.

Bidrag som avser att täcka kostnader redovisas i resultaträkningen som Övrig rörelseintäkt.

Rörelsekostnader

Operationell leasing

Utgifter avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Operationell leasing definieras nedan under rubriken Materiella anläggningstillgångar/Leasing.

Finansiella intäkter och finansiella kostnader

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på bankmedel, fordringar och räntebärande värdepapper, avkastning från Kärnavfallsfonden, utdelningsintäkter, valutakursdifferenser samt positiva värdeförändringar på finansiella placeringar och derivatinstrument som används inom den finansiella verksamheten.

Ränteintäkter justeras för transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall. Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkningen sker på basis av underliggande tillgångs avkastning enligt effektiv-räntemetoden.

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, diskonteringseffekter och räntor hänförliga till avsättningar, valutakursdifferenser samt negativa värdeförändringar på finansiella placeringar och derivatinstrument som används inom den finansiella verksamheten. Med diskonteringseffekter avses här den periodiska förändringen av nuvärdet som återspeglar att utbetalningstidpunkten kommer närmare i tiden.

Emissionskostnader och liknande direkta transaktionskostnader för att uppta lån periodiseras över lånets löptid enligt effektivräntemetoden.

Lånekostnader direkt hänförliga till investeringsprojekt i anläggningstillgångar som tar betydande tid i anspråk att färdigställa redovisas ej som finansiell kostnad utan inräknas i anläggningstillgångens anskaffningsvärde under uppförande-perioden.

Leasingavgifter för finansiella leasingavtal fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Allmänna principer

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och samtliga derivat, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Vattenfall blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller när Vattenfall inte längre behåller risker och förmåner avseende tillgången. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Valutakursvinster och -förluster avseende rörelserelaterade fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas i rörelseresultatet medan valutakursvinster och -förluster avseende andra fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas i finansnettot.

För finansiella instrument som handlas på aktiva finansmarknader fastställs det verkliga värdet till den kurs som gäller när marknaden stänger på balansdagen. Denna princip gäller även för att fastställa verkligt värde för noterade finan-

siella instrument som handlas bilateralt (OTC-handel). För onoterade finansiella instrument fastställs verkligt värde genom diskontering av bedömda framtida kassaflöden. Diskontering sker med diskonteringsfaktorer beräknade utifrån avkastningskurvor i kassaflödernas respektive valuta. Avkastningskurvorna baseras på aktuella marknadsräntor, till exempel swappräntor, per balansdagen.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar klassificeras i olika kategorier, beroende på avsikten med förvärvet av den finansiella tillgången. Klassificeringen bestäms vid ursprunglig anskaffningstidpunkt.

Likviditetsredovisning tillämpas för avistaköp och avistaförsäljningar av finansiella tillgångar.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna kategori klassificeras tillgångar som innehåser för handelsändamål vilket innebär att avsikten är att de ska avyttras på kort sikt. Som innehav för handel betraktas alltid derivatinstrument som inte innehåser för säkringsändamål. Det verkliga värdet på valutaterminer beräknas genom en diskontering av skillnaden mellan den avtalade terminkursen och den terminkurs som kan tecknas på balansdagen för den återstående kontraktperioden. Diskontering görs till riskfri ränta baserad på statsobligationer. Det verkliga värdet för ränteswappar baseras på en diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktets villkor och förfallodagar med utgångspunkt i marknadsräntan. Verkligt värde på optioner fastställs utifrån noterade kurser då sådana finns tillgängliga. Värdet på onoterade optioner beräknas enligt Black-Scholes modell utifrån underliggande marknadsdata.

Det verkliga värdet på råvarukontrakt beräknas genom en diskontering av skillnaden mellan den avtalade terminkursen och den terminkurs som kan tecknas på balansdagen för den återstående kontraktperioden.

Till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen hänförs Vattenfall även kortfristiga likvida placeringar med löptid understigande tre månader, då Vattenfall följer upp och utvärderar dessa baserat på verkliga värden. Kategorin inkluderar även kortfristiga placeringar, vars ursprungliga löptid överstiger tre månader. För noterade värdepapper bestäms det verkliga värdet med utgångspunkt från noterad köpkurs på balansdagen. För övriga kortfristiga placeringar beräknas det verkliga värdet genom en diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktets villkor och förfallodagar och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen.

Tillgångarna omvärderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller betalningar som går att fastställa till belopp. Fordringarna uppkommer då bolaget tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att bedriva handel i fordringsrätterna. Även förvärvade fordringar innefattas. Värdering av lånefordringar och kundfordringar görs till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det värde till vilket en finansiell tillgång eller skuld värderas när den initialt bokas upp på balansräkningen, med avdrag för eventuella återbetalningar, och med tillägg eller avdrag för periodisering av eventuell skillnad mellan det initialt bokförda beloppet och återbetalningsbeloppet.

Kundfordringar redovisas till det belopp varmed de förväntas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar. Nedskrivning av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader. Kundfordringar har kort förväntad löptid, och värderas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Verkligt värde för lånefordringar beräknas i upplysnings syfte genom att framtida kassaflöden har diskonterats med nu gällande ränta. För kundfordringar anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

I kategorin Lånefordringar och kundfordringar ingår även Kassa och bank, det vill säga omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar tillgängliga för försäljning värderas löpande till verkligt värde med värdeförändring i Övrigt totalresultat. Vid den tidpunkt tillgångarna bokas bort från balansräkningen omförs tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i Övrigt totalresultat till resultaträkningen.

Noterade innehav värderas utifrån innehavens börskurs på balansdagen.

Aktier och andelar för vilka marknadsnoteringar inte förekommer, och där verkligt värde inte går att fastställa, värderas till ursprungligt anskaffningsvärde, med beaktande av ackumulerade nedskrivningar.

Finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras i olika kategorier, beroende på avsikten med förvärvet av den finansiella skulden. Klassificeringen bestäms vid ursprunglig anskaffningstidpunkt.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

I denna kategori klassificeras alltid derivatinstrument som inte innehåser för säkringsändamål. Värdering av dessa finansiella skulder görs löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. För beskrivning av

hur det verkliga värdet beräknas, se ovan under rubriken Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

I denna kategori redovisas räntebärande och ej räntebärande finansiella skulder som inte innehas för handelsändamål. Värdering av andra finansiella skulder görs till upplupet anskaffningsvärde.

Leverantörsskulder har kort förväntad löptid, och värderas därför till nominellt belopp utan diskontering.

Verkligt värde för Andra finansiella skulder beräknas i upplysnings syfte genom att framtida kassaflöden har diskonterats med nu gällande ränta för den återstående löptiden med undantag för leverantörsskulder där det redovisade värdet anses reflektera verkligt värde.

Skulder som ingår i ett säkrings samband redovisas enligt de principer som beskrivs nedan.

Derivatinstrument

Vattenfall använder olika typer av derivatinstrument (terminer, optioner och swappar) för att säkra olika finansiella risker, främst ränterisker, valutarisker och råvaruprisrisker.

Derivat tillgångar redovisas som separat rubrik i balansräkningen under anläggningstillgångar respektive omsättningstillgångar, medan derivat skulder redovisas som separat rubrik under långfristiga skulder respektive kortfristiga skulder.

Derivatinstrument redovisas till verkligt värde på balansdagen. Värdeförändringar redovisas på olika sätt beroende på om derivatinstrumentet klassificerats som säkringsinstrument eller inte. I de fall där säkringsredovisning ej tillämpas redovisas värdeförändringen i resultaträkningen i den period då den uppstår. Baserat på syftet med kontraktet redovisas värdeförändringen antingen i rörelseresultatet eller som finansiell intäkt/kostnad. Effekter vid säkringsredovisning framgår nedan.

Inbäddade derivat

Inbäddade derivat är en del av ett annat kontrakt (värdkontraktet), vars villkor uppfyller definitionen för ett derivatinstrument. I de fall inbäddade derivat identifieras, och det inbäddade derivatet bedöms ha en riskprofil som inte är i nära överensstämmelse med riskprofilen i värdkontraktet, så separeras det inbäddade derivatet och redovisas som ett fristående derivatinstrument, i enlighet med vad som beskrivs under rubriken Derivatinstrument ovan.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas för derivatinstrument som ingår i ett dokumenterat säkrings samband. För att säkringsredovisning ska kunna tillämpas krävs att det finns en tydlig koppling mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den risk som är avsedd att säkras, att effektiviteten löpande kan visas vara tillräckligt hög genom effektivitetsmätning och att säkringsdokumentation har upprättats. Redovisningen av värdeförändringen beror på vilken typ av säkring som ingåtts.

Kassaflödessäkringar

Kassaflödessäkringar används huvudsakligen i följande fall: i) när råvarutermener används för säkring av råvaruprisrisk i framtida inköp och försäljning, ii) när valutaterminer används för säkring av valutarisk i framtida inköp och försäljning i utländsk valuta, och iii) när ränteswappar används för att ersätta upplåning till rörlig ränta med fast ränta.

För derivatinstrument som utgör säkringsinstrument i en kassaflödessäkring gäller att den effektiva delen av värdeförändringen redovisas i Övrigt totalresultat, medan den ineffektiva delen redovisas direkt i resultaträkningen. Den del av värdeförändringen som redovisas i Övrigt totalresultat förs sedan över till resultaträkningen i den period då den säkrade posten påverkar resultaträkningen. I de fall där den säkrade posten avser en framtida transaktion, som senare aktiveras som en icke-finansiell tillgång eller skuld i balansräkningen (exempelvis vid säkring av framtida inköp av anläggningstillgångar i utländsk valuta) förs den del av värdeförändringen som redovisas i Övrigt totalresultat över till och inkluderas i anskaffningsvärdet för tillgången eller skulden.

Om förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda, förs de ackumulerade värdeförändringar som redovisats i Övrigt totalresultat över till resultaträkningen/balansräkningen i den senare period då den säkrade posten påverkar resultaträkningen/balansräkningen. Värdeförändringar från och med den dag då förutsättningarna för säkringsredovisning upphör redovisas direkt i resultaträkningen. Om den säkrade transaktionen inte längre förväntas inträffa överförs säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omedelbart från Övrigt totalresultat till resultaträkningen.

Säkringar av verkligt värde

Vid säkring av verkligt värde tillämpas säkringsredovisning då säkringsåtgärden avser en post som normalt redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Säkringsredovisningen innebär i sådana fall att förändringar i den säkrade postens verkliga värde som är hänförliga till den säkrade risken redovisas i resultaträkningen när de uppstår. Den säkrade postens bokförda värde justeras med dessa förändringar.

Om en säkring inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning kommer justeringen av det redovisade värdet för en säkrad post för vilken effektivräntemetoden används, att periodiseras i resultaträkningen över den återstående löptiden.

Säkring av verkligt värde används primärt i de fall där ränteswappar använts för att ersätta upplåning till fast ränta med rörlig ränta.

Säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter

För derivatinstrument och lån i utländsk valuta som utgör säkringsinstrument i en säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter gäller att den effektiva delen av värdeförändringen redovisas i Övrigt totalresultat, medan den ineffektiva delen redovisas direkt i resultaträkningen. De värdeförändringar som redovisas i Övrigt totalresultat överförs till resultaträkningen vid den senare tidpunkt då den utländska verksamheten avyttras.

Säkring av nettoinvesteringar tillämpas i huvudsak då valutaterminer och lån i utländsk valuta använts för att säkra valutarisken i bolagets investeringar i utländska dotterföretag.

Immateriella anläggningstillgångar

Aktiverade utgifter för utveckling

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen från den tidpunkt då produkten eller processen bedöms komma att bli tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som direkt kan hänföras till tillgången. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv och det verkliga värdet vid förvärvstidpunkten av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventualförpliktelser. Skillnadsbeloppet är anskaffningsvärdet för goodwill.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill är ej föremål för avskrivning utan testas minst årligen för nedskrivningsbehov. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag eller joint ventures inkluderar i det redovisade värdet för Andelar i intresseföretag och joint ventures.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar såsom koncessioner, patent, licenser, varumärken och liknande rättigheter samt hyresrätter, gruvrätter och liknande rätter som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar för andra immateriella anläggningstillgångar än goodwill redovisas i resultaträkningen linjärt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod, såvida inte nyttjandeperioden är obegränsad. Bedömda nyttjandeperioder är oförändrade jämfört med föregående år och beskrivs i koncernens Not 23, Immateriella anläggningstillgångar. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs minst årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas byggnader och mark, maskiner och andra tekniska anläggningar samt inventarier, verktyg och installationer. Dessa tillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med företagsledningens avsikt med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter och konsulttjänster. Lånekostnader direkt hänförliga till investeringsprojekt i anläggningstillgångar som tar betydande tid i anspråk att färdigställa inräknas i anläggningstillgångens anskaffningsvärde under uppförandeperioden.

Inom kärnkraftsverksamheten i Tyskland (nedskriven under 2011) och Sverige ingår i anskaffningsvärdet ett vid anskaffningstidpunkten beräknat nuvärde för uppskattad utgift för nedmontering och bortforsling av anläggningen samt återställande av den plats där anläggningen varit belägen. På motsvarande sätt ingår exempelvis för gruvverksamheten i Tyskland i anskaffningsvärdet ett vid anskaffningstidpunkten beräknat nuvärde för uppskattad utgift för åtaganden om återställande.

Motsvarande nuvärdeberäknade uppskattade utgifter redovisas initialt som avsättning.

Se även nedan under rubriken Andra avsättningar än avsättningar för pensioner.

Leasing

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Förhyrda tillgångar

Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- respektive kortfristig skuld. De leasade tillgångarna avskrivs linjärt över den kortare av leasingperioden eller nyttjandeperioden medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Operationell leasing innebär att leasingavgifterna i normalfallet kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Uthyrd tillgångar

Tillgångar som hyrs ut enligt finansiella leasingavtal redovisas ej som materiella anläggningstillgångar då riskerna förenade med ägandet förts över på leasetagaren. Istället bokförs en finansiell fordran avseende de framtida minimileaseavgifterna.

Tillgångar som hyrs ut enligt operationella leasingavtal redovisas som materiella anläggningstillgångar som skrivs av.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för materiella anläggningstillgångar läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod med undantag för avskrivningar hänförliga till de tyska kärnkraftverken (nedskrivna under 2011). Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för den linjära avskrivningen. Bedömda nyttjandeperioder för de svenska kärnkraftverken Ringhals 3 och 4 samt Forsmark 1, 2 och 3 har under 2014 förlängts till 60 år från tidigare 50 år. Samtliga övriga anläggningstillgångars bedömda nyttjandeperioder är oförändrade jämfört med föregående år. Bedömda nyttjandeperioder beskrivs i koncernens Not 24, Materiella anläggningstillgångar. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Mark och fallrätter är ej föremål för avskrivning.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa båda syften.

Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt och en bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Biologiska tillgångar

Med biologiska tillgångar avses så kallad energiskog som Vattenfall odlar för att, efter skörd och därefter som redovisning som varulager, använda som bränsle i egna anläggningar.

Biologiska tillgångar redovisas i balansräkningen som omsättningstillgång eller anläggningstillgång och värderas till verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader.

Varulager

Kärnbränsle, fossila bränslen, utsläppsrätter och certifikat avsedda för handel, samt material och reservdelar

Varulager (med undantag för varulager avsedda för handel) värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Förbrukning av kärnbränsle beräknas som värdet av minskningen av energi-innehållet i bränslepatronerna och baserar sig på anskaffningskostnaden för varje enskild laddning.

Anskaffningsvärdet för varulager beräknas, beroende på typ av varulager, antingen genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) eller genom tillämpning av en metod som bygger på genomsnittspriser. Båda metoderna inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna.

Varulager avsedda för handel värderas till verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader. Se koncernens Not 32, Varulager.

Värdet av den energi som finns lagrad i form av vatten i vattenkraftens regleringsmagasin redovisas inte som tillgång.

Immateriella omsättningstillgångar Utsläppsrätter avsedda för eget bruk

Från 2005 gäller ett handelssystem, EU ETS (Emission Trading Scheme) inom EU som syftar till att minska utsläppen av växthusgasen koldioxid. Vissa berörda anläggningar har inom ramen för detta system, utan vederlag, eller till ett pris understigande verkligt värde, från respektive lands myndigheter erhållit så kallade utsläppsrätter, EUA (European Union Allowance). Utsläppsrätter köps och säljs på därför avsedd marknadsplats där anläggningar som har större behov av utsläppsrätter än beslutat vederlagsfri eller subventionerad tilldelning tvingas köpa sina återstående utsläppsrätter för att reglera sina åtaganden.

Under den första handelsperioden, 2005–2007, skedde handeln enbart med EUA. Under den andra handelsperioden, 2008–2012, löper handeln parallellt med Kyoto-protokollets första åtagandeperiod och EU ETS öppnas upp mot internationell handel med så kallade CER (Certified Emission Reduction) och ERU (Emission Reduction Unit).

Från och med den tredje handelsperioden (2013–2020) finns ingen vederlagsfri eller subventionerad tilldelning för den elproducerande sektorn, innebärande att samtliga elproducenter måste köpa alla sina utsläppsrätter. För andra sektorer än elproduktion, exempelvis värmeproduktion, kommer vederlagsfri tilldelning av utsläppsrätter att finnas tillgänglig, dock med minskande nivåer under de kommande åren under övergångsperioden.

Inköpta utsläppsrätter avsedda för eget bruk redovisas som immateriella tillgångar under omsättningstillgångar till anskaffningskostnad med avdrag för ackumulerade nedskrivningar, medan utsläppsrätter som erhållits gratis från respektive lands myndighet tas upp till noll kronor. I samband med gjorda koldioxidutsläpp uppstår ett åtagande att leverera in utsläppsrätter (EUA, CER, ERU) till respektive lands myndighet. I de fall då gratis erhållna utsläppsrätter inte täcker detta åtagande redovisas en kostnad och en skuld. Skulden värderas till det värde som den förväntas regleras med.

Certifikat avsedda för eget bruk

I syfte att främja användningen av förnyelsebara energikällor för elproduktion har bland andra Sverige och Storbritannien certifikatsystem. Anläggningar som berörs av dessa system erhåller, gratis från respektive lands myndighet, certifikat i takt med att certifikatberättigad el produceras.

Upparbetade certifikat, vilka erhålls gratis, redovisas som immateriella tillgångar under omsättningstillgångar till verkligt värde vid erhållandetidpunkten. Motsvarande värde redovisas som intäkt under Nettoomsättning. Inköpta certifikat avsedda för eget bruk redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

I samband med elförsäljning uppstår ett åtagande att leverera in certifikat till respektive lands myndighet. Detta åtagande redovisas som en kostnad och en skuld. Skulden värderas till det värde som den förväntas regleras med.

Nedskrivningar

Nedskrivning av icke finansiella tillgångar

Allmänna principer

Löpande under året bedöms om det föreligger en indikation på att en tillgång kan ha minskat i värde. Om någon sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För goodwill och andra immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod samt för immateriella tillgångar som ännu inte är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet minst årligen eller så snart det föreligger en indikation på att en tillgång minskat i värde.

Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska vid prövning av nedskrivningsbehov tillgångarna grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en så kallad kassagenererande enhet). En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Beräkning av återvinningsvärdet

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte genererar kassaflöden oberoende av andra tillgångar beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar på goodwill återförs aldrig. Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för

beräkningen av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast till den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Allmänna principer

Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Vattenfall klassificerar kundfordringar som osäkra, när det efter utebliven eller väsentligt försenad betalning samt individuell bedömning av gäldenärens ekonomiska förhållanden, kan anses föreligga ett nedskrivningsbehov. Fordringarnas nedskrivningsbehov fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar. Kundfordringar med nedskrivningsbehov redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. Vid fastställandet av eventuellt nedskrivningsbehov beaktas även förekomsten av eventuell kreditförsäkring samt andra former av säkerheter.

Noterade aktieinnehav som är klassificerade som en finansiell tillgång som kan säljas, anses ha ett nedskrivningsbehov och skrivs ned om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet med ett betydande belopp, eller när värdenedgången varit utdragen i tid.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Nedskrivningar av noterade aktieinnehav som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, som tidigare redovisats i resultaträkningen återförs inte via resultaträkningen utan i Övrigt totalresultat.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda planer är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka fastställda avgifter betalas till en separat juridisk enhet. Någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter finns ej i det fall den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till de anställda. Avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den period de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer. Koncernens förpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan enligt den så kallade Projected Unit Credit Method genom en beräkning av den ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Bedömda framtida lönejusteringar beaktas liksom skatter som utgår på pensionskostnader, till exempel, den svenska särskilda löneskatten. Nettoförpliktelsen utgörs av diskonterat nuvärde av summa intjänade framtida ersättningar reducerat med det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på förstklassiga företagsobligationer med löptider som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer ska istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid användas. När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen.

Poster hänförliga till intjäningen av förmånsbestämda pensioner samt räntor på nettot av förmånsbestämda planers tillgångar och skulder redovisas i resultaträkningen. När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen, liksom vinster och förluster som uppkommer vid reglering av en pensionskostnad.

Omvärderingar som redovisas i Övrigt totalresultat är aktuariella vinster och förluster samt skillnad mellan verklig och beräknad avkastning på pensions-tillgångar och redovisas i Övrigt totalresultat under rubriken "Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen". Aktuariella vinster och förluster uppkommer som effekter av ändringar i aktuariella antaganden och som erfarenhetsbaserade justeringar (effekterna av skillnader mellan tidigare aktuariella antaganden och vad som faktiskt har inträffat). När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen.

Andra avsättningar än avsättningar för pensioner

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att

ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde. Diskonteringsräntan återspeglar inte sådana risker som beaktats i de uppskattade framtida kassaflödena.

Förändringar i diskonterade avsättningar som avser nedmontering, återställande eller liknande åtgärder, som vid anskaffningstidpunkten också har redovisats som materiella anläggningstillgångar redovisas som följer. Då förändringen beror på förändring i det uppskattade utflödet av resurser eller förändring av diskonteringsräntan, förändras anläggningstillgångens anskaffningsvärde med motsvarande belopp som avsättningen. Den periodiska förändringen av nuvärdet redovisas som finansiell kostnad. Se även ovan under rubriken Materiella anläggningstillgångar/Ägda tillgångar.

Avsättning sker även för förlustkontrakt, det vill säga där oundvikliga utgifter för att uppfylla förpliktelser överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna av kontraktet.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då den underliggande transaktionen redovisas i Övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i Övrigt totalresultat respektive i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Här i inkluderades även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte; temporära skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, samt temporära skillnader vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller sådana temporära skillnader hänförliga till innehav i dotterföretag eller intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baseras sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

■ Not 4 Viktiga uppskattningar och bedömningar vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Upprättandet av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen och styrelsen gör uppskattningar och bedömningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och bedömningarna är baserade på historiska erfarenheter och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det slutliga utfallet kan komma att avvika från resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och bedömningarna ses över regelbundet. Effekterna av ändringar i uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella och materiella anläggningstillgångar

Koncernen har betydande värden redovisade i balansräkningen avseende immateriella och materiella anläggningstillgångar. Dessa testas för nedskrivningsbehov i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i koncernens Not 3, Redovisningsprinciper. Återvinningsvärdet för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden eller verkligt värde minus försäljningskostnader. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden och andra adekvata antaganden avseende exempelvis avkastningskrav. Se vidare koncernens Not 23, Immateriella anläggningstillgångar. Koncernen har för 2014 redovisat nedskrivningar uppgående till 23 808 MSEK (30 147). Dessa nedskrivningar beskrivs ytterligare i koncernens Not 14, Nedskrivningar och återförda nedskrivningar.

De beloppsmässigt största nedskrivningarna under 2014 är hänförliga till produktionstillgångar, 11 472 MSEK (21 966) huvudsakligen i Tyskland och Nederländerna och goodwill, 11 163 MSEK (6 925) huvudsakligen hänförlig till Trading i Nederländerna.

Avsättningar för pensioner

Värdet på pensionsåtaganden för förmånsbestämda pensionsplaner baseras på aktuariella beräkningar som utgår från antaganden om diskonteringsränta, förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, framtida löneökningar, inflation och demografiska förhållanden. Varje förändring i dessa antaganden påverkar det beräknade värdet av pensionsförpliktelserna.

För avsättningar för pensioner i Sverige är diskonteringsräntan sänkt till 2,5% från 4,0% föregående år. För Sverige har till och med 2009 den bedömningen gjorts att i avsaknad av en fungerande marknad för förstklassiga företagsobligationer istället statsobligationsräntan använts som diskonteringsränta. Från och med 2010 har bedömts att diskonteringsräntan bör baseras på bostadsobligationer med hög kreditbedömning vars marknad är stor och likvid.

I Tyskland, där diskonteringsräntan är baserad på förstklassiga företagsobligationer, är diskonteringsräntan sänkt till 2,0% från 3,5% föregående år.

För ytterligare information om avsättningar för pensioner hänvisas till koncernens Not 41, Avsättningar för pensioner.

Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft

Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft, vilka avser framtida åtaganden för hantering av avveckling av Vattenfalls kärnkraftverk i Sverige och i Tyskland likväl som för hantering av kärnavfall, baseras på långfristiga kassaflödesprognoser av framtida utgifter. Dessa långfristiga kassaflödesprognoser omfattar huvudsakligen tekniska planer, uppskattningar om utgifternas storlek och när i tiden dessa beräknas utfalla samt diskonteringsränta. I många fall ska dessa kassaflödesprognoser godkännas av involverade myndigheter.

För avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft i Sverige är diskonteringsräntan oförändrad 4,0% (4,0) jämfört med föregående år. Motsvarande diskonteringsränta i Tyskland är sänkt till 4,0% från 4,75% föregående år.

För ytterligare information om avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft hänvisas till koncernens Not 42, Andra räntebärande avsättningar.

Andra avsättningar än avsättningar för pensioner och avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft

För andra typer av avsättningar, exempelvis avsättningar för framtida utgifter för gruv-, gas- och vindverksamhet samt andra miljörelaterade avsättningar samt för personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner, avsättningar för skattemässiga och juridiska processer eller andra avsättningar används följande diskonteringsräntor: Sverige 3,75% (3,75), Tyskland 1,5%–4,0% (4,25–4,75), Nederländerna 1,5% (2,0), Danmark 4,0% (4,0) och Storbritannien 4,0% (4,25).

För ytterligare information om dessa avsättningar hänvisas till koncernens Not 42, Andra räntebärande avsättningar.

Inkomstskatter och uppskjutna skatter

Vattenfall redovisar i sin balansräkning uppskjutna skattefordringar och skulder vilka förväntas bli realiserade i framtida perioder. Vid beräkning av dessa uppskjutna skatter måste vissa antaganden och uppskattningar göras avseende framtida skattekonsekvenser som hänförlig till skillnaden mellan i balansräkningen redovisade tillgångar och skulder och motsvarande skattemässiga värden.

Uppskattningarna inkluderar även att framtida resultat för koncernens enheter kommer att överensstämma med tidigare redovisade resultat, att gällande skattelagar och skattesatser kommer att vara oförändrade i de länder där koncernen är verksam samt att gällande regler för utnyttjande av förlustavdrag inte kommer att ändras.

Under avsättningar redovisar koncernen även kommande utgifter som resultat av pågående skatterevisorer eller skattetvister. Utfallet av dessa kan komma att avvika från de bedömningar Vattenfall gjort.

För ytterligare information om skatter hänvisas till koncernens Not 19, Skatter.

Värdering av inbäddade derivat

I ett begränsat antal av Vattenfalls långfristiga elavtal finns specifika prissättningsklausuler. Exempelvis kan priset i ett elavtal ha kopplingar till prisutvecklingen på råvaror och indirekt även till valutakursförändringar, eftersom de aktuella råvarupriserna noteras i utländsk valuta. I sådana avtal innebär klausulerna att så kallade inbäddade derivat föreligger. Vid värderingen av dessa avtal innehållande inbäddade derivat måste företagsledningen göra vissa uppskattningar och bedömningar vilka kan ha väsentlig påverkan på Vattenfalls resultat och finansiella ställning.

Se även koncernens Not 47, Finansiella instrument per kategori och tillhörande resultat effekter.

Tillgångar som innehas för försäljning

Enligt IFRS 5 – *Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter* ska ett företag klassificera tillgångar som att de innehas för försäljning om dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning, inte genom fortlöpande användning. Därvid måste ett antal kriterier vara uppfyllda. Tillgångarna måste vara tillgängliga för omedelbar försäljning i dess förevarande skick med normalt förekommande försäljningsvillkor. Vidare måste det vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. Det sistnämnda innebär att det måste finnas en plan för försäljning som godkänts på behörig nivå i företaget, ett aktivt försäljningsarbete måste ha påbörjats och tillgången måste marknadsföras till ett

pris som är rimligt i förhållande till dess aktuella verkliga värde. Dessutom måste en försäljning förväntas ske inom ett år från klassificeringstidpunkten.

Se även koncernens Not 39, Tillgångar som innehas för försäljning.

Prövning av kontroll och inflytande över företag ägda direkt eller indirekt av moderföretaget Vattenfall AB

Ett dotterföretag definieras som ett företag som kontrolleras av Vattenfall-koncernen. Ett dotterföretag kontrolleras av Vattenfall när Vattenfall har inflytande över investeringsobjektet, exponeras för, eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning. Flertalet av Vattenfalls dotterföretag ägs till 100 procent och anses därmed vara kontrollerade av Vattenfallkoncernen. I de fall Vattenfall äger mindre än 100 procent av investeringsobjektet görs en individuell prövning av om Vattenfall har bestämmande inflytande eller ej och om kriterierna för redovisning som dotterföretag i övrigt uppfylls. Införandet av IFRS 10 – *Koncernredovisning* från och med 2014 har inte medfört någon förändring av vilka företag som konsolideras som dotterföretag. Av not 26 framgår större företag som redovisas som dotterföretag.

Samarbetsarrangemang av typen gemensam verksamhet (joint operation) är sådana där två eller fler parter har gemensamt bestämmande inflytande och har rätt till tillgångar och skulder kopplade till investeringen. Införandet av IFRS 11 – *Samarbetsarrangemang* under 2014 har medfört att Vattenfalls innehav i det tyska kärnkraftverket Krümmel, som tidigare redovisats som intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden, från och med 2014 ska redovisas som gemensam verksamhet innebärande att Vattenfall redovisar sina andelar av gemensamma tillgångar, gemensamma skulder, intäkter från försäljning av produkter från den gemensamma verksamheten samt andel av kostnader från den gemensamma verksamheten.

Samarbetsarrangemang av typen joint venture är sådana där två eller fler parter har gemensamt bestämmande inflytande och har rätt till investeringens nettotillgångar. Vattenfalls investeringar i V2 Plug-In Hybrid Vehicle Partnership HB och NordzeeWind C.V. redovisas som joint ventures. Införandet av IFRS 11 – *Samarbetsarrangemang* har inte medfört någon väsentlig förändring av vilka företag som redovisas som joint ventures.

Intresseföretag är de företag för vilka Vattenfallkoncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande eller ett gemensamt bestämmande inflytande med andra ägare, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20% och 50% av röstetalet.

■ Not 5 Förvärvad och avyttrad verksamhet

	Verkligt värde	
	2014	2013
Förvärvade verksamheter		
Immateriella anläggningstillgångar	—	51
Kundfordringar och andra fordringar	1	1
Kassa, bank och liknande tillgångar	35	—
Uppskjuten skatteskuld	—	-11
Leverantörsskulder och andra skulder	-35	—
Summa nettotillgångar	1	41
Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande	9	—
Summa köpeskilling = Årets kassaflöde	10	41

Förvärv/investeringar i intresseföretag och andra aktier och andelar uppgår till -222 MSEK (-15). Se koncernens Not 27, Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang och Not 28, Andra aktier och andelar.

	Redovisat värde	
	2014	2013
Avyttrade verksamheter		
Immateriella anläggningstillgångar	20	—
Materiella anläggningstillgångar	5 902	3
Andelar i intresseföretag och joint ventures	2	97
Uppskjuten skattefordran	91	—
Andra anläggningstillgångar	2 269	57
Varulager	79	—
Kundfordringar och andra fordringar	1 087	31
Kassa, bank och liknande tillgångar	513	16
Avsättningar	-1 312	—
Uppskjuten skatteskuld	-361	—
Leverantörsskulder och andra skulder	-1 707	-7
Summa nettotillgångar	6 583	197
Försäljningslikvid/Årets kassaflöde	8 875	271
Netto av tidigare erhållen köpeskilling och reservering för prisjustering	706	—
Realisationsvinst/förlust redovisad i resultaträkningen	2 998	74

Avyttringar under 2014

Försäljningarna under 2014 utgörs i allt väsentligt av försäljningen av majoritetsandelen på 74,9% i elnätsbolaget Stromnetz Hamburg GmbH, försäljningen av majoritetsandelen på 85,5% av avfallsförbränningsanläggningen Müllverwertung Borsigstraße GmbH och försäljningen av minoritetsandelen i det polska energiföretaget Enea S.A.

Avyttringar under 2013

Försäljningarna under 2013 utgörs av intresseföretagen EHA Energie Handels Gesellschaft mbH & Co. KG och Preem Gas AB, tre mindre dotterföretag samt innehav i Andra aktier och andelar.

■ Not 6 Valutakurser

För Vattenfallkoncernen väsentliga valutakurser använda i boksluten:

	Valuta	Medelkurs		Balansdagkurs	
		2014	2013	31 dec. 2014	31 dec. 2013
Euroland	EUR	9,1004	8,6625	9,3930	8,8591
Danmark	DKK	1,2207	1,1615	1,2616	1,1877
Norge	NOK	1,0848	1,1081	1,0388	1,0593
Polen	PLN	2,1715	2,0615	2,1981	2,1325
Storbritannien	GBP	11,3091	10,2250	12,0593	10,6262
USA	USD	6,8837	6,5144	7,7366	6,4238

■ Not 7 Nettoomsättning

	2014	2013
Varor (elektricitet, värme, gas etc.)	171 022	179 307
Utförande av tjänsteuppdrag	10 207	7 473
Punktskatter (ingår i ovan)	-15 284	-14 527
Nettoomsättning	165 945	172 253

Vattenfall har varken för 2014 eller 2013 haft transaktioner med enstaka kund där intäkter uppgår till mer än 10% av koncernens nettoomsättning.

Not 8 Rörelsesegment

Den 1 januari 2014 införde Vattenfall en ny geografisk organisation där Vattenfalls verksamhet delades upp i två regioner tillika rörelsesegment – Norden och Kontinentaleuropa/Storbritannien. Regionerna består av flera affärsenheter.

Ansvarsområden för rörelsesegmenten

Region Norden ansvarar för verksamheten inom Norden och är utformat för att Vattenfall ska kunna fortsätta vara en stor aktör på den nordiska elmarknaden och uppfylla företagets målsättning att erbjuda energieffektiva och hållbara energilösningar till kund samt öka tillväxten inom förnybar energi, främst vindkraft.

Region Kontinentaleuropa/Storbritannien ansvarar för verksamheten i Tyskland, Nederländerna och Storbritannien. Regionen bedriver sin verksamhet så att företagets strategiska, ekonomiska och hållbarhetsrelaterade målsättningar uppfylls bland annat vad gäller ökad tillväxt inom förnybar energi, främst vindkraft.

De nyckeltal som används för den finansiella styrningen av region Norden och region Kontinentaleuropa/Storbritannien är avkastning på sysselsatt kapital,

underliggande rörelseresultat och externa rörelsekostnader. Finansiell information i den externa IFRS rapporteringen används för beräkning av nyckeltalen.

Koncernstabber (Staff functions) och Shared Service Centre

Ett antal koncernövergripande Staff Functions leder, förvaltar och stödjer affärsverksamheten. Staff Functions är centralt placerade inom organisationen som helhet och på regions- och affärsenhetsnivå. Shared Service Centre (Shared Services) fokuserar på transaktionsrelaterade processer och är en integrerad del i Vattenfalls affärsverksamhet. Shared Services leds med inriktning på effektivitet och utnyttjande av stordriftsfördelar. Staff Functions and Shared Services rapporteras under rubriken Other.

Ny organisation 2015

Vattenfall offentliggjorde den 15 januari 2015 en ny organisation. Se koncerners Not 56, Händelser efter balansdagen.

	Extern nettoomsättning		Intern nettoförsäljning		Summa nettoomsättning	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Norden	49 217	52 266	2 757	3 699	51 974	55 965
– varav Generation	7 413	7 579	23 580	26 753	30 993	34 332
– varav Distribution	9 024	9 157	549	562	9 573	9 719
– varav Sales	21 050	23 819	767	956	21 817	24 775
– varav Övrig verksamhet	26 808	30 903	11 393	9 250	38 201	40 153
– varav Elimineringar ¹	- 15 078	- 19 192	- 33 532	- 33 822	- 48 610	- 53 014
Kontinentaleuropa/Storbritannien	116 630	119 818	4 003	4 464	120 633	124 282
– varav Generation	19 649	19 547	42 525	48 339	62 174	67 886
– varav Distribution	5 149	6 232	4 060	6 447	9 209	12 679
– varav Sales	66 973	69 990	864	1 343	67 837	71 333
– varav Övrig verksamhet	24 851	24 049	56 668	55 154	81 519	79 203
– varav Elimineringar	8	—	- 100 114	- 106 819	- 100 106	- 106 819
Other²	92	169	3 265	3 247	3 357	3 416
Elimineringar	6	—	- 10 025	- 11 410	- 10 019	- 11 410
Summa	165 945	172 253	—	—	165 945	172 253

	Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA)		Underliggande rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA)	
	2014	2013	2014	2013
Norden	18 914	21 727	18 643	21 485
– varav Generation	12 858	16 393	12 848	16 392
– varav Distribution	5 275	5 056	5 275	5 054
– varav Sales	1 200	1 211	1 165	1 207
– varav Övrig verksamhet	- 387	- 749	- 613	- 986
– varav Elimineringar	- 32	- 184	- 32	- 182
Kontinentaleuropa/Storbritannien	19 304	22 454	25 085	26 759
– varav Generation	15 475	18 655	21 105	21 067
– varav Distribution	2 008	2 955	2 137	3 000
– varav Sales	1 246	1 897	1 600	1 930
– varav Övrig verksamhet	575	- 1 053	243	762
Other²	2 866	- 627	- 171	- 484
Elimineringar	- 46	—	1	—
Summa	41 038	43 554	43 558	47 760

	Rörelseresultat (EBIT)		Underliggande rörelseresultat	
	2014	2013	2014	2013
Norden	10 961	15 534	12 040	15 371
– varav Generation	7 596	12 579	8 937	12 578
– varav Distribution	3 075	2 968	3 075	2 966
– varav Sales	715	737	679	743
– varav Övrig verksamhet	- 393	- 566	- 618	- 734
– varav Elimineringar	- 32	- 184	- 33	- 182
Kontinentaleuropa/Storbritannien	- 13 940	- 20 699	12 692	13 658
– varav Generation	- 5 663	- 15 339	10 508	10 361
– varav Distribution	1 231	1 933	1 361	1 978
– varav Sales	103	740	747	939
– varav Övrig verksamhet	- 9 611	- 8 033	76	380
Other²	831	- 1 053	- 599	- 894
Elimineringar	- 47	—	—	—
Rörelseresultat (EBIT)	- 2 195	- 6 218	24 133	28 135
Finansiella intäkter och kostnader	- 6 045	- 9 037		
Resultat före skatter	- 8 240	- 15 255		

Forts. Not 8 Rörelsesegment

	Andelar i intresseföretags resultat		Avskrivningar		Nedskrivningar som påverkat rörelseresultat (EBIT)	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Norden	- 1	2	6 603	6 303	1 350	79
Kontinentaleuropa/Storbritannien	- 437	406	12 393	12 888	20 850	30 052
Other	—	—	428	434	1 608	16
Summa	- 438	408	19 424	19 625	23 808	30 147

	Investeringar		Tillgångar	
	2014	2013	2014	2013
Norden	11 447	8 998	229 739	248 215
Kontinentaleuropa/Storbritannien	18 334	18 838	304 820	318 977
Other	305	400	182 731	213 794
Elimineringar	- 1 054	- 475	- 220 857 ³	- 295 502 ³
Summa	29 032	27 761	496 433	485 484

1) Avser Tradings försäljning till den nordiska elbörsen. Vattenfalls försäljningsorganisation köper motsvarande el från den nordiska elbörsen.

2) Other inkluderar huvudsakligen alla Staff Functions inklusive finansverksamhet samt Shared Service Centers.

3) Avser huvudsakligen Finansverksamhetens likvida tillgångar samt finansiella fordringar på rörelsesegment.

Resultatet från enheten Asset Optimisation and Tradings hedgingverksamhet redovisas under posten "Generation" för respektive segment. Asset Optimisation and Tradings övriga verksamhet redovisas under posten "Övrig verksamhet" för respektive segment.

Värmeverksamheten för Norden redovisas under posten "Sales" och för Kontinentaleuropa/Storbritannien under posten "Generation".

■ Not 9 Information om geografiska områden

	Extern nettoomsättning		Intern nettoförsäljning		Summa nettoomsättning	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Sverige	45 891	48 551	4 231	3 971	50 122	52 522
Tyskland	86 517	85 374	47 159	50 239	133 676	135 613
Nederländerna	27 808	31 585	52 471	49 585	80 279	81 170
Övriga länder ¹	9 006	10 614	1 474	3 713	10 480	14 327
Elimineringar	- 3 277 ²	- 3 871 ²	- 105 335	- 107 508	- 108 612	- 111 379
Summa	165 945	172 253	—	—	165 945	172 253

	Rörelseresultat (EBIT)		Underliggande rörelseresultat		Immateriella och materiella anläggningstillgångar samt förvaltningsfastigheter	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Sverige	10 532	14 075	11 598	14 042	113 006	109 936
Tyskland	693	3 457	10 955	13 303	117 522	118 224
Nederländerna	- 13 145	- 21 364	797	82	39 601	52 543
Övriga länder ¹	- 275	- 2 386	783	708	21 224	20 221
Summa	- 2 195	- 6 218	24 133	28 135	291 353	300 924

1) Inkluderar i huvudsak Trading, Finansverksamhet och övriga koncernfunktioner. Även verksamheter i Storbritannien ingår här.

2) Avser försäljning från svenska bolag till den nordiska elbörsen. Vattenfalls försäljningsorganisation i övriga nordiska länder köper motsvarande el från den nordiska elbörsen.

■ Not 10 Kostnader för sålda produkter

Kostnader för sålda produkter inkluderar produktionsskatter och avgifter med 5 484 MSEK (6 197) samt fastighetsskatter med 3 010 MSEK (3 048).

■ Not 11 Övriga rörelseintäkter

Realisationsvinst vid försäljning av aktier uppgick till 3 054 MSEK (4). Övriga rörelseintäkter innefattar realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar, certifikat, rörelserelaterade valutakursvinster 395 MSEK (995), hyresintäkter, statliga bidrag 258 MSEK (262) samt försäkringsersättningar.

■ Not 12 Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader innefattar huvudsakligen realisationsförluster vid försäljning av anläggningstillgångar 137 MSEK (78), certifikat, rörelserelaterade valutakursförluster 1 838 MSEK (516) samt avvecklings- respektive vissa omstrukturingskostnader.

■ Not 13 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2014	2013
Kostnader för sålda produkter	18 860	18 750
Försäljningskostnader	325	348
Administrationskostnader	198	484
Forsknings- och utvecklingskostnader	33	35
Övriga rörelsekostnader (förvaltningsfastigheter)	8	8
Summa	19 424	19 625

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar ingår ovan i Kostnad för sålda produkter med 1 161 MSEK (1 295), Försäljningskostnader 56 MSEK (58) samt i Administrationskostnader med 32 MSEK (61).

■ Not 14 Nedskrivningar och återförda nedskrivningar

Nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar, finansiella anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2014	2013
Kostnader för sålda produkter	23 538	29 593
Administrationskostnader	115	—
Forsknings- och utvecklingskostnader	—	77
Andelar i intresseföretags resultat	155	477
Summa	23 808	30 147

Under 2014 och 2013 har inga nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgångar eller förvaltningsfastigheter återförts i resultaträkningen.

Nedskrivningar 2014:	Goodwill	Immateriella anläggningstillgångar	Materiella anläggningstillgångar	Intresseföretag	Rörelse-resultat-effekt	Skatte-effekt	Summa nedskrivningar
Kontinentaleuropa/Storbritannien							
Generation	1 068	1 050	8 268	155	10 541	- 2 539	8 002
– varav tyska kraftverk	—	—	5 688	—	5 688	- 1 698	3 990
– varav fossilbaserade anläggningar i Nederländerna	—	446	2 194	—	2 640	- 660	1 980
– varav förnybar elproduktion	454	499	237	155	1 345	- 154	1 191
– varav övriga tillgångar	614	105	149	—	868	- 27	841
Sales	—	—	289	—	289	- 72	217
– varav övriga tillgångar	—	—	289	—	289	- 72	217
Other	10 020	—	—	—	10 020	—	10 020
– varav Trading	10 020	—	—	—	10 020	—	10 020
Total	11 088	1 050	8 557	155	20 850	- 2 611	18 239
Norden							
Generation	75	7	1 268	—	1 350	- 281	1 069
– varav förnybar elproduktion	75	7	1 268	—	1 350	- 281	1 069
Other	—	—	1 608	—	1 608	- 495	1 113
– varav övriga tillgångar	—	—	1 608	—	1 608	- 495	1 113
Summa	11 163	1 057	11 433	155	23 808	- 3 387	20 421
Varav tillgångar i Nederländerna ¹	10 634	551	3 361	—	14 546	- 978	13 568
Varav tillgångar i Tyskland	—	—	6 669	155	6 824	- 2 001	4 823
Varav tillgångar i Norden	75	7	1 305	—	1 387	- 289	1 098
Varav tillgångar i Storbritannien	454	499	98	—	1 051	- 119	932
Summa	11 163	1 057	11 433	155	23 808	- 3 387	20 421

1) Inklusive Nuon-ägda företag i Tyskland.

Forts. Not 14 Nedskrivningar och återförda nedskrivningar

Vattenfall har genomfört nedskrivningsprövning genom att beräkna nyttjandevärdet för de kassagenererande enheterna. Strukturen på de kassagenererande enheterna, vilka representerar den minsta grupp av identifierbara tillgångar som genererar löpande inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar, har genomförts för de olika Business Units inom koncernen. Till följd av att Vattenfalls organisation har ändrats från och med 2014 har även segment och struktur på kassagenererande enheter ändrats i motsvarande mån.

Vattenfall följer noggrant och löpande marknadsutvecklingen och dess påverkan på verksamheten. I den årliga prövningen av nedskrivningsbehov som under 2014 genomförts under det tredje kvartalet har noterats fortsatt fallande marknadspriser på el och ytterligare försämrade marginaler för elproduktionen. Elpriser och marginaler ligger nu på historiskt låga nivåer och Vattenfall ser inga tecken på en återhämtning inom överskådlig tid. Minskad likviditet och färre marknadsaktörer har lett till att affärsmöjligheterna och intjäningsförmågan inom tradingverksamheten har minskat. Den förväntade lönsamheten för det nya stenkolkraftverket Moorburg i Hamburg, som beräknas tas i full drift inom kort, har påtagligt försämrats – en följd av lägre prisprognoser och tekniska problem vid byggnationen, vilket lett till förseningar och ytterligare kostnader. Till följd av nämnda orsaker redovisas betydande nedskrivningar under 2014. Föregående år genomfördes nedskrivningsprövningar under andra kvartalet.

Under 2014 uppgår nedskrivningarna som belastar rörelseresultatet till 23 808 MSEK (30 147). Av dessa är 20 850 MSEK (30 052) hänförliga till rörelsesegmentet Kontinentaleuropa/Storbritannien, 1 350 MSEK (79) hänförliga till rörelsesegmentet Norden och 1 608 MSEK (16) hänförliga till Other.

Nedskrivningarna i rörelseresultatet motverkas delvis av en positiv skatteeffekt på 3 387 MSEK (5 300).

Följande större nedskrivningar 2014 ingår ovan:

Kontinentaleuropa/Storbritannien

I rörelsesegmentet Kontinentaleuropa/Storbritannien uppgår nedskrivningarna till 20 850 MSEK, varav nedskrivningar inom den kassagenererande enheten Generation uppgår till 10 541 MSEK. I det sistnämnda beloppet ingår nedskrivningar av det tyska stenkolkraftverket Moorburg med 5 688 MSEK och fossilbaserade anläggningar i Nederländerna med 2 640 MSEK. Inom den kassagenererande enheten Trading uppgår nedskrivningarna till 10 020 MSEK.

Norden

I rörelsesegmentet Norden uppgår nedskrivningarna till 1 350 MSEK, samtliga inom den kassagenererande enheten Generation, hänförliga till vindkraftanläggningar.

Other

Inom Other redovisas nedskrivningar av tillgångar som klassificerats som tillgångar som innehas för försäljning med 1 608 MSEK.

Nedskrivningsprocess

De huvudsakliga antaganden som företagsledningen använt vid beräkningarna av prognoser för framtida kassaflöde för Generations kassagenererade enheter, för både det operativa segmentet Kontinentaleuropa/Storbritannien och det operativa segmentet Norden, är baserade på prognoser för respektive tillgångars livslängd. De prognostiserade kassaflödena baseras på marknadspriser samt på Vattenfalls långsiktiga marknadsutsikter. Långsiktiga marknadsutsikter är baserade på interna och externa indataparametrar och jämförs med tillgängliga externa prisbedömningar. Baserat på prisantaganden beräknas kraftverkens produktion med beaktande av tekniska, ekonomiska och legala begränsningar. Teknisk flexibilitet för tillgångarna, det vill säga förmågan att anpassa produktionen till förändringar i spotmarknadens priser har beaktats.

Kassaflödesprognoser för andra kassagenererande enheter inom Generation baseras på affärsplanen för de kommande fem åren, varefter deras restvärden beaktats, baserat på en tillväxtfaktor uppgående till 0,0% - 1,0% (1%). Framtida kassaflöden har diskonterats till nyttjandevärde med diskonteringsfaktor mellan 5,4%–6,3% (5,4%–5,8%) efter skatt (motsvarar 6,6%–9,4% före skatt) för reglerad verksamhet och för icke-reglerad verksamhet med mellan 6,5%–7,0% (6,2%–6,8%) efter skatt (motsvarar 7,3%–12,7% före skatt).

Känslighetsanalysen har beräknats med hänsyn till de mest väsentliga värde drivarna. Diskonteringsräntan är bland de viktigaste värde drivarna. En ökning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter skulle medföra en ytterligare nedskrivning på 3 miljarder SEK. Marginalerna för produktionstillgångar utgör en annan viktig värde drivare. De mest väsentliga produktionsmarginalerna är "clean spark spread" för gaseldade kraftverk och "clean dark spread" för stenkolkraftverk. Dessa produktionsmarginaler (skillnader i pris och kostnad) inkluderar elpriser samt respektive kostnad för bränsle och CO₂-certifikat för att producera elen, med hänsyn tagen till bränsletyp och effektivitetsfaktorer. En minskning av framtida elpriser med 5% och oförändrade kostnader för bränsle och CO₂-certifikat skulle leda till en minskning av värdet av fossilbaserade tillgångar i Tyskland och Nederländerna mellan 12% och 34%, beroende på vilken typ av tillgång det är. Detta skulle leda till ytterligare nedskrivningar på cirka 8 miljarder SEK.

Not 15 Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag

	2014	2013
Personalkostnader	23 874	23 701
Avskrivningar	19 424	19 625
Nedskrivningar av anläggningstillgångar	23 808	30 147
Rörelsens andra kostnader inkl. insatsvaror	105 193	107 638
Summa	172 299	181 111

Not 16 Finansiella intäkter

	2014	2013
Utdelningar	21	87
Ränteutgifter hänförliga till placeringar mm	772	916
Avkastning från Kärnavfallsfonden	962	363
Valutakursdifferenser, netto	234	27
Netto värdeförändring vid omvärdering av derivat	569	—
Netto värdeförändring vid omvärdering av andra finansiella tillgångar	6	—
Realisationsvinster vid försäljningar av aktier och andelar	26	23
Summa	2 590	1 416

Not 17 Finansiella kostnader

	2014	2013
Räntekostnader hänförliga till lån mm	3 832	4 833
Räntekostnader för nettot av pensionsskulder och förvaltningstillgångar	1 240	1 170
Ränteeffekter hänförliga till avsättningar	3 491	3 267
Netto värdeförändring vid omvärdering av derivat	—	612
Netto värdeförändring vid omvärdering av andra finansiella tillgångar	—	79
Nedskrivningar av aktier och andelar	37	492
Realisationsförluster vid försäljningar av aktier och andelar	35	—
Summa	8 635	10 453

Not 18 Ineffektivitet för säkringar

	2014	2013
Ineffektivitet för säkringar av verkligt värde	-632	-140
Ineffektivitet för kassaflödessäkringar	315	216
Summa	-317	76

Ineffektivitet för säkringar av verkligt värde fördelas enligt följande:

	2014	2013
Vinster(+)/förluster(-) på säkringsinstrument	-3 235	1 986
Vinster(+)/förluster(-) på säkrade poster	2 603	-2 126
Summa	-632	-140

■ Not 19 Skatter

Resultat före skatter uppgick till:

	2014	2013
Sverige	5 986	6 983
Övriga länder	-14 226	-22 238
Summa	-8 240	-15 255

Den redovisade skatten fördelas enligt följande:

	2014	2013
Aktuell skatt		
Periodens aktuella skatter:		
Sverige ¹	1 197	3 027
Övriga länder	2 551	2 654
Justering av aktuella skatter hänförlig till tidigare perioder:		
Sverige	412	-78
Övriga länder	-305	-368
Summa	3 855	5 235
Uppskjuten skatt		
Sverige	26	-1 152
Övriga länder	-3 837	-5 795
Summa	-3 811	-6 947
Summa skatter	44	-1 712

1) Varav 369 MSEK (2 572) har kassaflödeseffekt.

Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats förklaras på följande sätt:

%	2014	2013
Svensk inkomstskattesats per 31 december	22,0	22,0
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	5,4	4,1
Justering av skatt hänförlig till tidigare perioder	2,6	1,2
Omvärdering av tidigare ej värderade förlustavdrag och temporära skillnader	4,8	-0,1
Årets temporära skillnader som ej tillgångsförts	-5,2	-4,5
Realisationsvinster	12,8	-0,1
Kapitalandelar i intresseföretags resultat	-1,8	1,5
Ej avdragsgilla nedskrivningar ¹	-34,8	-13,6
Ändrade skattesatser exkl. Sverige	-0,1	0,8
Ej avdragsgilla räntor	-2,6	-1,5
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-4,3	-0,8
Ej skattepliktiga intäkter	0,7	2,2
Effektiv skattesats	-0,5	11,2

1) Se koncernens Not 14, Nedskrivningar och återförda nedskrivningar.

Ackumulerade skattemässiga underskottsavdrag fördelar sig enligt följande:

	2014	2013
Sverige	10	21
Övriga länder	7 169	2 452
Summa	7 179	2 473

Underskottsavdragen förfaller enligt följande:

	2014
2015	138
2016-2019	226
2020 och senare	611
Ingen tidsbegränsning	6 204
Summa	7 179

Förlustavdrag som ej beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt motsvarar ett skattevärde om 628 MSEK (152).

Långfristig skattefordran för aktuell skatt har uppstått efter ändrad lagstiftning i Tyskland (december 2006) som medfört att under åren 2002–2005 innehållen skatte kredit, från tidigare upphävda regler angående skatt på utdelning, nu kan återfås utan villkor om vidareutdelning. Den frisläppta skatte krediten utbetalas under åren 2009–2017. Den långfristiga delen representeras i balansräkningen av ett diskonterat värde.

Förändring av aktuell skatt i balansräkningen ¹	2014	2013
Ingående balans	530	342
Omräkningsdifferenser	-13	12
Ränte- och diskonterings effekt på långfristiga skatteposter	-9	-537
Förändring via resultaträkningen	3 855	5 235
Skatteeffekt via eget kapital ²	-2 132	-456
Betald skatt, netto	-3 168	-4 090
Förändring mot övriga fordringar	—	24
Utgående balans	-937	530

1) Inklusive skatteskulder ingående i avsättningar för skattemässiga processer.

2) Varav equity hedge -965 MSEK (-598) och -1 304 MSEK (0) avseende positivt utfall i Sverige hänförligt till omprövning av tidigare år.

Förändring av uppskjuten skatt i balansräkningen	2014					
	Ingående balans	Omräkningsdifferenser	Förvärvade, avyttrade företag samt tillgångar som innehas för försäljning	Förändring via resultaträkningen	Förändring via Övrigt totalresultat	Utgående balans
Anläggningstillgångar	34 913	684	-714	-2 046	—	32 837
Omsättningstillgångar	928	-30	-86	1 600	—	2 412
Avsättningar	-12 498	-284	186	-1 170	-2 587	-16 353
Övriga långfristiga skulder	1 378	-38	256	-1 212	—	384
Kortfristiga skulder	-1 006	7	-61	-797	-774	-2 631
Kassaflödes säkringar	2 342	101	—	—	-184	2 259
Förlustavdrag	-384	-53	—	-186	—	-623
Summa	25 673	387	-419	-3 811	-3 545	18 285

Förändring av uppskjuten skatt i balansräkningen	2013					
	Ingående balans	Omräkningsdifferenser	Förvärvade, avyttrade företag samt tillgångar som innehas för försäljning	Förändring via resultaträkningen	Förändring via Övrigt totalresultat	Utgående balans
Anläggningstillgångar	39 736	431	155	-5 409	—	34 913
Omsättningstillgångar	4 055	-51	—	-3 076	—	928
Avsättningar	-11 346 ¹	-181	—	-502	-469	-12 498
Övriga långfristiga skulder	2 784	-23	—	-1 383	—	1 378
Kortfristiga skulder	-3 001	7	-12	2 000	—	-1 006
Kassaflödes säkringar	1 560	46	—	—	736	2 342
Förlustavdrag	-1 800	-19	12	1 423	—	-384
Summa	31 988¹	210	155	-6 947	267	25 673

1) Värdet har omräknats med -137 MSEK jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

■ Not 20 Innehav utan bestämmande inflytande

	2014	2013
Andel i resultat före skatter	124	151
Andel i skatter	-230	-26
Summa	-106	125

■ Not 21 Leasing

Leasingkostnader

Maskiner och inventarier som koncernen hyr genom finansiell leasing och som redovisas som materiella anläggningstillgångar utgörs av:

	2014	2013
Anskaffningsvärde	165	1 196
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-164	-571
Summa	1	625

Framtida betalningsåtaganden per 31 december 2014 för leasingkontrakt och hyreskontrakt fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing, nominellt	Finansiell leasing, nuvärde	Operationell leasing
2015	73	69	1 034
2016	75	69	612
2017	69	60	531
2018	70	58	337
2019	71	56	218
2020 och senare	524	401	470
Summa	882	713	3 202

Årets kostnader för leasing av tillgångar för koncernen uppgick till 1 087 MSEK (1 180).

Leasingintäkter

Vissa koncernföretag äger och driver energianläggningar åt kund. Intäkten från kund består av två delar, en fast del för täckande av kapitalkostnader och en rörlig del baserad på mängden levererad media.

Anläggningarna klassificeras enligt gängse principer, baserat på den fasta intäktsdelen för leasing.

Anskaffningsvärdet av tillgångar redovisade under operationell leasing uppgick per 31 december 2014 till 2 892 MSEK (3 022). Ackumulerade avskrivningar uppgick till 1 545 MSEK (1 599) och ackumulerade nedskrivningar till 305 MSEK (30).

Framtida inbetalningar för denna typ av anläggningar fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2015	—	439
2016	—	398
2017	—	369
2018	—	308
2019	—	278
2020 och senare	—	956
Summa	—	2 748

■ Not 22 Ersättning till revisorer

	2014	2013
Revisionsuppdraget		
EY	42	44
PwC	—	1
Summa	42	45
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget		
EY	3	10
PwC	—	—
Summa	3	10
Skatterådgivning		
EY	3	5
PwC	—	3
Summa	3	8
Andra uppdrag		
EY	6	12
PwC	—	5
Summa	6	17

■ Not 23 Immateriella anläggningstillgångar

	2014					Summa
	Pågående utvecklingsprojekt	Aktiverade utgifter för utveckling	Goodwill	Koncessioner och liknande rättigheter med begränsad livslängd	Hyresrätter, gruvrätter och liknande rättigheter med begränsad livslängd	
Anskaffningsvärden						
Ingående anskaffningsvärde	47	2 016	39 135	15 456	3 972	60 626
Investeringar	3	26	—	212	51	292
Aktiverade förskottsbetalningar	—	—	—	2	—	2
Omföring från pågående utvecklingsprojekt	-8	-3	—	-7	7	-11
Försäljningar/Utrangeringar	—	—	—	-13	—	-13
Omklassificeringar	-38	56	—	-18	—	—
Avyttrade företag	—	-75	—	-53	—	-128
Omräkningsdifferens	—	82	2 409	926	188	3 605
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4	2 102	41 544	16 505	4 218	64 373
Ackumulerade avskrivningar enligt plan¹						
Ingående avskrivningar	—	-1 739	—	-7 926	-2 365	-12 030
Årets avskrivningar	—	-104	—	-966	-179	-1 249
Försäljningar/Utrangeringar	—	—	—	12	—	12
Omklassificeringar	—	79	—	45	—	124
Avyttrade bolag	—	60	—	48	—	108
Omräkningsdifferens	—	-80	—	-429	-135	-644
Utgående ackumulerade avskrivningar	—	-1 784	—	-9 216	-2 679	-13 679
Nedskrivningar						
Ingående nedskrivningar	—	-115	-15 783	-820	-595	-17 313
Årets nedskrivningar	—	—	-11 163	-1 050	-7	-12 220
Omklassificeringar	—	-78	—	-45	140	17
Omräkningsdifferens	—	—	-1 347	-113	-138	-1 598
Utgående nedskrivningar	—	-193	-28 293	-2 028	-600	-31 114
Utgående planenligt restvärde	4	125	13 251	5 261	939	19 580
Förskott till leverantörer						6
Summa						19 586

Forts. Not 23 Immateriella anläggningstillgångar

	2013					Summa
	Pågående utvecklingsprojekt	Aktiverade utgifter för utveckling	Goodwill	Koncessioner och liknande rättigheter med begränsad livslängd	Hyresrätter, gruvrätter och liknande rättigheter med begränsad livslängd	
Anskaffningsvärden						
Ingående anskaffningsvärde	50	2 008	37 932	14 876	3 879	58 745 ²
Förvärvade företag	—	—	—	51	—	51
Investeringar	1	24	—	123	1	149
Aktiverade förskottsbetalningar	—	—	—	2	—	2
Omföring från pågående utvecklingsprojekt	-1	4	—	2	—	5
Försäljningar/Utrangeringar	-3	-30	—	-38	-8	-79
Omklassificeringar	—	-35	—	45	-1	9
Tillgångar som innehas för försäljning	—	—	—	-13	—	-13
Omräkningsdifferens	—	45	1 203	408	101	1 757
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	47	2 016	39 135	15 456	3 972	60 626
Ackumulerade avskrivningar enligt plan¹						
Ingående avskrivningar	—	-1 619	—	-6 603	-2 147	-10 369 ²
Årets avskrivningar	—	-110	—	-1 146	-159	-1 415
Försäljningar/Utrangeringar	—	30	—	11	7	48
Omklassificeringar	—	—	—	-1	1	—
Tillgångar som innehas för försäljning	—	—	—	12	—	12
Omräkningsdifferens	—	-40	—	-199	-67	-306
Utgående ackumulerade avskrivningar	—	-1 739	—	-7 926	-2 365	-12 030
Nedskrivningar						
Ingående nedskrivningar	—	-115	-8 438	-254	-526	-9 333 ²
Årets nedskrivningar	—	—	-6 925	-556	-69	-7 550
Omklassificeringar	—	—	—	5	—	5
Omräkningsdifferens	—	—	-420	-15	—	-435
Utgående nedskrivningar	—	-115	-15 783	-820	-595	-17 313
Utgående planenligt restvärde	47	162	23 352	6 710	1 012	31 283
Förskott till leverantörer						2
Summa						31 285

1) Bedömda nyttjandeperioder är för Aktiverade utgifter för utveckling 3–4 år, för Koncessioner etc. 3–30 år samt för Hyresrätter, gruvrätter etc. 3–50 år.

2) Ingående anskaffningsvärdet, ingående avskrivningar samt ingående nedskrivningar har omräknats med 85 MSEK, 82 MSEK respektive 3 MSEK jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

Avtalsenliga åtaganden om förvärv av immateriella anläggningstillgångar uppgår per 31 december 2014 till 16 MSEK (20).

Goodwill

Goodwill är allokerad till rörelsesegmentet Kontinentaleuropa/Storbritannien, 13 251 MSEK (23 277) och Norden 0 MSEK (75). Inom rörelsesegmentet Kontinentaleuropa/Storbritannien är 675 MSEK (10 390) fördelat till den kassagenererade enheten Trading, 12 576 (12 461) till Sales och 0 (426) till Wind. Inom rörelsesegmentet Norden var 75 MSEK föregående år fördelat till den kassagenererade enheten Wind.

Goodwill är inte föremål för avskrivning utan testas årligen för nedskrivningsbehov. Nedskrivningsprövning har utförts genom beräkning av nyttjandevärde för koncernens Business Units, vilka utgör grunden för fastställande av kassagenererande enhet. Nedskrivningsprövningarna har gjorts under det tredje kvartalet 2014. Se vidare koncernens Not 14, Nedskrivningar och återförda nedskrivningar. Resultatutvecklingen för Vattenfalls rörelsesegment framgår av koncernens Not 8, Rörelsesegment.

■ Not 24 Materiella anläggningstillgångar

	2014				Summa
	Byggnader och mark ¹	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar ²	
Anskaffningsvärden					
Ingående anskaffningsvärde ³	69 585	465 843	14 366	45 570	595 364
Investeringar ⁴	244	3 483	579	23 845	28 151
Återförda investeringar	—	—	—	-77	-77
Aktiverade förskottsbetalningar	—	71	—	2 842	2 913
Aktiverade/Återförda framtida utgifter för återställande etc.	172	1 095	—	99	1 366
Omföring från pågående nyanläggningar	1 756	12 363	279	-14 387	11
Försäljningar/Utrangeringar	-775	-6 333	-430	-76	-7 614
Andra omklassificeringar	545	9 562	178	-10 745	-460
Tillgångar som innehas för försäljning	-937	-1 014	—	—	-1 951
Avyttrade företag	-1 753	-16 262	-445	-532	-18 992
Omräkningsdifferenser	2 535	19 888	713	2 332	25 468
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	71 372	488 696	15 240	48 871	624 179
Ackumulerade avskrivningar enligt plan⁵					
Ingående avskrivningar	-31 584	-253 466	-10 209	—	-295 259
Årets avskrivningar	-1 358	-16 387	-922	—	-18 667
Försäljningar/Utrangeringar	359	4 034	381	—	4 774
Andra omklassificeringar	7	668	6	—	681
Tillgångar som innehas för försäljning	473	58	—	—	531
Avyttrade företag	1 115	11 576	399	—	13 090
Omräkningsdifferenser	-1 379	-10 943	-509	—	-12 831
Utgående ackumulerade avskrivningar	-32 367	-264 460	-10 854	—	-307 681
Nedskrivningar					
Ingående nedskrivningar	-3 216	-28 249	-416	-2 648	-34 529
Årets nedskrivningar	-140	-5 219	-277	-5 909	-11 545
Försäljningar/Utrangeringar	33	646	4	—	683
Andra omklassificeringar	40	-96	-7	387	324
Omräkningsdifferenser	-179	-1 783	-32	-324	-2 318
Utgående nedskrivningar	-3 462	-34 701	-728	-8 494	-47 385
Utgående planenligt restvärde	35 543	189 535	3 658	40 377	269 113
Förskott till leverantörer					2 193
Summa					271 306

Forts. Not 24 Materiella anläggningstillgångar

	2013				Summa
	Byggnader och mark ¹	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar ²	
Anskaffningsvärden					
Ingående anskaffningsvärde ³	65 615	432 629	13 005	58 127	569 376 ⁶
Investeringar ⁴	625	2 809	1 266	20 170	24 870
Aktiverade förskottsbetalningar	—	170	1	914	1 085
Aktiverade/Återförda framtida utgifter för återställande etc.	145	2 159	—	—	2 304
Omföring från pågående nyanläggningar	1 504	9 324	227	-11 055	—
Försäljningar/Utrangeringar	-129	-2 322	-391	-446	-3 288
Andra omklassificeringar	533	23 033	26	-23 341	251
Tillgångar som innehas för försäljning	-28	-11 260	-108	—	-11 396
Avytttrade företag	—	—	-12	—	-12
Omräkningsdifferenser	1 320	9 301	352	1 201	12 174
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	69 585	465 843	14 366	45 570	595 364
Ackumulerade avskrivningar enligt plan⁵					
Ingående avskrivningar	-29 568	-240 183	-9 178	—	-278 929 ⁶
Årets avskrivningar	-1 420	-15 529	-1 253	—	-18 202
Försäljningar/Utrangeringar	97	2 084	367	—	2 548
Andra omklassificeringar	6	-33	25	—	-2
Tillgångar som innehas för försäljning	16	5 410	72	—	5 498
Avytttrade företag	—	—	9	—	9
Omräkningsdifferenser	-715	-5 215	-251	—	-6 181
Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 584	-253 466	-10 209	—	-295 259
Nedskrivningar					
Ingående nedskrivningar	-1 526	-8 695	-143	-3 765	-14 129 ⁶
Årets nedskrivningar	-1 617	-16 034	-266	-4 049	-21 966
Försäljningar/Utrangeringar	—	126	1	279	406
Tillgångar som innehas för försäljning	—	2 365	—	—	2 365
Andra omklassificeringar	—	-5 355	—	4 976	-379
Omräkningsdifferenser	-73	-656	-8	-89	-826
Utgående nedskrivningar	-3 216	-28 249	-416	-2 648	-34 529
Utgående planenligt restvärde	34 785	184 128	3 741	42 922	265 576
Förskott till leverantörer					3 584
Summa					269 160

- 1) I anskaffningsvärden för byggnader och mark ingår anskaffningsvärde för mark och fallrätter uppgående till 14 567 MSEK (14 455), vilka inte är föremål för avskrivning.
- 2) Under året har ränta under byggnadstid aktiverats med 1 016 MSEK (1 248). Genomsnittlig ränta för år 2014 är 3,39% för lån i SEK och 3,69% för lån i EUR.
- 3) Erhållna statliga bidrag, ingående balans, uppgår till 6 527 MSEK (6 325). Ackumulerade aktiverade räntor ingår i anskaffningsvärdet för byggnader med 7 135 MSEK (6 119).
- 4) Under året erhållna statliga bidrag uppgår till 105 MSEK (212).
- 5) Bedömda nyttjandeperioder är för vattenkraftanläggningar 5–40 år, för kärnkraftanläggningar 5–60 år, övriga värmekraftanläggningar 5–50 år, för vindkraftanläggningar 20–35 år, för eldistribution 5–35 år, för gruvverksamhet 5–20 år, för kontorsutrustning 5–10 år samt för kontors- och lagerfastigheter samt verkstäder 25–50 år.
- 6) Ingående anskaffningsvärdet, ingående avskrivningar samt ingående nedskrivningar har omräknats med 7 486 MSEK, 6 201 MSEK respektive 1 285 MSEK jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

Avtalsenliga åtaganden om förvärv av materiella tillgångar uppgår per 31 december 2014 till 27 032 MSEK (23 818).

■ Not 25 Förvaltningsfastigheter

	2014	2013
Anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärde	1 427	1 407
Försäljningar/Utrangeringar	-136	-25
Omklassificeringar	-12	—
Omräkningsdifferenser	81	45
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 360	1 427
Ackumulerade avskrivningar enligt plan¹		
Ingående avskrivningar	-412	-394
Årets avskrivningar	-8	-8
Försäljningar/Utrangeringar	38	3
Omräkningsdifferenser	-24	-13
Utgående ackumulerade avskrivningar	-406	-412
Nedskrivningar		
Ingående nedskrivningar	-537	-524
Försäljningar/Utrangeringar	68	6
Omklassificeringar	5	—
Omräkningsdifferenser	-29	-18
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-493	-536
Utgående planenligt restvärde	461	479
Uppskattat verkligt värde	532	562

- 1) Bedömda nyttjandeperioder för förvaltningsfastigheter är 25–50 år.

Forts. Not 25 Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter omfattar fastigheter belägna i Berlin, Hamburg och i östra Tyskland. Det uppskattade marknadsvärdet har definierats som det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Värderingen har till största delen gjorts av Vattenfalls egna värderingsmän. Fastställande av verkligt värde för förvaltningsfastigheter sker genom en multipel metod med lokala jämförbara hyror som observerbar indata. Denna värderingsmetod innebär en kategorisering i Nivå 3 i verkligt värde hierarkin. Se koncernens not 3, Redovisningsprinciper.

Hysesintäkter från externa kunder uppgick till 76 MSEK (73). Direkta kostnader för nämnda fastigheter uppgick till 203 MSEK (146) av vilka 119 MSEK (67) är relaterade till fastigheter vilka inte genererat hyresintäkter.

Avtalsenliga förpliktelser att köpa, uppföra eller exploatera en förvaltningsfastighet eller att utföra reparationer, underhåll eller förbättringar uppgår per 31 december 2014 till 9 MSEK (12).

■ Not 26 Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB samt av andra koncernföretag**Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB**

	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier 2014	Andel i % 2014	Redovisat värde	
					2014	2013
Sverige						
Borås Elhandel AB	556613-7765	Borås	1 000	100	100	100
Chlorout AB	556840-9253	Stockholm	500	100	—	—
Forsaströms Kraft AB	556010-0819	Åtvidaberg	400 000	100	48	48
Forsmarks Kraftgrupp AB	556174-8525	Östhammar	198 000	66	198	198
Försäkrings AB Vattenfall Insurance	516401-8391	Stockholm	200 000	100	200	200
Gotlands Energi AB	556008-2157	Gotland	112 500	75	13	13
Haparanda Värmeverk AB	556241-9209	Haparanda	200	50	1	1
Produktionsbalans PBA AB	556425-8134	Stockholm	4 800	100	5	5
Ringhals AB	556558-7036	Varberg	248 572	70	379	379
Svensk Kärnbränslehantering AB	556175-2014	Stockholm	360	36 ¹	—	—
Vattenfall Biomass Liberia AB	556809-8809	Stockholm	5 000	100	—	—
Vattenfall Business Services Nordic AB	556439-0614	Stockholm	100	100	130	130
Vattenfall Elanläggningar AB	556257-5661	Solna	1 000	100	1	1
Vattenfall Eldistribution AB	556417-0800	Solna	8 000	100	11	11
Vattenfall France Holding AB	556815-4214	Stockholm	30 500	100	11	11
Vattenfall Inlandskraft AB	556528-2562	Jokkmokk	3 000	100	4	4
Vattenfall Kundenservice AB	556529-7065	Stockholm	100 000	100	30	30
Vattenfall Nuclear Fuel AB	556440-2609	Stockholm	100	100	96	96
Vattenfall PHEV Holding AB	556785-9383	Stockholm	100	100	—	—
Vattenfall Power Consultant AB	556383-5619	Stockholm	12 500	100	15	15
Vattenfall Power Management AB	556573-5940	Stockholm	6 570	100	12	12
Vattenfall Procurement International AB	556923-6671	Solna	500	100	—	—
Vattenfall Research & Development AB	556390-5891	Älvkarleby	14 000	100	17	17
Vattenfall Services Nordic AB	556417-0859	Stockholm	26 000	100	19	19
Vattenfall Vattenkraft AB	556810-1520	Stockholm	1 000	100	1	1
Vattenfall Vindkraft AB	556731-0866	Stockholm	1 000	100	3 000	3 000
Vattenfall VätterEI AB	556528-3180	Motala	100	100	291	291
Västerbergslagens Energi AB	556565-6856	Ludvika	14 674	51	15	15
Övertorneå Värmeverk AB	556241-9191	Övertorneå	200	50	2	2
Danmark						
Vattenfall A/S	213 11 332	Köpenhamn	10 040 000	100	2 357	2 357
Vattenfall Energy Trading A/S	310 811 81	Köpenhamn	500	100	49	49
Finland						
Vattenfall Sähkömyynti Oy	1842073-2	Helsingfors	85	100	5	5
Tyskland						
Vattenfall GmbH	(HRB) 124048	Berlin	2	100	64 066	64 066
Polen						
Vattenfall IT Services Poland Sp.z.o.o	0000402391	Gliwice	58 000	100	12	12
Vattenfall Energy Trading Sp.z.o.o	0000233066	Warszawa	80 000	100	9	9
Nederländerna						
N.V. Nuon Energy	33292246	Amsterdam	108 068 026	79 ²	47 231	61 824
Övriga länder						
Aegir Wave Power Ltd, Skottland	SC367232	Edinburgh	33 594	77	9	9
Nautimus Ltd, Storbritannien	5532528	Grantham	1	100	4	4
Tonn Power Ltd, Irland	E0461126	Maynooth	51	51	—	—
Vattenfall Reinsurance S.A., Luxemburg	(B) 49528	Luxemburg	13 000	100	111	111
Summa					118 452	133 045

1) Koncernen äger ytterligare 30 % via Forsmarks Kraftgrupp AB.

2) Resterande 21 % av aktierna kommer enligt avtal förvävas i juli 2015.

Forts. Not 26 Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB samt av andra koncernföretag

Större aktieinnehav ägda av andra koncernföretag än moderbolaget Vattenfall AB

Vid beräkning av ägarandel har hänsyn tagits till innehav utan bestämmande inflytande i respektive ägarbolag.

	Andel i %		Andel i %	
	Säte	2014	Säte	2014
Sverige				
Barsebäck Kraft AB	Kävlinge	70		
Vattenfall Indalsälven AB	Bispgården	74		
Vattenfall Lilla Luleälven AB	Stockholm	100		
Danmark				
Vattenfall Vindkraft A/S	Esbjerg	100		
Vattenfall Vindkraft Nørrekær Enge A/S	Esbjerg	98		
Finland				
Pamilo Oy	Uimaharju	100		
Tyskland				
DanTysk Offshore Wind GmbH	Hamburg	51		
Fernheizwerk Neukölln AG	Berlin	81		
Kernkraftwerk Brunsbüttel GmbH & Co. oHG	Hamburg	67		
Kraftwerke Schwarze Pumpe GmbH	Spremberg	100		
MVR Müllverwertung Rugenberger Damm GmbH & Co. KG	Hamburg	55		
Nuon Energie und Service GmbH	Heinsberg	100		
Nuon Epe Gasspeicher GmbH	Heinsberg	100		
Vattenfall Europe Business Services GmbH	Hamburg	100		
Stromnetz Berlin GmbH	Berlin	100		
Vattenfall Europe Generation AG	Cottbus	100		
Vattenfall Europe Information Services	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Kundenservice GmbH	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Mining AG	Cottbus	100		
Vattenfall Europe Metering GmbH	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Netzservice GmbH	Berlin	100		
Vattenfall Europe New Energy GmbH	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Nuclear Energy GmbH	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Sales GmbH	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Windkraft GmbH	Hamburg	100		
Vattenfall Europe Wärme AG	Berlin	100		
Vattenfall Wärme Hamburg GmbH	Hamburg	75		
Vattenfall Energy Trading GmbH	Hamburg	100		
Nederländerna				
Emmtec Services B.V.	Emmen	100		
Feenstra Isolatie B.V.	Veendam	100		
Feenstra Installatie Service B.V.	Amsterdam	100		
Feenstra N.V.	Amsterdam	100		
Feenstra Verwarming B.V.	Lelystad	100		
N.V. Nuon Duurzame Energie	Arnhem	100		
N.V. Nuon Energy Sourcing	Amsterdam	100		
N.V. Nuon Sales	Amsterdam	100		
N.V. Nuon Sales Nederland	Amsterdam	100		
N.V. Nuon Warmte	Amsterdam	100		
Nuon Epe Gas Service B.V.	Amsterdam	100		
Nuon Power Generation B.V.	Utrecht	100		
Nuon Power Projects I B.V.	Amsterdam	100		
Nuon Renewables NSW I B.V.	Amsterdam	100		
Nuon Storage B.V.	Amsterdam	100		
Vattenfall Energy Trading Netherlands N.V.	Amsterdam	100		
Zuidlob B.V.	Ede	100		
Storbritannien				
Eclipse Energy UK Plc	Grantham	100		
Kentish Flats Ltd	London	100		
Nuon UK Ltd	Cornwall	100		
Pen Y Cymoedd Wind Farm Ltd.	Cornwall	100		
Swinford Wind Farm Ltd.	Cornwall	100		
Thanet Offshore Wind Ltd	London	100		
Vattenfall Wind Power Ltd	Hexham	100		

Dotterföretag med materiella icke-kontrollerande ägarintressen

Forsmarks Kraftgrupp

Forsmarks Kraftgrupp bedriver kärnkraftverksamhet med tre kärnkraftreaktorer i Östhammars kommun, Uppsala län.

Forsmarks Kraftgrupp ägs av Vattenfall AB, 66,0%, tillsammans med Mellansvensk Kraftgrupp AB, 25,5%, med Fortum som största ägare och E.ON Kärnkraft Sverige AB, 8,5%. Forsmarks Kraftgrupp redovisas som koncernföretag i Vattenfall-koncernen eftersom Vattenfall har ett bestämmande inflytande enligt IFRS 10 över Forsmarks Kraftgrupp.

Försäljningen av den elkraft som produceras sker pro rata till delägarna till självkostnadspris enligt konsortialavtal. Konsortialavtalet innebär vidare att delägarna ansvarar för bolagets finansiering pro rata och att bolagets verksamhet i princip inte skall ge något överskott.

Under 2014 uppgick produktionen till 25,3 TWh (25,2) och den genomsnittliga energitillgängligheten för Forsmark blev 88,9% (89,5).

Ringhals

Ringhals bedriver kärnkraftverksamhet med fyra kärnkraftreaktorer på västkusten i Varbergs kommun.

Ringhals ägs av Vattenfall AB, 70,4%, och E.ON Kärnkraft Sverige AB, 29,6%. Ringhals redovisas som koncernföretag i Vattenfallkoncernen eftersom Vattenfall har ett bestämmande inflytande enligt IFRS 10 över Ringhals.

Försäljningen av den elkraft som produceras sker pro rata till delägarna till självkostnadspris enligt konsortialavtal. Konsortialavtalet innebär vidare att delägarna ansvarar för bolagets finansiering pro rata och att bolagets verksamhet i princip inte skall ge något överskott.

Under 2014 uppgick produktionen till 24,6 TWh (26,7) och den genomsnittliga energitillgängligheten för Ringhals uppgick 77,3% (83,4).

Vattenfall Wärme Hamburg

Vattenfall äger 74,9% av aktierna i Vattenfall Wärme Hamburg i Hamburg, Tyskland. Den andra delägaren, Hamburg stad, har vetorätt i beslut som kräver 75,0% majoritet. Vetorätten begränsar inte Vattenfalls kontroll över bolagets löpande verksamhet enligt IFRS 10.

Det föreligger ett resultatöverföringsavtal mellan bolaget och Vattenfall GmbH. Hamburg stad deltar därigenom inte i disposition av årets resultat i bolaget utan erhåller en garanterad fast utdelning. Om Vattenfall GmbH avslutar resultatöverföringsavtalet har Hamburg stad rätt att sälja tillbaka aktierna till Vattenfall. Hamburg stad har dessutom rätt att förvärva Vattenfalls aktieinnehav om 74,9% från och med 2019.

Nuon Energy

Vattenfall äger 79,0% av aktierna i N.V. Nuon Energy. Övriga delägare, i huvudsak nederländska kommuner och regioner, har vetorätt i vissa minoritetsskyddsfrågor och har rätt till styrelsrepresentation så länge Vattenfalls ägande understiger 80% i bolaget. Vattenfall har majoritet i styrelsen. Minoritetens vetorätt och styrelsrepresentation begränsar inte Vattenfalls kontroll över bolagets löpande verksamhet enligt IFRS 10.

De övriga delägarna har ingen rätt till vinstmedel i bolaget utan erhåller en garanterad fast utdelning. Enligt avtal skall Vattenfall förvärva resterande 21,0% av aktierna i juli 2015 för en fastställd köpeskilling om 2 071,3 MEUR.

Forts. Not 26 Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB samt av andra koncernföretag

Nedan följer finansiell information i sammandrag för Forsmarks Kraftgrupp, Ringhals och Vattenfall Wärme Hamburg:

	2014			2013		
	Forsmarks Kraftgrupp	Ringhals	Vattenfall Wärme Hamburg	Forsmarks Kraftgrupp	Ringhals	Vattenfall Wärme Hamburg
Resultaträkningar i sammandrag						
Nettoomsättning	6 590	9 019	2 821	6 588	8 997	3 018
Årets resultat	377	688	-142	97	447	-112
– varav fördelat till icke-kontrollerande intressen	128	203	—	33	132	—
Balansräkningar i sammandrag						
Anläggningstillgångar	43 874	54 356	3 826	42 059	44 771	3 606
– varav fordringar hos koncernföretag	5 144	7 301	—	4 740	50	15
– varav fordringar hos icke-kontrollerande intressen	2 531	3 044	—	2 298	2 655	—
Omsättningstillgångar	4 507	5 425	2 839	4 611	11 895	2 631
– varav fordringar hos koncernföretag	533	744	2 667	237	7 353	2 306
– varav fordringar hos icke-kontrollerande intressen	108	—	—	—	—	—
Summa tillgångar	48 381	59 781	6 665	46 670	56 666	6 237
Eget kapital	8 524	10 801	2 634	8 110	10 035	2 972
– varav hänförligt till icke-kontrollerande intressen	2 898	3 193	661	2 758	2 967	746
Skulder	39 857	48 980	4 031	38 560	46 631	3 265
– varav skulder till koncernföretag	10 589	14 505	275	10 341	13 797	284
– varav skulder till icke-kontrollerande intressen	5 416	5 955	—	5 081	5 579	—
Summa eget kapital och skulder	48 381	59 781	6 665	46 670	56 666	6 237
Kassaflödesanalyser i sammandrag						
Kassaflöde från den löpande verksamheten	340	1 282	407	-350	587	432
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 286	-2 652	-264	-1 371	-1 902	-184
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	960	1 424	16	1 314	1 485	1
– varav betald utdelning till koncernföretag	—	7	—	—	3	—
– varav betald utdelning till icke-kontrollerande intressen	—	2	—	—	1	—
Årets kassaflöde	14	54	159	-407	170	249

■ Not 27 Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang

	2014	2013
Ingående balans	8 391	8 183 ¹
Nyemission och aktieägartillskott	9	17
Uttag/återbetalda aktieägartillskott	-253	-85
Avyttrade bolag	-2	-97
Nedskrivningar	-155	-477
Andra förändringar	-101	-33
Resultatandelar och utdelningar	-555	553
Omräkningsdifferenser	431	330
Utgående balans	7 765	8 391

1) Värdet har omräknats med -3 437 MSEK jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

Aktier och andelar i intresseföretag ägda av moderbolaget Vattenfall AB eller av andra koncernföretag.

Forts. Not 27 Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang

	Organisations-nummer	Säte	Andel i % 2014	Redovisat värde Koncernen		Redovisat värde Moderbolaget	
				2014	2013	2014	2013
Intresseföretag och joint ventures ägda av moderbolaget Vattenfall AB							
Sverige							
Taggen Vindpark Elnät AB	556701-3981	Göteborg	50	—	—	—	—
Norge							
Northconnect KS	996625001	Kristiansand	23	4	3	—	12
Northconnect AS	995878550	Kristiansand	25	2	1	—	2
Intresseföretag och joint ventures ägda av andra koncernföretag än moderbolaget Vattenfall AB							
Sverige							
V ² Plug-In Hybrid Vehicle Partnership HB	969741-9175	Göteborg	50	609	756	—	—
Storbritannien							
East Anglia Offshore Wind Ltd	06990367	Hexham	50	—	—	—	—
Tyskland							
DOTI Deutsche Offshore Testfeld und Infrastruktur GmbH & Co. KG	A 200395	Oldenburg	26	294	453	—	—
GASAG Berliner Gaswerke AG	HRB 965	Berlin	32	3 189	3 212	—	—
Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG	HRA 99143	Hamburg	20	2 226	2 284	—	—
Kernkraftwerk Stade GmbH & Co. oHG	HRA 99146	Hamburg	33	661	970	—	—
Nederländerna							
B.V. NEA	09018339	Dodewaard	23	14	13	—	—
C.V. De Horn	34227063	Amsterdam	42	2	2	—	—
C.V. Groettocht	37085868	Amsterdam	50	11	9	—	—
C.V. Oudelandertocht	37085867	Amsterdam	50	12	14	—	—
C.V. Waardtocht	37085866	Amsterdam	50	7	7	—	—
C.V. Waterkaaptocht	37085865	Amsterdam	50	15	14	—	—
C.V. Windpoort	34122462	Heemskerk	40	8	6	—	—
NoordzeeWind C.V.	34195602	Oegstgeest	50	675	620	—	—
V.O.F. Windpark Oom Kees	09210903	Ede	13	2	1	—	—
Wagendorp C.V.	37073928	Middenmeer	—	—	2	—	—
Westpoort Warmte B.V.	34121626	Amsterdam	50	25	18	—	—
Windpark Willem-Annapolder B.V.	22049359	Ede	33	4	3	—	—
V.O.F. Noordpier Wind	51173441	Heemskerk	50	5	3	—	—
Summa				7 765	8 391	—	14

Upplysningar för intresseföretag av väsentlig betydelse för Vattenfall:

	GASAG Berliner Gaswerke AG		Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG	
	2014	2013	2014	2013
Nettoomsättning	10 000	11 282	5 151	7 029
Resultat för kvarvarande verksamheter efter skatt	300	531	-683	1 905
Resultat för avvecklade verksamheter efter skatt	—	—	—	—
Övrigt totalresultat	-359	168	—	—
Summa totalresultat	-59	699	-683	1 905
Omsättningstillgångar	4 161	4 622	30 627	26 088
Anläggningstillgångar	16 867	15 786	6 644	3 340
Kortfristiga skulder	3 874	3 086	4 160	2 498
Långfristiga skulder	10 534	10 434	20 645	14 075
Lämnad utdelning till Vattenfall AB	165	85	—	—
Eventualförpliktelse	128	117	—	—

GASAG Berliner Gaswerke AG är en energileverantör i Berlin, Tyskland. Affärsverksamheten i GASAG-koncernen involverar transport, distribution och försäljning av naturgas, värme, el och vatten, drift av lagringsanläggningar och annan gasrelaterad verksamhet. Vattenfall innehar 31,58% av aktierna i GASAG.

Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. KG är baserat i Brokdorf nära Hamburg, Tyskland. Bolagets syfte är att driva ett kärnkraftverk. Vattenfall äger 20,0% av aktierna i Brokdorf.

Forts. Not 27 Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang

Upplysningar avseende övriga intresseföretag:

	2014	2013
Resultat för kvarvarande verksamheter efter skatt	-315	-138
Resultat för avvecklade verksamheter efter skatt	—	—
Övrigt totalresultat	—	—
Summa totalresultat	-315	-138

Upplysningar avseende joint ventures:

	2014	2013
Resultat för kvarvarande verksamheter efter skatt	157	98
Resultat för avvecklade verksamheter efter skatt	—	—
Övrigt totalresultat	—	—
Summa totalresultat	157	98

Som framgår av koncernens Not 3, Redovisningsprinciper under rubriken Nya IFRS och tolkningar som gäller 2014 gäller nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11 — *Samarbetsarrangemang*. Enligt IFRS 11 ska det tyska kärnkraftverket Krümmel, som Vattenfall äger till 50%, redovisas som en "gemensam verksamhet" (eng. joint operation). Detta innebär en ändring av redovisning enligt kapitalandelsmetoden till en redovisning av Vattenfalls andelar av tillgångar, skulder samt intäkter och kostnader i Krümmel vilket fått följande väsentliga effekter på Vattenfallkoncernens finansiella räkningar:

	31 december 2013		
	Som tidigare rapporterats	Justeringar	Efter justeringar
Balansräkning:			
Andelar i intresseföretag och i samarbetsarrangemang	12 076	- 3 685	8 391
Andra långfristiga fordringar	6 587	99	6 686
Varulager	18 448	148	18 596
Kundfordringar och andra fordringar	32 042	2 408	34 450
Summa tillgångar	486 426	- 942	485 484
Räntebärande skulder (långfristiga)	98 004	- 7 630	90 374
Räntebärande avsättningar (långfristiga)	69 282	7 271	76 553
Uppskjuten skatteskuld	31 285	366	31 651
Leverantörsskulder och andra skulder	31 908	- 1 906	30 002
Räntebärande avsättningar (kortfristiga)	5 429	707	6 136
Räntebärande skulder (kortfristiga)	27 456	- 177	27 279
Summa eget kapital och skulder	486 426	- 942	485 484
Sysselsatt kapital	297 178	- 3 472	293 706
Genomsnittligt sysselsatt kapital	303 000	- 257	302 743
Nettoskuld	106 912	- 7 914	98 998
Justerad nettoskuld	162 597	- 7	162 590
Resultaträkning:			
Nettoomsättning	171 684	569	172 253
Kostnad sålda produkter	- 158 693	124	- 158 569
Andelar i intresseföretags resultat	784	- 376	408
Rörelseresultat (EBIT)	- 6 453	235	- 6 218
Finansiella intäkter och kostnader	- 8 758	- 279	- 9 037
Skatter	1 668	44	1 712
Periodens resultat	- 13 543	—	- 13 543

■ **Not 28** Andra aktier och andelar

	2014	2013
Ingående balans	2 699	2 980
Investeringar	3	72
Nyemission och aktieägartillskott	47	38
Avyttrade företag	-2 261	-57
Nedskrivningar	-219	-341
Omräkningsdifferenser	15	7
Utgående balans	284	2 699

	Andel i % 2014	Redovisat värde Koncernen		Redovisat värde Moderbolaget	
		2014	2013	2014	2013
Aktier och andelar ägda av moderbolaget Vattenfall AB					
Enea S.A., Polen	—	—	2 390	—	2 390
NREP Logistics AB, Sverige	—	—	26	—	26
Övriga företag	—	6	5	5	4
Aktier och andelar ägda av andra koncernföretag än moderbolaget Vattenfall AB					
Tyskland					
Fernkälte Geschäftsstadt Nord GbR	10	2	23	—	—
GNS Gesellschaft für Nuklear-Service GmbH	6	24	30	—	—
Övriga företag	—	23	—	—	—
Nederländerna					
Cuculus GmbH	17	25	24	—	—
Electrisk Verzekeringsmaatschappij	21	24	22	—	—
Locamation Control systems B.V.	39	69	24	—	—
Topell Energy B.V.	14	32	29	—	—
Tri-O-Gen Group B.V.	19	25	26	—	—
Övriga företag	—	25	71	—	—
Övriga länder/företag					
Elini	13	29	29	—	—
Summa		284	2 699	5	2 420

■ **Not 29** Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden

	2014	2013
Ingående balans	30 600	29 954
Inbetalningar	1 175	1 157
Utbetalningar	-753	-874
Avkastning	962	363
Utgående balans	31 984	30 600

Enligt svensk lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet har den som har tillstånd att i Sverige inneha eller driva en kärnteknisk anläggning skyldighet att på ett säkert sätt nedmontera anläggningen, ta hand om använt bränsle och annat radioaktivt avfall samt att bedriva nödvändig forskning och utveckling. Tillståndsinnehavaren ska också svara för finansieringen av omhändertagandet etc.

Finansieringen av framtida utgifter för använt kärnbränsle med mera säkras för närvarande genom svensk lag. Reaktorägaren betalar en produktionsbaserad avgift. Avgiften betalas till Kärnavfallsfondens styrelse som förvaltar inbetalda medel. Reaktorägaren får ersättning ur Kärnavfallsfonden för sina utgifter i takt med att skyldigheterna enligt svensk lag fullgörs. Enligt uppgörelser mellan svenska staten, Vattenfall AB och E.ON Sverige AB ska fondmedel för Ringhals AB hanteras genom Vattenfall AB och medlen för Barsebäck Kraft AB genom E.ON Kärnkraft Sverige AB.

Marknadsvärdet på Vattenfallkoncernens andelar i Kärnavfallsfonden den 31 december 2014 var 34 569 MSEK (30 836).

Som framgår av koncernens Not 42, Andra räntebärande avsättningar uppgår avsättningarna för framtida utgifter för återställning etc. för den svenska kärnkraftsverksamheten till 41 217 MSEK (40 118).

Eventualförpliktelse (ansvarsförbindelser) hänförliga till den svenska Kärnavfallsfonden beskrivs i koncernens Not 51, Eventualförpliktelse (ansvarsförbindelser).

■ Not 30 Derivat tillgångar och derivat skulder

	Långfristig del med förfall 1–5 år		Långfristig del med förfall >5 år		Summa långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Derivat tillgångar										
Finansiella kontrakt	3 192	2 533	9 510	5 074	12 702	7 607	2 116	1 365	14 818	8 972
Råvaru- och andra råvarurelaterade kontrakt	5 396	8 384	268	248	5 664	8 632	11 226	9 602	16 890	18 234
Summa	8 588	10 917	9 778	5 322	18 366	16 239	13 342	10 967	31 708	27 206

	Långfristig del med förfall 1–5 år		Långfristig del med förfall >5 år		Summa långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Derivat skulder										
Finansiella kontrakt	3 031	2 334	5 895	4 822	8 926	7 156	1 294	1 514	10 220	8 670
Råvaru- och andra råvarurelaterade kontrakt	2 829	2 578	5	—	2 834	2 578	3 771	2 766	6 605	5 344
Summa	5 860	4 912	5 900	4 822	11 760	9 734	5 065	4 280	16 825	14 014

■ Not 31 Andra långfristiga fordringar

	Fordringar hos intresseföretag		Andra fordringar		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ingående balans	22	18	6 664	5 330 ¹⁾	6 686	5 348
Nyttillkomna fordringar	37	5	5 062	1 061	5 099	1 066
Erhållna betalningar	-24	-1	-120	-122	-144	-123
Nedskrivningar	—	—	—	-304	—	-304
Tillgångar som innehas för försäljning	—	—	-1	-1 418	-1	-1 418
Omklassificeringar	-8	—	-3 288	2 076	-3 296	2 076
Omräkningsdifferenser	—	—	63	41	63	41
Utgående balans	27	22	8 380	6 664	8 407	6 686
Specifikation av långfristiga fordringar:						
Långfristiga räntebärande fordringar	27	22	1 154	1 080	1 181	1 102
Långfristiga icke räntebärande fordringar	—	—	7 226	5 584	7 226	5 584
Summa	27	22	8 380	6 664	8 407	6 686

1) Värdet har omräknats med 99 MSEK jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

■ **Not 32** Varulager

	2014	2013
Varulager avsedda för eget bruk		
Kärnbränsle	7 845	8 464
Material och reservdelar	3 823	3 526
Fossila bränslen	2 569	2 229
Övrigt	1 055	628
Summa	15 292	14 847
Varulager avsedda för handel		
Fossila bränslen	2 205	2 031
Utsläppsrätter/certifikat	975	1 718
Biomassa	30	—
Summa	3 210	3 749
Summa varulager	18 502	18 596

Varor i lager som redovisats som en kostnad under år 2014 uppgår till 44 641 MSEK (40 522). Nedskrivning av varulager avsedda för eget bruk uppgår till 28 MSEK (58). Återförda nedskrivningar uppgår till 18 MSEK (3).

Delar av varulagren är avsedda för handel. Dessa varulager värderas till verkligt värde. För utsläppsrätter som är avsedda för handel är verkligt värde baserat på noterade priser (Nivå 1).

För övriga handelsvaror baseras värderingen till verkligt värde på ett observerbart marknadspris (API#2 för kol), vilket innebär en kategorisering i Nivå 2 i verkligt värde hierarkin. Se koncernens Not 3, Redovisningsprinciper.

■ **Not 33** Immateriella omsättningstillgångar

Tillgångarna avser utsläppsrätter samt certifikat avsedda för eget bruk.

	Utsläppsrätter		Certifikat		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ingående balans	7 377	5 818 ¹	158	269	7 535	6 087
Inköp	3 304	6 114	321	528	3 625	6 642
Erhållna utan vederlag	—	—	201	211	201	211
Sålda	-293	-2 884	-300	-235	-593	-3 119
Inlösta	-6 019	-1 803	-183	-581	-6 202	-2 384
Utrangeringar	—	-3	-29	-34	-29	-37
Omklassificering till varulager	—	-83	—	—	—	-83
Omräkningsdifferenser	348	218	—	—	348	218
Utgående balans	4 717	7 377	168	158	4 885	7 535

1) Värdet har omräknats med 4 MSEK jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

■ Not 34 Kundfordringar och andra fordringar

	2014	2013
Kundfordringar	25 014	29 520
Fordringar hos intresseföretag	30	25
Övriga fordringar	6 173	4 905
Summa	31 217	34 450

Åldersanalys

Kredittiden uppgår normalt till mellan 10 och 30 dagar.

	2014			2013		
	Fordringar brutto	Nedskrivna fordringar	Fordringar netto	Fordringar brutto	Nedskrivna fordringar	Fordringar netto
Kundfordringar						
Ej förfallna	20 831	24	20 807	24 551	26	24 525
Förfallna 1–30 dagar	1 759	21	1 738	1 762	39	1 723
Förfallna 31–90 dagar	610	41	569	671	38	633
Förfallna >90 dagar	3 269	1 369	1 900	3 828	1 189	2 639
Summa	26 469	1 455	25 014	30 812	1 292	29 520
Fordringar hos intresseföretag						
Ej förfallna	28	—	28	14	—	14
Förfallna 1–30 dagar	2	—	2	5	—	5
Förfallna 31–90 dagar	—	—	—	2	—	2
Förfallna >90 dagar	—	—	—	4	—	4
Summa	30	—	30	25	—	25
Övriga fordringar						
Ej förfallna	5 035	2	5 033	4 859	2	4 857
Förfallna 1–30 dagar	237	21	216	41	2	39
Förfallna 31–90 dagar	153	30	123	5	1	4
Förfallna >90 dagar	851	50	801	33	28	5
Summa	6 276	103	6 173	4 938	33	4 905

Nedskrivna fordringar enligt ovan:

	2014	2013
Ingående balans	1 325	980
Avsättning för nedskrivningar	556	587
Nedskrivningar	-323	-269
Återförda nedskrivningar	-44	-13
Omklassificeringar	1	15
Avyttrade bolag	-33	-1
Omräkningsdifferenser	76	26
Utgående balans	1 558	1 325

■ Not 35 Lämnade förskott

	2014	2013
Betalda margin calls, energihandel	2 150	2 368
Andra betalade förskott	467	397
Summa	2 617	2 765

Margin call kallas den marginalsäkerhet som Vattenfall betalar motparten, det vill säga till innehavaren av en derivatposition, för att täcka dennes kreditrisk, antingen via OTC eller via börs. I Vattenfalls verksamhet förekommer margin calls inom energihandeln och inom finansverksamheten.

Betalda margin calls vid energihandel redovisas i balansräkningen som lämnade förskott och redovisas därmed i kassaflödesanalysen som kassaflöden från förändringar av rörelsetillgångar. Betalda margin calls inom finansverksamheten redovisas i balansräkningen som kortfristiga placeringar (koncernens Not 37, Kortfristiga placeringar) och redovisas därmed i kassaflödesanalysen såsom kassaflöden från finansieringsverksamheten.

■ Not 36 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2014	2013
Förutbetalda försäkringskostnader	68	198
Förutbetalda kostnader, övrigt	553	415
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, el	2 367	2 618
Upplupna intäkter, övrigt	2 634	3 054
Summa	5 622	6 285

■ Not 37 Kortfristiga placeringar

	2014	2013
Räntebärande placeringar	29 735	9 775
Margin calls, finansverksamheten	3 050	1 685
Summa	32 785	11 460

■ Not 38 Kassa, bank och liknande tillgångar

	2014	2013
Kassa och bank	11 839	15 749
Likvida placeringar	444	52
Summa	12 283	15 801

■ Not 40 Räntebärande skulder samt tillhörande finansiella derivat

Räntebärande skulder innefattar Hybridkapital samt andra räntebärande skulder, huvudsakligen obligationslån och skulder avseende förvärv av koncernföretag.

Vattenfall emitterade i juni 2005 Hybridkapital. Dessa låneinstrument löper med evig löptid och är efterställda Vattenfalls övriga låneinstrument. Någon återbetalningsskyldighet föreligger ej men avsikten är att lånet ska återbetalas under 2015, med anledning därav omklassificeras hybridkapitalet till kortfristig skuld. Rântan är fast för den första tioårsperioden och därefter rörlig. Rântebetalning är villkorad av bland annat Vattenfalls möjlighet att lämna utdelning till ägare samt att utfallet av nyckeltalet "Gränsvärde för kassaflödesrântetäckningsgrad" (Interest Coverage Trigger Ratio), som ska uppgå till minst 2,5.

■ Not 39 Tillgångar som innehas för försäljning

Avser kraftvärmeverkstillgångar i Nederländerna och Danmark samt avfallsförbränningsanläggningar i Tyskland.

	2014	2013
Materiella anläggningstillgångar	3 928	3 160
Andra anläggningstillgångar	572	1 602
Kundfordringar och andra fordringar	217	51
Kassa, bank och liknande tillgångar	—	1
Summa tillgångar	4 717	4 814
Andra räntebärande avsättningar	783	1 038
Uppskjutet skatteskuld	559	16
Leverantörsskulder och andra skulder	379	1 858
Summa skulder	1 721	2 912

För Hybridkapital gäller följande:

	2014	2013
Ingående balans	8 835	8 543
Periodisering av underkurs	16	16
Omräkningsdifferenser	534	276
Utgående balans	9 385	8 835

Nyckeltalet "Gränsvärde för kassaflödesrântetäckningsgrad" (Interest Coverage Trigger Ratio) beräknas enligt följande:

	2014	2013
Internt tillförda medel	32 131	31 888
Betald rânta	3 074	4 086
Internt tillförda medel plus betald rânta (a)	35 205	35 974
Rântekostnader (b)	3 832	4 833
Gränsvärde för kassaflödesrântetäckningsgrad (a/b)	9,19	7,44

Redovisade värden för Hybridkapital och andra räntebärande skulder specificeras enligt nedan:

	Långfristig del med förfall 1-5 år		Långfristig del med förfall >5 år		Summa långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Obligationslån	27 575	17 899	35 084	39 787	62 659	57 686	2 064	13 807	64 723	71 493
Företagscertifikat	—	—	—	—	—	—	4 791	4 464	4 791	4 464
Skulder till kreditinstitut	2 112	1 269	349	69	2 461	1 338	486	814	2 947	2 152
Skulder avseende förvärv av koncernföretag ¹	—	17 892	—	—	—	17 892	19 293	—	19 293	17 892
Skulder till ägare med innehav utan bestämmande inflytande	159	173	11 468	11 325	11 627	11 498	757	927	12 384	12 425
Skulder till intresseföretag	—	365	—	—	—	365	2 617	1 341	2 617	1 706
Övriga skulder	1 272	1 358	788	237	2 060	1 595	7 728 ²	5 926 ²	9 788	7 521
Summa räntebärande skulder exkl Hybridkapital	31 118	38 956	47 689	51 418	78 807	90 374	37 736	27 279	116 543	117 653
Hybridkapital	—	8 835	—	—	—	8 835	9 385	—	9 385	8 835
Summa räntebärande skulder	31 118	47 791	47 689	51 418	78 807	99 209	47 121	27 279	125 928	126 488
Derivat (swappar) hänförliga till ovanstående räntebärande skulder	-507	-430	-3 607	250	-4 114	-180	-616	-64	-4 730	-244

1) Skulden avseende förvärv av resterande 21% av aktierna i N.V. Nuon Energy, 19 293 MSEK, ska enligt avtal regleras i juli 2015.

2) Vari ingår margin calls inom finansverksamheten med 7 013 MSEK (2 176).

Forts. Not 40 Räntebärande skulder samt tillhörande finansiella derivat

Vattenfall har emitterat nedanstående obligationslån. Tabellen visar de största emissionerna Vattenfall har gjort. Inga nya emissioner har tillkommit under 2013 eller 2014.

Typ	Emmitterad	Valuta	Nominellt belopp	Kupong, %	Förfall
Euro Medium Term Note	2009	EUR	1 100	5,250	2016
Euro Medium Term Note	2003	EUR	500	5,000	2018
Euro Medium Term Note	2008	EUR	650	6,750	2019
Euro Medium Term Note	2009	GBP	350	6,125	2019
Euro Medium Term Note	2009	EUR	1 100	6,250	2021
Euro Medium Term Note	2004	EUR	500	5,375	2024
Euro Medium Term Note	2009	GBP	1 000	6,875	2039

Odiskonterade framtida kassaflöden inklusive räntebetalningar för ovanstående skulder samt leverantörsskulder och med beaktande av framtida kassaflöden för derivat framgår av nedanstående tabell, det vill säga finansiella instrument med avtalade betalningar per den 31 december. Rörliga ränteflöden med framtida räntesättningsdagar har beräknats med observerbara räntekurvor vid årsskiftet. Samtliga framtida kassaflöden i utländsk valuta är omräknade till SEK med vid årsbokslutet gällande balansdagkurs.

	Långfristig del med förfall 1-5 år		Långfristig del med förfall >5 år		Summa långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntebärande skulder	42 111	68 167	65 284	71 775	107 395	139 942	51 421	28 756	158 816	168 698
Derivat (swappar)	-2 390	-2 592	-10 388	-7 928	-12 778	-10 520	-1 343	-1 383	-14 121	-11 903
Leverantörs skulder och andra finansiella skulder	1 558	1 539	4 198	4 461	5 756	6 000	30 641	30 002	36 397	36 002
Summa	41 279	67 114	59 094	68 308	100 373	135 422	80 719	57 375	181 092	192 797

Not 41 Avsättningar för pensioner**Allmänt**

Vattenfalls pensionsförpliktelser i koncernens svenska och tyska bolag är till övervägande del förmånsbestämda pensionsåtaganden. Pensionsplanerna innehåller främst ålderspension, invaliditetsskydd och familjeskydd. Fondernas tillgångar, förvaltningstillgångarna, värderas till marknadsvärden. Dessutom finns pensionsplaner i dessa och övriga länder som är avgiftsbestämda.

Svenska pensionsplaner

De svenska pensionsplanerna är ett tillägg till landets socialförsäkringssystem vilka är resultatet av överenskommelser mellan arbetsgivare- och arbetstagarorganisationer. I stort sett alla anställda i Vattenfall i Sverige omfattas av en i huvudsak förmånsbestämd pensionsplan, ITP-Vattenfall. I pensionsplanen garanteras medarbetaren en pension som är en bestämd andel av dennes lön. Förmånerna tryggas genom avsättningar i balansräkningen.

Vissa av Vattenfalls åtaganden i ITP-planen t.ex. familje- och sjukpension tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Liksom tidigare år har Vattenfall inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets andel av den totala sparpremien i Alecta är 0,36726% medan Vattenfalls andel av det totala antalet aktiva försäkrade i Alecta är 1,25039%. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2014 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 143% (148%). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Nuvärde av ofonderade förpliktelser
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser
Nuvärde av förpliktelser
Verkligt värde på förvaltningstillgångar
Förmånsbaserade nettoförpliktelser

	2014				
	Sverige	Tyskland		Övriga	Summa
		Plan Berlin	Plan Hamburg		
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	11 511	505 ¹	25 280	1	37 297
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser	—	17 255 ¹	321	—	17 576
Nuvärde av förpliktelser	11 511	17 760	25 601	1	54 873
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	—	9 308	267	—	9 575
Förmånsbaserade nettoförpliktelser	11 511	8 452	25 334	1	45 298

Nuvärde av ofonderade förpliktelser
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser
Nuvärde av förpliktelser
Verkligt värde på förvaltningstillgångar
Förmånsbaserade nettoförpliktelser

	2013				
	Sverige	Tyskland		Övriga	Summa
		Plan Berlin	Plan Hamburg		
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	9 291	443 ¹	22 102	42	31 878
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser	54	12 315 ¹	157	136	12 662
Nuvärde av förpliktelser	9 345	12 758	22 259	178	44 540
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	—	8 805	157	101	9 063
Förmånsbaserade nettoförpliktelser	9 345	3 953	22 102	77	35 477

1) För att få en bättre överblick över helt ofonderade förpliktelser har nuvärdet av delvis fonderade förpliktelser separerats från förpliktelser som är ofonderade. Värdet för 2013 har därför justerats.

Forts. Not 41 Avsättningar för pensioner

Förändringar i förmånsbestämda nettoförpliktelse

	2014	2013
Ingående balans	35 477	30 584
Utbetalda ersättningar	-1 793	1 103 ¹
Totala pensionskostnader	1 878	1 818
Avgifter från arbetsgivaren	-28	-30
Omvärderingar	9 130	1 200
Avyttrade företag	-1 139	—
Omräkningsdifferenser	1 773	802
Utgående balans	45 298	35 477

1) Utbetalda ersättningar inkluderar utbetalningar från Vattenfalls Pensionsstiftelse till Vattenfall AB och dess dotterföretag. Dessa utbetalningar minskar inte förpliktelsen.

Förändringar i förpliktelse

	2014	2013
Ingående balans	44 540	42 650
Utbetalda ersättningar	-2 265	-2 059
Kostnaden för tjänstgöring	638	640
Regleringar	—	-192
Avgifter från deltagarna i planen	5	5
Aktuariella vinster(-) eller förluster(+) till följd av ändringar i finansiella antaganden	8 948	494
Aktuariella vinster(-) eller förluster(+) till följd av ändringar i demografiska antaganden	40	—
Aktuariella vinster(-) eller förluster(+) till följd av erfarenhetsbaserade justeringar	240	365
Räntekostnad innevarande år	1 558	1 548
Avyttrade företag	-1 148	—
Omräkningsdifferenser	2 317	1 089
Utgående balans	54 873	44 540

Förvaltningstillgångarnas förändringar

	2014	2013
Ingående balans	9 063	12 066
Utbetalda ersättningar	-472	-3 162
Avgifter från arbetsgivaren	28	30
Avgifter från deltagarna i planen	5	5
Ränteintäkter	318	378
Regleringar	—	-200
Skillnad mellan ränteintäkter och verklig avkastning	98	-341
Avyttrade företag	-9	—
Omräkningsdifferenser	544	287
Utgående balans	9 575	9 063

Vid beräkningen av pensionsförpliktelse har följande aktuariella antaganden använts (%):

	Sverige		Tyskland	
	2014	2013	2014	2013
Diskonteringsränta	2,5	4,0	2,0	3,5
Framtida årliga löneökningar	3,0	3,0	2,5	2,5
Framtida årliga pensionsökningar	1,5	2,0	0,0-2,0	0,0-2,0

Känslighet för betydande aktuariella antaganden	Sverige				Tyskland			
	2014		2013		2014		2013	
		%		%		%		%
Påverkan på förmånsbestämda pensionsförpliktelse per 31 december av en:								
Ökning av diskonteringsräntan med 50 punkter	-970	-8,7	-737	-7,9	-3 220	-7,2	-2 259	-6,5
Minskning av diskonteringsräntan med 50 punkter	1 056	9,2	828	8,8	3 641	8,1	2 531	7,2
Ökning av årliga pensionsökningar med 50 punkter	1 056	9,2	828	8,8	2 673	6	1 928	5,5
Minskning av årliga pensionsökningar med 50 punkter	-970	-8,7	-737	-7,9	-2 443	-5,4	-1 784	5,1

Per 31 december 2014 är den genomsnittliga durationen på pensionsåtagandena i Tyskland 15,7 år och i Sverige 17,6 år.

Förvaltningstillgångarna består av följande

	2014	2013
Aktier och andelar	2 261	1 502
Räntebärande instrument	5 977	6 116
Fastigheter	858	801
Övrigt	479	644
Summa	9 575	9 063

Betalningar avseende förmånsbestämda planer under 2015 uppskattas till 406 MSEK.

Pensionskostnader

	2014	2013
Förmånsbaserade planer:		
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande år	599	634
Räntekostnad	1 558	1 548
Ränteintäkter	-318	-378
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare år	39	14
Summa kostnad för förmånsbestämda planer	1 878	1 818
Kostnad för avgiftsbestämda planer	870	840
Summa pensionskostnader	2 748	2 658

Pensionskostnader redovisas i följande rader i resultaträkningen:

	2014	2013
Kostnad för sålda produkter	1 376	1 361
Försäljningskostnader	28	27
Administrationskostnader	104	100
Finansiella kostnader	1 240	1 170
Summa pensionskostnader	2 748	2 658

Not 42 Andra räntebärande avsättningar

	Långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft	67 031	60 068	2 492	2 398	69 523	62 466
Avsättningar för framtida utgifter för gruv-, gas- och vindverksamhet samt andra miljörelaterade åtgärder/åtaganden	12 870	10 370	1 626	1 390	14 496	11 760
Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner	1 787	1 898	1 559	1 673	3 346	3 571
Avsättningar för skattemässiga och juridiska processer	1 161	1 115	785	412	1 946	1 527
Övriga avsättningar	3 638	3 102	320	263	3 958	3 365
Summa	86 487	76 553	6 782	6 136	93 269	82 689

Diskonteringsräntor som använts vid beräkningar av avsättningar beskrivs i koncernens Not 4, Viktiga uppskattningar och bedömningar vid upprättandet av de finansiella rapporterna.

Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft:

Vattenfalls kärnkraftproducenter i Sverige och Tyskland har ett legalt åtagande att vid produktionsslut, nedmontera och forsla bort kärnkraftanläggningen samt återställa den plats där kärnkraftanläggningen är belägen. Vidare inbegriper åtagandet omhändertagande och slutförvaring av i anläggningen använt radioaktivt bränsle och annat radioaktivt material. I avsättningarna inkluderas framtida utgifter för hantering av låg- och medelaktivt avfall.

För den svenska verksamheten förväntas med nuvarande antaganden samtliga avsättningar resultera i utbetalningar senare än år 2030.

Nuvarande planer för avveckling av den tyska kärnkraftverksamheten innebär att cirka 33% av avsättningarna kommer att resultera i kassaflöden under åren 2015–2019, ytterligare cirka 35% över perioden 2020–2040, samt cirka 32% därefter.

Avsättningar för framtida utgifter för kärnkraft (förändringar under 2014)	Sverige	Tyskland	Summa
Ingående balans	40 118	22 348	62 466
Periodens avsättningar	50	4 900	4 950
Ränteeffekter	1 550	1 090	2 640
Omvärderingar mot anläggnings-tillgångar	536	—	536
lanspråktaga avsättningar	-1 037	-1 521	-2 558
Omräkningsdifferenser	—	1 489	1 489
Utgående balans	41 217¹	28 306²	69 523

1) Härav hänför sig cirka 26% (26) till nedmontering med mera av kärnkraftanläggningarna och cirka 74% (74) till omhändertagande av radioaktivt bränsle.

2) Härav hänför sig cirka 50% (66) till nedmontering med mer av kärnkraftanläggningarna och cirka 50% (34) till omhändertagande av radioaktivt bränsle.

Avsättningar för framtida utgifter för gruv-, gas- och vindverksamhet samt andra miljörelaterade avsättningar:

Avsättningar görs för återställande av mark och andra förpliktelser förknippade med koncernens tillstånd att bedriva brunkolsbrytning i Tyskland, samt i Nederländerna för nedmontering och flyttning av tillgångar samt återställande på platser där koncernen bedriver gasverksamhet. Avsättningar görs även för återställande på platser där koncernen bedriver vindverksamhet samt för miljörelaterade åtgärder/åtaganden inom övrig av koncernen bedriven verksamhet.

Enligt nu gällande bedömningar kommer cirka 71% av avsättningarna att resultera i kassautflöden senare än år 2017. För år 2015 beräknas utbetalningar motsvarande 11% av avsättningarna medan utbetalningar över åren 2016 och 2017 uppskattas till 11% respektive 7% av avsättningarna.

Avsättningar för gruvverksamhet etc. (förändringar under 2014)	
Ingående balans	11 760
Periodens avsättningar	3 729
Ränteeffekter	530
Omvärderingar mot anläggningstillgångar	396
lanspråktaga avsättningar	-849
Återförda avsättningar	-2 061
Avytttrade företag	-1
Tillgångar som innehas till försäljning	220
Omräkningsdifferenser	772
Utgående balans	14 496

Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner:

Avsättningar görs för kommande utgifter relaterade till övertalighet i form av avgångsvederlag och andra utgifter för varslad personal.

Cirka 24% av de avsättningar som gjorts förväntas resultera i utbetalningar under 2015 och med cirka 41% under år 2016–2019 och resterande 35% därefter.

Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner (förändringar under 2014)

Ingående balans	3 571
Periodens avsättningar	1 332
Ränteeffekter	108
lanspråktaga avsättningar	-1 467
Återförda avsättningar	-261
Avytttrade företag	-112
Omräkningsdifferenser	175
Utgående balans	3 346

Avsättningar för skattemässiga och juridiska processer:

Avsättningar görs för eventuella framtida utgifter för skatter föranledda av pågående skatterevisorer samt för pågående legala tvister och processer. Här ingår avsättningar relaterade till pågående legala processer avseende intrång för ledningsdragning på mark i östra Tyskland.

Cirka 93% av avsättningar för skattemässiga och juridiska processer förväntas resultera i utbetalningar under 2015–2017 och 7% därefter.

Avsättningar för skattemässiga och juridiska processer (förändringar under 2014)

Ingående balans	1 527
Periodens avsättningar	590
Ränteeffekter	150
lanspråktaga avsättningar	-121
Återförda avsättningar	-251
Avytttrade företag	-52
Omräkningsdifferenser	103
Utgående balans	1 946

Övriga avsättningar:

I övriga avsättningar ingår bland annat avsättningar för förlustkontrakt, omstrukturering samt avsättningar för garantiåtaganden.

Cirka 52% av avsättningarna beräknas resultera i utbetalningar under 2015 och 2016 och resterande cirka 18% som utbetalningar under år 2017–2029 samt 30% därefter.

Övriga avsättningar (förändringar under 2014)

Ingående balans	3 365
Periodens avsättningar	511
Ränteeffekter	54
Omvärderingar	500
lanspråktaga avsättningar	-219
Återförda avsättningar	-415
Avytttrade företag	-8
Omräkningsdifferenser	170
Utgående balans	3 958

■ **Not 43** Andra ej räntebärande skulder (långfristiga)

Av den totala skulden på 5 756 MSEK (6 000) förfaller 4 198 MSEK (4 461) till betalning efter mer än fem år. Av den totala skulden avser 4 894 MSEK (5 237) förutbetalda intäkter och 862 MSEK (763) övriga skulder.

■ **Not 44** Leverantörsskulder och andra skulder

	2014	2013
Leverantörsskulder	19 564	18 039
Skulder till intresseföretag	270	5 490
Övriga skulder	10 807	6 473
Summa	30 641	30 002

■ **Not 45** Erhållna förskott

	2014	2013
Erhållna margin calls, energihandel	2 371	3 289
Andra erhållna förskott	26	—
Summa	2 397	3 289

Margin call kallas den marginalsäkerhet som motparten har betalat till Vattenfall såsom innehavare av derivatposition för att täcka Vattenfalls kreditrisk, antingen via OTC eller via börs. I Vattenfalls verksamhet förekommer margin calls inom energihandeln och inom finansverksamheten.

Erhållna margin calls vid energihandel redovisas i balansräkningen som Erhållna förskott och redovisas därmed i kassaflödesanalysen som kassaflöden från förändringar av rörelseskulder medan erhållna margin calls inom finansverksamheten redovisas i balansräkningen som Kortfristiga räntebärande skulder (koncernens Not 40) och redovisas därmed i kassaflödesanalysen såsom kassaflöden från finansieringsverksamheten.

■ **Not 46** Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2014	2013
Upplupna personalrelaterade kostnader	3 894	6 716
Upplupna kostnader, utsläppsätter	4 566	6 162
Upplupna kostnader, anslutningsavgifter	70	94
Upplupna kärnkraftrelaterade avgifter och skatter	167	193
Upplupna kostnadsräntor	3 163	3 415
Upplupna kostnader, övrigt	2 621	995
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader, el	2 552	2 438
Förutbetalda intäkter, övrigt	373	735
Summa	17 406	20 748

■ Not 47 Finansiella instrument per kategori, kvittning av finansiella tillgångar och skulder samt finansiella instrumentens resultateffekter

Risker som härrör från finansiella instrument beskrivs under rubriken Risker och riskhantering på sidorna 66–72 i denna års- och hållbarhetsredovisning.

	2014		2013	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella instrument per kategori:				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivattillgångar	17 126	17 126	13 011	13 011
Kortfristiga placeringar	29 735	29 735	9 774	9 774
Likvida placeringar	444	444	52	52
Summa	47 305	47 305	22 837	22 837
Derivattillgångar för säkringsändamål avseende:				
Säkringar av verkligt värde	4 850	4 850	1 954	1 954
– varav ränteswappar	4 102	4 102	1 058	1 058
– varav valutaränteswappar	748	748	896	896
Kassaflödessäkringar	9 732	9 732	12 241	12 241
– varav råvaru- och andra råvarurelaterade kontrakt	9 700	9 700	12 208	12 208
– varav valutaterminer och övrigt	32	32	33	33
Summa	14 582	14 582	14 195	14 195
Lånefordringar och kundfordringar				
Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	31 984	34 569	30 600	30 836
Andra långfristiga fordringar	8 407	8 429	6 686	6 700
Kundfordringar och andra fordringar	31 217	31 282	34 450	34 450
Lämnade förskott	2 150	2 150	2 368	2 368
Kortfristiga placeringar	3 050	3 049	1 685	1 685
Kassa och bank	11 839	11 839	15 749	15 749
Summa	88 647	91 318	91 538	91 788
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Andra aktier och andelar redovisade till verkligt värde	—	—	2 390	2 390
Andra aktier och andelar redovisade till anskaffningsvärde	284	284	309	309
Summa	284	284	2 699	2 699
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatskulder	13 837	13 837	9 815	9 815
Summa	13 837	13 837	9 815	9 815
Derivatskulder för säkringsändamål avseende:				
Säkringar av verkligt värde	2	2	459	459
– varav ränteswappar	1	1	329	329
– varav valutaränteswappar	1	1	130	130
Kassaflödessäkringar	2 986	2 986	3 740	3 740
– varav råvaru- och andra råvarurelaterade kontrakt	2 974	2 974	3 688	3 688
– varav valutaterminer och övrigt	12	12	52	52
Summa	2 988	2 988	4 199	4 199
Andra finansiella skulder				
Hybridkapital	—	—	8 835	9 238
Andra långfristiga räntebärande skulder	78 807	89 800	90 374	101 255
Andra långfristiga ej räntebärande skulder	5 756	5 756	6 000	6 000
Hybridkapital, kortfristig räntebärande skuld	9 385	9 551	—	—
Kortfristiga räntebärande skulder	37 736	38 420	27 279	26 978
Leverantörsskulder och andra skulder	28 094	28 094	30 113	30 113
Erhållna förskott	2 371	2 371	3 289	3 289
Summa	162 149	173 992	165 890	176 873

Forts. Not 47 Finansiella instrument per kategori, kvittning av finansiella tillgångar och skulder samt finansiella instrumentens resultat effekter

För tillgångar och skulder med en återstående löptid understigande tre månader (exempelvis Likvida placeringar, Kundfordringar och andra fordringar och Leverantörs-skulder och andra skulder) har verkligt värde ansetts vara lika med redovisat värde. För Andra aktier och andelar redovisade till anskaffningsvärde har i avsaknad av verkligt värde anskaffningsvärdet ansetts vara lika med redovisat värde. Verkligt värde hierarkin beskrivs i koncernens Not 3, Redovisningsprinciper.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder som omfattas av rättsliga rambindande avtal om kvittning eller liknande avtal:

Tillgångar 31 dec. 2014	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	Redovisade finansiella skulder brutto, vilka kvittats i balansräkningen	Finansiella tillgångar, netto redovisat i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen		Nettobelopp
				Finansiella skulder, som inte avses att nettoreglaras ¹	Kontant lämnade säkerheter	
Derivat, finansverksamheten	14 818	—	14 818	7 136	7 010	672
Derivat, råvarukontrakt	60 763	47 343	13 420	—	2 397	11 023
Summa	75 581	47 343	28 238	7 136	9 407	11 695
Derivat vilka inte är föremål för kvittning	3 470	—	3 470	—	—	3 470
Summa derivattillgångar			31 708			15 165

Tillgångar 31 dec. 2013	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	Redovisade finansiella skulder brutto, vilka kvittats i balansräkningen	Finansiella tillgångar, netto redovisat i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen		Nettobelopp
				Finansiella skulder, som inte avses att nettoreglaras ¹	Kontant lämnade säkerheter	
Derivat, finansverksamheten	8 973	—	8 973	6 763	2 176	34
Derivat, råvarukontrakt	44 010	27 547	16 463	—	3 108	13 355
Summa	52 983	27 547	25 436	6 763	5 284	13 389
Derivat vilka inte är föremål för kvittning	1 770	—	1 770	—	—	1 770
Summa derivattillgångar			27 206			15 159

Skulder 31 dec. 2014	Redovisade finansiella skulder, brutto	Redovisade finansiella tillgångar brutto, vilka kvittats i balansräkningen	Finansiella skulder, netto redovisat i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen		Nettobelopp
				Finansiella tillgångar, som inte avses att nettoreglaras ¹	Kontant lämnade säkerheter	
Derivat, finansverksamheten	10 220	—	10 220	7 136	2 976	108
Derivat, råvarukontrakt	51 994	47 343	4 651	—	2 109	2 542
Summa	62 214	47 343	14 871	7 136	5 085	2 650
Derivat vilka inte är föremål för kvittning	1 954	—	1 954	—	—	1 954
Summa derivatskulder			16 825			4 604

Skulder 31 dec. 2013	Redovisade finansiella skulder, brutto	Redovisad finansiella tillgångar brutto, vilka kvittats i balansräkningen	Finansiella skulder, netto redovisat i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen		Nettobelopp
				Finansiella tillgångar, som inte avses att nettoreglaras ¹	Kontant lämnade säkerheter	
Derivat, finansverksamheten	8 669	—	8 669	6 763	1 685	221
Derivat, råvarukontrakt	32 608	27 547	5 061	—	1 600	3 461
Summa	41 277	27 547	13 730	6 763	3 285	3 682
Derivat vilka inte är föremål för kvittning	284	—	284	—	—	284
Summa derivatskulder			14 014			3 966

1) Dessa poster kan ej nettoreglaras, eftersom varje transaktion har ett unikt förfallodatum och har inte ingåtts i avsikt att regleras netto. Enda gång nettning kan vara aktuellt är vid fallissemang.

Forts. Not 47 Finansiella instrument per kategori, kvittning av finansiella tillgångar och skulder samt finansiella instrumentens resultateffekter**Finansiella tillgångar och skulder som i balansräkningen är värderade till verkligt värde per 31 december 2014**

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Derivattillgångar	—	31 058	650	31 708
Kortfristiga placeringar och likvida placeringar	25 071	5 108	—	30 179
Summa tillgångar	25 071	36 166	650	61 887
Skulder				
Derivatskulder	—	16 155	670	16 825
Summa skulder	—	16 155	670	16 825

Finansiella tillgångar och skulder som i balansräkningen är värderade till verkligt värde per 31 december 2013

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Derivattillgångar	—	25 829	1 377	27 206
Kortfristiga placeringar och likvida placeringar	8 045	1 781	—	9 826
Andra aktier och andelar	2 389	—	—	2 389
Summa tillgångar	10 434	27 610	1 377	39 421
Skulder				
Derivatskulder	—	13 629	385	14 014
Summa skulder	—	13 629	385	14 014

Upplysning om verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder som i balansräkningen per 31 december 2014 är värderade till upplupet anskaffningsvärde

	Nivå 1	Nivå 2	Summa
Tillgångar			
Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	34 569	—	34 569
Andra långfristiga fordringar	—	8 429	8 429
Summa tillgångar	34 569	8 429	42 998
Skulder			
Hybridkapital	—	9 551	9 551
Andra långfristiga räntebärande skulder	—	89 800	89 800
Kortfristiga räntebärande skulder	—	38 420	38 420
Summa skulder	—	137 771	137 771

Upplysning om verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder som i balansräkningen per 31 december 2013 är värderade till upplupet anskaffningsvärde

	Nivå 1	Nivå 2	Summa
Tillgångar			
Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden	30 836	—	30 836
Andra långfristiga fordringar	—	6 700	6 700
Summa tillgångar	30 836	6 700	37 536
Skulder			
Hybridkapital	—	9 238	9 238
Andra långfristiga räntebärande skulder	—	101 255	101 255
Kortfristiga räntebärande skulder	—	26 978	26 978
Summa skulder	—	137 471	137 471

Finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen, förändringar för finansiella instrument redovisade på Nivå 3

	Tillgångar		Skulder	
	2014	2013	2014	2013
Ingående balans	1 377	2 129	385	2 266
Överföring till en annan nivå	—	-184	—	-1 085
Överföring från en annan nivå	4	228	—	10
Värdoförändringar redovisade i Rörelseresultatet (EBIT)	-776	-834	254	-836
Regleringar	—	—	—	—
Omräkningsdifferenser	45	38	31	30
Utgående balans	650	1 377	670	385
Summa värdoförändringar under perioden redovisade i Rörelseresultatet (EBIT), för tillgångar och skulder som innehas per 31 december	389	655	117	-87

Forts. Not 47 Finansiella instrument per kategori, kvittning av finansiella tillgångar och skulder samt finansiella instrumentens resultat effekter

Känslighetsanalys för el och bränslederivat

Priset på el är den faktor som har störst påverkan på förändring av marknadsvärdet som rapporteras i övrigt totalresultat. Förändringar i marknadsvärde som rapporteras i resultaträkningen härrör sig från priset på gas och olja. Känslighetsanalysen baseras sig på volymer och marknadspriser vid årets slut. Analysen avser resultat före skatt.

En marknadsprisförändring på balansdagen 31 december 2014 på +/- 10% skulle förändra marknadsvärdet på Vattenfalls derivat avseende el och bränsle med +/- 5 972 MSEK (+/- 5 351) i övrigt totalresultat (säkringsredovisade derivat) och +/- 609 MSEK (+/- 3 703) i resultaträkningen (ej säkringsredovisade derivat).

Känslighetsanalys för nivå 3 kontrakt

Vid beräkningen av verkligt värde av finansiella instrument strävar Vattenfall efter att använda värderingstekniker som maximerar användandet av observerbara marknadsdata när det finns tillgängligt. Vattenfall förlitar sig så lite som möjligt på företagsspecifika uppskattningar.

Företagsspecifika uppskattningar baseras på interna värderingsmodeller som är föremål för en definierad process med validering, godkännande och övervakning. Det första steget i modellen är utarbetad av verksamheten. Värderingsmodellen är sedan självständigt granskad och godkänd av Vattenfalls riskorganisation. Om det bedöms nödvändigt utförs justeringar som sedan implementeras. Vattenfalls riskorganisation övervakar kontinuerligt huruvida tillämpningen av metoden fortfarande är lämplig. Detta utförs genom att använda flera olika verktyg som testar historiska värden. För att minska värderingsrisker kan tillämpningen av modellen begränsas.

TGSA:

TGSA (Troll¹ Gas Sales Agreement) är ett stort gasleveranskontrakt (kolprisindexerat) som sträcker sig längre bort i tiden än den likvida handeln på gasmarknaden. Värderingen av kontraktet görs mot marknadspris där marknadspris finns att tillgå. Modellpriser används för råvaruleveranser bortom marknadshorisonten eller för leveranser med speciella avtalsvillkor. TGSA-kontraktet har säkrats med bilaterala terminskontrakt för underliggande produkter. Dessa kontrakt är också värderade mot marknadspriser samt modellpriser. Modellpriserna verifieras med tillförlitlig finansiell information från företaget Markit som är erkänt och används av många energibolag, medförande en rättvis värdering av den del av det stora gasleveransavtalet som ej kan värderas till marknadspriser (Nivå 3).

TGSA säkras också med OTC-terminskontrakt för underliggande produkter, dessa var värderade till modellpriser till och med 2012. Från och med 2013 har alla sådana terminskontrakt överförts från Nivå 3 till Nivå 2 eftersom marknadspriserna som används för värdering är observerbara och kan härledas från marknaden.

Nettovärdet per 31 december 2014 har beräknats till +111 MSEK (+634). Priset på det i modellen använda kolprisindex (API#2) har stor påverkan på modellpriset. En förändring av detta prisindex med +/- 5% påverkar totala värdet med ungefär +/- 6 MSEK (+/- 25).

1) Troll är ett gasfält i Nordsjön väster om Norge.

CDM:

Clean Development Mechanism (CDM) är en flexibel mekanism inom Kyoto-protokollet och övervakas av UNFCCC som innebär att CO₂-utsläppsreducerande projekt som bedrivs i utvecklingsländer genererar köp- och säljbara krediter som kallas CERs (Certified Emission Reductions). När CERs utfärdas av UNFCCC kan de användas av företag och regeringar i industriländer för att som utsläppskompensation i det egna landet uppnå sina reduktionsmål, antingen inom ramen för EU:s utsläppshandelsystem i fråga om ett företag eller enligt Kyoto-protokollet i fråga om länder. När det gäller värdering av CDM-projekt i Vattenfalls CDM-portfölj är den icke-observerbara insatsfaktorn en uppskattning av volymen för CERs som förväntas levereras från varje projekt årligen. Denna uppskattning tas från sex definierade "Risk Adjustment Factors (RAFs)" som har samma viktning. Dessa projektspecifika faktorer beräknas genom att använda "The Point Carbon Valuation Tool" från företaget Point Carbon. Detta verktyg är utvecklat för att kvantifiera risken genom att justera volymen utifrån dessa sex risker och beräkna verkligt värde baserat på dessa sex riskjusterade volymer mot framåtriktade värden för CERs på börsen (Inter Continental Exchange – ICE). Verktyget är baserat på Point Carbon's Valuation Methodology som utvecklats i samarbete med flera erfarna marknadsaktörer. Värderingsmetoden är strikt empirisk och alla riskparametrar tas från Point Carbons databas för CDM-projekt, vilket innebär en rättvis värdering av kontrakten. Resultaten valideras utifrån övervakningsrapporter för respektive CDM-projekt, vilka är tillgängliga för allmänheten på UNFCCC:s hemsida.

Nettovärdet per 31 december 2014 har beräknats till -3 MSEK (-1). Det verkliga värdet fastställs och korreleras huvudsakligen med observerbart pris på CERs, vilket leder till ett högre pris på CERs leder till ett högre värde på CDM-kontraktet och vice versa. En förändring av modellpriset på CERs med +/- 5% skulle förändra totala värdet med ungefär +/- 3 MSEK (+/- 3).

Långfristiga elavtal:

Vattenfall har med en kund långfristiga elavtal som sträcker sig till år 2019 innehållande inbäddade derivat där elpriset till kund är kopplat till prisutvecklingen på aluminium och valutakursförändringar för den norska kronan (NOK) i förhållande

till US-dollar (USD). Tillförlitliga marknadsnoteringar för aluminium finns tillgängliga för en period motsvarande 27 månader framåt i tiden. Vattenfall har bedömt att användning av ett modellpris ger tillförlitliga värden vid värdering av perioden bortom 27 månader, det vill säga den tidshorisont för vilket det inte finns marknadsnoteringar och fram till avtalens slutdatum. Modellpris har tagits fram genom Monte-Carlo simuleringar. Värdering genomförs på månatlig basis. Värdet på det inbäddade derivatet har fastställts som skillnaden mellan totala kontraktsvärdet och verkligt värde för ett fast prisavtal som ingåtts vid samma tidpunkt och med samma tidshorisont som det aktuella kontraktet. Vidare analyseras förändring i verkligt värde varje månad genom att jämföra förändring i marknadspriset för aluminium samt förändring av valutakurs USD/NOK.

Värdet per 31 december 2014 har beräknats till +99 MSEK (+142). Priset på aluminium är den faktor som har störst påverkan på modellpriset. Ett ökat pris på aluminium leder till ett högre verkligt värde och vice versa. En förändring av aluminiumpriset med +/- 5% skulle påverka det totala värdet med ungefär +/- 48 MSEK (+/- 90).

Virtuella gaslagringskontrakt:

Ett virtuellt gaslagringskontrakt är ett kontrakt, vilket möjliggör för Vattenfall att lagra gas utan att äga det fysiska gaslagret. De virtuella gaslagringskontrakten innehåller begränsningar av maximal lagringskapacitet och maximal påfyllning och uttag per dag. Värderingen av kontraktet baseras på lagring, påfyllning och uttagsavgifter som ingår i avtalet, den förväntade skillnaden mellan gaspriset på sommaren och vintern som är observerbar och optionsvärdet, som är beräknad med ett modellpris (Nivå 3). Metoden som används för värdering utgörs av en uppskattning av historiskt kontraktsvärde utifrån olika pris- och operationella scenarier och en uppskattning för framtiden som väljer det optimala scenariot. De olika prisscenarierna baseras sig på simulering av terminspriser fram till respektive leveransperiod medan simuleringen av dagliga spotpriser hämtas från den aktuella leveransperioden. Simulerade spotpriser använder sig av terminspriserna som startvärde. Slutligen, beräkningen av volatiliteten för spotpris är baserad på tre års historiska data. Både värderingsmodell och kalibreringen av modellen är godkänd och validerad av Vattenfalls riskorganisation.

Nettovärdet per 31 december 2014 har beräknats till 97 MSEK (+58). Beräkningen av optionsvärdet har störst påverkan på modellpriset. En förändring av optionsvärdet på +/- 5% påverkar det totala värdet med cirka +/- 69 MSEK (+/- 31).

Gas swing kontrakt:

Ett gas swing kontrakt är ett kontrakt som ger flexibilitet med avseende på tidpunkten för och mängden av gasinköp. Kontraktet baseras på en prisformel med en högsta och lägsta årlig och daglig gasmängd. Värderingen av kontraktet är baserat på observerbara skillnader mellan kontraktspris och index samt optionsvärdet, som är beräknad med ett modellpris (Nivå 3). Metoden som används för värdering är en uppskattning av historiskt kontraktsvärde utifrån olika pris- och operationella scenarier och en uppskattning för framtiden som väljer det optimala scenariot. De olika prisscenarierna baseras sig på simulering av terminspriser fram till respektive leveransperiod medan simuleringen av dagliga spotpriser hämtas från den aktuella leveransperioden. Simulerade spotpriser använder sig av terminspriserna som startvärde. Slutligen, beräkningen av volatiliteten för spotpris är baserad på tre års historiska data. Både värderingsmodell och kalibreringen av modellen är godkänd och validerad av Vattenfalls riskorganisation.

Nettovärdet per 31 december 2014 har beräknats till -328 MSEK (+159). Beräkningen av optionsvärdet har störst påverkan på modellpriset. En förändring av optionsvärdet på +/- 5% påverkar det totala värdet med cirka -/ 8 MSEK (+/- 6).

Virtuellt kraftverk:

Ett virtuellt kraftverk är en form av elleveransavtal som ger köparen möjlighet att optimera ett fiktivt kraftverk utan de tekniska risker och operativa rutiner som är involverade i att driva en verklig anläggning. Virtuella kraftverk är ett sätt att balansera bränsleexponering av ett företags portfölj och att utvinna värde genom optimering av anläggningen. Värderingen av kontraktet är baserat på underliggande råvaror som är definierade i kontraktet och ett dagligt optionalitetsvärde, som är beräknat med ett modellpris (Nivå 3). Metoden som används för värdering utgörs av en uppskattning av historiskt kontraktsvärde utifrån olika pris- och operationella scenarier och en uppskattning för framtiden som väljer det optimala scenariot. De olika prisscenarierna baseras sig på simulering av terminspriser fram till respektive leveransperiod medan simuleringen av dagliga spotpriser hämtas från den aktuella leveransperioden. Simulerade spotpriser använder sig av terminspriserna som startvärde. Slutligen, beräkningen av volatiliteten för spotpris är baserad på tre års historiska data. Både värderingsmodell och kalibreringen av modellen är godkänd och validerad av Vattenfalls riskorganisation.

Nettovärdet per 31 december 2014 har beräknats till 4 MSEK. Beräkningen av optionsvärdet har störst påverkan på modellpriset. En förändring av optionsvärdet på +/- 5% påverkar det totala värdet med cirka +/- 0,2 MSEK.

Finansiella instrument: Resultateffekter per kategori

Nettovinst(+)/nettoförlust(-) samt ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument redovisade i resultaträkningen:

Forts. Not 47 Finansiella instrument per kategori, kvittning av finansiella tillgångar och skulder, samt finansiella instrumentens resultateffekter

	2014			2013		
	Nettovinst/ nettoförlust ¹	Ränte- intäkter	Ränte- kostnader	Nettovinst/ nettoförlust ¹	Ränte- intäkter	Ränte- kostnader
Derivatstillgångar och derivatsskulder	5 024	186	-122	-3 026	406	-257
Finansiella tillgångar som kan säljas	-25	—	—	-382	—	—
Lånefordringar och kundfordringar	-184	1 116	—	756	505	—
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-2 675	—	-3 624	1 541	—	-4 239
Summa	2 140	1 302	-3 746	-1 111	911	-4 496

1) I nettovinst/nettoförlust inkluderas valutakursvinster/förluster.

Not 48 Specifikationer till kassaflödesanalysen**Övrigt, inkl. ej kassaflödespåverkande poster**

	2014	2013
Ej utdelad andel i intresseföretags resultat	526	-461
Orealiserade kursvinster	2 632	-1 778
Orealiserade kursförluster	12	16
Orealiserade värdeförändringar relaterade till derivat	-4 610	3 388
Förändring av verkligt värde på varulager	-86	-434
Förändringar i räntefordringar	-321	-196
Förändringar i ränteskulder	674	577
Förändringar i Kärnavfallsfonden	-1 385	-646
Förändringar i avsättningar	5 765	404
Övrigt	90	178
Summa	3 297	1 048

Betald ränta uppgick till 3 074 MSEK (4 086) och erhållen ränta till 537 MSEK (725). Erhållen utdelning uppgick till 294 MSEK (494).

Andra investeringar i anläggningstillgångar

	2014	2013
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar inkl. förskottsbetalningar	-296	-154
Investeringar i materiella anläggningstillgångar inkl. förskottsbetalningar	-28 948	-27 581
Summa	-29 244	-27 735

Försäljningar

	2014	2013
Försäljning av aktier och andelar	8 875	271
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	—	-7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	3 179	387
Summa	12 054	651

Not 49 Specifikationer till eget kapital**Aktiekapital:**

Per 31 december 2014 omfattade det registrerade aktiekapitalet 131 700 000 aktier till kvotvärdet 50 SEK.

Säkringsreserv:

Säkringsreserven innefattar huvudsakligen realiserade värdeförändringar av råvaruderivat som används för prissäkring av framtida försäljning (kassaflödes-säkringar).

Omräkningsreserv:

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina rapporter i annan valuta än den som koncernens rapporter presenteras i. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av nettoinvesteringar i utländska verksamheter.

Verkligtvärdereserv:

Verkligtvärdereserven innefattar omvärderingar av finansiella instrument tillhörande kategorin "finansiella tillgångar som kan säljas".

Reserv för kassaflödessäkring beräknas påverka resultaträkningen respektive kassaflödet i nedan angivna perioder:

	2014		2013	
	Kassaflöde	Resultat-räkning	Kassaflöde	Resultat-räkning
Inom 1 år	3 320	5 028	5 495	4 152
Mellan 1–5 år	2 176	2 688	3 948	3 476
Mer än 5 år	12	12	380	380
	5 508	7 728	9 823	8 008
Övrigt	-404	-67	-260	-11
Summa	5 104	7 661	9 563	7 997

Belopp som reducerat reserv för kassaflödessäkring har redovisats i följande poster i resultaträkningen:

	2014	2013
Nettoomsättning	7 466	8 620
Kostnad för sålda produkter	-1 593	1 298
Övriga rörelseintäkter	—	2
Övriga rörelsekostnader	-2	—
Summa	5 871	9 920

Belopp som reducerat reserv för kassaflödessäkring har överförts till följande poster i balansräkningen:

	2014	2013
Materiella anläggningstillgångar	-3	-17
Varulager	-1	10
Summa	-4	-7

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat:

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag, intresseföretag och joint ventures samt effekter av omvärderingar avseende förmånsbestämda pensionsplaner.

Forts. Not 49 Specifikationer till eget kapital

Omräkningsexponering av eget kapital i andra valutor än SEK

Ursprungsvaluta	Eget kapital		Säkring efter skatt		Nettoexponering efter skatt		Genomsnittlig nettoexponering efter skatt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
EUR	117 229	124 266	55 796	65 830	61 433	58 436	61 975	65 045
DKK	1 516	2 146	—	—	1 516	2 146	1 883	3 397
GBP	18 345	15 034	4 963	2 881	13 382	12 153	13 143	11 491
Andra valutor	134	128	—	—	134	128	130	94
Summa	137 224	141 574	60 759	68 711	76 465	72 863	77 131	80 027

Not 50 Säkerheter

	2014	2013
Aktier pantsatta till PRI Pensionsgaranti, såsom säkerhet för kreditförsäkring avseende pensionslöften inom Vattenfalls svenska verksamhet	7 696	7 318
Spärrade medel som säkerhet för garantier utställda av bank	59	66
På bank spärrade medel som säkerhet för handel på den nordiska elbörsen samt för handel med utsläppsrätter	657	1 328
Summa	8 412	8 712

För att fullgöra de krav på säkerheter som finns i derivatmarknaden har Vattenfall inom energihandeln och finansverksamheten ställt säkerheter till sina affärsparter för derivatpositionernas negativa marknadsvärden. Per 31 december 2014 utgör, för energihandeln, denna säkerhet 2 150 MSEK (2 368) och för finansverksamheten 3 050 MSEK (1 685). Beloppen är redovisade som tillgångar i balansräkningen under Lämnade förskott avseende energihandeln (koncernens Not 35) och under Kortfristiga placeringar avseende finansverksamheten (koncernens Not 37). Affärsparterna är skyldiga att återställa dessa säkerheter till Vattenfall i de fall de negativa marknadsvärdena minskar.

På liknande sätt har Vattenfalls affärsparter i energihandeln och finansverksamheten ställt säkerheter till Vattenfall. Mottagna säkerheter för energihandeln uppgick per 31 december 2014 till 2 371 MSEK (3 288) och för finansverksamheten till 7 013 MSEK (2 176). Beloppen är redovisade som skulder i balansräkningen under Erhållna förskott avseende energihandeln (koncernens Not 45) och under Räntebärande skulder (kortfristiga) för finansverksamheten (koncernens Not 40).

Vattenfall AB har till försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti ställt aktier i Vattenfall Eldistribution AB som säkerhet för de kreditförsäkringar som krävs för att trygga pensionerna.

Not 51 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

Per 31 december 2014 uppgick eventualförpliktelser till 2 960 MSEK (2 799). Eventualförpliktelserna består huvudsakligen av följande:

- Bankgarantier, främst för Ringhals AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, Vindkraft AB och Vattenfall A/S Thermal.
- Moderbolagsgarantier - Vattenfall Wind Power Ltd. deltar tillsammans med Scottish Power Renewables Ltd. i utvecklingen av upp till 7 200 MW i vindkapacitet utanför kusten vid East Anglia. Detta är en del av vindprogrammet "The Crown Estates Three", känt som East Anglia Offshore Wind Ltd. För detta program har Vattenfall AB utfärdat moderbolagsgarantier.
- Pågående rättsliga ärenden.
- Pensionsåtaganden (ej för dotterföretag).

Utöver de eventualförpliktelser som nämns ovan har Vattenfall följande betydande åtaganden.

I en del älvor finns för flera kraftstationer gemensamma regleringsanläggningar. Ägarna till kraftstationerna har betalningsskyldigheter för sin del av regleringskostnaderna. Vattenfall har skyldighet att ersätta vissa ägare till fallrättigheter, i utbyggda älvar, genom överföring av kraft. Under 2014 uppgick leveranser av ersättningskraft till 0,7 TWh (0,7) motsvarande ett värde av cirka 220 MSEK (265).

Enligt svensk lag har Vattenfall strikt obegränsat ansvar för skador mot tredje man till följd av dammhaverier. Tillsammans med andra vattenkraftproducenter i Norden har Vattenfall en ansvarsförsäkring, vars ersättningsbelopp är begränsat till maximalt 8 685 MSEK för denna typ av skador.

I Tyskland är kärnkraftverkens ansvar mot tredje man strikt och obegränsat. Enligt lag ska kärnkraftverk ha försäkring eller andra finansiella garantier upp till 2 500 MEUR. Den tyska atomförsäkringspoolen utfärdar en försäkring upp till 256 MEUR. Därefter svarar kärnkraftverken och deras tyska moderbolag (i Vattenfalls fall Vattenfall GmbH) för överskjutande belopp, i proportion till den respektive ägarandel moderbolagen har i kärnkraftverket. Först när dessa resurser är uttömda träder ett solidaritetsavtal ("Solidarvereinbarung") mellan de tyska kärnkraftsägarna (Vattenfall GmbH, E.ON, RWE och EnBW) in upp till 2 500 MEUR.

Eftersom ansvaret är obegränsat så är kärnkraftverken och deras tyska moderbolag ansvariga även för skador som överskrider detta belopp.

Vattenfall äger tyska kärnkraftverk tillsammans med andra delägare via partnerskap i den legala formen oHG. Delägarna är solidariskt ansvariga för skulder i dessa partnerskap. Redovisningen baseras på bedömningen att dessa partnerskap själva, liksom delägarna, kan uppfylla legala och ekonomiska förpliktelser för partnerskapen. Totala skulder (inklusive avsättningar) i de tyska kärnkraftsbolagen per 31 december 2014 uppgår till följande:

	Andel i %	Total skuld	Varav rapporterat i Vattenfalls Årsredovisning
Kernkraftwerk Brunsbüttel GmbH & Co. oHG	66,67	17 996	17 996
Kernkraftwerk Krümmel GmbH & Co. oHG	50,00	27 071	13 535
Kernkraftwerk Stade GmbH & Co. oHG	33,33	6 545	—
Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG	20,00	24 805	—

Vattenfall redovisar kärnkraftverken Stade och Brokdorf enligt kapitalandelsmetoden. Andelen av skulderna ingår i redovisad kapitalandel vilken motsvarar andelen av nettotillgångarna.

Atomansvaret i Sverige är strikt samt begränsat till 300 miljoner SDR (Special Drawing Rights) (kurs 11,3035) motsvarande 3 391 MSEK (3 007), vilket betyder att de bolag som är ägare till kärnkraftverk endast är ansvariga för skada på omgivningen upp till detta belopp. Den obligatoriska atomansvarsförsäkringen för detta belopp utfärdas av den Nordiska Kärnförsäkringspoolen samt av det ömsesidiga bolaget ELINI (European Liability Insurance for the Nuclear Industry). Som försäkringstagare i de ömsesidiga försäkringsbolagen ELINI och EMANI (European Mutual Association for Nuclear Insurance) har Vattenfalls svenska kärnkraftverk i Forsmark och Ringhals åtaganden för täckande av eventuella underskott i försäkringsfonder i dessa försäkringsbolag.

Kärnkraftföretagen ska enligt svensk lag (2006:647) om finansiella åtgärder för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet ställa säkerheter till staten (Kärnavfallsfonden) för att garantera att tillräckliga medel finns för betalningen av framtida kostnader för avfallshantering. Säkerheterna har formen av borgensförbindelser utställda av ägarna till kärnkraftföretagen. Regeringen har i beslut den 22 december 2011 fastställt de nya säkerhetsbelopp som ska gälla för åren 2012–2014. Moderbolaget Vattenfall AB har som säkerhet för dotterföretagen Forsmarks Kraftgrupp AB och Ringhals AB utställt garantier till ett sammanlagt värde av 12 025 MSEK (12 025). Två typer av garantier har ställts ut. Den ena garantin, Finansieringssäkerheten, avser att täcka det beslutade avgiftsbehovet för de avgifter som ännu inte betalats in inom den så kallade intjänandetiden (25 års drift) och uppgår till 6 821 MSEK. Den andra garantin, Kompletteringssäkerheten, avser framtida kostnadsökningar som beror på oplanerade händelser och uppgår till 5 204 MSEK. Båda beloppen är erhållna ur en sannolikhetsbaserad riskanalys där det förra beloppet är satt så att det tillsammans med idag fonderade medel med 50% sannolikhet (medianvärdet) ska ge full kostnadstäckning. Det senare beloppet utgör i princip det tillägg som erfordras för att motsvarande sannolikhet ska uppgå till 90%. Se även koncernens Not 29 om Andelar i den svenska Kärnavfallsfonden samt koncernens Not 42 om Avsättningar.

Vattenfall AB tillsammans med dotterföretaget Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) och dess övriga delägare har 2009 tecknat ett långsiktigt samarbetsavtal med Östhammars och Oskarshamns kommuner. Avtalet omfattar perioden 2010 till omkring 2025 och reglerar utvecklingsinsatser i anslutning till genomförandet av det svenska kärnavfallsprogrammet. Parterna ska genom utvecklingsinsatser till exempel inom utbildning, företagande och infrastruktur över tid generera mer värden motsvarande 1 500 MSEK till 2 000 MSEK. Parterna ska utifrån ägarandel finansiera utvecklingsinsatserna. För Vattenfallkoncernen uppgår ägarandelen till 56%. Insatsernas genomförande fördelar sig över två perioder: perioden innan alla erforderliga tillstånd erhållits (Period 1) och perioden under uppförande och drift av anläggningarna (Period 2). Vattenfall har för sin andel av Period 1 under 2014 redovisat 88 MSEK (91) som en avsättning.

En följd effekt av koncernens löpande verksamhet är att koncernens bolag blir parter i rättsliga processer. Dessutom förekommer i koncernens verksamhet tvister vilka inte leder till rättsliga processer. Vattenfalls ledning gör löpande en bedömning av dessa rättsliga processer och tvister och redovisar avsättningar i de fall de bedömer att ett åtagande föreligger och att detta kan bedömas med

Forts. Not 51 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

rimlig grad av säkerhet. För rättsliga processer eller tvister där det för närvarande inte kan fastställas huruvida ett åtagande föreligger eller där det av övriga skäl inte är möjligt att med rimlig grad av säkerhet beräkna beloppet på en eventuell avsättning gör koncernledningen den sammantagna bedömningen att det inte föreligger en risk för betydande påverkan på koncernens finansiella resultat eller ställning. Som ett led i koncernens affärsverksamhet förekommer utöver angivna ansvarsförbindelser garantier för fullgörande av olika kontraktssenliga åtaganden.

■ Not 52 Åtaganden enligt konsortialavtal

Utbyggnad av produktionsanläggningar inom kraftindustrin sker ofta inom samägda företag. Varje ägare ges därvid genom konsortialavtal rätt till elkraft i proportion till sin ägarandel samtidigt som ägarna ikläder sig skyldighet att, oavsett kraftproduktion, svara för samtliga kostnader i företaget efter samma fördelning.

Vattenfalls samverkan i värmeföretag och andra företag innebär oftast ansvar för kostnadstäckning i proportion till ägarandel.

■ Not 53 Antal anställda och personalkostnader

Antal anställda den 31 dec., heltidstjänster	2014			2013		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Sverige	6 629	2 241	8 870	6 662	2 240	8 902
Danmark	387	75	462	483	83	566
Tyskland	12 642	3 516	16 158	13 369	3 885	17 254
Nederländerna	3 323	1 046	4 369	3 600	1 155	4 755
Storbritannien	111	58	169	105	60	165
Övriga länder	106	47	153	115	62	177
Summa	23 198	6 983	30 181	24 334	7 485	31 819

Medelantal anställda under året, heltidstjänster	2014			2013		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Sverige	6 639	2 233	8 872	6 677	2 285	8 962
Danmark	388	75	463	526	94	620
Tyskland	12 919	3 686	16 605	13 516	3 993	17 509
Nederländerna	3 464	1 098	4 562	3 743	1 205	4 948
Storbritannien	109	57	166	103	60	163
Övriga länder	107	52	159	112	60	172
Summa	23 626	7 201	30 827	24 677	7 697	32 374

Personalkostnader	2014	2013
Löner och andra ersättningar	18 267	18 067
Sociala kostnader ¹	5 607	5 634
Summa	23 874	23 701

1) Pensionskostnader specificeras i koncernens Not 41, Avsättningar för pensioner.

Förmåner till Vattenfall AB:s styrelseledamöter och ledande befattningshavare i Vattenfallkoncernen

	2014			2013		
	Arvoden och grundlön inklusive semesterersättning	Övriga ersättningar och förmåner	Pensions- och avvecklingskostnader	Arvoden och grundlön inklusive semesterersättning	Övriga ersättningar och förmåner	Pensions- och avvecklingskostnader
TSEK						
Styrelse						
Lars G Nordström, Styrelsens ordförande	685	—	—	666	—	—
Eli Arnstad, Ledamot	385	—	—	373	—	—
Fredrik Arp, Ledamot från och med 28 april 2014	217	—	—	—	—	—
Gunilla Berg, Ledamot	400	—	—	391	—	—
Håkan Buskhe, Ledamot	325	—	—	325	—	—
Håkan Erixon, Ledamot	345	—	—	370	—	—
Jenny Lahrin, Ledamot	—	—	—	—	—	—
Åsa Söderström Jerring, Ledamot	365	—	—	—	—	—
Arbetstagarrepresentanter	—	—	—	—	—	—
Tidigare styrelseledamöter ¹	—	—	—	245	—	—
Summa styrelse	2 722	—	—	2 370	—	—

TSEK	2014			2013		
	Arvoden och grundlön inklusive semesterersättning	Övriga ersättningar och förmåner	Pensions- och avvecklingskostnader	Arvoden och grundlön inklusive semesterersättning	Övriga ersättningar och förmåner	Pensions- och avvecklingskostnader
Koncernledningen						
Magnus Hall, VD, Koncernchef från och med 1 oktober 2014 (anställd från och med 1 september 2014)	4 363	64	1 409	—	—	—
Øystein Løseth, VD, Koncernchef fram till 30 september 2014	14 359	357	4 204	13 882	402	4 101
Ingrid Bonde, CFO och ställföreträdande koncernchef	7 180	—	2 103	6 859 ²	—	2 001
Tuomo Hatakka, vice VD, Chef Region Kontinentaleuropa/Storbritannien	11 231	23	2 503	10 427	26	2 382
Torbjörn Wahlborg, vice VD, Chef Region Norden	6 899	57	2 037	6 669	56	1 988
Stefan Dohler, Chef Asset Optimisation and Trading	6 535	92	1 503	6 067	88	1 335
Olof Gertz, Chef koncernstab Human Resources fram till 2 december 2014	3 822	76	10 332 ³	4 145	73	1 234
Anne Gynnerstedt, Chef koncernstab Legal & CEO Office samt styrelsesekreterare	4 568	45	1 361	4 699	—	1 327
Övriga ledande befattningshavare						
Kerstin Ahlfont, Chef Finance, Region Norden	3 098	3	874	—	—	—
Anders Dahl, Chef Operations Support och ställföreträdande Chef Region Norden ⁴	5 076	48	1 507	5 303	47	1 506
Martijn Hagens, Chef Business Unit Heat Region Kontinentaleuropa/Storbritannien, Chief Operating Officer Nuon Energy	4 095	890	755	—	—	—
Eva Halldén, Chef Ringhals, Chef Forsmark från och med 26 februari 2014	2 784	74	811	2 210 ⁵	175	663
Tessel Jarigsmas, Chef Business Unit Sales, Region Kontinentaleuropa/Storbritannien, N.V. Nuon Energy	3 003	555	540	—	—	—
Stefan Persson, Chef Forsmark fram till 9 februari 2014	1 197	38	377	2 045 ⁶	55	614
Helmar Rendez, Chef Business Unit Distribution, Region Kontinentaleuropa/Storbritannien	4 601	596	1 380	4 293	613	1 288
Peter Smink, Chef Finance, Region Kontinentaleuropa/Storbritannien ⁴	5 727	107	1 037	5 263	100	1 050
Hartmuth Zeiss, Chef Business Unit Lignite Mining & Generation, Region Kontinentaleuropa/Storbritannien, Vattenfall Europe Mining AG	5 416	189	1 110	5 028	180	1 031
Tidigare ledande befattningshavare ¹	—	—	—	11 213	169	2 680
Summa koncernledning och övriga ledande befattningshavare	93 954	3 214	33 843	88 103	1 984	23 200
Summa styrelse, koncernledning och övriga ledande befattningshavare	96 676	3 214	33 843	90 473	1 984	23 200

1) Se Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning för 2012, sidorna 102–103.

2) 38 TSEK avser retroaktiv lön enligt bilpolicy från 2012.

3) 9 167 TSEK avser avvecklingskostnader för avslutad anställning. Olof Gertz erhåller avgångsvederlag under maximalt 18 månader till ett belopp av 6 290 TSEK. Rekrytering av ersättare pågår. Kostnader för internt tillsatt interimistisk ersättare redovisas ej då ersättaren inte är en ledande befattningshavare.

4) Medlem av koncernledningen 2013.

Se Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013, sidorna 102–103.

5) I total ersättning ingår 158 TSEK som avser kvalitetsbonus från 2012.

6) I total ersättning ingår 53 TSEK som avser kvalitetsbonus från 2012.

Styrelsen

Årsstämman 2014 beslutade att arvode till styrelseledamöterna för tiden intill utgången av nästa årsstämma ska utgå med 580 TSEK till ordföranden, och med 280 TSEK till övriga av årsstämman valda ledamöter.

Vidare beslutades att för arbete i ersättningsutskottet, revisionsutskottet, säkerhets- och riskutskottet samt utskottet för externa relationer och etik ska arvode utgå med 60 TSEK till utskottets ordförande och 45 TSEK till andra ledamöter.

De styrelsearvoden som beslutades av årsstämman 2014 är oförändrade jämfört med de arvoden som stämman beslutade åren 2011–2013. Inget arvode utgår till ledamot som är anställd i regeringskansliet eller som är arbetstagarrepresentant. Arvoden för varje enskild ledamot framgår av tabellen på sid 123. Respektive ledamots utskottsuppdrag beskrivs i avsnittet bolagsstyrning på sidorna 52–65.

Koncernchefen

Magnus Hall, född 1959, anställdes den 1 september 2014 och tillträdde som koncernchef och VD för Vattenfall AB den 1 oktober 2014. Under 2014 har Magnus Hall totalt uppburit en lön på 4 363 TSEK. Totalt under 2014 har hans bilförmån uppgått till ett värde av 35 TSEK, årskort för tåg hos SJ till ett värde av 20 TSEK

och garageplats i Stockholm till ett värde av 9 TSEK.

Hall har inte haft någon rörlig lönedel som koncernchef och VD för Vattenfall AB. Pensionen är avgiftsbestämd. Premien för 2014 har totalt uppgått till 1 409 TSEK vilket motsvarar 30% av 2014 års lön exklusive förmåner. Magnus Halls anställning gäller tills vidare, med en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Om uppsägning görs av Vattenfall har Hall, efter uppsägningstiden, rätt till högst 18 månaders avgångsvederlag, dock längst för tiden fram till pension. Storleken på avgångsvederlaget ska beräknas med utgångspunkt från den fasta lön som gäller vid tiden för uppsägningen. Vid ny anställning eller inkomst från annan verksamhet ska avgångsvederlaget reduceras med belopp motsvarande ny inkomst eller annan förmån under den aktuella perioden. Avgångsvederlag utbetalas månadsvis.

Øystein Løseth, född 1958, anställdes den 12 april 2010 som koncernchef och VD för Vattenfall AB. Hans uppdrag som koncernchef och VD upphörde den 30 september 2014, i samband med att Magnus Hall tillträdde; dock är Øystein Løseth fortsatt anställd i Vattenfall AB fram till den 31 mars 2015. Løseth har under 2014 uppburit en lön på 14 359 TSEK. Vidare har han haft en bostadsförmån till ett värde av 244 TSEK, en bilförmån till ett värde av 25 TSEK samt fria hemresor till Oslo till ett värde av 88 TSEK. Løseth har inte haft någon rörlig lönedel som koncernchef och VD för Vattenfall AB. Pensionen är avgiftsbestämd. Premien har för 2014 uppgått till 4 204 TSEK vilket motsvarar 30% av 2014 års lön exklusive förmåner.

Övriga ledande befattningshavare

Löner och andra ersättningar

För övriga medlemmar av koncernledningen, sammanlagt 6 personer (8), har summan av löner och andra ersättningar avseende 2014, inklusive värdet av bilförmåner och övriga förmåner, uppgått till 40 528 TSEK. För övriga av Vattenfall definierade ledande befattningshavare, som inte ingår i koncernledningen, sammanlagt 9 personer (7), har summan av löner och andra ersättningar avseende 2014,

Forts. Not 53 Antal anställda och personalkostnader

inklusive värdet av bilförmåner och övriga förmåner uppgått till 37 497 TSEK.

Pensionsförmåner

Ingrid Bonde, Tuomo Hatakka, Torbjörn Wahlborg, Stefan Dohler, Anders Dahl, Olof Gertz, Anne Gynnerstedt, Kerstin Ahlfont, Eva Halldén, Stefan Persson, Helmar Rendez och Hartmuth Zeiss har alla avgiftsbestämda pensionslösningar. Martijn Hagens, Tessel Jarigisma samt Peter Smink har en nederländsk kollektivavtalslösning. Samtliga pensioner för dessa befattningshavare överensstämmer med regeringens riktlinjer.

Villkor vid uppsägning från bolagets sida

■ Not 54 Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	Kvinnor, %		Män, %	
	2014	2013	2014	2013
Könsfördelning bland styrelseledamöter	36	40	64	60
Könsfördelning bland övriga ledande befattningshavare	22	22	78	78

■ Not 55 Upplysningar om närstående

Vattenfall AB ägs till 100% av svenska staten. Vattenfallkoncernens produkter och tjänster erbjuds staten, statliga myndigheter och statliga bolag i konkurrens med andra leverantörer och på normala kommersiella villkor. På motsvarande sätt köper Vattenfall AB och dess koncernföretag produkter och tjänster från statliga myndigheter och bolag till marknadsmässiga priser och i övrigt på normala kommersiella villkor. Sammanlagt svarar varken staten, deras myndigheter eller bolag för en väsentlig andel av Vattenfallkoncernens nettoomsättning, inköp eller resultat.

Upplysningar om transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning i företaget framgår av koncernens Not 53, Medelantal anställda och personalkostnader. Upplysningar om transaktioner med större intresseföretag under 2014 samt tillhörande fordringar och skulder per 31 december 2014 beskrivs nedan.

Kernkraftwerk Brokdorf GmbH & Co. oHG

Kärnkraftverk från vilket Vattenfall köper elektricitet. Inköpen uppgick till 1 087 MSEK (1 407). Rörelseintäkter från företaget uppgick till 2 MSEK (1). Vattenfalls räntekostnader till företaget uppgick till 24 MSEK (9). Rörelseskulder samt låneskulder uppgick till 150 MSEK (700) respektive 2 081 MSEK (1 016).

Kernkraftwerk Stade GmbH & Co. oHG

Kärnkraftverk under avveckling. Vattenfalls intäkter från företaget uppgick till 0 MSEK (0) medan kostnaderna till företaget uppgick till 210 MSEK (569). Vattenfalls räntekostnader till företaget uppgick till 6 MSEK (1). Rörelseskulder samt låneskulder uppgick till 116 MSEK (569) respektive 536 MSEK (148).

GASAG Berliner Gaswerke AG

Företaget säljer, distribuerar och lagrar gas i Berlinområdet. Vattenfalls rörelseintäkter från företaget uppgick till 31 MSEK (87) medan inköp uppgick till 10 MSEK (15). Rörelsefordringar samt rörelseskulder uppgick till 0 MSEK (2). Vattenfalls del av ansvarsförbindelser i företaget uppgick till 132 MSEK (118).

DOTI Deutsche Offshore Testfeldt und Infrastructure GmbH KG

Företaget projekterar och driver en offshore testanläggning för vindkraft. Vattenfalls rörelseintäkter från företaget uppgick till 0 MSEK (0). Inköpen från företaget uppgick till -1 MSEK (63). Rörelseskulder uppgick till 0 MSEK (0).

Enligt regeringens riktlinjer ska uppsägningstiden, vid uppsägning från företagets sida av ledande befattningshavaren, inte överstiga sex månader och därefter utgår ett avgångsvederlag motsvarande högst 18 månadslöner. Vid ny anställning eller inkomst från annan förvärvsverksamhet ska avgångsvederlaget reduceras med belopp motsvarande ny inkomst eller annan förmån under den aktuella perioden. Avgångsvederlaget utbetalas månadsvis. Samtliga ledande befattningshavare har villkor vid uppsägning som överensstämmer med regeringens riktlinjer.

Incitamentsprogram

Koncernledningen och övriga ledande befattningshavare har inte någon rörlig lön.

■ Not 56 Händelser efter balansdagen**Ny organisation och förändringar i koncernledningen**

Vattenfall offentliggjorde den 15 januari 2015 en ny organisation och en ny koncernledning. Från och med den 1 april 2015 ersätts den nuvarande regionstrukturen med sex gränsöverskridande affärsområden (Business Areas).

Dessa är:

• Heat	All värmeverksamhet inklusive all termisk verksamhet utom brunkolsverksamheten, som läggs i en separat enhet, Mining & Generation
• Wind	All vindkraftverksamhet
• Customers & Solutions	Försäljning till slutkunder
• Generation	All vatten- och kärnkraftverksamhet
• Markets	Motsvarar dagens Business Division Asset Optimisation and Trading
• Distribution ¹	Distributionsverksamhet i Sverige och Tyskland

Cheferna för de nya affärsområdena bildar den nya koncernledningen, Executive Group Management (EGM), tillsammans med cheferna för de fyra stabsfunktionerna (Staff Functions). Chefen för affärsområdet Distribution ingår inte i koncernledningen för Vattenfall, då verksamheten är reglerad enligt ellagen och därför är separerad från övrig verksamhet i Vattenfall.

- Magnus Hall, VD och koncernchef
- Ingrid Bonde, CFO och ställföreträdande koncernchef
- Kerstin Ahlfont, chef för Human Resources
- Anne Gynnerstedt, chefsjurist
- Andreas Regnell, chef för Strategic Development
- Tuomo Hatakka, chef för Heat samt Mining & Generation
- Gunnar Groebler, chef för Wind
- Martijn Hagens, chef för Customers & Solutions
- Torbjörn Wahlborg, chef för Generation
- Stefan Dohler, chef för Markets

Vattenfall emitterar hybridobligationer

Den 12 mars 2015 emitterade Vattenfall hybridobligationer på 6 miljarder SEK och 1 miljard EUR (sammanlagt cirka 15 miljarder SEK) för att refinansiera den befintliga hybridobligationen på 1 miljard EUR, som emitterades år 2005. Den överskjutande delen kommer att användas i den löpande verksamheten.

¹ Eldistributionsverksamheten är reglerad enligt ellagen i Sverige respektive Tyskland och separerad från övrig verksamhet i Vattenfall.

Moderbolaget Vattenfall AB

Kort sammanfattning av 2014

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning i sammandrag framgår nedan.

- Nettoomsättningen uppgick till 31 676 MSEK (37 197).
- Resultatet före bokslutsdispositioner och skatter uppgick till -12 884 MSEK (-5 213).
- Resultatet har förändrats med följande:
 - Nedskrivning av aktieinnehavet i N.V. Nuon Energy med 14 593 MSEK (23 631), som en konsekvens av koncernens nedskrivningar av tillgångar i Nederländerna. Huvuddelen av nedskrivningarna beror på försämrade affärsmöjligheter och minskad intjäningsförmåga för tradingverksamheten. Se koncernens not 14.
 - Utdelningar uppgår till 679 MSEK.
 - Realisationsvinst 84 MSEK hänförlig till avyttring av aktieinnehavet i Kalix Fjärrvärme AB.
 - Realisationsförlust 216 MSEK hänförlig till avyttring av aktieinnehavet i Enea S.A.
 - Skatteintäkt 1 272 MSEK hänförlig till justering av tidigare års valutakurseffekter.
- Balansomslutningen uppgick till 267 526 MSEK (269 944).
- Investeringar under perioden uppgick till 461 MSEK (465).
- Kassa, bank och liknande tillgångar samt Kortfristiga placeringar uppgick till 35 059 MSEK (16 840).

Moderbolagets resultaträkning

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	Not	2014	2013
Nettoomsättning	4, 5	31 676	37 197
Kostnader för sålda produkter	6	-22 470	-25 464
Bruttoresultat		9 206	11 733
Försäljningskostnader		-832	-674
Administrationskostnader		-1 601	-1 694
Forsknings- och utvecklingskostnader		-193	-277
Övriga rörelseintäkter	7	535	934
Övriga rörelsekostnader	8	-2 145	-1 160
Rörelseresultat	9, 10, 18, 19	4 970	8 862
Resultat från andelar i dotterföretag	11	-13 830	-13 424
Resultat från andelar i intresseföretag	12	—	6
Resultat från andra aktier och andelar	13	-213	-569
Andra finansiella intäkter	14	1 075	4 603
Andra finansiella kostnader	15	-4 886	-4 691
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		-12 884	-5 213
Bokslutsdispositioner	16	418	-4 068
Resultat före skatter		-12 466	-9 281
Skatter	17	748	-1 687
Årets resultat		-11 718	-10 968

Moderbolagets rapport över totalresultat

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	Not	2014	2013
Årets resultat		-11 718	-10 968
Summa övrigt totalresultat		—	—
Summa totalresultat för året		-11 718	-10 968

Moderbolagets balansräkning

Belopp i MSEK	Not	31 december 2014	31 december 2013
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	20	118	138
Materiella anläggningstillgångar	21	4 128	4 238
Aktier och andelar	22	118 473	135 479
Andra långfristiga fordringar	23	90 478	92 276
Summa anläggningstillgångar		213 197	232 131
Omsättningstillgångar			
Varulager	24	385	437
Immateriella omsättningstillgångar	25	68	86
Kortfristiga fordringar	26	18 055	20 450
Skattefordran aktuell skatt	17	762	—
Kortfristiga placeringar	27	26 724	7 697
Kassa, bank och liknande tillgångar	28	8 335	9 143
Summa omsättningstillgångar		54 329	37 813
Summa tillgångar		267 526	269 944
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (131 700 000 aktier till ett kvotvärde av 50 kr)		6 585	6 585
Reservfond		1 286	1 286
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		55 454	66 422
Årets resultat		-11 718	-10 968
Summa eget kapital		51 607	63 325
Obeskattade reserver	16	16 227	17 124
Avsättningar	29	4 278	4 241
Långfristiga skulder			
Hybridkapital	30	—	8 835
Andra räntebärande skulder	30	63 962	83 874
Uppskjuten skatteskuld	17	165	187
Andra ej räntebärande skulder	31	36 421	33 096
Summa långfristiga skulder		100 548	125 992
Kortfristiga skulder			
Hybridkapital	30	9 385	—
Andra räntebärande skulder	30	78 379	52 596
Skatteskuld aktuell skatt	17	—	213
Andra ej räntebärande skulder	32	7 102	6 453
Summa kortfristiga skulder		94 866	59 262
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		267 526	269 944
Säkerheter	34	375	400
Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)	35	42 437	43 436
Åtaganden enligt konsortialavtal	36	—	—

Moderbolagets kassaflödesanalys

Belopp i MSEK, 1 januari–31 december	Not	2014	2013
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatter		-12 466	-9 281
Återläggning av avskrivningar och nedskrivningar		15 110	25 700
Betald skatt		-249	-2 083
Realisationsvinster/förluster, netto		129	-6
Övrigt, inkl ej kassaflödespåverkande poster	40	4 569	4 781
Internt tillförda medel (FFO)		7 093	19 111
Förändringar i varulager		52	16
Förändringar i rörelsefordringar		5 705	-2 808
Förändringar i rörelseskulder		-235	-2 290
Kassaflöde från förändringar av rörelsetillgångar och rörelseskulder		5 522	-5 082
Kassaflöde från den löpande verksamheten		12 615	14 029
Investeringsverksamheten			
Investeringar i dotterföretag		—	-1
Investeringar i intresseföretag och andra aktier och andelar		-2	-70
Andra investeringar i anläggningstillgångar		-459	-394
Summa investeringar		-461	-465
Försäljningar		2 358	62
Kassaflöde från investeringsverksamheten		1 897	-403
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		14 512	13 626
Finansieringsverksamheten			
Förändringar i kortfristiga placeringar		-19 027	16 838
Upptagna lån		20 501	6 782
Amortering av skuld avseende förvärv av dotterföretag		—	-10 257
Amortering av andra skulder		-17 119	-27 223
Betald utdelning till ägare		—	-6 774
Betalning från Vattenfalls Pensionsstiftelse		19	1 939
Erhållna/lämnade koncernbidrag		306	1 554
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-15 320	-17 141
Årets kassaflöde		-808	-3 515
Kassa, bank och liknande tillgångar			
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets början		9 143	12 658
Årets kassaflöde		-808	-3 515
Kassa, bank och liknande tillgångar vid årets slut		8 335	9 143

Moderbolagets förändringar i eget kapital

Belopp i MSEK	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa
Ingående balans 2013	6 585	1 286	73 196	81 067
Utdelning till aktieägare	—	—	-6 774	-6 774
Årets resultat	—	—	-10 968	-10 968
Utgående balans 2013	6 585	1 286	55 454	63 325
Utdelning till aktieägare	—	—	—	—
Årets resultat	—	—	-11 718	-11 718
Utgående balans 2014	6 585	1 286	43 736	51 607

Per den 31 december 2014 omfattade det registrerade aktiekapitalet 131 700 000 aktier till kvotvärdet 50 SEK.

Moderbolagets noter

Samtliga belopp i MSEK om ej annat anges.

1 Företagsinformation	132
2 Redovisningsprinciper	132
3 Valutakurser	132
4 Nettoomsättning	132
5 Försäljning och inköp inom koncernen	132
6 Kostnader för sålda produkter	132
7 Övriga rörelseintäkter	132
8 Övriga rörelsekostnader	132
9 Avskrivningar	132
10 Nedskrivningar	132
11 Resultat från andelar i dotterföretag	133
12 Resultat från andelar i intresseföretag	133
13 Resultat från andra aktier och andelar	133
14 Andra finansiella intäkter	133
15 Andra finansiella kostnader	133
16 Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver	133
17 Skatter	133
18 Leasing	134
19 Ersättning till revisorer	134
20 Immateriella anläggningstillgångar	135
21 Materiella anläggningstillgångar	136
22 Aktier och andelar	137
23 Andra långfristiga fordringar	137
24 Varulager	137
25 Immateriella omsättningstillgångar	137
26 Kortfristiga fordringar	138
27 Kortfristiga placeringar	138
28 Kassa, bank och liknande tillgångar	138
29 Avsättningar	138
30 Andra räntebärande skulder samt derivat	139
31 Andra ej räntebärande skulder (långfristiga)	140
32 Andra ej räntebärande skulder (kortfristiga)	140
33 Finansiella instrument: Redovisat värde och verkligt värde	140
34 Säkerheter	141
35 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)	141
36 Åtaganden enligt konsortialavtal	141
37 Medelantal anställda och personalkostnader	142
38 Könsfördelning bland ledande befattningshavare	142
39 Upplysningar om närstående	142
40 Specifikation till kassaflödesanalysen	142
41 Händelser efter balansdagen	142

■ Not 1 Företagsinformation

Årsredovisningen för Vattenfall AB har godkänts enligt styrelsebeslut från den 17 mars 2015. Vattenfall AB (publ) med org. nr. 556036-2138, som är moderbolag i Vattenfallkoncernen, är ett aktiebolag med säte i Solna, Sverige och med post-adressen 169 92 Stockholm, Sverige.

Moderbolagets balansräkning och resultaträkning ingående i årsredovisningen ska föreläggas på årsstämman den 27 april 2015.

■ Not 2 Redovisningsprinciper

Allmänt

Moderbolaget Vattenfall AB:s räkenskaper har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och rekommendation RFR 2 – *Redovisning för juridiska personer*, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. RFR 2 innebär att Vattenfall AB ska tillämpa samtliga standarder och uttalanden utgivna av IASB och IFRIC så som de godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Detta ska göras så långt möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Vattenfall AB tillämpar undantagsregeln avseende IAS 39 enligt RFR 2, vilket innebär att finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde.

Nya och ändrade redovisningsregler som träder ikraft 2015 förväntas inte att ha någon väsentlig påverkan på Vattenfall AB:s finansiella rapporter.

Tillämpade redovisningsprinciper framgår av tillämpliga delar av koncernens Not 3, Redovisningsprinciper, med nedanstående tillägg för moderbolaget Vattenfall AB.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas i enlighet med koncernredovisningen på anskaffningsvärde med linjär fördelning efter anläggningarnas bedömda nyttjandeperiod. Därutöver görs i moderbolaget avskrivningar utöver plan (skillnaden mellan avskrivningar enligt plan och motsvarande skattemässiga avskrivningar) som redovisas som bokslutsdisposition respektive obeskattad reserv.

Avsättningar för pensioner

Pensionsåtaganden avseende pensioner i moderbolaget är beräknade på sedvanliga svenska försäkringstekniska grunder och redovisas enligt Tryggandelagen.

Utländsk valuta

Moderbolaget tillämpar säkringsredovisning vad gäller tillgångar i utländsk valuta som är effektivt skyddade av lån i utländsk valuta. Förändringar i valutakurser redovisas således inte för lån som upptagits för att finansiera förvärv av utländska dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang. Icke-monetära tillgångar som anskaffats i utländsk valuta redovisas till valutakursen vid anskaffningstillfället. De lån som upptogs i samband med förvärvet av N.V. Nuon Energy är, liksom i koncernredovisningen, säkringsredovisade från och med förvärvstillfället 1 juli 2009.

Övriga tillgångar och skulder i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

Realiserade kurseffekter

De realiserade kurseffekter som är hänförliga till lån avseende säkring av investering i utländsk valuta redovisas inte över resultaträkningen, utan som en förändring av det redovisade anskaffningsvärdet för aktierna. Principen för realiserade kurseffekter på dylika lån följer vad som anges under "Utländsk valuta" och redovisas ej.

Skatter

Skattelagstiftningen i Sverige ger företag möjlighet att skjuta upp skattebetalning genom avsättning till obeskattade reserver. I moderbolaget redovisas obeskattade reserver som en särskild post i balansräkningen i vilken uppskjuten skatt ingår. I moderbolagets resultaträkning redovisas avsättningar till, respektive upplösningar av, obeskattade reserver under rubriken bokslutsdispositioner.

■ Not 3 Valutakurser

Se koncernens Not 6.

■ Not 4 Nettoomsättning

	2014	2013
Omsättning inkl. punktskatter:		
– varor (elektricitet, värme etc.)	32 887	38 980
– utförande av tjänsteuppdrag	1 450	1 131
Punktskatter	-2 661	-2 914
Summa	31 676	37 197

Nettoomsättning per geografiskt område	2014	2013
Norden	27 899	33 867
Kontinentaleuropa/Storbritannien	3 751	3 328
Övriga länder	26	2
Summa	31 676	37 197

Nettoomsättning för produkter och tjänster	2014	2013
Elproduktion	9 047	13 816
Trading	4 245	2 913
Energiförsäljning	14 827	17 127
Värme	2 160	2 355
Övrigt	1 397	986
Summa	31 676	37 197

■ Not 5 Försäljning och inköp inom koncernen

Av moderbolagets totala försäljningsintäkter och inköpskostnader avser 21% (18) av försäljningen och 61% (54) av inköpen affärer med dotterföretag.

■ Not 6 Kostnader för sålda produkter

Direkta kostnader inkluderar produktionsskatter och avgifter med 26 MSEK (49) samt fastighetsskatter med -34 MSEK (3). Under 2014 har Vattenfall erhållit 37 MSEK i återbetalningar av fastighetsskatt.

■ Not 7 Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter innefattar huvudsakligen koncerninternt fakturerade tjänster, försäkringsersättningar samt rörelserelaterade valutakursvinster.

■ Not 8 Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader innefattar huvudsakligen koncerninternt fakturerade tjänster, rörelserelaterade valutakursförluster samt avskrivningar.

■ Not 9 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2014	2013
Övriga rörelsekostnader	513	526
Försäljningskostnader	3	6
Administrationskostnader	1	1
Summa	517	533

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar ingår ovan i Övriga rörelsekostnader med 79 MSEK (90).

■ Not 10 Nedskrivningar

Nedskrivningar på immateriella anläggningstillgångar och materiella anläggningstillgångar fördelas i resultaträkningen enligt följande:

	2014	2013
Övriga rörelsekostnader	—	10
Forsknings- och utvecklingskostnader	—	69
Summa	—	79

■ Not 11 Resultat från andelar i dotterföretag

	2014	2013
Utdelningar	679	10 970
Nedskrivningar ¹	-14 593	-24 465
Återförd nedskrivning	—	71
Realisationsresultat vid försäljningar	84	—
Summa	-13 830	-13 424

1) Se Moderbolagets Not 22, Aktier och andelar.

■ Not 12 Resultat från andelar i intresseföretag

	2014	2013
Realisationsresultat vid försäljningar	—	6
Summa	—	6

■ Not 13 Resultat från andra aktier och andelar

	2014	2013
Utdelningar	—	52
Nedskrivning av aktier i Enea, S.A.	—	-621
Realisationsresultat vid försäljningar	-213	—
Summa	-213	-569

■ Not 14 Andra finansiella intäkter

	2014	2013
Ränteintäkter från dotterföretag	1 669	2 625
Andra ränteintäkter	-232	192
Valutakursdifferenser, netto	-362	1 786
Summa	1 075	4 603

■ Not 15 Andra finansiella kostnader

	2014	2013
Räntekostnader till dotterföretag	111	137
Andra räntekostnader	4 775	4 554
Summa	4 886	4 691

■ Not 16 Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

	2014	2013
Bokslutsdispositioner		
Lämnade koncernbidrag	-2 784	-4 573
Erhållna koncernbidrag	2 305	2 443
Avsättning och upplösning av obeskattade reserver, netto	897	-1 938
Summa	418	-4 068

	Ingående balans	Avsättning (+)/ upplösning (-)	Utgående balans
Obeskattade reserver			
Avskrivningar utöver plan	2 339	-47	2 292
Periodiseringsfond Tax-10	2 992	—	2 992
Periodiseringsfond Tax-11	4 153	—	4 153
Periodiseringsfond Tax-12	2 600	-678	1 922
Periodiseringsfond Tax-13	1 466	-147	1 319
Periodiseringsfond Tax-14	3 574	-615	2 959
Periodiseringsfond Tax-15	—	590	590
Summa	17 124	-897	16 227

■ Not 17 Skatter

Den redovisade skatteintäkten/kostnaden fördelas enligt följande:

	2014	2013
Aktuell skatt	-726	2 298
Uppskjuten skatt	-22	-611
Summa	-748	1 687

Aktuell skatt hänförlig till tidigare års resultat uppgår till -1 002 MSEK (62). Skatteeffekten av schablonränta på periodiseringsfonder uppgår till 44 MSEK (30).

Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats förklaras på följande sätt:

(%)	2014	2013
Svensk inkomstskattesats per 31 december	22,0	22,0
Justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare år	8,0	0,7
Justering av uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-0,1	0,1
Realisationsvinster, skattefria	-0,2	—
Ej skattepliktiga intäkter	3,7	26,3
Nedskrivningar, ej avdragsgilla ¹	-25,8	-65,1
Ej avdragsgilla räntor	-1,5	-2,1
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-0,1	-0,1
Effektiv skattesats i Sverige	6,0	-18,2

1) Avser huvudsakligen nedskrivning, icke avdragsgill, av aktier i N.V. Nuon Energy.

Forts. Not 17 Skatter

	Ingående balans		Förändring via resultaträkningen		Utgående balans	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Förändring av uppskjuten skatt i balansräkningen						
Anläggningstillgångar	-2	-2	—	—	-2	-2
Omsättningstillgångar	6	62	-45	-56	-39	6
Avsättningar	-148	-52	14	-96	-134	-148
Övriga långfristiga skulder	183	579	78	-396	261	183
Kortfristiga skulder	148	212	-69	-64	79	148
Summa	187	799	-22	-612	165	187

■ Not 18 Leasing

Leasingkostnader

Framtida betalningsåtaganden per 31 december 2014 för leasingkontrakt och hyreskontrakt fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2015	—	23
2016	—	22
2017	—	16
2018	—	9
2019	—	3
2020 och senare	—	2
Summa	—	75

Årets kostnader för leasing av tillgångar uppgick till 23 MSEK (22).

Leasingintäkter

Vattenfall AB äger och driver energianläggningar åt kund. Intäkten från kund består av två delar, en fast del för täckande av kapitalkostnader och en rörlig del baserad på mängden levererad media.

Anläggningarna klassificeras enligt gängse principer, baserat på den fasta intäktsdelen för leasing.

Anskaffningsvärdet av tillgångar redovisade under Operationell leasing uppgick per 31 december 2014 till 481 MSEK (563). Ackumulerade avskrivningar uppgick till 208 MSEK (268) och ackumulerade nedskrivningar till 30 MSEK (30).

Framtida betalningar för denna typ av anläggningar fördelar sig enligt följande:

	Finansiell leasing	Operationell leasing
2015	—	1
2016	—	1
2017	—	1
2018	—	1
2019	—	—
2020 och senare	—	—
Summa	—	4

■ Not 19 Ersättning till revisorer

	2014	2013
Revisionsuppdraget		
EY	8	7
Summa	8	7
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget		
EY	—	—
Summa	—	—
Skatterådgivning		
EY	—	—
Övriga	2	—
Summa	2	—
Andra uppdrag		
EY	—	—
Summa	—	—

■ Not 20 Immateriella anläggningstillgångar

	2014				
	Aktiverade utgifter för utveckling	Goodwill	Koncessioner och liknande rättigheter	Hysesrätter och liknande rättigheter	Summa
Anskaffningsvärden					
Ingående anskaffningsvärde	304	13	868	95	1 280
Investeringar	—	—	59	—	59
Försäljningar/utrangeringar	—	—	-1	—	-1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	304	13	926	95	1 338
Ackumulerade avskrivningar enligt plan					
Ingående avskrivningar	-185	-13	-732	-27	-957
Årets avskrivningar	-1	—	-78	—	-79
Försäljningar/utrangeringar	—	—	1	—	1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-186	-13	-809	-27	-1 035
Nedskrivningar					
Ingående nedskrivningar	-116	—	-1	-68	-185
Utgående nedskrivningar	-116	—	-1	-68	-185
Bokfört värde	2	—	116	—	118

	2013				
	Aktiverade utgifter för utveckling	Goodwill	Koncessioner och liknande rättigheter	Hysesrätter och liknande rättigheter	Summa
Anskaffningsvärden					
Ingående anskaffningsvärde	301	13	836	95	1 245
Investeringar	—	—	32	—	32
Omföring från pågående nyanläggningar	3	—	—	—	3
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	304	13	868	95	1 280
Ackumulerade avskrivningar enligt plan					
Ingående avskrivningar	-185	-13	-642	-27	-867
Årets avskrivningar	—	—	-90	—	-90
Utgående ackumulerade avskrivningar	-185	-13	-732	-27	-957
Nedskrivningar					
Ingående nedskrivningar	-116	—	—	—	-116
Årets nedskrivningar	—	—	-1	-68	-69
Utgående nedskrivningar	-116	—	-1	-68	-185
Bokfört värde	3	—	135	—	138

Inga avtalsenliga åtaganden om förvärv av immateriella anläggningstillgångar föreligger per 31 december 2014.

■ Not 21 Materiella anläggningstillgångar

	2014				Summa
	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	
Anskaffningsvärden					
Ingående anskaffningsvärde	1 271	7 579	384	344	9 578
Investeringar	—	—	70	330	400
Omföring från pågående nyanläggningar	13	262	3	-278	—
Försäljningar/utrangeringar	-29	-223	-10	—	-262
Omklassificeringar	-30	30	—	—	—
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 225	7 648	447	396	9 716
Ackumulerade avskrivningar enligt plan					
Ingående avskrivningar	-705	-4 437	-191	—	-5 333
Årets avskrivningar	-30	-311	-97	—	-438
Försäljningar/utrangeringar	17	161	8	—	186
Omklassificeringar	41	-41	—	—	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	-677	-4 628	-280	—	-5 585
Nedskrivningar					
Ingående nedskrivningar	9	-16	—	—	-7
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—
Försäljningar/utrangeringar	2	2	—	—	4
Omklassificeringar	-12	12	—	—	—
Utgående nedskrivningar	-1	-2	—	—	-3
Utgående planenligt restvärde	547	3 018	167	396	4 128
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	—	-2 292	—	—	-2 292
Bokfört värde	547	726	167	396	1 836

	2013				Summa
	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	
Anskaffningsvärden					
Ingående anskaffningsvärde	1 270	7 293	334	384	9 281
Investeringar	—	—	59	303	362
Omföring från pågående nyanläggningar	15	325	—	-343	-3
Försäljningar/utrangeringar	-2	-50	-9	—	-61
Omklassificeringar	-12	11	—	—	-1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 271	7 579	384	344	9 578
Ackumulerade avskrivningar enligt plan					
Ingående avskrivningar	-680	-4 166	-99	—	-4 945
Årets avskrivningar	-31	-311	-101	—	-443
Försäljningar/utrangeringar	2	44	9	—	55
Omklassificeringar	4	-4	—	—	—
Utgående ackumulerade avskrivningar	-705	-4 437	-191	—	-5 333
Nedskrivningar					
Ingående nedskrivningar	11	-8	—	—	3
Årets nedskrivningar	-2	-8	—	—	-10
Utgående nedskrivningar	9	-16	—	—	-7
Utgående planenligt restvärde	575	3 126	193	344	4 238
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	—	-2 339	—	—	-2 339
Bokfört värde	575	787	193	344	1 899

Inga avtalsenliga åtaganden om förvärv av materiella anläggningstillgångar föreligger per 31 december 2014.

■ Not 22 Aktier och andelar

	2014				2013			
	Andelar i dotterföretag	Andelar i intresseföretag	Andra aktier och andelar	Summa	Andelar i dotterföretag	Andelar i intresseföretag	Andra aktier och andelar	Summa
Ingående balans	133 045	14	2 420	135 479	159 920	20	3 016	162 956
Investeringar/köp	—	—	—	—	1	—	70	71
Lämnade aktieägartillskott	—	2	—	2	—	—	—	—
Återfört kapitaltillskott	—	—	—	—	-71	—	—	-71
Försäljningar	—	—	-2 415	-2 415	—	-6	-45	-51
Justering av köpeskilling	—	—	—	—	-2 411	—	—	-2 411
Nedskrivningar	-14 593 ¹	—	—	-14 593	-24 465	—	-621	-25 086
Återförda nedskrivningar	—	—	—	—	71	—	—	71
Utgående balans	118 452	16	5	118 473	133 045	14	2 420	135 479

1) Avser nedskrivningar (ej skattemässigt avdragsgilla) av aktier i NV. Nuon Energy.

För en specifikation över moderbolagets aktier och andelar i dotterföretag, intresseföretag och andra aktier och andelar, se koncernens Noter 26–28.

■ Not 23 Andra långfristiga fordringar

	2014				2013			
	Forordningar hos dotterföretag	Forordningar hos intresseföretag	Andra forordningar	Summa	Forordningar hos dotterföretag	Forordningar hos intresseföretag	Andra forordningar	Summa
Ingående balans	91 397	11	868	92 276	79 214	8	637	79 859
Nyttillkomna fordringar	199	13	14	226	121 624	3	339	121 966
Erhållna betalningar	—	—	-111	-111	-109 838	—	-108	-109 946
Valutakurseffekter	213	—	38	251	397	—	—	397
Omklassificering mellan långfristiga och kortfristiga fordringar	-2 133	—	-31	-2 164	—	—	—	—
Utgående balans	89 676	24	778	90 478	91 397	11	868	92 276

■ Not 24 Varulager

	2014	2013
Biobränslen	93	120
Fossila bränslen	247	265
Material och reservdelar	45	52
Summa	385	437

Varor i lager som redovisats som en kostnad under år 2014 uppgår till 640 MSEK (972). Inga nedskrivningar eller återföring av nedskrivningar har gjorts under året.

■ Not 25 Immateriella omsättningstillgångar

Tillgångarna avser utsläppsrätter samt certifikat. Se koncernens Not 3, Redovisningsprinciper.

	2014			2013		
	Utsläppsrätter	Certifikat	Summa	Utsläppsrätter	Certifikat	Summa
Ingående balans	—	86	86	20	229	249
Inköp	287	397	684	—	481	481
Erhållna utan vederlag	—	68	68	—	88	88
Sålda	-287	-300	-587	—	-132	-132
Inlösta	—	-183	-183	-20	-580	-600
Utgående balans	—	68	68	—	86	86

■ **Not 26** Kortfristiga fordringar

	2014	2013
Lämnade förskott	21	9
Kundfordringar	1 704	1 758
Fordringar hos dotterföretag	12 314	14 775
Övriga fordringar	1 215	845
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 801	3 063
Summa	18 055	20 450

Åldersanalys för Kortfristiga fordringar

Kredittiden uppgår normalt till 30 dagar.

	2014			2013		
	Fordringar brutto	Nedskrivna fordringar	Fordringar netto	Fordringar brutto	Nedskrivna fordringar	Fordringar netto
Kundfordringar						
Ej förfallna	1 158	—	1 158	1 370	—	1 370
Förfallna 1–30 dagar	511	—	511	368	—	368
Förfallna 31–90 dagar	16	—	16	8	—	8
Förfallna >90 dagar	51	32	19	37	25	12
Summa	1 736	32	1 704	1 783	25	1 758
Fordringar hos dotterföretag						
Ej förfallna	12 314	—	12 314	14 775	—	14 775
Summa	12 314	—	12 314	14 775	—	14 775
Övriga fordringar						
Ej förfallna	1 215	—	1 215	845	—	845
Summa	1 215	—	1 215	845	—	845

■ **Not 27** Kortfristiga placeringar

	2014	2013
Räntebärande placeringar ¹	23 737	6 175
Margin calls, finansverksamheten	2 987	1 522
Summa	26 724	7 697

1) Ökning 2014 beror främst på placeringar av likvida medel inkomna i samband med avyttringar av verksamheter.

■ **Not 28** Kassa, bank och liknande tillgångar

	2014	2013
Kassa och bank	7 959	9 143
Likvida placeringar	376	—
Summa	8 335	9 143

■ **Not 29** Avsättningar

	2014	2013
Avsatt till pensioner ^{1,2}	3 657	3 568
Personalrelaterade avsättningar för annat än pensioner	540	559
Miljörelaterade avsättningar	81	114
Summa	4 278	4 241

1) Därav av PRI registrerade uppgifter

2) Därav kreditförsäkrat via FPG/PRI

Moderbolagets pensionsåtagande omfattas i sin helhet av Tryggandelagen.

	2014	2013
Verkligt värde på förvaltningstillgångar vid årets början	—	1 364
Avkastning på förvaltningstillgångar	—	38
Gottgörelse från Vattenfalls pensionsstiftelse	—	-836
Ändring av tryggandet av pensionsåtagandet	—	-1 084
Övertagen del av dotterföretags pensionsskulder	—	518
Verkligt värde på förvaltningstillgångar vid årets slut	—	—

■ Not 30 Andra räntebärande skulder samt derivat

	Långfristig del med förfall 1–5 år		Långfristig del med förfall >5 år		Summa långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Obligationslån	28 747	19 585	32 558	40 786	61 305	60 371	1 262	15 153	62 567	75 524
Företagscertifikat	—	—	—	—	—	—	4 791	4 464	4 791	4 464
Skulder till kreditinstitut	1 934	1 073	15	28	1 949	1 101	415	496	2 364	1 597
Skulder avseende förvärv av N.V. Nuon Energy ¹	—	21 690	—	—	—	21 690	21 985	—	21 985	21 690
Skulder till dotterföretag	708	235	—	477	708	712	42 912	30 307	43 620	31 019
Övriga skulder (margin calls inom finansverksamheten)	—	—	—	—	—	—	7 014	2 176	7 014	2 176
Summa räntebärande skulder exkl. Hybridkapital	31 389	42 583	32 573	41 291	63 962	83 874	78 379	52 596	142 341	136 470
Hybridkapital ²	—	8 835	—	—	—	8 835	9 385	—	9 385	8 835
Summa räntebärande skulder	31 389	51 418	32 573	41 291	63 962	92 709	87 764	52 596	151 726	145 305

Odiskonterade framtida kassaflöden inklusive räntebetalningar och derivat för ovanstående skulder exklusive skulder till dotterföretag uppgår enligt nedan till:^{3,4}

	Långfristig del med förfall 1–5 år		Långfristig del med förfall >5 år		Summa långfristig del		Kortfristig del		Summa	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Räntebärande skulder	40 503	67 616	52 694	71 775	93 197	139 391	47 935	28 389	141 132	167 780
Derivat (swappar)	-2 390	-2 592	-10 388	-7 928	-12 778	-10 520	-1 343	-1 383	-14 121	-11 903
Leverantörsskulder och andra finansiella skulder	3 835	3 800	—	—	3 835	3 800	7 108	6 453	10 943	10 253
Summa	41 948	68 824	42 306	63 847	84 254	132 671	53 700	33 459	137 954	166 130

1) Skulder avseende förvärv av resterande 21% av aktierna i N.V. Nuon Energy skall enligt avtal regleras i juli 2015.

2) Se koncernens not 40.

3) Rörliga ränteflöden med framtida räntesättningsdagar har beräknats med observerbara räntekurvor.

4) Samtliga kassaflöden i utländsk valuta är omräknade till SEK med vid årsbokslutet gällande balansdagskurs.

■ **Not 31** Andra ej räntebärande skulder (långfristiga)

	2014	2013
Skulder till dotterföretag	36 367	33 032
Övriga skulder	54	64
Summa	36 421	33 096

Skulder till dotterföretag avser i huvudsak skulder avseende koncernbidrag samt en långfristig skuld till Forsmarks Kraftgrupp AB för kraftavgifter. För denna senare skuld ska enligt överenskommelse mellan delägarna ränta inte utgå på skuldbeloppet. Av övriga skulder förfaller 29 MSEK (35) till betalning efter mer än fem år.

■ **Not 32** Andra ej räntebärande skulder (kortfristiga)

	2014	2013
Förskott från kunder	1	—
Leverantörsskulder	381	407
Skulder till dotterföretag	2 485	1 879
Övriga skulder	733	615
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 502	3 552
Summa	7 102	6 453

Specifikation av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

	2014	2013
Upplupna personalrelaterade kostnader	268	280
Upplupna räntor	2 435	2 311
Upplupna kostnader, övrigt	357	323
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader, el	435	629
Förutbetalda intäkter, övrigt	7	9
Summa	3 502	3 552

■ **Not 33** Finansiella instrument: Redovisat värde och verkligt värde

Kategorierna för tillgångar och skulder enligt nedan följer de kategorier av finansiella instrument som beskrivs i koncernens Not 47, Finansiella instrument per kategori och tillhörande resultateffekter. Moderbolaget redovisar dock samtliga finansiella instrument till anskaffningsvärde enligt Årsredovisningslagen, det vill säga kategorierna avgör inte hur instrumenten värderas eller redovisas. För upplysningar om hur verkligt värde har beräknats, se koncernens Not 3, Redovisningsprinciper. Kolumnen verkligt värde är endast redovisad som en upplysning.

	2014		2013	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatillgångar	— ¹	16 692	— ¹	10 032
Kortfristiga placeringar	26 724	26 724	7 697	7 702
Likvida placeringar	376	376	—	—
Summa	27 100	43 792	7 697	17 734
Lånefordringar och kundfordringar				
Andra långfristiga fordringar	90 478	90 478	92 276	92 276
Kundfordringar och andra fordringar	18 034	18 034	20 441	20 441
Förskott till leverantör	21	21	9	9
Kassa och bank	7 959	7 959	9 143	9 143
Summa	116 492	116 492	121 869	121 869
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Andra aktier och andelar redovisat till anskaffningsvärde	21	21	2 434	2 434
Summa	21	21	2 434	2 434
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatskulder	— ¹	11 467	— ¹	7 947
Summa	—	11 467	—	7 947
Andra finansiella skulder				
Hybridkapital	9 385	9 551	8 835	9 238
Andra långfristiga räntebärande skulder	63 962	77 566	83 874	87 594
Andra långfristiga ej räntebärande skulder	36 421	36 421	33 096	33 096
Kortfristiga räntebärande skulder	78 379	78 537	52 596	50 938
Leverantörsskulder och andra skulder	7 101	7 101	6 453	6 453
Förskott från kunder	1	1	—	—
Summa	195 249	209 177	184 854	187 319

För tillgångar och skulder med en återstående löptid understigande tre månader (exempelvis Likvida placeringar, Kundfordringar och andra fordringar och Leverantörsskulder och andra skulder) har verkligt värde ansetts vara lika med redovisat värde.

1) Redovisat värde av derivat ingår i hänförliga poster, det vill säga i de säkrade posterna alternativt i interimposterna, med ett nettovärde om 319 MSEK (2 116).

■ Not 34 Säkerheter

	2014	2013
På bank spärrade medel som säkerhet för handel på Nord Pool, ICE och EEX.	310	328
Aktier pantsatta till PRI Pensionsgaranti, såsom säkerhet för kreditförsäkring avseende pensionslöften inom Vattenfalls svenska verksamhet	6	6
Spärrade medel som säkerhet för garantier utställda av bank	59	66
Summa	375	400

För att fullgöra de krav på säkerheter som finns i derivatmarknaden har Vattenfall inom finansverksamheten ställt säkerheter till sina affärsmotparter för derivatpositionens negativa marknadsvärden. Per 31 december 2014 utgör denna säkerhet 2 987 MSEK (1 522). Affärsmotparterna är skyldiga att återställa dessa säkerheter till Vattenfall i de fall det negativa marknadsvärdet minskar. Beloppet är redovisat som tillgång i balansräkningen under Kortfristiga placeringar. Se även moderbolagets Not 27. På liknande sätt har Vattenfalls affärsmotparter inom finansverksamheten ställt säkerheter till Vattenfall. Mottagna säkerheter för energihandel uppgick per 31 december 2014 till 0 MSEK (0) och för finansverksamheten till 7 013 MSEK (2 176). Beloppet är redovisat som skuld i balansräkningen under Räntebärande skulder (kortfristiga). Se även moderbolagets Not 30.

Vattenfall AB har till försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti ställt aktier i Vattenfall Eldistribution AB som säkerhet för de kreditförsäkringar som krävs för att trygga pensionerna.

■ Not 35 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

	2014	2013
Borgensåtagande avseende:		
Kärnavfallsfonden i Sverige	12 025	12 025
Kontraktsgarantier ställda på uppdrag av dotterföretag	12 693	12 454
Garantier ställda som säkerheter för dotterföretagen inom Vattenfall Energy Tradings energihandel	6 758	6 337
Övriga eventualförpliktelser	10 961	12 620
Summa	42 437	43 436

Moderbolagets tecknade eventualförpliktelser som avser dotterföretag uppgick till 42 437 MSEK (43 436), vilka är inkluderade i de redovisade eventualförpliktelserna.

Vattenfall AB, tillsammans med dotterföretaget Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) och dess övriga delägare, tecknade 2009 ett långsiktigt samarbetsavtal med Östhammars och Oskarshamns kommuner. Avtalet omfattar perioden 2010 till omkring 2025 och reglerar utvecklingsinsatser i anslutning till genomförandet av det svenska kärnavfallsprogrammet. Parterna skall genom utvecklingsinsatser t.ex. inom utbildning, företagande och infrastruktur över tid generera mervärden motsvarande 1 500 MSEK till 2 000 MSEK. Parterna skall utifrån ägarandel finansiera utvecklingsinsatserna. För Vattenfallkoncernen uppgår ägarandelen till 56%. Insatsernas genomförande fördelar sig över två perioder: perioden innan alla erforderliga tillstånd erhållits (Period 1) och perioden under uppförande och drift av anläggningarna (Period 2). Vattenfall har för sin andel av Period 1 under 2014 redovisat 88 MSEK (91) som en avsättning.

Vattenfall AB har som säkerhet för dotterföretagen Vattenfall Energy Tradings energihandel utställt garantier till ett totalt värde av 27 017 MSEK (22 409). Per 31 december 2014 var dessa garantier ianspråktagna med 6 758 MSEK (6 337) vilket är inkluderat i de redovisade eventualförpliktelserna.

Atomansvaret i Sverige är strikt samt begränsat till 300 miljoner SDR (Special Drawing Rights) (kurs 11,3035), motsvarande cirka 3 391 MSEK (3 007), vilket betyder att de bolag som är ägare till kärnkraftverk endast är ansvarig för skada på omgivningen upp till detta belopp.

Kärnkraftföretagen ska enligt lag (2006:647) om finansiella åtgärder för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet ställa säkerheter till staten (Kärnavfallsfonden) för att garantera att tillräckliga medel finns för betalningen av de framtida kostnaderna för avfallshanteringen. Säkerheterna har formen av borgensförbindelser utställda av ägarna till kärnkraftföretagen. Regeringen har i beslut den 22 december 2011 fastställt de nya säkerhetsbelopp som skall gälla för åren 2012–2014. Vattenfall AB har som säkerhet för dotterföretagen Forsmarks Kraftgrupp AB och Ringhals AB utställt garantier till ett sammanlagt värde av 12 025 MSEK (12 025). Beloppen är inkluderade i de redovisade eventualförpliktelserna.

Två typer av garantier har ställts ut. Den ena garantin, Finansieringssäkerheten, avser att täcka det beslutade avgiftsbehovet för de avgifter som ännu inte betalats in inom den så kallade intjänandetiden (25 års drift) och uppgår till 6 821 MSEK. Den andra garantin, Kompletteringssäkerheten, avser framtida kostnadsökningar som beror på oplanerade händelser och uppgår till 5 204 MSEK. Båda beloppen är erhållna ur en sannolikhetsbaserad riskanalys där det förra beloppet är satt så att det tillsammans med idag fonderade medel med 50% sannolikhet (medianvärdet) ska ge full kostnadstäckning. Det senare beloppet utgör i princip det tillägg som erfordras för att motsvarande sannolikhet ska uppgå till 90%.

■ Not 36 Åtaganden enligt konsortialavtal

Se koncernens Not 52.

■ **Not 37** Medelantal anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2014			2013		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Sverige	1 081	508	1 589	1 004	497	1 501

Personalkostnader	2014	2013
Löner och andra ersättningar	1 183	1 067
Sociala kostnader	388	549
– varav pensionskostnader ¹	69	283
Summa	1 571	1 616

1) Av pensionskostnader avser 14 MSEK (11) ledande befattningshavare, det vill säga nuvarande och tidigare verkställande direktörer och vice verkställande direktörer. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 MSEK (0).

Ingen av styrelsens ledamöter erhåller pensionsförmån med anledning av styrelseuppdraget.

Löner och andra ersättningar	2014			2013		
	Ledande befattningshavare ¹	Övriga anställda	Summa	Ledande befattningshavare ¹	Övriga anställda	Summa
Sverige	49	1 134	1 183	44	1 023	1 067

1) Med ledande befattningshavare avses styrelseledamöter och styrelseupplysningar samt verkställande direktörer och vice verkställande direktörer. Dessutom ingår tidigare styrelseledamöter och styrelseupplysningar samt tidigare verkställande direktörer och vice verkställande direktörer samt övriga ledande befattningshavare som ingår i koncernledningen.

I summa löner och andra ersättningar till styrelseledamöter och verkställande direktörer ingår tantiem med 0 MSEK (0). För förmåner till ledande befattningshavare inom Vattenfall AB, se koncernens Not 53.

■ **Not 38** Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	Kvinnor, %		Män, %	
	2014	2013	2014	2013
Könsfördelning bland styrelseledamöter	36	40	64	60
Könsfördelning bland övriga ledande befattningshavare	22	22	78	78

■ **Not 39** Upplysningar om närstående

Se koncernens Not 55.

■ **Not 40** Specifikation till kassaflödesanalysen

Övrigt, inkl. ej kassaflödespåverkande poster	2014	2013
Orealiserade kursvinster/förluster	2 895	-456
Förändringar i räntefordringar	756	550
Förändringar i ränteskulder	884	608
Koncernbidrag	479	2 130
Förändringar i avsättningar	18	-530
Förändringar i bokslutsdispositioner	-897	1 939
Övrigt	434	540
Summa	4 569	4 781

■ **Not 41** Händelser efter balansdagen

Se koncernens Not 56.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Vattenfall AB, org.nr 556036-2138

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Vattenfall AB för år 2014 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 52–61. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i detta dokument på sidorna 5, 8–9, 45–46, 52–61 och 65–144.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionsd i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat

och kassaflöden enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 52–61. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Vattenfall AB för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 52–61 är upprättad i enlighet med "Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande".

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsd i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess, enligt ägarpolicy, obligatoriska information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Stockholm den 17 mars 2015
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Översiktlig bestyrkanderapport

Revisors rapport över översiktlig granskning av Vattenfall AB:s hållbarhetsredovisning

Till Vattenfall AB

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Vattenfall AB att översiktligt granska Vattenfall AB:s hållbarhetsredovisning för år 2014. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till de områden som hänvisas till i GRI index på sidorna 154–158 i Vattenfall AB:s integrerade års- och hållbarhetsredovisning.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidorna 154–155 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning

består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionsd i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 17 mars 2015

Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Håkan Ulrichs
Partner, Climate Change and Sustainability Services

Kvartalsöversikt

Belopp i MSEK	2013				2014			
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
Resultaträkningsposter								
Nettoomsättning	49 732	38 308	37 057	47 156	45 912	36 575	34 734	48 725
Rörelseresultat för avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA)	15 783	8 736	9 609	9 424	16 588	3 890	8 438	12 120
Rörelseresultat (EBIT)	10 837	-25 842	4 893	3 895	11 832	-1 637	-19 436	7 045
Underliggande rörelseresultat	11 656	5 399	4 074	7 007	9 075	4 086	2 750	8 223
Finansiella intäkter	158	163	384	711	690	623	577	697
Finansiella kostnader	-2 634	-2 823	-2 146	-2 850	-2 391	-2 044	-1 939	-2 257
Resultat före skatter	8 361	-28 502	3 131	1 756	10 131	-3 058	-20 798	5 485
Periodens resultat	6 195	-23 259	1 538	1 983	8 205	-2 323	-18 065	3 900
- varav hänförbart till ägare till moderbolaget	6 241	-23 707	1 570	2 227	8 111	-1 830	-18 122	3 663
- varav hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	-46	448	-32	-244	94	-493	57	237
Kassaflödesposter								
Internt tillförda medel (FFO)	12 598	5 999	6 743	6 548	10 792	3 854	5 008	12 476
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4 760	11 474	13 695	7 914	7 487	8 333	9 992	14 333
Fritt kassaflöde	2 750	8 363	10 214	2 252	4 685	4 330	6 083	8 136
Balansräkningsposter								
Kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	38 981	35 082	29 590	27 261	35 301	30 147	35 794	45 068
Eget kapital	152 527	127 691	122 796	130 718	145 725	142 387	123 864	128 462
- varav hänförbart till ägare till moderbolaget	143 625	117 858	114 152	120 370	134 852	131 567	111 603	115 260
- varav hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	8 902	9 833	8 644	10 348	10 873	10 820	12 261	13 202
Räntebärande skulder	139 813	139 687	129 065	126 488	121 588	116 618	120 680	125 928
Nettoskuld	99 494	104 249	99 033	98 998	85 694	85 872	83 403	79 473
Justerad nettoskuld	152 101	162 503	157 996	162 590	147 296	156 124	151 464	158 291
Avsättningar	111 274	115 168	114 864	118 166	117 640	128 560	128 478	138 567
Icke räntebärande skulder	109 504	104 369	100 997	110 112	107 222	98 184	90 207	103 476
Genomsnittligt sysselsatt kapital	315 136	302 084	288 959	302 743	303 207	296 908	282 390	293 992
Balansomslutning	513 118	486 915	467 722	485 484	492 175	485 749	463 229	496 433
Nyckeltal								
I % där annat ej anges. Med (ggr) avses gånger.								
Rörelsemarginal	21,8	-67,5	13,2	8,3	25,8	-4,5	-56,0	14,5
Rörelsemarginal ²	23,4	14,1	11,0	14,9	19,8	11,2	7,9	16,9
Avkastning på eget kapital	6,8	-11,7	-7,6	-11,4	-9,9	8,4	-8,0	-6,9
Avkastning på sysselsatt kapital	5,7	-4,2	-1,7	-2,1	-1,7	6,4	-1,9	-0,7
Avkastning på sysselsatt kapital ²	8,7	9,3	9,5	9,3	8,4	8,2	8,1	8,2
Räntetäckningsgrad, ggr	2,8	-4,1	-0,7	-0,7	-0,6	3,3	-0,6	-0,1
Räntetäckningsgrad, ggr ²	4,2	6,3	4,2	4,1	3,9	4,2	4,2	5,0
Kassaflödesräntetäckningsgrad, ggr	6,0	6,9	6,5	5,4	5,4	5,5	5,5	7,2
Kassaflödesräntetäckningsgrad, netto, ggr	7,1	5,7	7,0	6,2	6,2	5,0	7,3	10,1
Internt tillförda medel (FFO)/räntebärande skulder	24,5	26,0	28,6	25,2	24,7	24,0	21,7	25,5
Internt tillförda medel (FFO)/nettoskuld	34,5	34,9	37,3	32,2	35,1	32,5	31,4	40,4
Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld	22,6	22,4	23,4	19,6	20,4	17,9	17,3	20,3
Soliditet	29,7	26,2	26,3	26,9	29,6	29,3	26,7	25,9
Skuldsättningsgrad	91,7	109,4	105,1	96,8	83,4	81,9	97,4	98,0
Skuldsättningsgrad, netto	65,2	81,6	80,7	75,7	58,8	60,3	67,3	61,9
Räntebärande skulder/räntebärande skulder plus eget kapital	47,8	52,2	51,2	49,2	45,5	45,0	49,4	49,5
Nettoskuld/EBITDA, ggr	2,2	2,3	2,2	2,3	1,9	2,2	2,2	1,9
Justerad nettoskuld/EBITDA, ggr	3,3	3,6	3,6	3,7	3,3	4,0	4,0	3,9
Övriga uppgifter								
Investeringar	5 300	6 566	6 486	9 409	5 254	6 044	7 890	9 844
Elproduktion, TWh	52,2	41,8	40,0	47,7	50,1	39,7	36,8	46,2
Elförsäljning, TWh	58,3	45,6	44,6	54,8	56,5	46,6	42,5	53,4
Värmeförsäljning, TWh	14,0	5,8	2,8	7,7	9,1	4,7	2,5	7,8
Gasförsäljning, TWh	25,3	9,7	4,8	16,0	18,4	7,0	4,8	15,3
Antal anställda heltidstjänster	32 721	32 467	32 077	31 819	31 261	30 544	30 332	30 181

Tioårsöversikt

Belopp i MSEK	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ¹	2014
Resultaträkningsposter										
Nettoomsättning	123 794	135 802	143 639	164 549	205 407	213 572	181 040	167 313	172 253	165 945
Rörelseresultat för avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA)	43 175	43 938	45 821	45 960	51 777	60 706	54 538	54 271	43 554	41 038
Rörelseresultat (EBIT)	28 363	27 821	28 583	29 895	27 938	29 853	23 209	25 958	-6 218	-2 195
Underliggande rörelseresultat	25 377	27 448	28 497	30 220	31 294	36 838	30 793	27 530	28 135	24 133
Finansiella intäkter	3 810	3 839	2 276	3 412	2 814	2 514	3 843	2 636	1 416	2 590
Finansiella kostnader	-6 013	-6 135	-6 926	-9 809	-13 018	-10 944	-12 754	-10 476	-10 453	-8 635
Resultat före skatter	26 160	25 525	23 933	23 498	17 734	21 423	14 298	18 118	-15 255	-8 240
Periodens resultat	20 518	19 858	20 686	17 763	13 448	13 185	10 416	17 047	-13 543	-8 284
- varav hänförbart till ägare till moderbolaget	19 235	18 729	19 769	17 095	12 896	12 997	11 083	16 759	-13 668	-8 178
- varav hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	1 283	1 129	917	668	552	188	-667	288	125	-106
Kassaflödesposter										
Internt tillförda medel (FFO)	31 386	35 673	34 049	30 735	36 700	40 108	38 256	34 419	31 888	32 131
Kassaflöde från den löpande verksamheten	24 423	35 207	32 331	36 194	46 246	41 231	33 468	28 485	37 843	40 146
Fritt kassaflöde	14 341	23 178	19 650	18 963	27 566	23 846	17 637	12 619	23 579	23 234
Balansräkningsposter										
Kassa, bank och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar	14 074	22 168	22 659	40 236	56 940	43 873	28 685	46 495	27 261	45 068
Eget kapital	90 909	107 674	124 132	140 886	142 404	133 621	138 931	149 372	130 718	128 462
- varav hänförbart till ägare till moderbolaget	80 565	96 589	111 709	129 861	135 620	126 704	131 988	140 764	120 370	115 260
- varav hänförbart till innehav utan bestämmande inflytande	10 344	11 085	12 423	11 025	6 784	6 917	6 943	8 608	10 348	13 202
Räntebärande skulder	78 663	71 575	67 189	107 347	213 494	188 277	170 350	160 261	126 488	125 928
Nettoskuld	64 343	49 407	43 740	66 000	154 987	144 109	141 089	111 907	98 998	79 473
Justerad nettoskuld	—	—	—	—	205 028	173 409	176 031	154 335	162 590	158 291
Avsättningar	65 123	66 094	73 985	89 799	91 100	87 822	91 719	103 832	118 166	138 567
Icke räntebärande skulder	90 373	77 823	72 930	107 795	155 129	131 712	123 558	114 899	110 112	103 476
Genomsnittligt sysselsatt kapital	—	—	—	—	—	—	317 799	313 124	302 743	293 992
Balansomslutning	325 068	323 166	338 236	445 827	602 127	541 432	524 558	528 364	485 484	496 433
Nyckeltal										
I % där ej annat anges. Med (ggr) avses gånger.										
Rörelsemarginal	22,9	20,5	19,9	18,2	13,6	14,0	12,8	15,5	-3,6	-1,3
Rörelsemarginal ²	20,5	20,2	19,8	18,4	15,2	17,2	17,0	16,5	16,3	14,5
Avkastning på eget kapital	23,2	19,1	17,6	13,6	9,5	10,0	8,6	12,3	-11,4	-6,9
Avkastning på sysselsatt kapital	—	—	—	—	—	—	7,3	8,3	-2,1	-0,7
Avkastning på sysselsatt kapital ²	—	—	—	—	—	—	9,7	8,8	9,3	8,2
Räntetäckningsgrad, ggr	7,6	7,2	6,7	4,5	3,1	4,1	2,6	3,7	-0,7	-0,1
Räntetäckningsgrad, ggr ²	6,9	7,1	6,7	4,6	3,4	5,0	3,3	3,9	4,1	5,0
Kassaflödesräntetäckningsgrad, ggr	8,9	9,7	8,6	5,4	4,8	6,2	4,9	5,7	5,4	7,2
Kassaflödesräntetäckningsgrad, netto, ggr	15,1	15,9	12,2	7,1	5,6	7,5	5,8	6,6	6,2	10,1
Internt tillförda medel (FFO)/räntebärande skulder	39,9	49,8	50,7	28,6	17,2	21,3	22,5	21,5	25,2	25,5
Internt tillförda medel (FFO)/nettoskuld	48,8	72,2	77,8	46,6	23,7	27,8	27,1	30,8	32,2	40,4
Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld	—	—	—	—	17,9	23,1	21,7	22,3	19,6	20,3
Soliditet	28,0	33,3	36,7	31,6	23,7	24,7	26,5	28,3	26,9	25,9
Skuldsättningsgrad	86,5	66,5	54,1	76,2	149,9	140,9	122,6	107,3	96,8	98,0
Skuldsättningsgrad, netto	70,8	45,9	35,2	46,8	108,8	107,8	101,6	74,9	75,7	61,9
Räntebärande skulder/räntebärande skulder plus eget kapital	46,4	39,9	35,1	43,2	60,0	58,5	55,1	51,8	49,2	49,5
Nettoskuld/EBITDA, ggr	1,5	1,1	1,0	1,4	3,0	2,4	2,6	2,1	2,3	1,9
Justerad nettoskuld/EBITDA, ggr	—	—	—	—	4,0	2,9	3,2	2,8	3,7	3,9
Övriga uppgifter										
Utdelning till ägare till moderbolaget	5 800	7 500	8 000	6 900	5 240	6 500	4 433	6 774	—	— ³
Investeringar	24 497	17 220	18 964	42 296	102 989	41 794	35 750	29 581	27 761	29 032
Elproduktion, TWh	169,1	165,4	167,6	162,1	158,9	172,4	166,7	178,9	181,7	172,9
Elförsäljning, TWh	200,3	191,1	193,8	189,3	194,6	194,2	209,4	205,5	203,3	199,0
Värmeförsäljning, TWh	34,1	35,2	36,2	35,6	37,9	47,1	41,6	29,8	30,3	24,1
Gasförsäljning, TWh	—	—	—	0,3	20,0	63,2	53,8	52,4	55,8	45,5
Antalet anställda heltidstjänster	32 231	32 308	32 396	32 801	36 593	38 459	37 679	33 059	31 819	30 181

1) Vissa värden för 2013 har omräknats jämfört med tidigare publicerad information i Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2013 på grund av nya redovisningsregler från och med 2014 enligt IFRS 11. Se koncernens Not 2, Viktiga förändringar i de finansiella rapporterna jämfört med föregående år.

2) Baserat på Underliggande rörelseresultat, dvs Rörelseresultat exkl. Jämförelsestörande poster

3) Föreslagen utdelning.

Femårsöversikt hållbarhetsdata

	2010 ¹	2011	2012	2013	2014
Produktion och miljö					
Elproduktion, TWh	172,5	166,7	178,9	181,7	172,9
– varav vattenkraft	35,4	34,5	42,2	35,6	34,3
– varav kärnkraft	43,6	42,5	48,9	51,9	49,9
– varav fossilkraft	89,7	85	81,7	87,9	82,7
– varav vindkraft	2,2	3,4	3,6	3,9	4,1
– varav biobränsle och avfall	1,5 ¹	1,3 ¹	2,5	2,4	2,0
Energianvändning, TWh					
Gas	39,5	33,8	32,5	37,1	31,7
Stenkol	73,5	58,5	41,5	45,1	35,2
Brunkol	143,3	147,4	152,8	157,0	153,5
Torv	1,6	1,1	0,6	0,7	0,4
Avfall, icke-biologiskt	2,6	2,8	2,9	3,2	2,9
Biobränsle, avfall (biologiskt)	11,7	11,8	10,5	9,8	7,1
Övrigt, inklusive olja	6,9	5,3	5,9	5,7	5,7
Uran, ton	104	104	126	133	119
Utsläpp till luft					
Koldioxidutsläpp, Mton ²	91,9	86,7	83,5	86,9	82,7 ³
– specifika CO ₂ utsläpp, g/kWh	416	418	400	412	421
Biogena koldioxidutsläpp, Mton ⁴	4,0	4,0	3,6	3,4	2,4
Kväveoxider (NOx), kton	70,2	63,6	53,4	56,5	52,8
– specifika NOx, g/kWh	0,318	0,306	0,258	0,268	0,271
– specifik NOx, g/kWh (endast förbränningsanläggningar)	0,493	0,491	0,460	0,458	0,474
Svaveloxider (SOx), kton	74,4	69,8	56,1	58,2	53,1
– specifika SOx, g/kWh	0,337	0,336	0,272	0,276	0,272
– specifik SOx, g/kWh (endast förbränningsanläggningar)	0,522	0,539	0,483	0,472	0,476
Luftburna partiklar, kton	2,4	2,6	1,9	2,1	1,7
– specifika partiklar, g/kWh	0,011	0,012	0,009	0,010	0,008
– specifika partiklar, g/kWh (endast förbränningsanläggningar)	0,017	0,020	0,016	0,017	0,015
Avfall och biprodukter, kton					
Farligt avfall	199	211	431	194	123
Icke-farligt avfall	189	219	447	349	416
Aska från stenkol	1 413	1 103	667	738	578
Aska från brunkol	4 868	5 198	5 330	5 388	5 334
Aska från biomassa	118	90	64	67	42,3
Slagg från avfallsförbränning	305	301	317	330	245
Gips	2 742	3 109	3 154	3 219	3 000
Andra biprodukter	102	88	75	73	48
Radioaktivt avfall					
Låg- och medelaktivt radioaktivt driftsavfall, m ³	561	1 082	1 277	883	2 251
Hårdkomponenter, ton	494	842	18	18	10
Använt kärnbränsle – uttagna bränsleelement, ton	135	157	147	161	193
Använt kärnbränsle – ursprungligt uraninnehåll, ton	82	103	136	145	138
Medarbetare					
Antal anställda, heltidstjänster	38 180	34 685	32 794	31 819	30 181
– varav kvinnor	9 119	8 267	7 928	7 485	6 983
– varav tillfälligt anställda (ej fast anställningskontrakt)	N/A	N/A	1 234	1 154	882
Sjukfrånvaro					
– män, %	N/A	N/A	N/A	3,8	3,7
– kvinnor, %	N/A	N/A	N/A	5,3	5,0
Arbetsolyckor (LTIF – Lost Time Injury Frequency)					
Internt (anställda)	4,5	3,3	2,3	2,6	2,7
Externt (entreprenörer)	N/A	N/A	N/A	3,6	3,7
Jämställdhet					
Kvinnliga chefer, %	19	19	19	18	18
Antal chefer per ålderskategori, totalt					
–29	N/A	64	38	43	44
30–49	N/A	1 964	1 486	1 467	1 406
50–	N/A	779	1 175	1 339	1 177

1) Ändrad redovisningsprincip från 2012.

2) Koldioxidutsläppen redovisas konsoliderat i enlighet med finansiella redovisningsprinciper.

3) Totala utsläpp av växthusgaser uppgår till 83,0 Mton, 0,3 Mton utgörs av SF₆ och N₂O utsläpp. Karaktäriseringsfaktorer är hämtade från IPCC Fifth Assessment report.

4) Koldioxidutsläpp från förbränning av biomassa.

Definitioner och beräkningar av nyckeltal

Värden avser koncernen 2014. Belopp i MSEK där inte annat anges.

EBIT:	Earnings Before Interest and Tax (Rörelseresultat)
EBITDA:	Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation (Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar)
Jämförelsestörande poster:	Realisationsvinster respektive realisationsförluster i aktier och andra anläggningstillgångar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar samt andra poster av engångskaraktär. Dessutom ingår här inom trading-verksamheten realiserade marknadsvärderingar av energiderivat som enligt IAS 39 inte kan säkringsredovisas samt realiserade marknadsvärdeförändringar av varulager
Underliggande rörelseresultat:	Rörelseresultatet (EBIT) exklusive jämförelsestörande poster
FFO:	Funds From Operations (Internt tillförda medel)
Fritt kassaflöde:	Kassaflöde från den löpande verksamheten minus underhåll- och ersättningsinvesteringar
Hybridkapital:	Finansieringsinstrument efterställda Vattenfalls övriga låneinstrument. Redovisas som räntebärande skuld
Sysselsatt kapital:	Balansomslutning minus finansiella tillgångar och icke räntebärande skulder
Nettoskuld:	Räntebärande skulder minus lån till ägare med innehav utan bestämmande inflytande i koncernföretag, kassa, bank och liknande tillgångar, kortfristiga placeringar
Justerad nettoskuld:	Se Koncernens balansräkning - Tilläggsinformation för beräkning

Rörelsemarginal, %	= 100 x	$\frac{\text{EBIT}}{\text{Nettoomsättning}}$	$\frac{-2\,195}{165\,945}$	= -1,3
Rörelsemarginal exkl jämförelsestörande poster, %	= 100 x	$\frac{\text{Underliggande EBIT}}{\text{Nettoomsättning}}$	$\frac{24\,133}{165\,945}$	= 14,5
Nettomarginal, %	= 100 x	$\frac{\text{Resultat före skatter}}{\text{Nettoomsättning}}$	$\frac{-8\,240}{165\,945}$	= -5,0
Nettomarginal exkl jämförelsestörande poster, %	= 100 x	$\frac{\text{Resultat före skatter exkl jämförelsestörande poster}}{\text{Nettoomsättning}}$	$\frac{18\,140}{165\,945}$	= 10,9
Avkastning på eget kapital, %	= 100 x	$\frac{\text{Periodens resultat hänförbart till ägare till moderbolaget}}{\text{Medelvärde av periodens eget kapital hänförbart till ägare till moderbolaget exkl Reserv för kassaflödessäkring}}$	$\frac{-8\,178}{118\,618}$	= -6,9
Avkastning på sysselsatt kapital, %	= 100 x	$\frac{\text{EBIT}}{\text{Genomsnittligt sysselsatt kapital}}$	$\frac{-2\,195}{293\,992}$	= -0,7
Avkastning på sysselsatt kapital exkl jämförelsestörande poster, %	= 100 x	$\frac{\text{Underliggande EBIT}}{\text{Genomsnittligt sysselsatt kapital}}$	$\frac{24\,133}{293\,992}$	= 8,2
Räntetäckningsgrad, ggr	=	$\frac{\text{EBIT + finansiella intäkter exkl avkastning från Kärnavfallsfonden}}{\text{Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}}$	$\frac{-567}{5\,144}$	= -0,1
Räntetäckningsgrad exkl jämförelsestörande poster, ggr	=	$\frac{\text{Underliggande EBIT + finansiella intäkter exkl avkastning från Kärnavfallsfonden}}{\text{Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförbara till avsättningar}}$	$\frac{25\,761}{5\,144}$	= 5,0

Forts. Definitioner och beräkningar av nyckeltal

Kassaflödesrättetäckningsgrad, ggr	=	FFO + finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar	<u>37 275</u>	=	7,2
		Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar	5 144		
Kassaflödesrättetäckningsgrad netto, ggr	=	FFO + finansiella poster netto exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar och avkastning från Kärnavfallsfonden	<u>35 647</u>	=	10,1
		Finansiella poster netto exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar och avkastning från Kärnavfallsfonden	3 516		
Kassaflödesrättetäckningsgrad efter ersättningsinvesteringar, ggr	=	Kassaflöde från den löpande verksamheten minus ersättningsinvesteringar + finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar och räntedel i pensionskostnad	<u>27 138</u>	=	7,0
		Finansiella kostnader exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar och räntedel i pensionskostnad	3 904		
FFO/ Räntebärande skulder, %	= 100 x	FFO	<u>32 131</u>	=	25,5
		Räntebärande skulder	125 928		
FFO/ Nettoskuld, %	= 100 x	FFO	<u>32 131</u>	=	40,4
		Nettoskuld	79 473		
FFO/ Justerad nettoskuld, %	= 100 x	FFO	<u>32 131</u>	=	20,3
		Justerad nettoskuld	158 291		
EBITDA/finansnetto, ggr	=	EBITDA	<u>41 038</u>	=	11,7
		Finansiella poster netto exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar och avkastning från Kärnavfallsfonden	3 516		
EBITDA exkl jämförelsestörande poster/ finansnetto, ggr	=	EBITDA exkl jämförelsestörande poster	<u>67 366</u>	=	19,2
		Finansiella poster netto exkl diskonteringseffekter hänförliga till avsättningar och avkastning från Kärnavfallsfonden	3 516		
Soliditet, %	= 100 x	Eget kapital	<u>128 462</u>	=	25,9
		Balansomslutning	496 433		
Skuldsättningsgrad, %	= 100 x	Räntebärande skulder	<u>125 928</u>	=	98,0
		Eget kapital	128 462		
Skuldsättningsgrad, netto, %	= 100 x	Nettoskuld	<u>79 473</u>	=	61,9
		Eget kapital	128 462		
Räntebärande skulder/räntebärande skulder plus eget kapital, %	= 100 x	Räntebärande skulder	<u>125 928</u>	=	49,5
		Räntebärande skulder + eget kapital	254 390		
Nettoskuld/nettoskuld plus eget kapital, %	= 100 x	Nettoskuld	<u>79 473</u>	=	38,2
		Nettoskuld + eget kapital	207 935		
Nettoskuld/EBITDA, ggr	=	Nettoskuld	<u>79 473</u>	=	1,9
		EBITDA	41 038		
Justerad nettoskuld/EBITDA, ggr	=	Justerad nettoskuld	<u>158 291</u>	=	3,9
		EBITDA	41 038		

Fakta om Vattenfalls marknader¹

	2014						
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Nederländerna	UK	Totalt
Installerad effekt el, MW							
Vattenkraft ²	8 175	125	—	2 880	24	—	11 203
Kärnkraft	6 974	—	—	—	—	—	6 974
Fossilkraft	1 212	—	1 059	12 971	4 750	—	19 992
– varav gas	—	—	—	1 707	4 100	—	5 807
– varav brunkol	—	—	—	7 767	—	—	7 767
– varav stenkol	—	—	1 059	2 866	650	—	4 575
– varav olja	1 212	—	—	631	—	—	1 843
Vindkraft	272	—	360	12	234	612	1 489
Biobränsle, avfall	189	—	59	112	2	—	362
Summa el	16 821	125	1 478	15 975	5 010	612	40 021
Installerad effekt värme, MW	2 255	—	1 063	9 911	2 622	—	15 852
Producerad el, TWh							
Vattenkraft ²	30,9	0,3	—	3,0	0,1	—	34,3
Kärnkraft	49,9	—	—	—	—	—	49,9
Fossilkraft	—	—	3,7	65,9	13,1	—	82,7
– varav gas	—	—	—	2,4	10,5	—	12,9
– varav brunkol	—	—	—	55,4	—	—	55,4
– varav stenkol	—	—	3,7	7,6	2,6	—	13,9
– varav olja	—	—	—	0,5	—	—	0,5
Vindkraft	0,7	—	1,0	—	0,5	1,8	4,1
Biobränsle, avfall	0,2	—	0,3	1,5	—	—	2,0
Summa el	81,7	0,3	5,0	70,4	13,7	1,8	172,9
Värmeförsäljning, TWh							
Fossilbränsle	0,4	—	2,7	13,2	3,1	—	19,5
– varav gas	—	—	—	3,8	3,1	—	6,9
– varav brunkol	—	—	—	4,4	—	—	4,4
– varav stenkol	—	—	2,7	4,7	—	—	7,4
– varav olja	0,4	—	0,1	0,4	—	—	0,8
Biobränsle, avfall	3,3	—	0,4	0,9	—	—	4,6
Summa värme	3,7	—	3,1	14,2	3,1	—	24,1
Elförsäljning, TWh	76,3	8,9	8,1	85,6	20,1	—	199,0
Gasförsäljning, TWh	—	—	—	5,0	40,6	—	45,5
Antal privatkunder, el	934 000	373 000	—	2 854 000	1 993 000	—	6 154 000
Volym el, TWh privatkunder	7,9	2,6	—	7,7	8,0	—	26,2
Volym el, TWh återförsäljare	4,1	1,1	1,7	22,3	—	—	29,2
Volym el, TWh företag	28,1	4,9	—	21,4	9,0	—	63,4
Antal nätkunder	938 000	—	—	2 293 000	—	—	3 231 000
Antal gaskunder	—	—	—	224 100	1 717 700	—	1 941 800
Elnät							
Transiterad volym, TWh ³	69,6	—	—	13,3	—	—	82,9
Distributionsnät, km	175 000	—	—	81 000	—	—	256 000
Antal anställda, heltidstjänster							
Per land	8 870	55	462	16 158	4 369	169	30 169
Koncernen totalt ⁴							30 181
CO₂-utsläpp per land, Mton	0,3	—	3,3	72,2	6,9	—	82,7
Erhållna CO₂-utsläppsrätter, Mton CO₂/år	0,5	—	—	2,7	0,5	—	3,7

1) Avrundningsdifferenser på 0,1 förekommer på vissa poster.

2) I Tyskland huvudsakligen pumpkraft.

3) Exklusive produktionstransitering.

4) Det finns 98 (127) anställda i andra länder.

Forts. Fakta om Vattenfalls marknader¹

	2013						
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Nederländerna	UK	Totalt
Installerad effekt el, MW							
Vattenkraft ²	8 195	128	—	2 880	24	—	11 227
Kärnkraft	6 984	—	—	—	—	—	6 984
Fossilkraft	1 212	—	1 309	11 422	5 063	—	19 006
– varav gas	—	—	—	1 707	4 160	—	5 867
– varav brunkol	—	—	—	7 766	—	—	7 766
– varav stenkol	—	—	1 309	1 318	903	—	3 530
– varav olja	1 212	—	—	631	—	—	1 843
Vindkraft	241	—	346	12	234	612	1 445
Biobränsle, avfall	189	—	128	125	2	—	444
Summa el	16 821	128	1 783	14 439	5 323	612	39 106
Installerad effekt värme, MW	2 414	—	1 646	10 424	2 692	—	17 176
Producerad el, TWh							
Vattenkraft ²	32,1	0,4	—	3,0	0,1	—	35,6
Kärnkraft	51,9	—	—	—	—	—	51,9
Fossilkraft	—	—	5,3	66,2	16,5	—	87,9
– varav gas	—	—	—	3,2	11,5	—	14,7
– varav brunkol	—	—	—	57,2	—	—	57,2
– varav stenkol	—	—	5,2	5,7	4,7	—	15,6
– varav olja	—	—	—	0,4	—	—	0,4
Vindkraft	0,6	—	0,9	—	0,5	1,8	3,9
Biobränsle, avfall	0,4	—	0,7	1,3	—	—	2,4
Summa el	85,0	0,4	6,9	70,5	17,0	1,8	181,7
Värmeförsäljning, TWh							
Fossilbränsle	0,1	—	3,8	14,6	3,9	—	22,4
– varav gas	—	—	—	5,7	3,9	—	9,6
– varav brunkol	—	—	—	1,8	—	—	1,8
– varav stenkol	—	—	3,7	7,1	—	—	10,8
– varav olja	0,1	—	0,1	—	—	—	0,2
Biobränsle, avfall	4,0	—	2,0	1,8	—	—	7,8
Summa värme	4,1	—	5,8	16,4	3,9	—	30,3
Elförsäljning, TWh	77,6	9,3	10,0	86,2	20,3	—	203,3
Gasförsäljning, TWh	—	—	—	4,3	51,5	—	55,8
Antal privatkunder, el³	935 000	361 000	—	2 766 000	2 070 000	—	6 132 000
Volym el, TWh privatkunder	8,4	2,6	—	8,2	9,0	—	28,1
Volym el, TWh återförsäljare	4,1	1,3	2,0	19,7	—	—	27,1
Volym el, TWh företag	30,9	5,0	—	22,0	8,2	—	66,1
Antal nätkunder	932 000	—	—	3 409 000	—	—	4 341 000
Antal gaskunder	—	—	—	136 700	1 774 500	—	1 911 200
Elnät							
Transiterad volym, TWh ⁴	71,9	—	—	26,5	—	—	98,4
Distributionsnät, km	172 000	—	—	137 000	—	—	309 000
Antal anställda, heltidstjänster							
Per land	8 902	49	566	17 254	4 756	165	31 775
Koncernen totalt ⁵							31 819
CO₂-utsläpp per land, Mton	0,4	—	5,0	72,2	9,3	—	86,9
Erhållna CO₂-utsläppsrätter, Mton CO₂/år	0,6	—	—	3,0	0,5	—	4,2

1) Avrundningsdifferenser på 0,1 förekommer på vissa poster.

2) I Tyskland huvudsakligen pumpkraft.

3) Antalet privatkunder i Tyskland år har korrigerats, jämfört med tidigare publicerad information..

4) Exklusive produktionstransitering.

5) Det finns 98 (127) anställda i andra länder.

Forts. Fakta om Vattenfalls marknader¹

Energianvändning

Bränsleanvändning, TWh	2014						Total
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Nederländerna	UK	
Gas	—	—	—	8,2	23,5	—	31,7
Stenkol	—	—	9,6	19,3	6,2	—	35,2
Brunkol	—	—	—	153,5	—	—	153,5
Torv	0,4	—	—	—	—	—	0,4
Avfall, icke-biologiskt	0,4	—	—	2,5	—	—	2,9
Biobränsle, avfall (biologiskt)	2,8	—	0,8	3,5	0,1	—	7,1
Övrigt, inklusive olja	0,3	—	0,1	5,3	—	—	5,7
Totalt	3,8	—	10,4	192,4	29,8	—	236,5
Uran, ton	119,0	—	—	—	—	—	119,0

Bränsleanvändning, TWh	2013						Total
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Nederländerna	UK	
Gas	—	—	—	10,9	26,1	—	37,1
Stenkol	—	—	14,9	18,9	11,4	—	45,1
Brunkol	—	—	—	157,0	—	—	157,0
Torv	0,7	—	—	—	—	—	0,7
Avfall, icke-biologiskt	0,4	—	—	2,8	—	—	3,2
Biobränsle, avfall (biologiskt)	3,2	—	2,3	4,3	0,1	—	9,8
Övrigt, inklusive olja	0,4	—	0,1	5,1	—	—	5,7
Totalt	4,7	—	17,4	198,9	37,6	—	258,6
Uran, ton	133,0	—	—	—	—	—	133,0

1) Avrundningsdifferenser på 0,1 förekommer på vissa poster.

Pro rata¹

Pro rata – Produktionsdata motsvarande Vattenfalls ägarandel i respektive anläggning

	2014								
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Polen	Nederländerna	Belgien	UK	Totalt
Installerad effekt el, MW									
Vattenkraft ²	8 212	125	—	2 880	—	24	—	—	10 997
Kärnkraft	4 767	—	—	282	—	0	—	—	5 049
Fossilkraft	1 212	—	1 059	12 890	—	4 750	—	—	19 911
– varav gas	—	—	—	1 675	—	4 100	—	—	5 775
– varav brunkol	—	—	—	7 767	—	—	—	—	7 767
– varav stenkol	—	—	1 059	2 817	—	650	—	—	4 526
– varav olja	1 212	—	—	631	—	0	—	—	1 843
Vindkraft	271	—	358	28	—	328	—	612	1 597
Biobränsle, avfall	189	—	59	92	—	2	—	—	342
Summa el	14 651	125	1 476	16 172	—	5 104	—	612	38 140
Installerad effekt värme, MW	2 116	—	1 063	9 466	—	2 622	—	—	15 852

	2013								
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Polen	Nederländerna	Belgien	UK	Total
Installerad effekt el, MW									
Vattenkraft ²	7 815	128	—	2 880	20	24	—	—	10 867
Kärnkraft	4 774	—	—	282	—	—	—	—	5 056
Fossilkraft	1 212	—	1 309	11 341	543	5 063	—	—	19 468
– varav gas	—	—	—	1 675	—	4 160	—	—	5 835
– varav brunkol	—	—	—	7 766	—	—	—	—	7 766
– varav stenkol	—	—	1 309	1 269	543	903	—	—	4 024
– varav olja	1 212	—	—	631	—	—	—	—	1 843
Vindkraft	241	—	345	28	10	328	—	612	1 564
Biobränsle, avfall	189	—	128	102	30	2	—	—	451
Summa el	14 231	128	1 782	14 633	603	5 417	—	612	37 406
Installerad effekt värme, MW	2 284	—	1 646	9 961	50	3 261	—	—	17 202

	2014								
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Polen	Nederländerna	Belgien	UK	Total
Producerad el, TWh									
Vattenkraft ²	29,8	0,3	—	3,0	—	0,1	—	—	33,2
Kärnkraft	34,0	—	—	2,2	—	—	—	—	36,2
Fossilkraft	—	—	3,7	65,7	—	13,2	—	—	82,6
– varav gas	—	—	—	2,4	—	10,6	—	—	13,0
– varav brunkol	—	—	—	55,5	—	—	—	—	55,5
– varav stenkol	—	—	3,7	7,3	—	2,6	—	—	13,6
– varav olja	—	—	—	0,5	—	—	—	—	0,5
Vindkraft	0,7	—	1,0	0,1	—	0,7	—	1,8	4,3
Biobränsle, avfall	0,3	—	0,3	1,3	—	—	—	—	1,9
Summa el	64,8	0,3	5,0	72,3	—	14,0	—	1,8	158,3

	2013								
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Polen	Nederländerna	Belgien	UK	Totalt
Producerad el, TWh									
Vattenkraft ²	29,7	0,4	—	2,7	—	0,1	—	—	32,9
Kärnkraft	35,5	—	—	2,3	—	—	—	—	37,8
Fossilkraft	0,1	—	5,3	66,4	2,0	13,7	—	—	87,4
– varav gas	—	—	—	3,5	—	9,7	—	—	13,2
– varav brunkol	—	—	—	56,8	—	—	—	—	56,8
– varav stenkol	—	—	5,2	5,7	2,0	4,0	—	—	16,9
– varav olja	0,1	—	—	0,4	—	—	—	—	0,5
Vindkraft	0,6	—	0,9	0,1	—	0,7	—	1,8	4,1
Biobränsle, avfall	0,1	—	0,7	1,5	0,1	—	—	—	2,4
Summa el	66,0	0,4	6,9	73,0	2,1	14,5	—	1,8	164,6

CO₂-utsläpp Pro rata

	2014								
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Polen	Nederländerna	Belgien	UK	Totalt
CO ₂ -utsläpp per land, Mton	0,3	—	3,3	71,7	—	6,9	—	—	82,3

	2013								
	Sverige	Finland	Danmark	Tyskland	Polen	Nederländerna	Belgien	UK	Totalt
CO ₂ -utsläpp per land, Mton	0,4	—	5,0	71,8	1,9	9,3	—	—	88,4

Fotnoter: För förklaringar, se sidan 150.

GRI – Innehåll och hänvisning

Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning är en integrerad rapport där information om företagets hållbarhetsrelaterade arbete och utfall beskrivs tillsammans med företagets finansiella utveckling. Vattenfall har rapporterat enligt Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer sedan 2003. För 2014 följer Vattenfall den senaste versionen av GRI:s riktlinjer, version G4, och rapporterar på nivå "Core". Det innebär att Vattenfall har identifierat de aspekter som är väsentliga för bolaget och rapporterar på minst en indikator per aspekt.

Under 2013 identifierade Vattenfall ett antal fokusområden inom hållbarhet i samband med företagets strategiarbete. Vattenfall arbetar för att kontinuerligt förbättra sig inom dessa områden och arbetar med att utveckla tydliga mål och KPI:er. Vattenfall använder GRI:s riktlinjer där det är möjligt och arbetar successivt för att utveckla och förbättra sin rapportering enligt GRI G4:s ramverk. Utestående information redovisas i GRI-indexet på sidorna 156–158.

Vattenfalls övergripande ambition för hållbarhetsredovisningen är att den ska vara transparent, relevant och jämförbar. I GRI-indexet, som är strukturerat i enlighet med GRI G4, anges var information om Vattenfalls arbete inom områdena hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi återfinns i års- och hållbarhetsredovisningen.

Redovisningsprofil och omfattning

Års- och hållbarhetsredovisningen beskriver de områden där koncernen har betydande miljömässig, social och ekonomisk påverkan. Vattenfalls aktiviteter, utveckling och resultat inom dessa områden följer de tre dimensionerna hållbar konsumtion, hållbar produktion och hållbar ekonomi i Vattenfalls strategi.

Redovisningen omfattar Vattenfallkoncernens alla verksamheter under räkenskapsåret 2014, om annat inte anges, och de siffror som redovisas gäller räkenskapsåret 2014. Vattenfall redovisar hållbarhetsdata årligen och föregående års rapport publicerades den 24 mars 2014.

Avgränsningar

Vattenfalls rapportering omfattar de områden där bolaget har fullständig kontroll över datainsamling och informationskvalitet, vilket innebär bolagets alla verksamheter om inget annat anges. Ett antal mindre värmeverk i Nederländerna är inte medräknade i 2013 års miljödata på grund av brister i rapporteringen. GRI G4 innebär ett ökat fokus på påverkan längs hela värdekedjan, men bolaget kan ännu inte mäta data utanför sin egen verksamhet på ett tillförlitligt sätt.

Vattenfalls hållbarhetsområden	GRI-aspekter	GRI DMA:s och indikatorer
Kundlösningar som möjliggör en hållbar energianvändning	Märkning av produkter och tjänster	G4-PR5 Kundnöjdhet
Ställa om Vattenfalls produktionsportfölj till lägre CO ₂ -utsläpp och mer förnybart	Forskning och utveckling	G4-DMA Forsknings- och utvecklingsaktiviteter
	Energi	G4-EN3 Direkt energianvändning inom organisationen
	Utsläpp	G4-EN15 Direkta utsläpp av växthusgaser G4-EN18 Koldioxidintensitet
Öka fokus på andra utsläpp	Utsläpp	G4-EN21 Utsläpp till luft
Ökad resurseffektivitet i Vattenfalls verksamhet	Vatten	G4-EN8 Vattenkällor
	Avloppsvatten och Avfall	G4-EN22 Utsläpp av vatten G4-EN23 Avfall
	Biologisk mångfald	G4-EN11 Verksamheter i anslutning till skyddade områden
Ta ansvar för Vattenfalls påverkan på lokala samhällen	Ekonomisk utveckling	G4-EC1 Skapat och levererat ekonomiskt värde
	Lokala samhället	G4-SO1 Verksamhetens påverkan och flytt av samhällen
Säkerställa en sund och säker arbetsplats	Anställdas hälsa och säkerhet	G4-LA6 Skador, frånvaro och dödsolyckor
Våra medarbetare	Utbildning	G4-LA11 Utvärdering och karriärsutveckling
	Mångfald och jämställdhet	G4-LA12 Sammansättning av beslutsfattande grupper
Värna företagets integritet	Anti-korruption	G4-SO4 Information och utbildning för att motverka korruption
	Konkurrenshämmande aktiviteter	G4-SO7 Rättsliga åtgärder mot konkurrensbegränsande verksamhet
Säkra hållbarhet i leverantörskedjan	Granskning av leverantörer, mänskliga rättigheter	G4-HR10 Granskning av nya leverantörer
	Granskning av leverantörer, miljö	G4-EN32 Granskning av nya leverantörer

Viktiga händelser och information om förändringar i organisationen under året återfinns på sidorna 8–9 och sidorna 18–19 samt sidan 57. Förändringar i Vattenfalls leverantörskedja beskrivs på sidan 51. Förändringar i kapitalstrukturen och annan kapitalförändring beskrivs i koncernens Not 49. Begränsningar och ändringar i rapporteringen beskrivs även i respektive avsnitt eller kommentar till diagram/tabell.

Datainsamling och redovisningsprinciper

Miljödata samlas in via koncernens miljörapporteringsprocess. Koncernövergripande definitioner används för alla miljöparametrar för att öka kvaliteten. Redovisningsprinciper för den finansiella rapporteringen återfinns i koncernens Not 3. Konsolideringsprinciperna för miljödata är desamma som för finansiella data. Konsolideringen inkluderar dotterföretag där Vattenfall AB äger mer än 50% av rösträtten eller på annat sätt har betydande kontroll. De absoluta CO₂-utsläppen redovisas även i enlighet med Vattenfalls ägarandel i respektive anläggning. De redovisade CO₂-utsläppen är beräknade utifrån bränsleförbrukningen.

Det bör noteras att beräkningsmetoderna skiljer sig åt mellan olika länder. Beräkningsmetoderna bestäms av den nationella lagstiftningen, med koppling bland annat till EU:s system för handel med utsläppsrätter. Alla andra utsläpp har antingen mätts eller beräknats utifrån periodiskt återkommande mätningar. Siffror för energianvändning och vattenförbrukning baseras, liksom all miljödata, på produktionsenheternas egna rapportering. Mätutrustningar kan skilja sig åt på de olika produktionsenheterna beroende på bland annat storlek och typ av verksamhet, men all rapportering ska vara i enlighet med koncernövergripande definitioner och principer. De medarbetardata som presenteras är baserade på verifierade siffror från Vattenfalls årsbokslut.

Externt bestyrkande

Hållbarhetsinformationen i den integrerade rapporten för 2014 har översiktligt granskats av Vattenfalls revisorer, Ernst & Young. Därtill har den godkänts av Vattenfalls styrelse.

Hållbarhetsinitiativ och -principer som bolaget anslutit sig till eller stödjer, samt viktiga medlemskap i intresseföreningar och organisationer

Vattenfall som koncern har följt det frivilliga FN-initiativet Global Compact sedan 2002 genom det svenska initiativet "Globalt Ansvar". Sedan 2008 är Vattenfall direktansluten. I och med detta har Vattenfall åtagit sig att stödja och respektera Global Compact och följa OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Vattenfall följer även FN:s ramverk för företag och mänskliga rättigheter. Utöver dessa, har Vattenfall valt att på koncernnivå ansluta sig till ett antal frivilliga hållbarhetsinitiativ och organisationer. Exempel på dessa är:

- World Economic Forum's initiative
- World Economic Forum
- Centre for European Policy Studies (CEPS)
- CSR Europe
- Global CCS Institute
- European Technology Platform for Zero Emission Fossil Fuel Power Plants.

Vattenfall har sin verksamhet främst i västeuropeiska länder (Sverige och övriga Norden, Tyskland, Nederländerna och Storbritannien). Dessa länder har alla bekräftat International Labor Organizations (ILO) åtta kärnkonventioner. Varje land som har bekräftat en ILO-konvention måste regelbundet avlägga rapport till ILO där de beskriver hur de lever upp till konventionen.

GRI-index

Allmän information

	Sida eller hänvisning	Utestående information
Strategi och analys		
G4-1 Uttalande från mest senior beslutsfattare	6–7	
Organisationsprofil		
G4-3 Organisationens namn	Framsida, Not 1	
G4-4 Varumärken, produkter och tjänster	29	
G4-5 Lokalisering av huvudkontor	4	
G4-6 Antal länder och namn på dessa där organisationen har verksamhet	4, 150	
G4-7 Typ av ägarskap och legal form	4	
G4-8 Marknader, inklusive fördelning efter geografi, bransch och kundtyp	4, 150–151	
G4-9 Organisationens storlek, inklusive antal anställda, verksamheter, omsättning, kapital (skulder/eget kapital)	4–5	
G4-10 Antal anställda per kontrakt, kön, region, samt fastanställda, säsongsanställda	47	Vattenfall anlitar ett stort antal inhyrda arbetare. Dock kan varken antal inhyrda arbetare eller typ av anställning rapporteras då koncernövergripande data saknas. Vattenfall har inga säsongsvariationer för antalet anställda.
G4-11 Anställda med kollektivavtal, procentuell andel	Tyskland: 98% (98), Sverige 98% (98), Nederländerna: 98% (98)	
G4-12 Organisationens leverantörskedja	51	
G4-13 Förändring i organisationens storlek, struktur, ägarskap, värdekedja	8–9, 154, Not 5, Not 26	
G4-14 Hantering av försiktighetsprincipen	66–72	
G4-15 Externa hållbarhetsprinciper och initiativ som organisationen stödjer	155	
G4-16 Medlemskap i föreningar och branschsammanlutningar	155	
EU1 Installerad effekt	150	
EU2 Energiproduktion, netto	150	
EU3 Antal kunder	150	
EU4 Längd på transmissions- och distributionsledning, utifrån spänning	150	
EU5 Tilldelning av utsläppsrätter för koldioxidutsläpp	150	
Väsentlighet och avgränsningar		
G4-17 Enheter som ingår i rapportering, och ej	154–155, not 2, not 3, not 26	
G4-18 Process för att definiera rapportinnehåll	24, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
G4-19 Identifierade väsentliga aspekter	24, 154, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
G4-20 Respektive aspekts avgränsningar inom organisationen	24, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
G4-21 Respektive aspekts avgränsningar utanför organisationen	24, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
G4-22 Effekt av förändrad information från tidigare rapporter	154–155	
G4-23 Förändringar från tidigare rapporter avseende fokus och avgränsningar	154–155	
Intressentengagemang		
G4-24 Lista över intressentgrupper	24	
G4-25 Identifiering och val av intressentgrupper	24, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
G4-26 Organisationens hantering av intressentgrupps-engagemang.	24–25, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
G4-27 Ämnen, frågor och organisationens respons inklusive rapportering	24–25, http://corporate.vattenfall.se/hallbarhet/	
Rapportprofil		
G4-28 Rapportperiod	154–155	
G4-29 Datum för tidigare rapport	154–155	
G4-30 Rapportcykel	154	
G4-31 Kontaktuppgift	161	
G4-32 GRI innehåll och hänvisning	154–155	
G4-33 Policy för externt bestyrkande	55, 155	
Bolagsstyrning		
G4-34 Styrningsstruktur, inklusive kommittéer samt styrelse-ansvar för ekonomi-, miljö- och social påverkan	52–55	
Etik och integritet		
G4-56 Värderingar, principer och koder för uppförande	50–51, 56, 58	

Specifik information

DMA och indikator		Sida eller hänvisning	Utestående information
Ekonomi			
Aspekt: Ekonomisk utveckling			
G4-DMA	Ekonomisk utveckling	22, 44–45	
G4-EC1	Skapat och levererat ekonomiskt värde	44	
Sektorspecifik aspekt: Forskning och utveckling			
G4-DMA	Forsknings- och utvecklingsaktiviteter	46	Fördelningen av resurserna inom FoU rapporteras ej av strategiska och konkurrens-mässiga skäl.
Sektorspecifik aspekt: Nedläggning av kraftverk			
G4-DMA	Nedläggning av kraftverk	41	
Miljö			
Aspekt: Energi			
G4-DMA	Energi	23, 39–40	
Specifik DMA	Energiregler	15	
G4-EN3	Energianvändning inom organisationen	152	Total konsumtion av el, värme, kyla och ånga samt såld ånga och kyla rapporteras ej, då data ej finns tillgängligt på koncernnivå.
Aspekt: Vatten			
G4-DMA	Vatten	39	
Sektorspecifik DMA	Vattentillgång		Rapporteras ej då detta inte är väsentligt då Vattenfall inte har några kraftverk i områden med dålig tillgång på vatten.
G4-EN8	Vattenkällor	39	Regnvatten och spillvatten från annan organisation rapporteras ej då detta inte är väsentligt jämfört med andra vattenflöden.
Aspekt: Biologisk mångfald			
G4-DMA	Biologisk mångfald	38	
Specifik DMA	Policy för biologisk mångfald	58	
G4-EN11	Verksamheter i anslutning till skyddade områden	38	Typ av biotop, storlek på området samt rättigheter till vad som finns under jordytan rapporteras ej då data inte fylls tillgänglig.
Sektorspecifik DMA	Kraftledningsgator	38	
G4-EU13	Biologisk mångfald kopplad till kompensationsåtgärder		EN12 redovisas ej vilket gör att EU13 inte kan redovisas.
Aspekt: Utsläpp			
G4-DMA	Utsläpp	35–37	
Specifik DMA	Utsläppsregler	15	Fokus på regleringar och policys för CO ₂ då detta är mest relevant för Vattenfall.
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser	36	Endast CO ₂ (scope 1) rapporteras.
G4-EN18	Koldioxidintensitet	36	CO ₂ (scope 1) rapporteras.
G4-EN21	Utsläpp till luft	37	Utsläpp av POP, VOC och HAP redovisas inte då de inte mäts regelbundet eftersom de inte är väsentliga för Vattenfalls anläggningar. Det finns inga speciella legala krav kopplat till dessa utsläpp.
Aspekt: Avloppsvatten och Avfall			
G4-DMA	Avloppsvatten och Avfall	40–41	
Sektorspecifik DMA	Kärnkraftsavfall	41	
G4-EN22	Utsläpp av vatten	39	
G4-EN23	Avfall	40	
Aspekt: Granskning av leverantörer			
G4-DMA	Granskning av leverantörer	51	
Specifik DMA	Granskningssystem för nya leverantörer	51	
G4-EN32	Granskning av nya leverantörer	51	

Specifik information

DMA och indikator		Sida eller hänvisning	Utestående information
Social			
Arbetsvillkor			
Aspekt: Anställdas hälsa och säkerhet			
G4-DMA	Anställdas hälsa och säkerhet	49	
Specifik DMA	Program för hantering av sjukdomar	49	
G4-LA6	Skador, frånvaro och dödsolyckor	49	Ingen rapportering på typ av skada, skadefrekvens, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade dagar. Istället rapporteras Lost Time Injury Frequency (LTIF). Ett rapporteringssystem kommer att implementeras under 2015 som kommer att förbättra rapporteringen. Arbetsrelaterad sjukfrånvaro kommer inte att rapporteras då definitionen för detta skiljer sig mellan länderna.
Aspekt: Utbildning			
G4-DMA	Utbildning	49	
G4-LA11	Utvärdering och karriärutveckling	47, 158	88% (88% män och 89% kvinnor) har haft samtal om personlig utveckling och karriärmöjligheter. Data är från 2013 då ingen medarbetarundersökning genomförts under 2014. Personalkategori rapporteras ej då en sådan uppdelning inte finns tillgänglig på Vattenfall.
Aspekt: Mångfald och jämställdhet			
G4-DMA	Mångfald och jämställdhet	47	
G4-LA12	Sammansättning av beslutsfattande grupper	47	Minoritetsgrupp rapporteras ej då detta hindras av regler på vissa marknader.
Mänskliga rättigheter			
Aspekt: Granskning av leverantörer			
G4-DMA	Granskning av leverantörer	51	
Specifik DMA	Granskningssystem för nya leverantörer	51	
G4-HR10	Granskning av nya leverantörer	51	
Samhället			
Aspekt: Lokala samhället			
G4-DMA	Lokala samhället	42	
Specifik DMA	Kollektiva rättigheter och engagemang	42–43	
G4-SO1	Verksamhetens påverkan och flytt av samhällen	42–43	
Sektorspecifik G4-DMA	Intressenters deltagande i beslutsprocesser	42–43	
G4-EU22	Fysiskt och ekonomiskt ersatta människor samt ersättning	43	
Sektorspecifik Aspekt: Katastrof/Beredskap			
G4-DMA	Beredskapsplanering och träningsprogram	32	
Aspekt: Anti-korruption			
G4-DMA	Anti-korruption	50–51	
Specifik DMA	Process för riskbedömning	51, 68	
G4-SO4	Information och utbildning för att motverka korruption	50	
Aspekt: Konkurrenshämmande aktiviteter			
G4-DMA	Konkurrenshämmande aktiviteter	50	
G4-SO7	Rättsliga åtgärder mot konkurrensbegränsande verksamhet	50	
Produktansvar			
Aspekt: Märkning av produkter och tjänster			
G4-DMA	Märkning av produkter och tjänster	29	
Specifik DMA	Kundnöjdhet	29	
G4-PR5	Kundnöjdhet	29	

Ordlista

Aspekt GRI term som beskriver hållbarhetsområden utifrån kategorierna Miljö, Ekonomi och Samhälle.

APX Amsterdam Power Exchange. Energibörs för Nederländerna, Storbritannien och Belgien.

Avfallshierarki EU:s prioriteringsramverk för hur avfall ska förebyggas och hanteras.

Biobränsle Förnybara bränslen, till exempel ved, bark och tallolja.

Bruttoeffekt Den elektriska effekt som levereras direkt från en anläggnings generator. Mäts i MW (Megawatt).

BSCI (Business Social Compliance Initiative) Initiativ från Foreign Trade Association för att förbättra arbetsförhållanden i fabriker och jordbruk runt om i världen.

CCS Carbon Capture and Storage. Avskiljning och lagring under jord av den koldioxid som uppstår vid förbränning av fossila bränslen.

CHP (Combined Heat and Power Plant). Kraftvärmeverk som producerar både värme och el. Därigenom används en stor del av primärenergien för el- och värmeproduktion med lite spillvärme som följd.

CO₂ Koldioxid.

Derivatinstrument Finansiellt instrument, ofta använt för att hantera risk, vars värde eller värdeförändring är relaterad till ett underliggande instrument, till exempel elkontrakt. Exempel på derivatinstrument är optioner, terminer och swappar.

DMA "Disclosures on Management Approach". Beskriver varför vissa hållbarhetsaspekter är identifierade som väsentliga för företaget och hur styrning och uppföljning av dessa sker.

EEX European Energy Exchange. Elbörsen i Tyskland.

Ekologisk kompensation Åtgärder som genomförs för att skapa nya miljövärden för att kompensera för miljövärden som gått förlorade vid exploatering.

EPD-certifiering Tredjepartsverifierad miljödeklaration i enlighet med ISO 14025 (www.environdec.com).

EPEX Spotmarknad inom EEX. Ingår sedan 2009 i EPEX Spot SE i Paris.

EU 27 Medlemsländerna i EU efter utvidgningen 1 januari 2007.

EU ETS EU Emission Trading System. EU:s handelssystem för utsläppsrätter för koldioxid. Systemet sätter ett tak för totala mängden utsläpp från verksamheterna inom systemet och möjliggör optimering genom handel med utsläppsrätter.

Fossila bränslen Bränslen baserade på kolväteföreningar från gamla sedimentlager - främst kol, olja och naturgas.

Frivilligt naturskydd Åtgärder som syftar till att skydda arter eller naturmiljöer och genomförs på frivillig basis.

Fyllnadsgrad Den mängd vatten som finns lagrad i en damm vid ett specifikt tillfälle och som används för produktion av vattenkraft. Fyllnadsgraden varierar under året beroende på nederbörd och produktion.

Förnybara energikällor Icke ändliga energikällor såsom vattenkraft, biobränslen, vind, sol, tidvatten, havsvågor och geotermisk energi.

Global Compact Förenta Nationernas (FN) tio principer kring mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och korruption riktade till företag.

GRI Global Reporting Initiative, en global standard för hållbarhetsredovisning.

Gröna certifikat/elcertifikat Köp- och säljbara certifikat som utfärdas för förnybar energi. Kallas elcertifikat i Sverige.

IED (Industrial Emissions Directive) EU:s industriutsläppsdirektiv. Innebär skärpningar i kraven att ytterligare sänka nivåerna på utsläpp och spill till mark och vatten.

IFRS International Financial Reporting Standards, internationellt regelverk för finansiell redovisning. Tillämpas av Vattenfall sedan år 2005.

Indikator GRI-term som ger kvalitativ eller kvantitativ information om resultat och utveckling av de aspekter som är identifierade som väsentliga för företaget.

Installerad effekt (kapacitet) Den effekt en anläggning är konstruerad för. Mäts vanligen i MW (Megawatt).

ISO 14001 En internationell standard i ISO 14000-serien för fastställande av miljöledning.

ISO 9001 En internationell standard i ISO 9000-serien för fastställande av kvalitetsledning.

Livscykelanalys (LCA) En metod för att påvisa hur stor en produkts totala miljöpåverkan är under dess livscykel, från råvaruutvinning, via tillverkningsprocesser och användning till avfallshanteringen, inklusive alla transporter och all energitåg i mellanleden.

LTIF (Lost Time Injury Frequency) Olycksrelaterad frånvaronivå. Uttrycks som antalet arbetsolyckor (per 1 miljon timmar) där arbetsolyckor definieras som arbetsolyckor med frånvaro över en dag samt dödsfall.

Margin call Marginalsäkerhet som innehavaren av en derivatposition måste ställa för att täcka kreditrisken hos sin motpart (OTC eller börs).

Merit order Engelska för den ordning enligt vilken produktionsanläggningar tas i bruk.

Nettoeffekt Den elektriska effekt en anläggning levererar till anslutet nät, det vill säga bruttoeffekten minskad med anläggningens energiförbrukning. Mäts i MW (Megawatt).

Nominell effekt Den nominella effekten, eller märkeffekten, är den effekt som en generator är konstruerad för. Begreppet används mest om elproducerande kraftverk, till exempel vattenkraftverk och vindkraftverk. Mäts i MW (Megawatt).

Nord Pool Den nordiska elbörsen. Startad av Sverige och Norge 1996.

NO_x Samlingsnamn för kväveoxid, kvävedioxid och liknande kväveoxidföreningar.

OHSAS 18000 En serie standarder som kan ligga till grund för ett ledningssystem för arbetsmiljö.

OTC Over the Counter. Handel utanför börsen (direkt eller via mäklare) med fysiska och finansiella kontrakt.

Oxyfuelteknik Teknik för avskiljning av koldioxid i CCS-anläggningar.

Primärenergi Primärenergi är den energiform som är åtkomlig direkt från ursprungliga källor. Vattenfall använder den tolkning som Eurostat och IEA tillämpar. Det innebär att alla bränslen tilldelas ett primärenergiinnehåll motsvarande deras värmevärde. Uran tilldelas ett primärenergiinnehåll motsvarande den värmemängd som frigörs i kraftverket. Sol- vind- och vattenkraft tilldelas ett primärenergiinnehåll motsvarande den utvunna el- (eller värme-)energin.

SAIDI (System Average Interruption Duration Index) Index för genomsnittlig avbrottsstid inom eldistribution. Mäts som avbrottslängd per kund och år.

SAIFI (System Average Interruption Frequency Index) Index för genomsnittlig avbrottsfrekvens inom eldistribution. Mäts som antal avbrott per kund och år.

SKB Svensk Kärnbränslehantering AB, ansvarar för hanteringen av radioaktivt avfall i Sverige.

SO₂ Svaveldioxid.

Spotmarknad En marknad där handel sker med omedelbar leverans.

Swap Ett finansiellt instrument som är en kombination av spot och terminsaffär, ett slags finansiellt bytesavtal.

Swedish GAAP Svensk redovisningsstandard "Generally Accepted Accounting Principles". Tillämpades av Vattenfall till och med år 2004.

Terminsmarknad Marknad där köpare och säljare kommer överens om ett fast pris för en framtida leverans av underliggande instrument, exempelvis elkontrakt. (Se även Derivatinstrument.)

Tillgänglighet Faktisk elproduktion i förhållande till maximalt möjlig produktion.

Verkningsgrad Faktiskt utnyttjad energi i förhållande till tillförd energi i ett system.

Volatilitet Mått på hur priset för en vara varierar under en tidsperiod.

Värmekraft El som produceras via en uppvärmningsprocess, till exempel gasturbin eller med ångprocess i ett kol- eller kärnkraftverk (jämför kraftvärmeverk).

För definition av **finansiella nyckeltal**, se sidorna 148–149.

Effektenheter

- Effekt är energi per tidsenhet
- Effekt anges i watt (W)
- 1 kW (kilowatt) = 1 000 W
- 1 MW (megawatt) = 1 000 kW
- 1 GW (gigawatt) = 1 000 000 kW

Energienheter

- Energi är effekt gånger tid
- 1 kWh (kilowattimme) = 1 kW under en timme
- 1 MWh (megawattimme) = 1 000 kWh
- 1 GWh (gigawattimme) = 1 000 000 kWh
- 1 TWh (terawattimme) = 1 000 000 000 kWh

Viktenheter

- kton (kiloton) = 1 000 ton
- Mton (megaton) = 1 000 000 ton

Spänning

- 1 kV (kilovolt) = 1 000 volt (V)

Kontaktpersoner

Klaus Aurich, Investor Relations,
klaus.aurich@vattenfall.com, tel 08-739 50 00
Annika Winlund, Investor Relations,
annika.winlund@vattenfall.com, tel 08-739 50 00
Annika Ramsköld, Sustainability,
annika.ramskold@vattenfall.com, tel 08-739 50 00

Finansiellt kalendarium

27 april 2015 Årsstämma
28 april 2015 Delårsrapport för januari–mars
21 juli 2015 Delårsrapport för januari–juni
27 oktober 2015 Delårsrapport för januari–september
3 februari 2016 Bokslutskommuniké för 2015 (preliminärt)

Om Vattenfalls finansiella rapporter

Vattenfalls finansiella rapportering omfattar delårsrapporter, bokslutskommuniké och årsredovisning. Utöver dessa rapporter lämnas finansiell information via pressmeddelanden och Vattenfalls webbplatser.

Vattenfalls års- och hållbarhetsredovisning 2014 publiceras på svenska, engelska och tyska. Samtliga finansiella rapporter finns tillgängliga på Vattenfalls webbplatser. Rapporter finns endast tillgängliga digitalt för nedladdning och kan därför inte beställas i tryckt version.

Vattenfall AB (publ)

169 92 Stockholm

Besöksadress:

Evenemangsgatan 13, Solna

Org. nr. 556036-2138

T 08 739 50 000

www.vattenfall.com

www.vattenfall.se